

9 771318 461012

www.joker.si

167

junij 2007, letnik XVI, 5,80 EUR

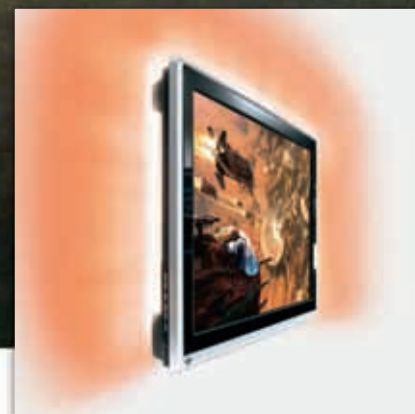
PRIHAJA
RUSKI ČEFUR

Preprost pritisk na Ambilight gumb in televizijski večer bo nepozaben.

Philipsu je spet uspelo. Predstavlja vam edinstveno inovacijo na področju TV tehnologije. Ambilight osvetli stene okoli zaslona z mehko svetlobo, prilagojeno vzdušju TV programa, ki ga pravkar spremljate. Ne le da kontrasti in barve slike dosežejo perfekcijo brez primere, tudi sliko boste dojemali kot veliko večjo. Zabava še nikoli ni bila tako neverjetno intenzivna. Torej, pripravite se na predstavo vašega življenja.

www.philips.com

PHILIPS

preprosto **in** dovršeno

Ne pustite se preslepiti ponaredkom!

Za ceno ene kavice na dan je vaš novi **ORIGINALEN** operacijski sistem **Windows Vista**, ki ste ga kupili z novim računalnikom, odplačan že v treh mesecih po nakupu.

Operacijski sistem **Windows Vista** pa lahko z malo sreče dobite tudi zastonj:

1. Obiščite spletno stran www.microsoft.com/slovenija/originalno.
2. Sodelujte v nagradni igri.
3. Zadenite Windows Visto.

Pravila in pogoje ter dodatne informacije najdete na naslovu www.microsoft.com/slovenija/originalno/nagradnaigra. Nagradna igra traja od 26. marca do 22. aprila 2007. Organizator nagradne igre je Microsoft d.o.o. Ljubljana, Šmartinska 140, 1000 Ljubljana.

Microsoft

Joker

RAČUNALNIŠKI ZABAVNIK naklada: 16.500 kosov

številka 167

junij 2007

<http://www.joker.si>

NOSILEC BLAGOVNE ZNAMKE

Delo revije d.d., direktor: Andrej Lesjak

IZDAJATELJ

Alpress d.o.o., Dunajska 5, Ljubljana

DIREKTOR

Samo Žargi, telefon: 01 / 473 82 80

NASLOV UREDNIŠTVA

Dunajska 5, 1000 Ljubljana, joker@joker.si

telefon: 01 / 473 82 83

GLAVNI IN ODGOVORNI UREDNIK

David Tomšič

DEZIJNT^{TM} IN GRAFIČNI PRELOM

David Tomšič

REDIGENT PO CESTI GRE

Sergej Hvala

UREDITELJ NATLAČENKE^{TM}

Matej Jan

ILUSTRATORJA

Primož Bertoncelj, Tanja Semion

JOKER CREAM TEAM^{TM}

Aggressor, Case,
LordFebo, Luni,
Navi, Sneti,
Retro, Yohan

OGLASNO TEŽENJE

Luka Žargi, telefon: 01 / 473 81 36

luka.zargi@delo-revije.si

ODDELEK ZA NAROČNINE

telefon: 01 / 473 81 23, 473 81 24

Naročniki imajo 15% popusta pri plačevanju na šest mesecev in 20% pri plačevanju na eno leto. Naročnina se po izteku plačanega obdobja samodejno podaljša, če naročnik naročnine ne prekliče.

STISK IN SPENJANJE S KLAMFAMI

Tiskarna Schwarz

Revija izhaja 15. v mesecu.

ISSN 1318-461X

Na podlagi zakona o davku na dodano vrednost (Uradni list RS št. 89/98) sodi farboviti magazin Joker med proizvode, za katere se obračunava in plačuje davek na dodano vrednost po stopnji 8,5%.

Tako kot DDV je tudi DVD sestavni, neodtujljiv del revije!

© Vsebina revije je avtorsko zaščitena. Pretpikavanje člankov, povzemanje misli v pridobitniške namene, fotokopiranje ali skeniranje se kaznuje s trajno kastracijo z zarjavelo in v žabjo slino namočeno britvico! To velja tudi za APZ, zato se aktivisti in predsedniki tega držite, če ne boste evnuhi postali!

Če to prebereš, imaš dobre okularje. To pa zato, ker veliko drša. Ali je korenje. Ali oboje.

OZNANILA

Kaj, ko bi enkrat oznanila prestavili na konec kajtunga? Ali pa si jih kar izmislili? Ekskluziv-

no: v naslednji igri LotR bomo igrali kot vraščen hobitov noht!

IGROVJE, KONZOLEC

Tomb Raider: Anniversary	28	Pirates of the Caribbean 3	40	Mario Strikers Charged	
Two Worlds	30	Ugly Prince Duckling	51	Football (konz.)	71
Attack on Pearl Harbor	32	Shrek the Third	51	Shadow Hearts 3 (konz.)	72
Halo 2	34	Medal of Honor:		SSX Blur (konz.)	72
UFO: Extraterrestrials	38	Vanguard (konz.)	60		
Shadowrun	40	Ridge Racer 7 (konz.)	70		

ŽELEZNINA, PROGRAMJE

Fotodelavnica X Nova različica Photoshopa, pa nekaj o zgodovini in tako. Zabavno in poučno.	68
Vesoljna svoboda 3D navigacije Predstavitev zanimivega orodja za modelarje globine.	72
Surovi biti Izobraževalni digitotični aritikelj o tem, kaj, zakaj in kako je zapis RAW.	74
Mini testisi Ta mesec smo okoli jajčk ovili le najhujšo grafično kartico sploh. In oh.	76

PREOSTALNIK

Tadruha polovica življenja Nekoč smo se hecali, da so modji jajca. Evo rumenega likerja.	23
Polovični živi Tresel se je Triglav, rodil se je pupek z enim učem in viticami namesto nog.	54
Kontrolna metoda: wii Nekdo je nekemu z wiiljncem zdrobil pogačico. O tem drugič.	66
Ti Tuba O mestu, kjer lahko vidite babico, kako igra God of War in mastno kolne.	77
Poletni črkožer 2007 Tisto, kar propagira tamala Koširca, le da o tem dosti manj zafrnato.	82

POGOSTO STALNE RUBRIČICE

Uvodnjak	5	Štorija	87
Uma Turban	26	Kražka	88
Slikosuk	85	Crlič deluks	90

20 VRSTIC

Še nedolgo tega so bili mobilni špili robni predel igričarskega posla, ki ni bil deležen velike pozornosti. A položaj se spreminja, trg raste in za javanske igre je na voljo vse več denarja. To izboljšuje njih kvaliteto in število dolpotegov z raznih spletnih strani. Vseeno pa v srenji ostaja predsodek, da so mobilni izdelki pravega špilavca nevredni, saj je tisto uro ali dve, kot traja povprečna igra v javi, bolje porabiti za kaj drugega. Resnica je nekje vmes. Že res, da je za marsikoga gledanje v (pre)majhen ekran utrujajoče, udrihanje po nerodni mobilni številčnici pa nerodno in natančno. Ampak mobilni je lahko v kočljivih trenutkih najboljši prijatelj. Kaj imaš v žepu, ko se drenaš na avtobusu? Telefon. Kaj je v torbi, ko so prfoksi zateženi in ura teče počasi? Telefon. In, nenazadnje, kaj je na nočni omarici, ko punco boli glava, tebi pa še

ni do nočnega počitka? Telefon. Če le imaš na njem dovolj obširen nabor špilov, te nič ne ovira, da ne bi mrcinice prijel v roke in ji pokazal, kdo je šef. Skeptiki bodo sicer nergali, da so vsi špili enaki, dolgočasni in neizvirni. Vendar to ne drži. Razvijalci javanskih iger nas zalagajo s raznoliko bero, med katero se najdejo celo biseri, kot je lanski Tower Bloxx. Je pa ena pomanjkljivost zares mogočna: kratek igralni čas. Že res, da za tri evre ne moremo pričakovati čudeža, toda špili bi morali priti vsaj na tri do štiri ure, ne da ostajajo pri urici ali kvečjemu dveh. Izgovori se navadno tikajo omejenega rama v mobilnikih. Toda glede na to, da so novi mobilni z njim obdarjeni že kar radodarno, se bo tudi to spremenilo. Naj me vrag, če ne bodo čez pet let mobilni špili blizu velikim bratom na konzolah in računalnikih! **Jurec**

OGLAŠEVALCI

Adriatic Slovenica	42	Droga Kolinska	39	Kolosej	85	Sisplet	6
Asbis	65	FMC	55	Microsoft	3	Sistem	25
Bofex	11, 53	Foto fantasy	75	MK	16	Trion	18, 81
Cenex	91	Foto Tabor	31	Mobilni	21, 59	Videotop	37
Colby	33	Izid	19, 73	NLB	86		
Domenca	79	Jae	76	Simobil	76, 92		

Na sliki ni cigan s Trojan, ampak Rus Bruce.

Leto 455, Rim. Barbarsko ljudstvo uleti in štirinajst dni razgraja po Večnem mestu. Bradati neotesanci poščijejo Panteon, razdejajo Kolosej, z Ilijavico onečedijo Trajanov steber in zlorabijo vse okoliške ovce. Za dobro mero prekucnejo še par fontan in z gnilim sadjem obmetavajo Jupitrov kip.

Dobro poldrugo tisočletje kasneje, prvi štuk Delovega prizidka. Sekret je tak, kot bi nekomu razneslo rit, v ključavnici je zlomljena šibica, pol role papirja v odтку umivalnika pa je toaletne prostore spremenilo v kloako. Avtomat za pijačo je počecan z alkoholcem in v režo za kovance je nekdo zbasal dreku podoben piškot. Ali piškotu podoben drek.

Skupna točka obeh junaških dejanj je vandalizem, pri čemer ta izraz besedoslovno pritiče Vandalom z veliko začetnico, ne pa tudi sodobni družbi. A ga je kljub temu vse polno, čedalje več, pravzaprav. S tem v prvi vrsti ne mislim na Štefa in njegovo falično-zakompleksano tuna-harpuna-jumbo-banana kruljenje, ki smeti eter in onečaščuje umetnost. Dosti bolj moti splošni, konkretni vandalizem, ki ga moremo opaziti na vsakem koraku: na prehodu v parku, med rabo javnega potniškega prometa, pri obisku otroškega igrišča. Rulja se redno znaša nad kulturno dediščino, ulično razsvetljavo, prometnimi znaki, frišnimi fasadami, sedeži na avtobusu, vodnjaki, cvetličnimi koriti, klopicami in še bi lahko našteval. Element sodobnega, v prenekaterem pogledu težavnega načina življenja? Že res, toda obče sprijaznjenje s prevrnjenimi smetnjaki, neprimernimi grafiti, skrunjenimi grobovi, počecanimi kaselci in drugimi načini namerno poškodovane okolice vodi najmanj v splošno brezbriznost, če ne kar v razkroj družbe. Bivanjsko dobro počutje in občutek varnosti sta navsezadnje pomembna elementa urejenega življenja in nihče si ne želi domovati v razdejani soseski, v kateri zlodej ponoči poruši vse, kar dobri ljudje zgradijo čez dan. Poleg resne ogroženosti podobe mesta in posledično kulture marsikatero tosortno dejanje povzroči splošno nevarnost, recimo skale na tračnicah, razbite steklenice in odvržene igle v peskovnikih, polomljeni prometni znaki ...

Čprav SSKJ razloži, da je vandalizem poškodovanje in uničevanje koristnega ali lepega brez razloga, vzro-

ki seveda obstajajo. Različni so, od objestnosti in postavljanja prek polnornosti do osebnostnih težav. Za nekatere je sokrivo okolje, za druge vzgoja, za tretje izključno posameznik. Zvečine se gredo tako početje mladi, praviloma v gruči, od katere je vsaj en član flaša. Vseeno to ni pravilo. V našem štku je rednih poplav na WCju in tlačenja strjenke in pijačni samodej osumljen odrasel možak, ki očitno ni izživel otroške nagajivosti. Zdaj, v zrelih letih, skrivoma vandalizira okolico in tako lajša svoje travme iz mladosti. Se sicer strinjam, da je treba te razloge razumeti in jih skušati odpraviti, vendar je to dolgoročno početje, ki se zdi dandanašnji domala Sizifovo početje. Vsekakor ima-

do, ki čeka po spomenikih. Ne razumem, zakaj se moške postave, ki so vedno na napačnih krajih, ne poslužujejo takih metod. Glede na to, da v centru Ljubljane neprikljen bicikel dobi nogice v manj kot eni uri, bi lahko z osnovno šunjačko akcijo instantno dobili vse kleptomanske dankije, jih po komolcih privlekli do brega in jih z glavo nizzol nekajkrat namočili v Ljubljano. Drakonsko kazen bi seveda vpeljali tudi za vandale, recimo paniranje v katranu in povaljanje v perju. Potem bi jih ne čakalo posedanje v zaporu, temveč dvanajst ur na dan družbeno koristno delo, kot ga poznajo čez Lužo. Mulec bi petkrat premislil, preden bi zalučal opeko v svetilko.

Skriti v grmovju naj organi pregona prežijo na čapce, ki kurijo smetnjake, na pijano mulčad, ki ruva klopi in klati luči, ter na nekulturno govedo, ki čeka po spomenikih.

jo psihologi, sociologi in vzgojitelji, v prvi vrsti pa starši, s tem veliko dela. Kot pošten občan, ki ga moti pogled na rezultate nočnih herojstev, pa bi rad hitreje premike. Glede na to, da Ljubljanci vsakoletno odštejemo milijone evrov za odpravljanje posledic značajsko motenih debilčkov, predlagam, da se del teh sredstev iz kurative preusmeri v aktivno preventivo. Pa ne mislim stražarskih stolpičev po ulicah in parkih. A-a, to problema ne reši, le krajevno ali časovno ga prestavi. Če bo osvetljena in pod nadzorom ena ulica, ga bo nasrkala sosednja. Če ne danes, jutri. Z vandali je pač tako kot s pedofili: prikriti, speči, ne-dejavni motenci niso nič manj nevarni. Ker je takih – upam – končno število, bi jih morali poloviti z zasidami in vabami. Skriti v grmovju naj organi pregona prežijo na čapce, ki kurijo smetnjake, na pijano mulčad, ki ruva klopi in klati luči, ter na primitivno gove-

Ker nam ne sme biti nemar za okoliš, najsi bo to mesto ali skupni hodnik, ga velja spoštovati. Zaradi sebe in someščanov. Od tega je odvisna kakovost življenja, s tem oseba sreča ter skupna prihodnost. Vandalizem se začne s parkiranjem na zelenici, metanjem čikov po tleh, puščanjem praznih piksen pod klopio, limanjem žvečilk pod sedeže v kinu, nepospravljanjem pasjega sranja, nagnusnim pljuvanjem in podpiranjem Štefovega zevanja na playback. Ne počnite nič od naštetega, majke vam! V stresnih situacijah zaradi prfoksa, šefa ali žene pa za ventil namesto znašanja nad okoljskimi objekti raje zgazite par pešcev ali razšesnite kakšno betico v virtualnem svetu. Kdo ve, morda bo kak napreden psihiater kdaj predpisal Manhunt na recept.

David Tomšič

Microsoft zbral z Liva shekane XB360

Tako kot so to storili pri xboxu 1, so naposled udejali tudi pri xboxu 360. Z obnovo softvera, ki so jo v svoje bele zenovske šatule lastniki pretočili 8. maja, je Microsoft omogočil daljinsko šnofanje tega, če v konzoli tiči 'popravljen' firmware ploščkovnega pogona. Če ob priklopu na servis Xbox Live ta ugotovi, da je pogon shekan, dotični konzoli za vekomaj onemogoči dostop glede na serijsko številko. Ne bane torej uporabnika z imenom na Livu, temveč fizično konzolo. To pomeni, da lahko skesanec recimo kupi nov xbox 360 in pomnilniško enoto, kamor prestavi Live profil, nakar se odtihmal med posipanjem s pepelom in jodlanjem iz dna srca na net priklaplja z nepopravljenim igralnikom. Kaj stori s piratskim, je njegova stvar (recimo ga proda na Bolhi, kar se je masovno začelo dogajati). Nima pa posebne pravice jamrati, saj je lahko dolgo užival tako v zastonskih igrah kot v nabiranju dosežkov in multiplayerškem igranju za ceno hlebca kruha na mesec.

Ampak idila ni trajala dolgo, kajti le dva tedna po talanju banan so hekerji že ustvarili nov firmware za Samsungov pogon (Hitachijev naj bi sledil), ki zaobide MSjevo preverjanje in spet omogoči nalinjsko igranje z 'varnostnimi' kopijami. Firmware naj bi deloval le na še nebananih xboxih. In večno guncanje med legalnostjo ter ilegalnostjo se nadaljuje.

Kutaragi pred upokojitvijo?

Ken Kutaragi, ata vseh treh igralnih postaj, bo poleti odstopil z direktorskega mesta. Uradna izjava sicer govori o 'strateškem umiku' na funkcijo 'častnega predsednika' grupe Sony Computer Entertainment in o 'naravni zamenjavi generacij', saj naj bi ga nasledil mlajši Kazuo 'Riiiiidige Raceeerr!' Hirai. Se pa ve, da je v japonskem poslovnem jeziku taka poteza sopomenka za skorajšnjo upokojitvev. Odločitev je bržkone plod porodnih težav tretjega monolita, zlasti pa ostrenja odnosov med Kutaragijem in ostalimi Sonyjevimi kravatarji, sploh glavarjem Howardom Stringerjem. Znamenite so bolj ali manj odkrite izjave slednjega, ko je Kena kritiziral, češ da je za playstation 3 prekoračil proračun, ne da bi ga o tem obvestil, da Kutaragi ne komunicira z ostalimi oddelki grupe SCE in da se nasploh obnaša čudško. Hm, saj ne, da tega igrarska skupnost, odkar je hardverski čarovnik pred leti prepotentno stopil v javnost, ne bi že sama pogruntala. PS3 je računalnik, 4D in to. A kljub vsem hibam in rahli megalomaniji osebkata gre upati, da se nekoč vrne za načrtovalno mizico in znova preseneti s konzolo, ki bo definirala sobno igranje. Srečno, Kenčina!

Mario Party 8

Dolgotražniki Final Fantasy, Need for Speed in Hugo, bojte se, kajti Mario Party vam je številčno vsaj za petami! Če primislamo oba dela za game boy advance, bo tole deseta Mariova zabava na nič manj kot četrti Nintendovi konzoli, kar je že pošteno policijskoakademijsko. Sploh ker je humor podoben kot v tem filmskem nizu, saj se mora vse besno prekopicovati, fizično prdeti in delati grimase. Na risankast in luštkan način, res, a nas ne morejo pretentati. Zdaj zdaj bo uletel poročnik Harris in vse bo šlo v homoerotičen luft! Kot je v takih nizih v navadi, novinka ne bo lomila kalupa. Podlaga bo štorijica o tem, kako Bowser polomi naprave v lunaparku, zaradi česar mora klasična družina (Mario, Luigi, Peach, Wario, Yoshi, Daisy, Waluigi, Toad,

Boo, Toadette, Birdo, Dry Bones) v spremstvu dveh novincev – Hammer Booja ter Blooperja – žurirati do onemoglosti, da jih popravi. Način igranja bo tak kot pri družabnih namiznicah v slogu Človeka, ne jezi se: metanje kocke, premikanje animirane figure lika za določeno število polj ter sprožanje mini iger. Špil naj bi vseboval lep kupek podlag, od tega šest čisto novih in prenešene stare, predvsem pa ogromno izzivčkov. V njih bo treba z wiiljncastim mešetarnjenjem na kup vleči sode z vihtenjem lasa, stresati piksne mehurčkastih žlobuder, loviti fnikole, dirkati, smučati na vodi in snegu, streljati v tarče, krasiti torto, veslati, krasti neizrekljivosti iz pregovorno ogromnega Navijinega ruzaka, loviti ravnotežje na vrvi in še marsikaj. (Nekaj od tega ni res.) Kajpak bomo v vsakem miniču daljinec držali, kot bi tisto

na zaslonu počeli zares, recimo ga vihteli kot kavbojsko vrv ali ga balansirali v navidezni vlogi špagohodca. Nekatere igrčice bodo kratke, meječe na Wario Ware, druge daljše. Poleg tega bomo pobirali in uporabljali nadgradnje, ki bodo lik priredile določenim situacijam, na primer letenje čez soigralce in sesanje denarja iz njihovih žepov. Pet osnovnih načinov bo, upajmo, prineslo nemalo raznolikosti, tipično število igralcev na plošči pa bo štiri. Če na kavču ne boste imeli družbe – nalinjski modus žal ne bo podprt – bo vloge tekmovalcev prevzela umetna pamet. Ampak saj veste, da je take zadeve daleč najbolj prijetno navžigati z drugimi vrečami kosti in šepa. S televizorjem se pač težko skregaš in nato pobotaš.

Nintendo za wii, 22. junija

eset
NOD32
antivirus system

Bliskovitost. Natančnost. Nepopustljivost.

Lahko lastnosti svojih programov za računalniško varnost tako opišete z enako gotovostjo?

NOD32 - 50% popust za šolarje, dijake in študente!

SI SPLET d.o.o.,
Dolenjska c. 76
1000 Ljubljana
tel: 01 428 94 05
nod32@sisplet.com
www.sisplet.com

www.nod32.si

www.outpost.si

www.cloudmark.si

www.spysweeper.si

Quake Wars

Tudi Id Software ni več tisto, kar je bil. Razvoj nove Kvae so zaupali zunanji grupi, medtem ko je ata modernih streljačin, John Carmack, svoje mnogotere talente od kovanja grafičnih pogonov preusmeril k razvijanju raket. Tistih, ki te ponesejo na Luno, da ne bo pomote. Naj bomo torej zaskrbljeni nad usodo prihajajočega stranskega dela v veselju Quaka? Niti ne. To bržda že veste, ampak vseeno – Enemy Territory: Quake Wars bo masovna spletna streljačina po matrici Battlefieldda oziroma bolj futurističnega Planetsida, saj bomo v njej prvi akterji globalnega spopada v letu 2060, ko se živalska rasa Stroggov spusti nad Zemljo ter spro-

jo radarje in hekajo sovražnikovo mašinerijo, da bi strategom iz zaledja omogočili bombardiranje utrjenih nasprotnikovih linij. Vsekakor obetavno.

No, Carmack je z eno nogo še na zemlji, kajti za potrebe Quake Wars je razvil posebno tehniko nanašanja bitnih kožic na poligonske objekte, ki sliši na ime megatexture. Artisti, ki so za potrebe razgibanosti okolja doslej izdelovali na tisoče različnih teksturic in jih polagali na ogrodje stopnje, zdaj 'preprosto' narišejo eno samo ogromno karto (do velikosti 32000 x 32000 pik!) in jo razmažejo čez vso površino terena. Posledica je bojda huda vizualna raznolikost okolice, čeprav zavi-

ži krvavo jebačino, kakršne svet še ni videl. QW pa kani dotično podzvrst popeljati na naslednji nivo z več elementi. Recimo z ogromnostjo dvanajstih kart, o katerih zajetnosti dovolj pove fakt, da bomo za premikanje z enega konca na drugega lahko poklicali dostavo letečega transportnega sredstva. Vozil (hoverkopterji, tanki, džetpeki, velikanski roboti ...) bo tudi drugače za vsako od sprtih strani obilo. Piko na i bo pak dodalo izbiranje specifičnih poklicev pred bojem, kar naj bi timske sodelovanju dalo svež pomen. Predstavljajte si scenarij, kjer s peščico soborcev jurišate proti fronti in rešate vse meseno ter tehnološko, dočim inženirji tiholazno sadi-

dajoči znalci pravijo, da je bil Džoni tehnologijo prisiljen razviti predvsem zato, ker se temačnim, ozkim hodnikom naklonjeni pogon Doom 3 izrisovanju širnih poljav ni posojal najbolje. Umotvor obenem omogoča shranjevanje informacij o določenih fizikalnih lastnostih površine, recimo trenja in zvoka, ki nastane, ko zakorakamo čez travo ali pesek.

Zveni fensi in kul, čeprav bo verjetno med odmevanjem granat in napeto akcijsko-strateško dogajancijo časa za opažanje grafičnih finesic bore malo. In prav bo tako.

Activision za PC, mac, PS3 in xbox 360, poleti

Žaganje tja do zime

Nadebudnim rockerjem, ki s plastično kitaro v roki in televizorjem pred bučo radi izživljajo svoje sanje o tem, kako bi arenarockali, dokler bi raznožke ne naredila sleherni grupie, se ni treba bati brezdelja. Čaka jih namreč čupanja polno leto – morda celo tako polno, da se bo vse skupaj izpelo.

Najprej (v ZDA predvidoma sredi julija, za Evropo ga še niso potrdili) pride razširitev za Guitar Hero 2 na playstationu 2. Guitar Hero Encore: Rocks the 80s se bo imenovala in bo vsebovala komade iz norega obdobja, ko so pajkice, rutice ter olstarke veljale za obvezno opremo mladcev. V takem slogu, kot ga predstavlja Cherry Pie iz GH2, bomo slišali komade 18 and Life (Skid Row), I Wanna Rock (Twisted Sister) in Heat of the Moment (Asia), pa še mnogo sličnih. Lačnih Franzev ne bo.

Rock the 80s bo obenem zadnji proizvod v franšizi Guitar Hero, ki ga bodo razvili izvirni avtorji Harmonix. Mineštra: dočim je Red Octane, založnik Guitar Hero, zdaj del Activisiona, so Harmonixi odbluzili v naročje MTV. Zakaj? Po lastnih besedah zato, da bi ustvarili nekaj novega. To 'nekaj novega' je kljub pacanju Rock the 80s že meso postalo in reče se mu Rock Band, ki ga bodo koncem leta za PS3 ter xbox 360 izdali Electronic Arts. Kot pove ime, bo hec v simuliranju celotnega benda, kar bo zajemalo štiri posebne igratorje – solo in bas kitara, bobne ter mikrofona za petje. Koliko naj bi vse to stalo, ne povedo, zagotavljajo le, da ne bo predrago. Dodatne komade bo moč kupovati po spletu in prek dotičnega žagati, razbijati ter kruliti z ljudmi iz drugih dežel.

Enako imajo pak v načrtu Neversoft, sicer avtorji Tončka Sokolova, ki so pri Activisionu prevzeli Guitar Hero. Napovedali so namreč uradni tretji del, ki bo predvidoma okrog Božiča udejanjen za PS2, PS3, xbox 360 in wii, spomladi 2008 pa še za DS. Špil so zastavili orenk (zaslužkarsko?), saj se ne bo šlepala na stare kitar'ce, marveč bo ta za vse sobne sisteme nova in brezžična. Za wii, XB360 in PS3 bo brenkalo posnetek Gibsonovega modela les paul, za PS2 pa kramerke. Za nameček bo moč svežim kitaram zamenjati prednje plošče, nabor komadov pa naj bi bil pestrejši, zlasti ker bo nezamisljiv delež pesmi originalnih, torej ne coverjev. V izvirnih verzijah bomo slišali Sabotage (Beastie Boys), Cult of Personality (Living Colour) in Paint it Black od Stonesov, v naknadno posnetih pa School's Out (Alice Cooper), Barracuda (Heart) in Rock and Roll All Night (Kiss). Vedež o igranju zračne kitare je že planiran.

Ubi, ubi žab ... štaj ... em, Days

Medtem ko se je E3 umaknil v omaro in je Leipzig oddaljen še dobra dva meseca, je vedno zajetnejši Ubisoft v Parizu priredil lasten dogodek, domišljjsko imenovan Ubidays. (Slovenski novinarji nismo bili povabljeni; verjetno se bojijo zoprnih vprašanj ljudi, ki jih nimajo na plačilnem seznamu.) Ob novih mini vpogledih v Assassin's Creed, Splinter Cell: Conviction, Endwar in Brothers in Arms 3, so imeli Ubijevci v rokavu nekaj presenečenj. Mednje sodijo napoved igre po angleškem srednjeveškem epu Beowulf, čeprav le zato, ker ima v kina kmalu priskeljati istoimenski film v režiji Roberta Zemeckisa ter z Anthonyjem Hopkinsom in Joliejevo Angelco v glavnih vlogah; bojda prelomno prvoosebno streljanko Haze; predelavo Dark Messiah of M&M za xbox 360, zvano Elements; in Raymanove nore zajce 2. Obvezni naslovi, kot so licenčnice Naruto: Rise of the Ninja, Lost in pingvinčasti Surf's Up, so se izgubili med kozarci, glasnim smehom ter naparfumiranimi hotnicami na bregovih Sene.

Halo 3: pisma s fronte

Med niti ne tako zelo malo številnimi srečnejši, ki so si zagotovili vstopnico za beta testiranje večigralskega modusa Halo 3, smo se znašli tudi izbrani člani kremastega moštva. Merjenje penisov, ki se je začelo sredi maja in je potekalo na treh kartah (zasneženi Snowbound, zelena Valhalla, obmorski High Ground), nas je v mnogočem prepričalo, da bo tretji del spet uspel upravičiti nehumana pričakovanja klavskih množič. Potrdimo lahko, da sta tako stilski dizajn kot občutek ob igranju klasično halovska in dasi bodo pristaši serije na dolgi rok najbrž najbolj veseli subtilnih sprememb, recimo možnosti polnjenja posamične pokalice pri dvo-ročnem vihtenju, je absolutnih novosti preveč, da bi jih lahko vse našli. Recimo: sveža orožja (br-zostrelni brute spiker; pojačana verzija spartan laserja; granata brute spike, ki ob eksploziji sprosti točo jeklenih konic; mina, občutljiva na bližino ...),

nikoli videni ofenzivno-defenzivni umotvori (sporni bubble shield, v katerem si varen pred napadi; prenosno gravitacijsko dvigalo za doseganje višjih predelov nivojev ...), novo vozilo (hitri in okretni dvosedežni mongoose), zaenkrat nekoliko omejena možnost snemanja posnetkov strelskih seans. Kup robe, skratka, katere pravi vpliv bomo znali bolje oceniti od 26. septembra dalje, ko Halo 3 potrjeno izide. Kajpak ekskluzivno za xbox 360.

Id dela na novi igri

... ki ni ne Quake, ne Doom, ne Wolfenstein, ne Komandant Keen. In ne Duke Nukem, bohpomagaj Broussardu in družini. Zaenkrat neimenovani špil uporablja povsem frišen pogonski motor, ki ga je kakopak sprogramiral guru Carmack. In to je to, vse ostalo je kup nakladanja in šušljanja.

Hour of Victory

Na to mesto bi kot klobasa v zeljejedko pasal jamranja poln uvod o tem, kako cuzajo to nesrečno drugo svetovno in da se totematske streljačine drenjajo kot Judje v Hitlerjevi plinski celici. A željo po tem, da bi v dotično enkrat za vselej spustili smrtonosen plin in krepali softversko zalego, imamo verjetno bolj kot vi časnikarji, ki smo jih primorani vse po vrsti igrati. Vi kot publika pač nabavite vsako, oh, kaj vemo, sedemintrideseto, in se imate čisto fino.

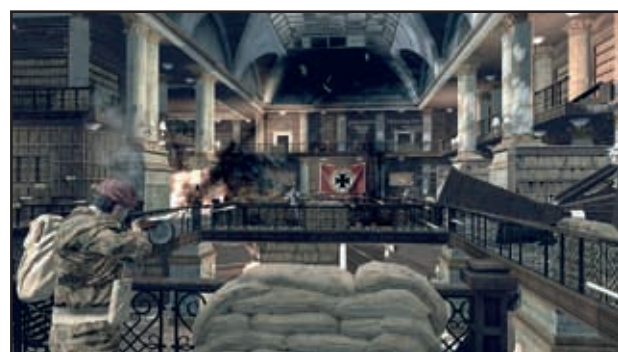
Nemara bo ta biserček, vreden pozornosti, prav Hour of Victory. Za dotično akcijsko prvoosebno streljačino ima Midway zajetne načrte, saj je novinarsko predstavitev organiziral v germanskem gradu visoko v avstrijskih Alpah. In to ne kateremkoli: prizorišče je bil Burg Hohenwerfen, kjer so posneli klasični WW2-

da z več krvi in akcije ter brez cigaret in pasti za medvede. Midway cilja na hitro dogajanje, ki naj bi pospešilo bitje srca in sprožilo naval adrenalina. Pri čemer kupec seveda laže spregledal pomanjkljivosti, ampak to je že naša profesionalna zloba, hi hi.

Od dobrot kanijo udejanjiti obsežno spletno večigralsvo in šofiranje vsakovrstnih vozil, od džipov prek tankov do letal. Umanjkala ne bo realistična fi-

film V orlovem gnezdu z Richardom Burtonom in tedaj še dojenčkoritno gladkim Clintom Eastwoodom. (Opomba za lastnike kableske TV: stalno ga sučejo na Turner Classic Movies.) Nobeno naključje ni, da bo dotična utrdba prisotna v igri, kjer bomo skozi Severno Afriko in Evropo vodili ne enega, ne dva, ampak tri različne like. Različne po sposobnostih, ne le imenih, kot je to v Odlikovanjih časti! Ameriški komandos bo z nožem napadal od zadaj in iz

zika, medtem ko bo za grafiko skrbel zdaj že vsepovsod prisoten in nadmočni stroj Unreal 3.0. Detailen Svastiken haben, ferdant! Načrti so smeli in izid blizu, dvome pak vzbujuje ime razvijalca. Nfusion so bili namreč doslej odgovorni za mnjeh Deadly Dozen 2 in obupni Line of Sight: Vietnam. Če so se po boljšali, gut – sicer jih čaka nov pohod na Moskvo. Demo ni navdušil.

Midway za xbox 360, koncem tega meseca

Valkyrie Profile 2

Japonci si izredno radi izmišljujejo fantazijske svetove, včasih pa, zgledujoč se po zahodnjaških kolegi, ipak posežejo po ljudski zapuščini. Takrat se navadno rodi nekaj čisto posebnega, recimo igra Valkyrie Profile za playstation 1 (opis predelave za PSP čitajte v drkamožu). Ta slovi kot unikatna frpka, zato smo veseli, da nič drugačno ne kani biti nje pričakovano nadaljevanje, Valkyrie Profile 2: Silmeria, ki se enakotako napaja iz bogate, v špilih nerazumljivo zastopane severnjaške mitologije. Dočim smo v prvem delu spoznali Leneth, se kani nadaljevanje za PS2 osredotočiti na nezgode Silmerie, druge iz tro-

jestva Dipan bo namreč dvodimenzionalno, v-levo-ali-desno-hodno, četudi se bo okoliča izrisovala v tehnično odlični, stilistično božanski 3D grafiki. Drugačna bo posledično tudi mehanika tega specifičnega dela igralnosti, saj bo lutanje tako kot v izvirniku prepojeno z elementi ploščad, recimo s skakanjem po platformah in zamrznjenih sovragih. Bojevanje z dotičnimi bo potekalo na tradicionalnem ločenem zaslonu, vendar bo izrazito realnočasovno in akcijsko usmerjeno. Rešene duše kompanjonov, ki jih bomo v malodane pokemonskem slogu nabirali po deželi, bo namreč moč 'obesiti' na čelne gumbje ploščka, po njih besno ali preudar-

jice deviških bojevnih dečev – valkir, ki strežejo bogu Odinu ter zanj po svetu nabirajo duše padlih junakov. Ko se Silmeria šefu iz neznanih razlogov zameri, jo za kazen izžene v Midgard, domeno smrtnikov oziroma Zemljo, koder se naseli v mično telesce princese Alicie. Pri procesu spajanja obeh entitet pa gre žal nekaj narobe in Silmeria, pardon, Alicia, oprostite, Silmeria se odpravi na maščevalen, nekoliko shizofreničen pohod proti bogu vojne.

S tem se spisek originalnosti ne konča, kajti pustolovskega potepanja, kot ga pozna Valkyrie Profile, v novejših frpkih nismo vajeni. Gibanje po lokacijah človeškega kral-

jeno udrihati in tako graditi spektakularna zaporedja udarcev, katerih veličina bo odmevala do širnih dvoran Valhale.

V navezi z izpiljeno, veličastno štorijo naj bi bilo tako poskrbljeno za s svežino prežeto motorično, umsko in, upamo, čustveno zaposlitev, kakršno pričakujejo tako ljubitelji izvirnika kot dolgoletni igralci vlog. Nič zato, če namerava kapljico izvirnosti pripevati najbolj čistiljiva od drkalic stare garde, ne kaka next-gen mašina. Važno, da jo bo, še preden nastopi Ragnarok.

Square Enix za PS2, julija ali avgusta

Rolkarščin konkurenca

EAJev vstop v svet kickflipov smo že najavili in igra Skate za PS3 in xbox 360 zna z vernejšim simuliranjem kolesčkanja prepričati marsikaterega privrženca Tonijev (prva slika). Stresanje trikov so obesili na desno analogno gobico, pri čemer boš ob manku natančnosti v stilu resničnega življenja hitro metal čekane po tleh. Prav tako bo važno, pod katerim kotom se boš približal robniku ali ograji, nakar bo fizikalni pogon prevzel simuliranje gibanja in te potisnil bodisi v zdrs, bodisi v ekskurzijo notranjih organov. Skate bo orisoval kariero profesionalnega skejterja, pri čemer bo treba sponzorjem priskrbeti slikovni in video material ter brčati riti na tekmovanjih. Furali so bomo po izmišljenem mestu San Vanelona, koktejlju San Francisca, Vancouverja in Barcelone. Glede na vretje estetike iz vseh por grafičnega stila smo lahko upravičeno slinasti.

In kaj bo novega na drugi strani bodeče žice, kjer je Activision ravno oznanil Tony Hawk's Proving Grounds, deveti del Sokolove mega franšize? Sneljanje videa, pravite? Hmm, to gotovo nima nobene zveze s tem, da je za Skate najavljena možnost skoka v ponovljeni posnetek, ki ga boš lahko po EAJevem strežniku delil s svetom? Neeee, kje pa. Vsekakor bo Proving Grounds nadaljeval z norimi kombinacijami, le da jih bomo izvajali v svetu, ki naj bi bil neločljivo povezan z nalinjskim. Pri tokratnem vzponu od bedaka do junaka obljublajo še več svobode in že kar molyneuxovsko definiranje lika skozi sprejete odločitve ter stil skejtanja. Od lokacij so znane Philadelphia, Baltimore in Washington, kar se tiče novosti v kontrolah, pa najavlja jo nadaljevanje načina nail the trick z nail the grab in nail the manual. Žebelj kot še nikoli, na obe igri pa bomo čakali do konca leta.

Planirajo špil Sin City in Jackass

Dolgo so se obirali, saj če katera licenca hrepeni po mutaciji v poligone, je to Mesto greha. Kakšna natančno bo igra – ali igre – in kje se bo pojavila, ne povedo. Ve se le, da so pravice do stripov Franka Millerja (ne filma!) kupili pri Red Mile Entertainmentu, kjer so naredili Heroes of the Pacific, Grip-Shift in, em, Jackass the Game. Ja, tudi ta pride kmalu. Gotovo bo prvoosebna ugankarica, kjer bomo morali midgete zlagati z ritnimi luknjami nilskih konjev!

Tudi koze koljejo, mar ne?

Sony sicer med ruljo ni znan po tem, da bi bil odbit ali kontroverzen – ta imidž sta si bolj ustvarila Microsoft in Nintendo. Vendar pa izdelovalci playstationa znajo biti sporni, če si želijo. Tako so razburili splošno publiko in društva za zaščito živali s prireditvijo za evropsko lansiranje izrednega God of War 2 (opis v predprejšnji številki – špil je seveda za PS2, ne za PS3, kot se nam je zapisalo). Povabljenec so pričakali v kožuhe odeti deci in babe s po-farbanimi joški, sredi vsega pa je ležal čisto pravi,

čisto mrtev kozel z odprtim vratom ter razparanim vampom, iz katerega so lahko prisostvujoči žrli še tople drobovje. No, ne le, da za to ni bilo velikega zanimanja, na štorijo se je obesil angleški tisk, ko so slike izšle v Official Playstation Magazin. Založnik dotičnega, Future, je tako pod pritiskom razburkane javnosti najavil izrez krvavih slik iz vseh 80.000 izvodov revije, ki je že potovala proti trafikam. Ava Sonyjevcem za jajca, škoda le, da nas niso povabili. Fotografiji Daily Maila bi lahko slikali JCT, kako žveči vranico, besno citira Homerja in skuša seslajati pivo iz bradavič hostes.

Ne, res, prihaja Fifa 08!

Česar gotovo niste pričakovali. Najjača bo verzija za PS3 in xbox 360, za katero planirajo doslej nevidno fiziko žoge (nanjo naj bi vplivali taki dejavniki, kot so kot nogometaševega stopala ter gostota in vlažnost zraka), dodelano animacijo igralcev, ki bodo povsem ločeni od žoge, in menda povsem svobodne finte. Vse skupaj bo kajpak nadgradnja lanskoletnega, pogumno svežega sistema iz Fife 07 za 360ico, ki je bil še krepko nedodelan, a je že nakazal veličino. Med načini igranja pa bo izstopal modus 'be a pro', v katerem bomo v zumiranem pogledu spremljali le enega nogometaša. To naj bi bil prvi korak k viziji nalinjskih tekem enajstih živih fuzbalerjev proti drugim enajstim živim fuzbalerjem, ki naj bi jo FIFA dosegla ob svetovnem prvenstvu 2010. Ločena od tega morda res nadmočnega poskusa bo inačica za PC, PS2 in PSP. (Igrica za DS bo kajpak spet samosvoja, a od nje ne gre ravno pričakovati česa velikega.) Pravijo, da bo to zadnja Fifa za playstation 2, kar daje upanje, da bodo osebna računalna dva tisoč osmega le dobila tisto verzijo, ki si jo zaslužijo. Letos bo pak treba očitno biti zadovoljen s piljenjem stare osnove, slične Pro Evu. Njen glavni kavelj bo sodelovanje dveh živih špilavcev v modusu 'be a pro co-op season', kjer bosta s kolegom skupaj prispevala k uspehu moštva. Poleg tega obljublajo še manj občutka tračnic, boljše pamet in druge običajne floskule.

Mimogrede, ta čas Konami že pridno dela na bojdah orenk next-gen Pro Evu za PS3, ki naj bi ga bilo že zdaj več kot 20 GB. Zanimiva bo še bitka!

Hospital Tycoon

Špil se od svojega navdiha, Bullfrogove Theme Hospital iz leta 1997, ne bo pretirano oddaljil. Igralca bo obul v položene čevlje glavnega upravitelja bolnišnice in mu prepustil nadzor nad vsem. In ko zapišemo vsem, s tem mislimo dobesedno na vsako malenkost. Spisek obveznosti bi vsakega direktorja koj spravil na rob pameti, saj bo treba za začetek lastnoročno graditi operacijske sobe, čakalnice, ambulate in lekarne. Dotične bomo nato opremili in okrasili z vsem možnim, od operacijskih miz ter nujne mašinerije do pepelnikov, lončnic, klopc in avtomatov za osvežilne pijače. Potem bo na vrsti najemanje osebja, dotičnega nadaljnje uposabljanje, raziskovan-

to da v središču pozornosti bodo zdravniki, ki nabadajo seksi sestre, bolniki s posebej čudnimi simptomi, zlobci, ki želijo uničiti naše zdravilišče, nepredvideni dogodki in podobno. Sliši se kul, posebej ker naslov to plat predstavlja na humoren, zabebantski način. Samo, da ne bodo preočito kopirali Theme Hospital, misleč, da se ga nihče več ne spomni.

Glede na to, da bi moral Hospital Tycoon iziti ravnob zaključku številke, na končno mnenje ne bo treba čakati dolgo. Do takrat pa spihajte prah s Theme Hospitala in obujajte spomine. Nemara vas ozdravijo.

Codemasters za PC, je bržda že vun

je bolezn, skrb za podanike ... Zanimivo bo videti, kako se bodo avtorji ognili tipični pasti tajkunov: nezanimivosti, ko zadeve zalaufajo. Saj veste, dokler je treba paziti na poslednji kovanec, se od igre ne moreš odlepiti. Ko postaviš poslednji stroček, raziščeš najhujšo bolezen in spremljaš avtomatsko delovanje svoje mojstrovine, pa zadeva rata dolgočasna.

Nemara je pravi odgovor na to pocukrani štorijalni način, zasnovan po zgledu priljubljenih dohtarskih nadaljevanj. V roke bomo dobili dodobra opremljeno bolnišnico in se bomo prvenstveno osredotočali na odnose med zaposlenimi. Sicer bo treba še vedno opravljati vse prej našteto,

IGABIBA.JOKER.SI

- več kot 1500 artiklov
- računalniške igre, playstation 2, xbox 360, psp
- namizne igre, karte, magic
- vsakomesečna nagradna igra
- cenejši nakupi za zveste obiskovalce

Trust

Računalniški volan Trust GM3400

USB volan s pedali. "Vibration feedback" nudi prvovrstne užitke pri vožnji. Z gumo prevlečen volan, občutljivost volana nastavljiva na 6 različnih stopenj. Združljiv s PC in Playstation 2 konzolo.

54,⁹⁹ €

13.178 SIT

Gamerska tipkovnica Speedlink Razer Tarantula

Prva tipkovnica razvita iz strani gamerjev za gamerje. "Antighosting" funkcija za neomejeno število istočasno pritisnjenih tipk. 10 programsko nastavljenih tipk. Izhod za slušalke in vhod za mikrofonski kabl. Slovenski nabor znakov.

99,⁹⁹ €

23.962 SIT

PC DVD-ROM

PC igra

Command and Conquer: Tiberian Wars

44,⁹⁹ €

10.781 SIT

3000:1

2 ms

DVI

22" široki LCD zaslon LG L226WTQ

Ločljivost 1680x1050. Odzivni čas 2 ms, kontrast 3000:1, svetilnost 300 cd/m². DVI vhod z HDCP, TCO-03. Garancija 3 leta.

359,⁰⁰ €

86.031 SIT

PCX

computers

Core 2 Duo 2,13 GHz

2 GB ram

400 GB hdd

GeForce 8800 GTS 320 MB

Gaming računalnik PCX Galateja 2

Procesor Intel Core 2 Duo E6420 2,13 GHz, pomnilnik 2 GB DDR2 533 MHz, trdi disk 400 GB sata2, DVD±RW zapisovalnik, gr. kartica Asus GF8800GTS 320 MB, napajalnik ATX 570W. Čitalec pomnilniških kartic. Garancija 1 leto.

1.099,⁰⁰ €

263.364 SIT

BIG BANG

VEDNO NEKAJ NOVEGA

WWW.BIGBANG.SI

Bofex d.o.o. - skupina Merkur, Ljubljana. Ponudba velja od 15. 06. 2007 do prodaje zaloga. Vse cene so v € in vsebujejo DDV. Tiskarske napake niso izključene. Cene v SIT so preračunane po tečaju zamenjave 1€ = 239,64 SIT.

Sveže karaoke za PS3

Medtem ko Sony izdaja pretežno povprečne samostojne razširitve karaok Singstar za playstation 2, namerava kmalu, morda že ta mesec, najbrž pa julija, poslati v štacune verzijo za playstation 3. Ta bo po videzu zelo podobna stari in bo delovala tako z mikrofoni za PS2 kot novimi, brezžičnimi. Trideset komadov bo na ploščku, od Toxic (Britney Spears) prek I Don't Fell Like Dancing (Scissor Sisters) do Hey Ya (Outkast). No, osrednja finta bo v nalinjski

povezavi, saj bomo lahko naboru pridružili ničkoliko pesmi iz spletne štacune SingStore. Od tam jih bomo vlekli za bojda človeško ceno, primerljivo s servisom iTunes, se pravi za slab evro po kosu. Za lansiranje naj bi pripravili 350 štiklov, nakar naj bi jih vseskozi dodajali, med drugim v obliki paketov. Med komadi naj bi ne bili le hiti z MTVja, marveč tudi bolj nišne zadeve (Therionov najbrž vseeno ne bomo ugledali). Skladno z internetno usmeritvijo bomo lahko imeli lastno spletno stran v slogu MySpaca, kjer bomo navedli svoje najljubše komade ter tja obesili slike in videotke tega, kako zlorablamo trud skladateljev.

Le nekaj je kočljivega: to, da Sony Slovincem še vedno onemogoča dostop do plačljive robe v starocelinski internetni trgovini za PS3. Prijaviti se je sicer moč kot ameriški uporabnik, ampak ker bo SingStar evropski produkt, zna biti, da se bomo lahko za kupovanje dodatnih pesmi obrisali pod nosom.

Uwe goes Postal

'Ma rajši ku Kristus bi trpu na križu, rajši bi fasu enu krvavu grižu.' Tako poje Iztok Mrakar in ni dvoma, da je bil enakih misli marsikdo, ki je za ogled umotvorov kronično nesposobnega nemškega režiserja Uweja Bolla odšel cekin. Pravzaprav so filmi, ki jih ta zelježera kroti stalno gradi na igrarskih licencah, tako zanič, da so že dobri, in si jih gotovo velja ogledati za splošno izobrazbo. Iz tega razloga smo na natlačenko 148 zapekli njegov House of the Dead, ki je uradno eden najslabših filmov vseh časov, prejšnji mesec pa Alone in the Dark, ki je za dva pasja bobka boljši. Toda materiala nam ne bo zmanjkalo, saj rotnje skupnosti in novinarjev, naj preneha s snemanjem, na Uweja nima vpliva. Pripravite torej odmaševalnike sekreta, saj prihaja Boll(ocks)ov novi izdelek. To je Postal, v katerem bomo spremljali geste osebkpa po imenu, um, Postal Dude, ki se zaradi vsega hudega v mestecu Paradise odloči postati kriminallec. Bojda se zaplete s talibani, bradatim Osama in predsednikom Grmom ter končno uprizori sifilitično krvavo jebačino, ki smo jo vajeni iz obeh iger. Kot nalašč za praznovanje desete obletnice serije Postal, katere nadaljevanje je kajpak v pripravi, izide pa prihodnje leto za PC, macintoshe ter xbox 360. Morda jim parodiranje nasilnosti v igrar v tretje zares uspe, dočim so upi za Bolla razumljivo manjši. Tako kot za njegove naslednje projekte Bloodrayne 2 (2007), Far Cry (2008) in Alone in the Dark 2 (2009). Kje pa se je izgubil Dungeon Siege, pa raje sploh ne baramo.

Overlord

Največji mamojebec v Gospodarju je bil brez ugovaranja Sauron. Imel je hud šlem, carski stolp in milijon grdih služabnikov. Ni čudno, da ima toliko posnemovalnih slaboritnežev – praviloma po enega v vsaki fantazijski igri. Zato se nam zdi skrajno nedomiselnost in dolgočasnost, da venomer igramo samo neke viteške dobričine, ki vračajo red v deželo. Mar niso ravno špili tisti, ki naj bi nam nudili vloge, nedoživetve v resničnosti? Hočemo postati

zlora coprnjak, ždeč na zlostnem prestolu v najvišjem štku zlega turna, obkrožen s hordami zlokobno režečih kreatur, ki samo čakajo na zlohoten ukaz, da se zlonamerno znesejo nad okolizno drobnico. Hočemo lučati zlonosne čarovnije nad nedolžne pare, hočemo zložiti njihove glave na z'lo velik kup in hočemo zlogoma zlomiti vse zložene zlote. Na zlosrečo ovc in njihovih lastnikov bo naša zlost kmalu prišla z'lo do izražaja. Zlomasterji namreč pripravljajo zloigro Overlord, katere zlobit bo ravno zlodejstvo. Še pomnimo Dungeon Keeper, domiselno strategijo, v kateri smo gradili podzemne temnice in nato bajne zaklade branili pred tatinskimi junacijami. Tale izdelek sledi zgledu, le da se seli na površje. Poleg tega ne bomo več le branili lastnega brloga, marveč bomo po večini napa-

dalni. Obenem zadeva ne bo strategija, marveč akcijska frpka oziroma frpjska arkada. Ampak pomembno je zlo. In počeli bomo resnična hudodelstva, recimo pobili ves zaselek ali prevarali svojo cipo, priklenjeno k skednju. Pri nečed-

nih poslih in maščevanju nad sedmimi junaki nam bodo pomagale črede goblinastih kreatur več kalibrov. Eni bodo klasični bojovníki, drugi lučalci ognjenih krogel, tretji zdravilci ... Nekaj taktike, koga vzeti na pohod in kako ga uporabiti, bo zatorej na mestu. Krivoločna bitjca naj bi bila pametna in precej samostojna, dasiravno jih bo mogoče dodatno usmerjati. Na xboxu 360 bo leva gobica rabila nadzoru osrednjega zli-človeka, desna pa bo prava za pomagače (na PCju je zato že

vnaprej priporočen taisti joy-pad). Temeljni lik bo naokoli lučal uroke in mlatil z buzdovanom, pri čemer se bo kalil, z nagrabljenim zlatom širil svoj stolpič ter posledično dobival novo opremo in moči.

Poleg izvirnosti bo pomemben element Overlorda duhovitost. Črna in zla, se razume. Največjo vlogo zabavljacev bodo seveda igrali naši miniončki, ki se bodo ščipali, na betičah nosili buče in piskre, zavili v gostilno na pir in počeli še nebroj neumnosti. Teh

naj ne bi zmanjkalo vse do zadnje misije, do katere bomo prišlo po kakih tridesetih urah igranja. Nato bo na voljo še dvoigralstvo po mreži, bodisi zlodej na zlod'ja, bodisi sodelovalno. Za predpravo sklanjajmo 'zli zlomek'!

Codemasters za PC in xbox 360, julija

Transformers

Malo pred prihodom na naša velika platna (16. avgust) bodo Transformerji prilomastili tudi na igralne sisteme vseh sort. Dopremili bodo tretjeosebno akcijo z veliko mlatenja, nekaj vozakanja in celo merico frčanja. V glavnih vlogah kajpada ne bodo mehkužni toplokrvci, marveč roboti iz vesolja, sposobni preoblikovanja v vozila. Zgodba bo sledila filmski in stroji bodo prišli na Zemljo merit moči. Sejanje zla in razdejanja bo neizbežno in že na začetku se bo treba izreči, kateri strani se želimo pridružiti.

Kot dobri Autoboti bomo Zemljo skušali obvarovati pred uničenjem, medtem ko si bomo v plehu zlobnih Decepticonov dajali duška ter upepeljevali vse pred sabo. Dvigniti in zabrisati bo mogoče praktično vse, vključno z deli premaga-

nih robotov, avtomobili in zabojniki za ločeno zbiranje odpadkov. Posebej zažgalno bo hipno spreminjanje oblike, kjer se avtorji še posebej trudijo s podrobnim videzom. Naloge bodo raznovrstne in se bodo odvijale na prostiranih prizoriščih, naphanih s postranskimi aktivnostmi v slogu dirkanj. Jasno, da

bodo izkoristili posebnosti posameznih igronaprav, recimo wiijevega in PS3jevega nagibalnega nadzora za usmerjanje letal. Da bi ljubitelji do kraja padli v trans, so najeli celo nekaj izvirnih govorcev iz dve desetletji stare risane serije. Ker ob tej frajerski mašineriji težko ostanejo ravnodušni še taki skeptiki, bi bilo res fino, ko bi bila igra vredna zvenečega imena ter vsega obiljskega pompa!

Activision za PC, PS3, xbox 360, wii, DS in PSP, julija

Harry Potter 5

Ja, nič manj kot peti uradni filmski špil (Quiddich je bil odvrtek) z lončarskim kosmatinom bo Harry Potter and the Order of the Phoenix, katerega datum pojavitve v trgovinah je 29. junij. Goloprsi očalasti magič se bo po tradiciji vrnil na Bradavičarko za novo šolsko leto, kjer bo odkril razklano občestvo zaradi svojega srečanja z vstalim Mr. lakensteinom. Lahko si mislite, da bo hakejlc v tretjeosebnem tekanju, raziskovanju, skakanju, copranju in zbiranju. Ampak tokrat naj bi bilo vse dosti manj na tračnicah, saj kani biti Feniksov red odprte sorte špil, tako kot GTA ali pred kratkim na PS2 izdani Canis Canem Edit. Peskov-

PSP, GBA) ter mobilnikov. Na playstationu 3 in wiiu in bo seveda moč delati čirečare tako, da bomo z igratorjem mahali po luftu. Ah, ta this-gen magija ...

Electronic Arts za ama vse, konec junija

Project Sylpheed

Pričujoči naslov spada v koš iger, ki jim nehvaležno redko uspe preskočiti konfine rodne Japonske. Saj, porečete, vesoljski postreli-jih-vse ali shot'em-upi, kot jim rečejo izobraženi, spadajo na avtomate v osemdeseta, na 16-bitne konzole v devetdeseta ali kvečjemu na Xbox Live Arcade današnjika. Res? O, seveda drži, da bo šlo pri Project Sylpheed za igralno dokaj minimalistično pogruntavščino.

Svojevrstno 'priznanje krivde' je že niza cena, po kateri naj bi špil predvidoma tržili tostran oceana. Kljub temu pa njega rodilci praviijo, da so med stopnje zadegli dovolj vsebine v maniri odklepanja zagamanih dosežkov in spremljanja smiselne zgodbe, ki bo pri-

kazana potom slabe ure prvovrstnih animacij. No, največ časa bomo kajpak preživeli v vesolju za krmilom plovila in uživali v starošolsko arkadnem iztrebljanju ladij in šefovskih nadplavil, ki pa bo tako le po namenu, ne

pa tudi v obliki. Brezmirje bomo občudovali v polni svobodi, ki jo prinašajo tri dimenzije, saj bomo plovilce gledali od zadaj in švigali v poljubno stran neba kot v Wing Commanderju, dočim bo zaslon pokal pod nečloveško količino sovragov, eksplozijami ter najrazličnejšimi svetlobnimi učinki, ki nam bodo iz možganskih globočin na dan priklicali latentno božjast. Hja, ljubitelji žanra se bomo tresli tako ali drugače.

Square Enix za xbox 360, ta mesec

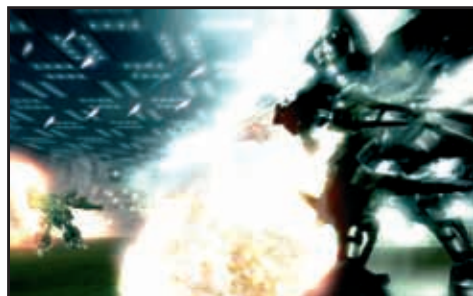
Armored Core 4

So stvari, ki se jih moški nikoli ne naveličamo. Na primer drkanja, športnih avtomobilov in velikanskih robotov. Resno, komu ti niso neizmerno kul? In medtem ko bodo množice v kinodvorane hitele na ogled oživite legendarnih Transformerjev, bomo zapečkarji fasali Armored Core 4. Četrta inkarnacija, ki je pravzaprav že dvanajsta, premise ne kani dosti spreminjati. Spet bomo Raven, heroj, ki se v sedlu ogromnega kovinskega hrusta na strani upornikov bori proti megakorporacijam, ki bi rade po svetu posadile rožice in mu medtem zavladatale. Misij bo več kot trideset, obljubljena pa je izredna scenska razgibanost. Urban-

im in kanjonskim lokacijam se bosta pridružila visokooktanska akcija na zasneneženih planotah in izmenjevanje nežnosti v puščavskih nevihtah ter celo ponoči, v čisti temi. Slednjo bo prebadala le svetloba laserjev in ostalih futurističnih orožij ter pospeševalnih in defenzivnih tehnoloških nadevkov, s katerimi bo kot vedno moč opremiti zvestega meka. Tako ob igranju z računalniško vodenimi enotami kot proti največ sedmim živim osebkom po spletu. Ker bodo modernim standardom poleg grafike baje podredili tudi tretjeosebni nadzor nad mehanskim podložnikom, si morebiti lahko obetamo špil, ki bo izpolnil večino standardnih visokotelečih obljub.

From Software za PS3 in xbox 360, ta mesec

Wing Commander Arena

Ko se je slavno ime Vinka Manderja pred časom pojavilo v naslovnih vrsticah igrarskih portalov, so srca poskočila. In usahnili, ko se je zvedelo, da bo Arena dolpotegljiva igr(ica) na servisu Xbox Live Arcade. Mi pravimo: bolje nekaj kot nič. Tudi zato, ker so avtorji v zadevščino očitno vložili nekaj truda, tako da ne bo šlo le za nategunsko izrabljanje dobrega imena. Špil bo ležerna tretjeosebna (bogoskrunsko?) vesoljska streljačina, v kateri se bomo borili na strani človeštva ali mačkastih Kilrathijev. Samotarsko se bomo pomerili v pošiljanju žarkov in raket proti botom ter uničevanju asteroidov in neskončnih valov sovražnih ladij. Na voljo pa bo tudi spletna večigralsnost za šestnajst duš, ki bodo lahko izbirale med osemnajstimi lažjimi in težjimi plovili. Hm, morda bo špil tudi brez prisotnosti žalostnega frisa Marka Hamilla vreden svoje cene. Nizke, kakršna bo. **Electronic Arts za xbox 360, poleti**

BlackSite: Area 51

Hec z Midwayjevo streljanko Area 51, polnogibalno obnovo nekdanje pucačine z avtomatov, ki je bila priprta na tračnice, je bil v tem, da ni bila tako zanič, kot bi po vseh pravilih morala biti. Enako zna biti z nadaljevanjem, kjer se bodo alienski nestvori prebili iz varovanega območja in jih bo treba klati ne le po hodnikih, marveč zunaj. Midwayjev austinski studio, v katerem se skrivajo delci razsutega Looking Glassa, obljublja dosti: sodelovani modus, upoštevanje fizike, sesuvanje okolja, strašljivost in s tem povezan vpliv morale na obnašanje sotrpinov, skupinsko sovražno umetno pamet. Demo za 360ico ni navdušil, ampak bomo videli, ko čekanasta nesnaga naposled uide.

Midway za PC, xbox 360 in PS3, poleti

Haze

Haze je nova izvirna znamka skupine Free Radical Design, odgovorne za serijo odličnih konzolastičnih streljank TimeSplitters. Leta 2048 se bomo zaredili v čas, ko Nata ni več, zato večina zahodnih držav za svoje vojne najema usluge orjaške korporacije. Nastopili bomo kot biološko izboljššan soldat in uleteli v Južno Ameriko, da bi se znebili pregovornih upornikov, toda v treh dneh akcije naj bi se nam življenje orenk spremenilo ... Po eni strani bomo sicer v klasičnih prijemih uporabljali megastična futuristična krepela in šofirali vozila. Prelomen pa naj bi bil 'nectar', droga prihodnosti, ki nam bo izboljšala sposobnosti, a slabšalno vplivala na telo in dušo. Od tu naj bi izvirala odrasla izkušnja, ki bo igralca spodbodla k razmišljanju, namesto da bi zgolj užival v špricajočem adrenalinu. Objubljajo še povsem neprekinjeno izkustvo, brez potikanja po menijih in nalagalnih zaslonov, ter sodelovalno igranje ne za dva, ne za tri, ampak kar za štiri žive osebe.

Ubisoft jeseni za PS3, kasneje morda za PC in xbox 360

The Club

Ma ke koza? Avtorji dirkačine Project Gotham Racing, Bizzare, delajo brutalno tretjeosebno nažigačino?! To bo apn! Morda, toda jedro moštva je izkušeno v te sorte početju, saj je sestavilo izkrivljeno pobijalnico Fur Fighters. In izkustvo potrebujejo, saj kani The Club poživiti tretjeosebno streljanje, ki sta ga Gears of War in Advanced Warfighter stisnila v taktično kukanje izza zidov. Hec bo v brzopetem, eksplozivnem, adrenalinskem pokanju kanalj kot posledici spopadov za zabavo dilerjev drog, novopečenih milijonarjev ter aristokratov. Izkušene strelce (= nas) bodo postavili nasproti kupov kanonfutra, nakar naj leti svinec. Grdavže pa bo mogoče s hladnimi orožji odstranjevati tudi od blizu, kjer bodo nastopile kombinacije. Igro bodo definirale kratke stopnje, napeto dogajanje, raznolike osebe, nalinjski del in točkovanje za uboje v nizu, kar podlaga trudu za stoodstotni izkupiček. Kdor je imel rad Doom, bo imel rad The Club! **Sega za PC, PS3 in xbox 360, letos**

Starcraft 2

V dneh pred 19. majem smo igričarji bolj slabo spali. Blížala se je namreč Blizzardova prireditev World Wide Invitational v Seulu, za katero so obljubljali napoved svojega naslednjega velikega projekta. Na srečo to ni bil Starcraft v obliki spletnega frpja, saj bi to zaprmej pomenilo konec civilizacije, temveč so odgmili tančico z uradnega nadaljevanja legendarne strategije v običajni obliki. Iz množice predavanj je razvidno, da Viharniki ne bodo počeli revolucije, in SC2 je videti predvsem kot prelakiran predhodnik. Tu so znane tri rase: človekoliki Terrani, misteriozno kul Protossi in aliensko gomazeči Zergi. Tu so kristali in plin, značilni risankasti slog s predimenzioniranimi plečatimi frajerji ter ZERG RUSH! KEKEKE! Celo prizorišča so videti na moč domača, je pa novi pogon seveda povsem v 3D. (Zanimivo je, da se Blizzard ni odločil slediti noriji okrog DX10, zato bomo igro lahko v vsem sijaju poganjali tudi na XPjih.) Srž špila ostaja hitro in klikotavo vodenje treh dobro uravnoteženih strani, toda nekaj reči bo vendarle novih. Številčna omejitev enot naj bi bila precej višja, skupine pa brez nje, zato ne bo jajcanja z deseterico skrbno razvrščenih škratov in herojem (teh sploh ne bo), temveč čista glavopreč akcija s tja do tristo enotami. Dotične bodo kajpak mešanica starih in povsem novih, vse pa bodo pozirale z novimi specialkami. Grafični učinki so že sedaj imenitni – ko protossovka ladja vrže doma pridelano črno luknjo v sovraga, slednjega prav pedantno predela v rezance.

Igro naj bi skrivoma izdelovali že od leta 2003, ko so končali z razvojem Warcrafta 3, vendar Blizzardovci v svojem slogu nočejo dajati nobenih obljub o točnem datumu, razen tega, da ta še ne bo napočil letos. Zatrjujejo le, da ostajajo zvesti samo PCju in da bomo ob enoigralski štoriji, ki se loteva časa po Brood Wars, spuščali čeljust. Ultrag prikolični video daje vedeti, da se ne hecajo. Nekje ob izidu napovedujejo tudi korenito nadgradnjo svojega nalinjskega servisa Battle.net, da se bomo lahko konkretno klali. Pa gradili bomo pylone. In zalegali overlorde. Ja, Starcraft 2. Prekleto, bil je že čas.

Blizzard za PC, 2008

bo pa po njihovih besedah res nekaj novega. Na žalost se serija ne vrača na svoja izvorna pota, marveč vztraja pri frizersko-kozmetično-postavljajski noti. A po oznanjenem sodeč ProStreet, kot nosi podnaslov enajsti del, vseeno ne bo nova izpeljanka nedovoljenega pouličnega dirkanja. To pot se bomo udeleževali v uradnih, legalno organiziranih dogodkih širom sveta, bodisi na zaprtih cestah, bodisi na dirkališčih. To kaj pomeni odsotnost prostega fujakanja, prometa in modrih drekev-kakcev. Preizkušali se bomo v štirih disciplinah: pospeševanju, driftanju, klasičnem dirkanju in doseganju najvišje hitrosti. Pri tem bomo mogli in morali za vsak način ustrezno predpripraviti

NFS ProStreet

»Need for Speed vsako leto!«, so pred leti sklenili na EAjevi skupščini okrvatenih mož. Rezultati so nam znani: ponavljanje že videne in nategancija v nedogled. No, sedaj celo razvijalci sami neuradno priznavajo, da je bil Carbon le mašilo za zadovoljitev delničarjev, ampak tale del, ki ga sestavljajo bojda že poldrugo leto,

rešartanja. Še več: če se nam bo nesreča primerila znotraj prvenstva, bomo morali nadaljevati z drugim avtomobilom, četudi neprimernim za disciplino. Posamičnih spojlerjev, pragov in odbijačev ne bo več, le celostni kiti, vključno z nadgrajenim modeliranjem iz Carbona (auto-sculptom). Ta bo sedaj skrbel tako za estetiko kot za vozne lastnosti: bolj kot bodo deli aerodinamični, bolj bo avto letel, a slabši oprijem bo imel. V testisrni namen bosta na voljo tako vetrovnik kot dinamometer. Se gre novega NFSja veseliti? No, nekaj je gotovo: vozil se bo gvišno odlično.

Electronic Arts za povsem čisto vse perone, novembra

Tri skrivnosti. Dve ženski. En gral.

LABIRINT
LABIRINT

Kate Mosse

„Požri se od zavisti, Dan Brown. To je prava stvar.“
Val McDermid

Najhitrejša naročanje: ☎ 080 12 05 🌐 www.emka.si

📖 Mladinska knjiga
Hitra dobrih zgodb

GTA IV

Ruska mafija je Madonna kriminalnega podzemlja (vsi konkurenti se je bojijo, vsi ji zavidajo in vsi bi jo nategnili ob prvi priliki), zato ni čudno, da bo protagonist enajstega dela franšize Grand Theft Auto na moč ruski. Vzhodnoevropejecu bo ime Niko Bellic – kar sicer zveni bolj vojvodinsko kot vojvodsko, ampak dobro – in bo žrtev starih grehov, tako kot Carl Johnson v San Andreasu. Kot brezvesten malopridnež je ubijal, tihoapil ter prodajal ljudi in čeprav si želi začeti znova v prenovljenem Liberty Cityju (New Yorku iz GTA3), mu preteklost tega ne bo pustila. V objemu novega grafičnega pogona RAGE se bomo prosto furali po petih verno poustvarjenih delih orjaškega Velikega jabolka, katerega prečenje bo zahtevalo vsaj uro. Premikanje bo nadzoroval fizikalni pogon, moč bo plezati bo telefonskih štangah in požarnih stopnicah, se preoblačiti (bil danje iz SA so izpustili), potovati z avtobusi in vlaki, gaziti folk, žurirati s hotnicami ... Kraja avtov bo tokrat bolj zapletena, saj se bo treba k zeleni gari priplaziti, razbiti steklo in nato zvezati žice. Med vožnjo bomo lahko izbirali med štirimi pogledi, med streljanjem pa se bo kamera postavila nad junakovo rame. Potrdili so tudi večigralstvo, niso pa povedali, kakšno natanko bo. Ampak vas seveda zanima, če špil pride na PC. O tem še niso golsnili ničesar, toda ker je doslej pot na računalu našel še vsak pomemben GTA, velja biti optimist. 2008, torej.

**Take2 za playstation
3 in xbox 360,
19. oktobra**

Še en uporaben slovenski gadget

Nabor Vistinih obstranskih zmenet vztrajno raste in med njimi je najti kopico zanimivih nudičkov, ki jih je izdelala domača pamet. Enega takih je ravnokar uvedel vseznani iskalni portal najdi.si. S preprostim, a dovršenim pripomočkom so dobršen del funkcionalnosti spletišča prenesli neposredno na Vistino namizje. Zadevščina ponuja več kategorij iskanja, natančneje po spletu, večpredstavnini, novicah in e-poštnih naslovih, povrhu pa nudi osnovno interakcijo s priljubljenim interaktivnim zemljevidom in zastojno pošiljanje esemesov (če ste bolj preganjavične sorte, si prečitajte pogoje uporabe – za beleženo bo čisto vse, vključno z vsebino sporočila). Gizmo najdete na www.najdi.si/gadget in ako ste reden uporabnik dotičnega iskalnika, ni razloga, da si ga ne bi namestili.

Razpečanih štirideset milijonov Vist

Zadnje mesece je bilo moč večkrat slišati, da se Razgled ne prodaja niti približno tako dobro, kot so načrtovali. Za razblin teh govoric je poskrbel sam Gates, ki je sredi maja na srečanju Windows Hardware Engineering Conference povedal, da z uspehom Viste ne bi mogel biti bolj zadovoljen. Po uradnih podatkih je v stotih dneh od januarskega izida kupce našlo že čez štirideset milijonov izvodov, kar je nekako dvakrat bolje od prodaje XPjev v enakem razdobju. Skoraj osemdeset odstotkov skupnega števila predstavljajo popolnejše inačice, ki vsebujejo podporo Aeru in drugim bonbončkom.

Iphone 29. junija

Američanom ni več treba ugrabiti, kdaj bodo svoje zamaščene prste lahko položili na fensi zaslončke iphonov. Priprave so očigledno končane in skladišča polna, kajti Apple je na www.apple.com/iphone/ads/ objavil četverico reklam, ki se zaključijo z veselim "Coming June 29". Komunikatorje bo tržil operater Cingular in bodo stali 600 dolarjev plus tax. O evropskem izidu po drugi strani še vedno ni dosti znanega. Vse kaže, da bomo dobili nekoliko prevetren model, ki bo izkoriščal tretjgeneracijska omrežja (čezlučniška naprava podpira le EDGE), vendar ni jasno niti, kdo ga bo prodajal. V igri so Orange, T-Mobile in Vodafone, dočim se govori o cenah med petsto in sedemsto evri.

Najtanjšejšji prenosnik

Manija nad lahкими in tankimi tehnološkimi igračkami kar ne jenja. Nasprotno, zdi se, da imajo fizične mere v marsikaterem primeru prednost pred tehnično odličnostjo in uporabnostjo izdelka. Denarnice kupcev pravijo, da je majhno in lahko dobro, zato tosmerna obsedenost proizvajalcev ne preseneča. Vse skupaj je prišlo tako daleč, da je Intel v sodelovanju z oblikovalskim studijem Ziba Design

● In kaj vi kot pravnik menite o najnovejši smrti? Aha. Baba je bila itak neuravnovešena in vam se kaj takega ne more zgoditi. k neuravnovešena in vam se kaj takega ne more zgoditi. k neuravnovešena in vam se kaj takega ne more zgoditi.

predstavil prenosnik, ki se po debelini kosa z Motorola linim shujšanim mobidikom V3. V bistvu naprava bolj kot na delovni pripomoček spominja na modni dodatek. Notesniku je recimo moč pripeti naramnico in ga spremeniti v visokotehnološko torbico, zaslon je raztegnjen od roba do roba in spominja na drage ploske televizorje, med tipkami praktično ni razmika in so videti jako fensi, robovi so prevlečeni s pozlačnim magnezijem ... Dejanska železnina ob tej silni lepoti ni toliko pomembna, toda maneken je naphan z najvarčnejšo izvedenko mobilnih core 2 duov, ramom DDR2, lahkim in nepožešnim flash-diskom ter obilico povezovalnih možnosti. Da bo laptop z imenom metro (cikanje na ciljno odjemalsko skupino?) privlekel pozornost, kjerkoli se bo pojavil, ni dvoma, uporabna vrednost pa ostaja vprašljiva. A po drugi strani je ogromno takih, ki jim je za slednje malo mar, kar je povsem dovolj za fin tržni uspeh.

Gradnja črne zvezde se nadaljuje

Playstation 3 je z vsako softversko nadgradnjo vmesnika XMB korak bliže podobi multimedijskega dnevnosobnega centra. S popravkom 1.80, ki je luč dneva ugledal 24. maja, lahko PS3 izkoristimo za daljinsko sukanje (streaming) večpredstavnih datotek, shranjenih na računalu oziroma katerikoli napravi, ki se podreja standardu DLNA (Digital Living Network Alliance). Določeni softverski predvajalniki, recimo Windows Media Player 11 za Visto, in paketi, kot je Nero Media Home, tako omogočajo dostavljanje glasbe, slik in filmov na PS3 po ožičeni ali brezžični povezavi. Z nekaj muje se da streamati tudi divxe, xvide in druge 'komunistične' formate, čeprav popolnost v tej smeri še ni od tega sveta. S firmwarom 1.80 je podprto tudi pošiljanje vsebin s PS3 na PSP, in to ne le znotraj štirih sten čumate, pač pa od koderkoli, kjer rohani brezžičen internet. Primer: v Dubaju med kamelami vzameš v dlan omenjeno drkalo, se povežeš v vsemrežo in si med srebanjem kapučina zavrtiš priklole, ki ždijo na disku večjega črnega brata, kamor si jih v Sloveniji pretočil pred odhodom. D fjuč iz nau, djud. Le nekdo ti mora PS3 vklopiti in izklopiti, kajti na daleč to ne deluje.

Omembe vredni sta nadalje opciji v sistemskih nastavitvah: 'upscaling', torej umetno zvišanje ločljivosti na 720p, 1080i ali 1080p, in algoritem za filtriranje, ki poskrbi za odstranjevanje grafičnih artefaktov iz iger za PS1 ter PS2. V praksi to pomeni opazno ostrejšo sliko pri predvajanju filmskih devedejev na HDTVjih in izboljšano podobo pri špilih za starejši Sonyjevi konzoli. Čudežev ne gre pričakovati, a vseeno prijem zgledno deluje. In naposled je tu pehar popravkov ter dodatkov, kot so sukanje blu-rayev v vseh ločljivostih, tudi v 720p, podpora Epsonovim USB-tiskalnikom in fensi nov način prikazovanja fotk. Ourajt, Sony. Zdaj pa še kak pošten izviren špil, bo šlo?

IBMov 4,7-gigaherčnik

Ko govorimo o procesorjih, omenjamo zlasti AMD in Intel. Toda vsake toliko se je dobro spomniti, da spoštovanja vredne tranzistorske potice peče še nekaj drugih podjetij. Konec maja je nase nezgrešljivo opozoril IBM, ki je uradno predstavil čip power6, naslednika žrebička, ki je med drugim pogonjal prejšnjo generacijo Applovih delovnih postaj. Šesta izvedenka moči se ponaša za lastnostmi, ob katerih lahko odprtih

Prave sestavine za vašo domačo pekarno!

DVD±R (16x) / CD-R (52x)

HYUNDAI

Zastopa in distribuira: Trion d.o.o. Brnčičeva 1, Ljubljana, www.trion.si, info@trion.si, t 01 563 40 46

Površina z velikim P

Medtem ko se Apple hvali z iphonom in tem, kako bo njegov na dotik občutljivi zaslon spremenil telefoniranje, pri Microsoftu razmišljajo bolj velikopotezno. Zakaj omejiti prstičenje na majhne naprave, če so naše digitalne ekstremitete najbolj naravna vnosna naprava? Izid raziskovanja je reč, ki spominja na klubsko mizico, njena površina pa je tridesetpalčen zaslon, ki se odziva na naše prste in celo naprave, ki jih položimo nanj. Ergo, Microsoft surface.

Tole polaganje naprav vam lahko da misliti, da ne gre za še en na dotik občutljiv ekran. In res se v osrčju mizice skriva projektor DLP, ki projicira sliko, dogajanje na Površini pa spremlja pet infrardečih kamer, ki so odgovorne za prepoznavanje dogajanja na njej. Občutljive so dovolj, da so sposobne slediti 52 hkratnim dotikom, po domače obema rokama štirih normalnežev in še enega mutanta. Ob tem pa bojda znajo ločiti, kaj kak uporabnik počne, da ne pride do zmešnjave. Podobno je z onegaji, položenimi na surface. Površina naj bi obvladala vse moderne brezžične povezave, zato bo recimo za prenos fotografije z aparata na telefon dovolj le poteg s prsti. Koncept sicer ni nov, saj so se s podobnimi kontrapcijami na Massachusettskem tehnološkem inštitutu uspešno ukvarjali že pred kakim desetletjem, Jokerjevci pa smo na podoben način igrali pasjanso na CeBitu z začetka tisočletja. Ampak redmondskim raziskovalcem v bran je treba povedati, da se z razvo-

jem poigravajo že od leta 2001, ko so si jo zamislili kot preprosto igralno površino. Prvi prototip, ki jim ga je odobril Bill osebno, so izdelali dve leti kasneje iz Ikeine mize. Do končnega izdelka so vkup sklamfali kar 85 prototipov (in uničili prav toliko miz), vmes pa so izvirno zamisel nagradili. Raba kamer jim je namreč omogočila, da prepoznajo na surface odložene predmete.

Microsoft torej po preizkušenem receptu ne odkriva nečesa novega, ampak znova jemlje že obstoječe tehnologije in njihov združek ponuja kot uporaben izdelek, ki ga je moč tržiti. Cena naj bi znašala nič kaj žepu prijaznih deset dolarskih tisočakov, vendar Billovi fantje niti nimajo namena iskati kupcev med običajno ruljo, akoprav ne dvomimo, da bi se ne našel kak puvač, ki bi Površino takoj postavil v dnevno sobo. Njihove prve stranke naj bi bili hoteli, igralnice, restavracije in podobni interaktivni centri, kjer naj bi surface beležil zahteve gostov po informacijah in naročila ter rabil zabavi. Glede na to, da so čezlužni žurnali že položili šape na testne primerke, lahko pričakujemo, da bodo mizice kmalu naprodaj. No, mizica je že fina, vendar Microsoftu raba projektorja omogoča zapolniti večje površine. Zato ni čudno, da je eden od prototipov surfaca stenski in, jasno, dosti večji. Ciljna skupina za interaktivno steno so raziskovalne organizacije in šole. A počakajmo, da Površina pride v delovno okolje, kjer je mastnih parkljev, nerodnih gostov in drugih katastrof več kot dovolj, da ocenimo, kako uporabna bo v resnici. Zanimiv predstavitveni filmček imate na natlačenki.

Palčnik za antigike

Ste neustrašen surfer? Se norčujete iz piflarskih računalničarjev na šoli? Je od nekdaj vaš idol Action Man? Potem je Corsairova nova serija USB-palčnikov s pomenljivim imenom flash survivor kot naročena za vas! Kot pravi proizvajalec, so shrambnike zasnovali za ljudi, ki se ne bojijo adrenalina in izzivanja usode. Ohišje iz posebej odpornega aluminija in robustne gume zagotavlja, da ne bodo kar tako podlegli udarcem, medtem ko spoji s tehnologijo EPDM (Ethylene Propylene Diene Monomer ... heh) skrbijo za vodoodpornost do globine dvesto metrov. Tako bodo podatki na varnem ne glede na to, v katero bondovsko avanturo ste trenutno vpleteni. Kapacitete do 8 GB, najvišja hitrost čitanja okoli 34 MB/s, šifrirna tehnologija in desetletna garancija se ne slišijo slabo.

BSA o zmanjšanih izgubah

Naša najbolj priljubljena protipiratska zveza je povedala nekaj modrih. Recimo to, da so se v Evropski uniji izgube zaradi piratstva zmanjšale kar za milijardo dolarjev, ne glede na to, da smo se ji leta 2004 pridružili sami pirati. Nelegalne robe je v novi Evropi namreč dobra tretjina, samo v novih članicah pa kar dve tretjini. Slovenci smo bili strašno pridni in zmanjšali stopnjo piratstva s 50 na 48 odstotkov. Hkrati BSA prostodušno priznava, da je izguba manjša predvsem zaradi povečane priljubljenosti odprtokodnih in cenejših programov, na račun katere trpi prodaja 'visokokakovostnih' softverskih rešitev. Nam pa še vedno ni jasno, kako lahko ti samozvani strokovnjaki tako natančno izračunajo, koliko izgubijo na račun kradljivce rulje. V Nemčiji in na Finskem je stopnja piratstva namreč celo narasla, a so se izgube ravno zavljo zastonske robe zmanjšale. Če pomislimo, da recimo Open Office direktno prinaša izgubo Microsoftu, ki je eden ustanovnih članov BSA, prejšnji stavek nena doma prične dobivati na morbidnosti. No, važno je, da imajo 'visokokakovostni proizvajalci' zdaj milijardo več in bodo lahko kakovost še izboljšali!

FREE TO CHOOSE INNOVATIONS

XORO®

obiščite: <http://www.xoro.si>

pravi HD po najboljši ceni

FULL HD
1920 x 1080

XORO Full HD LCDTV - serija xx42W

- Zaslona: 37", 42" ali 47"
- **Full HD ločljivost** panela za neverjetno čisto sliko: 1920x1080
- **3 HDMI** vmesniki z HDCP podporo
- Svetlinost: 500 cd/m
- Kontrast: 1200:1
- Podpora: 720p 1080i in 1080p
- Vidni kot: 178°
- Slika v sliki (PIP, POP) - 2 x TV tuner
- 3D Deinterlacer - odlična kakovost slike
- DCE [Dynamic Contrast Expansion] - boljši prikaz temnih odtenkov
- CEI [Color Edge Improvement] - lepši prehod med barvami
- DNR [Digital Noise Reduction] - zmanjševanje motenj v sliki
- ACP/FCC [Advanced Chroma Processing and False Color Correction] - izredno naraven prikaz barvnih odtenkov

Ogledate si jih lahko na naši lokaciji
v Ljubljani in na Jesenicah.

Xoro izdelke najdete v:

Ti d.o.o. (www.mimovrste.com), ChipTrade (www.chiptrade.si), prodajalna JAE Celje,
Gambit Trade (www.ena.com), Rolan (www.rolan.si), MegaCenter S (Sežana) in ostalih dobro založenih trgovinah.

iZ!D
computers

izishop.net

Ekzkluzivni zastopnik in distributer za Slovenijo: iZ!D, d.o.o. Jesenice

Konec svinčenih časov za Intel

Potem ko jih je Apple dobil po prstih od Greenpeacea, češ da so eni najbolj packastih proizvajalcev računalnikov, podjetja kar tekmujejo, katero bo postalo bolj zeleno. Tako je Intel objavil, da od poletja naprej pri proizvodnji novih procesorjev ne bodo več uporabljali svinca. Taka naj bi bila vsa 45-nanometerska družina corov 2 duo, quad in xeonov, medtem ko bodo v starejši 65-nanometerski svinec opustili prihodnje leto. In koliko svinca je v povprečnem intelovem procesorju, porečete? Natanko 20 miligramov. Do leta 2002 je bilo te težke kovine v procesorju skoraj pol grama, a jim je uspelo z različnimi zlitinami količino zmanjšati na današnjo. Zdaj pa jim je ratalo odkriti pravo formulo za zlitino kositra, srebra in bakra, ki lahko svinec dokončno odpravi. Če se želite o teh rečeh dodatno poučiti, na stranki poiščite vedež o E-smetiščarjih (id 779). Res je, da Intel na splošno velja za enega bolj zelenih proizvajalcev in je za svoja prizadevanja dobil več okoljevarstvenih nagrad. A ne dajte se preslepiti: za vsem tem tičijo novci. Industrija postaja zelena, ker se ji to splača, Greenpeace gor ali dol.

Globoka riba

Po eni strani imamo vse bolj zmogljive računalni ke in velike zaslone, po drugi pa okoli kolovratimo z mobilniki. Ogledovanje spletnih strani na dotičnih gizmih je grozljivka posebne sorte, posebej ker je protokol WAP praktično mrtev in dokaj smrdljiv, medtem ko naši telefoni že dosegajo dovolj visoke hitrosti, da bi si lahko na njih ogledovali klasične spletne strani. Tega so se že pred časom zavedli pri Operi in ponudili Opero Mini, katere glavna finta je bil posredniški strežnik. Ta je znal pomanjšati sličice in prilagoditi videz strani tako, da ste na malem zaslonu videli skoraj tako kot na računalu. Zdaj so za to mega uporabno tehnologijo očitno slišali pri Microsoftu in za vse mobilnike ter dlančnike z žepnimi Polkni ponujajo tehnološki predogled Deepfish (upamo, da bodo obdržali to ime in ga ne zamenjali s kakim Internet Explorer Mobile). Le-ta še ni namenjen široki rabi, pa tudi dolpoteg s strani <http://labs.live.com/deepfish/> sočasno onemogočili, ker imajo dovolj beta testerjev. Še vedno pa si lahko tam ogledate demo. Pazi se, Opera, nekomu ni všeč tvoj tržni delež na napravah, ki niso računalniki!

Apple TV in YouTube

Jabolčni šefe Steve Jobs je ponovno dvignil prah, tokrat z združenjem običajne sobne televizije s spletnim videom na zahtevo. Bolj natančno, njegov gizmo apple TV je po novem sposoben predvajati YouTubeve filmčke neposredno na TV-ekranu. Pogoji se seveda žična ali brezžična internetna pipa nekje v hiši, ki skozi običajno kišto (PC ali mac) sinhronizira vsebino na po novem večji, 160-gigabajtni trdi disk. Od tu naprej lahko skozi samosvoj uporabniški vmesnik udobno deskaš z daljincem apple remote. YouTube je tako še globlje zabredel v govno kršenja avtorskih pravic, uporabniki skačemo v luft od veselja, Apple pa pridno redi delnice.

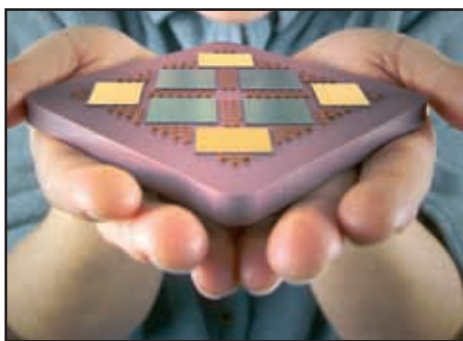
Prihaja prava digitalna TV

V zadnjih mesecih se je na področju zračnega digitalnega oddajanja slovenskih programov končno začelo nekaj dogajati. RTV Slovenija je namreč začela digitalni signal redno pošiljati prek sedmih oddajnikov (Krvavec, Krim, Pohorje, Tezno, Beli križ in manjša oddajnika in Ljubljani ter Logatcu). Po oceni RTV so s tem pokrili med 30 in 40 odstotki Slovenije, do naslednjega marca pa kanijo pokritost dvigniti na 75 %. Zaenkrat pošiljajo hišna programa, parlamentarnega bodo vključili, ko bo začel delovati. Ker imajo v multipleksu (eni frekvenci), še dosti prostora, bi radi vanj vzeli še PopTV, Kanal A in TV3. To se morda lahko zgodi na jesen, drugo leto pa bi tako ali tako moral začeti z delovanjem še kak multipleks. Način kodiranja je MPEG-4 (različica H.264), kar je sicer dobro, ker je format naprednejši od MPEG-2, vendar so taki sprejemniki silno redki. Primernih škatelnih dekodejev alias set-top boxov v Sloveniji še nihče ne prodaja in vsi televizorji, ki se kitijo s tako imenovanim odkodirnikom DVB-T (T stoji za terrestrial), umejo samo MPEG-2. Jasno, vse to je pomembno le, če televizijski pogram sprejemaš prek antene. Za vse, ki dobivajo TV-signal po takem ali drugačnem kablu, to nič ne spremeni. Digitalno oddajanje seveda nima nobene zveze z visoko ločljivostjo. Tu gre samo za sprostitev frekvenc in za prehod na nekaj modernejšega.

Na področju slovenskega HDja zaenkrat še ni pričakovati sprememb. TV Slovenija je letos imela možnost odkupiti pravice za prenos Evrosonga v HD, a se zaradi pomanjkljive opreme za distribucijo za ta korak niso odločili. Šele letos bodo namreč nakupili precej novo železnino (režija, montaža, kamere in podobno), ki bo HD ready. Tudi na POPu nakupujejo, a niti tam še nekaj časa ni pričakovati visokoločljivostnih vsebin. Nenazadnje zato, ker je produkcija dotičnih zamudna in terja dosti več priprav, začeni z lepšo sceno, kostumografijo in ličenjem, saj se vse napake bolje vidijo.

Z digitalizacijo pa je povezano vprašanje formata. Na nacionalni denimo razmišljajo v smeri, da bi bilo vse, kar gre od njih analogno, v klasičnem razmerju 4:3, digitalna slika pa bi bila široka (16:9). Toda končne odločitve še ni in večjih sprememb ne bo še leto ali dve. Nekaj vsebin se že zdaj oddaja v širokem načinu, recimo formula ena na POPu, ne pa vse, ki so take videti. Pri mnogih sta zgolj dodana črna maska spodaj in zgoraj (Mario), kar pomeni, da je zadeva kozmetična. Širokozaslonske televizije je ne znajo raztegniti čez ves ekran, ker je v črni logotip kanala. In tudi če bi jo, bi bila ločljivost kilava, ker take oddaje niso delane v pravi široki tehniki.

● Medtem ko se AMD ter Intel širokoustita in izpodkopavata z nenehnimi cenovnimi vojnami, IBM v miru inovira. Power6 se brez težav kosa s konjički obeh hlevov in zna se zgoditi, da jim bo odjedel pošten kos strežniškega trga.

ust ostaneta oba omenjena giganta. Tehta 790 milijonov tranzistorjev, vsebuje dve 64-bitni jedri in konkretnih osem megabajtov predpomnilnika. Najbolj čeljust spuščajoča je frekvenca: dočim se Intel in AMD mudita okoli meje treh gigahercov, power6 v prvotni izdaji teče s 4,7 GHz, IBM pa zatrjuje, da 5 GHz in več ne predstavlja težave. Za to je zaslužen izpopolnjen 65-nanometriški proizvodni proces, ki pridoma nuca eksotične materiale, tudi zlato. Čip se bo najprej pojavil v strežniških platformah in po IBMovih zagotovilih mu tam ni para. Preizkusni strežnik z novinci je namreč zasedel prva mesta v tako rekoč vseh hitrostnih preizkusih.

Internet penetrira Slovence mobilno

Projekt RIS, ki že dobro desetletje zbira podatke o tem, koliko interneta kupimo Slovenci, je izdal novo poročilo, v katerem so drugo leto zapored sledili tudi mobilni rabi ljube nam vsemreže. Poleg klasičnega

koša podatkov, ki recimo veli, da internet v Sloveniji uporablja dobra polovica prebivalstva, raziskava da vedeti, da Slovenci bistveno izstopamo po rabi spleta na mobilnih telefonih. Do informacijske avtoceste namreč s čvekogizmi dostopa kar 24 % podalpskih gospodinjstev. Številka evropsko povprečje presega kar za štirikrat, predvsem na račun mladine, ki je pri nas nadpovprečno opremljena z mobidiki, sposobni podatkovnega prenosa novejša generacije. Pripomore tudi dejstvo, da si mobilca lasti skorajda devet desetih mulčadi med 12. in 19. letom. No, najbolj priljubljena telefonska storitev je, zanimivo, fotografiranje, ne pogovori ali sporočila ...

Nasploh je letošnja raziskava posvečena ravno mladim. Na netu je ta populacija s 77 odstotki druga najbolj zastopana (prednjači še vedno generacija 20 – 29 s 87 % vsega življa), zaradi sestrskega projekta Safe.si pa so ti podatki še posebej dragoceni. In kaj počnete najraje? Na prvem mestu je raba programov P2P (ne, a res??) pri kar štirih od petih najstnikov, trije od petih se na spletu izobražujejo (šur, ja) in eden od petih telefonari s Skypom. Vragolije Petricka iz oglasa za Safe.si vam niso tuje, a jih še ne jemljete kot resno grožnjo, čeprav nekateri poznate primere zasvojenosti z internetom v lastnem okolju, za obsedenost s pornografijo pa ste le slišali. Bolj vas motita spam in reklame, tretjina vas ima težave z virusi. Prav tako se vsa tretjina pritožuje nad počasnostjo nalaganja strani. Hja, malo počistite viruse in ugasnite kak torrent, pa bo! Mimogrede še sožalje tistim 9 %, ki so zaradi interneta izgubili prijatelja. Ampak to je nizka cena za nov izkustven nivo nekega škrate, vilina ali grdina v deželi Azeroth ...

Hlajenje z ogljikovimi nanocevkami

OCZ je na Computexu razkril hladilniško evolucijo, ki bo v bližnji prihodnosti nadvse verjetno postala tako samoumevna, kot so toplotne pipice. Gre za stično

Computex 2007

Tik pred zaključkom junijskega Jokersa se je v Taipeiju zaključil Computex. Sejem velja za enega najpomembnejših železninarskih zborov na svetu, če ne zaradi drugega, zato, ker svoje izume tamkaj razkaže poslednja tajvanska manufaktura. Pravih, sceno tresočih novosti je tokrat primanjkovalo. Rulja je pričakovala, da bo AMD priložnost izkoristil za predstavitev frišne generacije procesorjev, vendar so črno-zeleni zatajili in izid ponovno preložili. Vse, kar so pokazali, je bilo par prototipov, so se pa zato tolikanj bolj glasno hvalili. Med drugim so trdili, da so phenomi do štirideset odstotkov hitrejši od core 2 duov. Nepodprto široko-ustenje je kakopak močno ujezilo Intelovce, ki so brž opozorili, da so pravi tekmeci phenomom prihajajoči penryni. In nato veselo dodali, da bodo slednji po vsem sodeč na trgu pred AMD-jevo prenovljeno konjenico.

Vsekakor je infrastruktura za prihod obeh vrst žrebičkov pripravljena. Intel je na sejmu uradno predstavil svežo družino veznih čipovij, ki je bila prej znana pod imenom bearlake. Tvorijo šest modelov, od tega dva poslovna, dva z integrirano grafiko in dva, ki sta namenjena splošni publiki. Vsi po vrsti podpirajo penryne, 1333-megaherčno zunanje vodilo in pomnilnik DDR2 (zmogljivejši celo DDR3!) ter so sparjeni z izboljšanim južnim mostom ICH9. Vdelana grafika menda sploh ni za odmet, saj je v celoti združljiva z DirectX 10 in omogoča HDCP. Nič kaj presenetljivo, saj so na Computexu govorice o tem, da naj bi Intelu dišal trg samostojnih grafičnih kartic, postale še glasnejše. Prve primerke naj bi po zadnjih šušljanjih videli že prihodnje leto! AMDjev odgovor je prišel v obliki serije 7: RX780, RD780

in RD790. Oficialnega razkritja sicer ni bilo, vendar so partnerji kazali končane matične plošče, izdelane okrog njih. Vsi trije modeli so namenjeni phenomom, zato podpirajo podnožje socket AM2+, hypertransport 3.0, DDR2-1066 in crossfire.

Grafično področje takisto ni bilo preveč vznemirljivo. Na Nvidijini strani vlada tišina, čeprav je slišati, da je G90 praktično za vogalom. ATI je znova razočaral, saj sejem ni obeleževal masovne dostopnosti težko pričakovanih radeonov X2400 in X2600. Kartice so že bile prisotne, celo frankenštajnovski dvo-procesorski združki, toda kupiti jih nisi mogel. Za najbolj prevladujoč trend se jma je tako moč označiti flash diske oziroma SSDje. Razvijajo s svetlobno hitrostjo, pojavljajo se v vse večjem številu prenosnikov, cene padajo ... Svojo izpeljanko je kazalo malo morje podjetij, najpogostejše v 64-gigabajtnem okusu. A brez skrbi, večje kapa-

citete so že na poti. PNY je recimo naznanil, da bodo jeseni že ponujali model s 128 GB, koncem leta pa takega z 256 GB.

Druga prevladujoča smernica so bili LCDji, ki za ozadno osvetlitev uporabljajo diode LED. Posledice so med drugim boljše kontrastno razmerje, enakomernost osvetlitve in širina ter prepričljivost barvnega spektra. LED-LCDji niso nič novega, vendar so doslej bili namenjeni puvaškim profijem. Sodeč po številu pokazanih primerkov pa bodo letos postali dostopni večini.

● Hydrojet je (r)evolucionaren v več kot enem pogledu. Da le ne bo predrag.

površino iz usmerjenih ogljikovih nanocev. Dotične toplote prevajajo nekako petkrat bolje od bakra, povrhu pa dovoljujejo prenos le v smeri vlaken in ne radialno. Energijo tako mnogo hitreje odstanjujejo iz vira in jo razširjajo na hladilno površino. Prvi hladilnik z nanocerkami se imenuje hydrojet in kot je moč sklepati iz imena, raba novih materialov ni edina posebnost. Pravzaprav gre za samostojno tekočinsko enoto, ki v ohišju združuje pumpo, vodo in radiator.

Po OCZjevih trditvah zmore onegaj odstraniti neverjetnih 400 vatov toplote, kar ga naredi za najbolj zmogljiv procesorski ohlajevalnik (z izjemo eksotičnih navijaških rešitev). Hydrojet je trenutno v fazi prototipa, vendar naj bi se v štacunah pojavil pred jesenjo.

Ne kot vsak.

Andrej (19 let, maturant)

Tudi matura se bo kmalu zaključila. Končno. Konec junija z družino odhajamo ob reko Kolpo. Tam bom kar 28 dni poležaval na plaži, se kopal v čisti Kolpi, lovil ribe, ipd. Tudi kakšna veselica se bo gotovo zgodila! Ko se bom konec julija vrnil domov, bom s prijatelji že naslednji dan odšel na morje. To bo res noro. Šli bomo na Pag, kjer bomo doživeli 1 teden norega žura. Vsak večer se bomo odpravili v Zrče. Tam se vsako leto zbira veliko mladih in bojda so žuri res dobri. Živa glasba z DJ-ji na plaži do jutranjih ur. To si po napornem šolskem letu gotovo

TADRUGA POLOVICA ŽIVLJENJA

Na **Aggressorjevo** kišto se vtihotapijo modifikacije za Half-Life 2, mu iz Sourca napravijo risanko in zmutirajo Gordona v babo.

Modifikacije iger ali, krajše, modi so danes tako običajni, da gnetljivost skriptne kode založniki hvalijo kar na škatlah. Kleparska skupnost zato ni več omejena na peščico 3D streljank, temveč se je razrasla na vsa mogoča področja, od frpk prek vesoljskih simulacij do, umm, uničevalk civilizacij (priporočam božični mod za Defcon). A kljub temu iz množice nemarno očitno štrli kiklopski predstavnik, ki je zrasel že pred leti in se ne kani zavleči v jamo. Govorim kajpada o skupnosti okoli Valveve serije Half-Life. Ventilni so poleg odlične igre naredili še nekaj: delali so na osnovi Kvakeinega pogona, kar je imelo daljnosežne posledice. S tem so namreč iz scene, ki je temeljila na Quake 2 in je carovala pred tem (denimo z modoma Rocket Arena in Action Quake), pritegnili veliko že izurjenih modmojstrov. Half-Life vlada, Quake 2 strada, hehe. Nato sta Minh 'Gooseman' Lee in Jess Cliffe leta 1999 napravila Counter-Strike in pojem geekovstva povzdignila na nesluteno raven. Ostalo je zgodovina.

Malce nenavadno morda, da o modifikacijah za Half-Life 2 potem še nismo obširneje pisali. A za to obstaja čisto banalen razlog: ni jih bilo. Težave v obliki vedno večje količine potrebne vsebine, zaradi katere razvijalci v velikih studijih živijo na kofeinskih preparatih, na ramenih konjičkastih ustvarjalcev dobijo kilogram ali deset njih. Pred petnajstimi leti si v urejevalnik za Doom vrgel nekaj števil in programskih vrstic, zraven morda kako bitno sliko iz bolj malo bitov, in mod je bil tu. Danes v istem času napraviš ravno pol uhlija norega impa, ki bo skakljal po tvojem modu in od zadaj naskakoval igralce. Če si za to plačan, ni pene, ako pa garaš zastoj in moraš ob tem še študirati / delati / čohati punco, je iniciative precej manj. Zato je

z razvojem 3D grafičnih pogonov žal vedno manj resnih izdelkov skupnosti, saj sta za uspešen veleprojekt poleg dobre ideje potrebni vojaška disciplina in požrtvovalnost.

S tem v zvezi je prišlo do zanimivih pojavov. Vedno večkrat recimo glave skup dajo uveljavljeni moderji, ker neresneže dejanskost hitro strezni. Hkrati pa so velik delež modov postale projektne naloge študentov raznih šol za razvoj iger. (Ja, te obstajajo in da jih uzrete, se vam ni treba z vozičkom zaletavati v zidove na železniški postaji.) Taki modi so večinoma enoigralski, medtem ko so umotvori ljubiteljskih timov praviloma večigralski in z dokaj predvidljivo tematiko: kolji teroriste / zombije / kiborge ali neko kombinacijo naštetih. Uf uf, zombi teroristi. Uwe, tace stran!

Merim se z računalnikom

Da, modifikacije so postale hvaležen material za ustvarjanje diplomskih nalog in podobnega. Jasno – tako se študentariji ni treba ubadati z razvojem ogrodja, temveč se lahko posveti oblikovanju. Dobrodošli značilnosti teh modifikacij sta inovativnost in kratek čas razvoja. Profesorji imajo manj potrpljenja s predstavljanjem rokov kot špilavci, zato so tovrstni modi pod grožnjo stanja v kotu povečini zmetani skupaj v ne več kot pol leta. To ima seveda negativno plat: zanimivosti navzlic so bolj kratke sorte in namenjeni v prvi vrsti prikazu zanimivih idej, ne toliko izpopolnjeni izkušnji.

Eclipse - <http://students.guildhall.smu.edu/eclipse/>
Tale modifikacija je bila prva sploh za HL2 izdana reč, kar je logično, saj je bila študijski projekt ljudi z Guildhalla na dallaški univerzi SMU, ki jo bomo na tem mestu veliko omenjali. Gre za tretjeosebni tip igre,

MODI V MALEM

Modifikacije alias modi niso ne jajca, ne babbav, kot mnogokdo še vedno misli. So enostavno vsebina, ki spreminja, modificira prvotno vsebino igre. Mod si recimo izdelal, če v Half-Life 2 zamenjaš Kombajne s traktorji ter dopišeš nekaj vrstic kode, ki napravi, da sredi Mesta 17 požene krompir. In da, mode se splača igrati, predvsem pa od špila odnesete mnogo več.

Ako ste še vedno prestrašeni, sledi nekaj navodil. Večina modov danes pride z inštalacijskim samodejem, kar pomeni enako inštalacijo kot pri katerikoli velikem naslovu. Nekateri pa od vas zahtevajo odzivanje v pravo mapo, v primeru HL2 je to Steam\SteamApps\SourceMods. Drug pomemben napotek je, da imejte Half-Life 2, HL2: DM in CS: S stalno posodobljene, za kar poskrbi Steam skozi vmesnik v MyGames, če nimate nastavljenega samodejne posodobitve. Na to se modi zelo zanašajo. Če imate kljub temu težave, kar je zaradi ljubiteljske narave projektov dokaj značilno, se obrnite na forume avtorjev. V primeru, da vas je kakršnihkoli težav na vso moč strah, pa pač počakajte, da naslovi zapustijo verzijo beta. A vedite: več kot je beta testerjev, boljši bo končni izdelek.

postavljen v fantazijsko okolje. V hrbet (in še kam drugam) zremo mlado čarovnico Violet, ki se vrne domov, da bi odkrila, kaj se je zgodilo z njeno famijlo. Hitro sreča nagražna zmeneta, ki jo hočejo fentati in jim mora telekinetično metati predmete v buče. Lep prijem uporabe fizike, za katerega Gordon vihti gravipuško. Žal je potovanja hitro konec, ker je reč zelo

kratka, a v bistvu je bil njen glavni namen vizualni vtis – če si želite videti, česa je bil Source dve leti tega zmožen pri upodabljanju pokrajine, naložite Eclipse.

Weekday Warrior - natlačenka 163

Kaj se zgodi, ko se v službi zaradi grozljive enoličnosti tako dolgočasiš, da se ti ne da niti spati? Na Japonskem so za to izumili USB-raketomete, gospod Smith v Weekday Warriorju pa se zateka v navidezne svetove. Ko odkrije, da ga hočejo odpustiti, se s problemom spopade, kot najbolje zna: prevzame vlogo stripovskega superskrivnega agenta Munga, da šefom zgoraj zveže skupaj vezalke. WW je avantura v na-

jrosnejši obliki; počnemo vse od pobiranja predmetov do čebljanja s sogovorniki in špilanja podigric. Pri tem ne gre za amatersko reč, temveč se lahko mod postavi s kar domišljeno in posrečeno izvedbo, ki ubija tudi stilsko, ko se klasični 3D videz mojstrsko meša s stripovskim. Edina zamera je kamera, ki se ga je očitno ulila. Jah, študentarija (Guildhall) in to.

Shantytown - natlačenka 167

Še en produkt mladih upov z Guildhalla je Shantytown. Tu odhitimo v prihodnost, ko človeštvo napadejo zle ... gobe, zaradi česar se mora zateči v ograjena mesta, ki lahko gredo na omejenem prostoru seveda zgolj v višino. Tam nekje zgoraj so kajpak višji

sloji, medtem ko plebs vegetira pri dnu. Sem spada Ellie, mlada mehaničarka, ki ji nekdo od zgoraj na uborni domek meče svinjarijo. Dekletu je dobesednega sranja dovolj in se poda na odisejajo proti vrhu, da vrže čreva na plot, še prej pa jih zategne okoli vratu nepridipravo, ki ji nagaja. Spremlja jo zvesti robotski pomočnik, ki ima iz neznanega razloga kitajski naglas, hehe. Itak je govor glavna stvar te modifikacije, saj je ostalo

dokaj enostavna avantura v obliki pobiranja predmetov ter občasnih fizikalnih ugank, ko robotek uporabi kako od svojih orodij (hlajenje, zažiganje in ostala radost). Aja, pa odisejaja je dolga nekje dvajset minut, odvisno od tega, koliko hroščev vam prekriza pot. Kljub temu zelo simpatično.

Iris - natlačenka 167

Hecno, kako imajo modmojstri pri enoigralskih izdelkih radi ženske – bi znalo biti tako, ker jih sicer ni nikjer? Tu je še en tak in celo ne prihaja z Guildhalla. V Iris igramo ... Iris, punco azijskega rodu, ki živi v svetu, v katerem je očitno nekaj narobe. Morbidno na-

robe. V slogu Silent Hilla narobe. Prva reč, ki pade v oko, je risankasta zasnova, ki odlično riše razliko med temačno sedanostjo in barvito preteklostjo otroštva, kamor lahko glavna junakinja skoči pri reševanju ugank (avtorji priznavajo, da jih je navdihoval Day of the Tentacle). Gre za klasično avanturo s kavljem: za naš cilj so pomembni le nekateri deli interaktivne okolice, medtem ko nam lahko drugi vse pošljejo v maloro. Med drugim gre za poskus stvaritve okolja, kjer preprosto klikanje in preizkušanje vsega mogočega ni vedno prava rešitev. Poskušajte; če ne drugače, vas bo samosvoj pristop do kraja izživiral.

Garry's Mod - natlačenka 163

Tudi na vrveči HL2-sceni iz množice modov štrlijo nekateri, ki so iz tega ali onega razloga tako razvpiti, da jih srečujete pogostejše, kot bi si želeli. Zmagovalec take sorte je Garry's Mod, ki je ravno pred nekaj meseci postal plačljiv. Ja, tako je slaven. A v njem streljamo teroriste? Kje pa ... oziroma, ne, če ne želimo. Garry's Mod nam da v roke prazen prostor, kamor po mili volji namečemo vsebino iz HL2 ter se nad njo do onemoglosti izživljamo. Ste kdaj uzrli na spletu slike Alyx in kompanije v, khm, neokusnih pozah? Narejeno z GM. Imate neustavljivo željo z oklepnikom pel-

jati čez civiliste? Carmage ... erm, GM. Vas zanima, kako je videti petnajst rejnih, neobritih Barneyjev, našemljenih v klovne, ki v tesnem objemu z glavo navzdol bingljajo z vrha Citadele, postavljene na dva kola sredi presihajočega jezera na lep poletni dan? Garry's Mod, to je pot.

MINERVA - natlačenka 163

HL2 ima kar nekaj enoigralskih kart in tudi kampanj, a le redke so tako izpiljene in imajo dovolj lastne vsebine, da jih je vredno omeniti. Serija MINERVA je nedvomno na vrhu lestvice. Tu igramo ločeno od Gordonovih dogodivščin kot neimenovan nesrečnež, ki je naletel na sporočila neznanega bitjca. Dotično samo sebe imenuje Minerva in se je namenilo do konca stvarstva moriti ga s filozofskim čtivom. Njena navodila nas peljejo skozi napeto in vzdušno dogajanje, ki konceptu klasične prvoosebne streljanke nadene krvavo potrebno konkretno zgodbo ter globlje ozadje. Vrhunska kvaliteta kart je zgolj temelj, na katerem se odvija zanimiva pripoved s tempom, ki na trenutke pusti zadaj celo ventilarske vzornike. Igranje MINERVE je domača naloga, sicer vas benamo z mn3njalnika. Mi pa v zenovskem transu čakamo na tretjo epizodo.

Mistake of Pythagoras - mods.moddb.com/6422

Še ena samostojna, od sveta HL2 ločena kampanja je tole. Toda njen avtor, Koumei Satou (znan po Sweet Half-Life za prvi HL), je nekaj vseeno pobral iz izvirnika: strici v belih haljah ga spet polomijo in odprejo povezavo z vzporednim svetom, iz katerega uletijo – števila. Ja, Koumei je znan po bizarnih zasnovah svojih stvaritev, in Pitagorina napaka ne odstopa. Večino časa bomo prebili ob hecnih, precej zaguljenih ugankah, ki zahtevajo dobro prostorsko zaznavo in kar ne-

kaj abstraktnega mišljenja. Prostori so morda za odteneke na hitro narejeni, a ni sile. Če zaradi pouka matematike trpite neznosne travme, boste tu lahko metali cifre v stene in jih uničevali, ha! Manj usekanim ljudem pa MoP priporočamo za dober izziv.

Spisek se tu seveda ne konča. Med kampanjami velja naložiti vsaj še Rock 24 (v katerem pred Kombajni bežimo iz osamljenega zapora) in pa Awakening (pobrskejte po moddb.com). Že starejši in zelo zanimiv mod je Kreedz Climbing, v katerem s cepinom drvim po vertikali, tudi v urbanih okoljih. Brez špeganja skozi okna, šmr.

Merim se z ljudmi

Velik del večigralskih modifikacij je nastal kot posledica najstniških let in čezmernih količin kokakole. V tej eksplozivni zmesi je marsikdo dobil idejo, da bi napravil svoj Counter-Strike ali pač neko deveto varianto s specialci, ki okoli šibajo s H&K in izgledajo besno. To je bilo nekje v letih UT in Q3. A postalo je prežvečeno in na vrsto so prišli zombiji. Vsakdo je hotel streljati zombije. Če ne streljati, pa vsaj mlatiti jih z lopato. Od tu so prišli They Hunger za HL in precej modov za UT ter UT 2004. No, ob izidu HL2 je bilo tudi to mimo in v modo je uletela postapokalipsa. Vse se je kopalo v ruševinah in sevanju, česar vrhunec so bile čajanke z mutanti.

Danes se zdi, da se je vse skupaj razkadilo in novi modi nastajajo bolj na podlagi eksperimentov s sistemom igranja, ne več toliko po tematskem navdihu. Kar je še ena posledica dejstva, da sceno obvladujejo veterani, in je za nas samo koristno, ker bomo tako deležni več izvirnih rešitev.

Dystopia (www.dystopia-game.com)

Če je Garry's Mod najbolj razvpit med samosvojimi skupki kode, je Dystopiji namenjeno to mesto med klasičnimi večigralskimi produkti. Pregarjamo se po

kiberpunkovskem okolju (to je tam, kjer si prOn lahko snameš direkt v možgane, čist' hudo!), razdeljenem na stereotipni frakciji – korporativne najemnike in hekerske upornike. Slednji hočejo shekati prve, ti nad tem niso navdušeni, in to je to. Kar seveda ne pove, zakaj je Dystopia eden najbolj priljubljenih modov. V prvi vrsti gre za izpiljen in uravnotežen izdelek, kar je posledica dolgih testiranj, saj so mod mečkali presneto dolgo. V igri se je moč priklopiti v vzporedni digitalni svet in tam na lik System Shocku vdirati v računalna ter izkapljati obrambne sisteme, zato je koordinacija med soborci, ki so 'notri' in 'zunaj', zelo pomembna. Na voljo je kup telesnih vsadkov in več sort oklepov, tu so pedantno izdelane karte in še in še. Dovolj dela za vsakogar, ki mu take vrste igranje leži. In, kar je najvažnejše: vse skupaj je zabavno!

Hidden: Source (www.hidden-source.com)

Še ena na prvi pogled klasična streljanka: naokoli luta trop do zob oboroženih specialcev in dela pinjau. A nenadoma zadnji med njimi skrivnostno izgine v senco za vogalom, še enega nekaj pogradi in ga zaluča v

steno, medtem ko se tretji zgrudi v gejziru lastne krvi. Med to klavnico šviga temna senca in seka levo in desno ... Hidden gradi na znanem prijemu, ko je eden od igralcev postavljen v vlogo supermočnega bitja, ostali pa ga morajo pihniti s timskim delom. No, tisto, kar ga loči od kompanije, je občutek za vzdušje: temni hodniki, obilica senc, nor zvok, v katerem se giblje skoraj nevidni ubijalec. Ni težavno povzročiti, da se vaš soigralec na mestu podela v hlače. Samo pazite, da ga ne bo infarkt.

Pirates, Vikings and Knights 2 (www.pvkii.com)

UT2004 ima svoj Soulkeeper, HL2 pa kar nekaj naskakovalcev na prestol najboljšega srednjeveško-fantazijskega moda. Popravek, jih je imel, ker so crknili praktično vsi razen PVK2. Kot pove ime, ždimo v oklepu vrlih meč vihtečih, v brk režečih se bojevnikov, ki se pač ne marajo in se tepejo. Verjetno že zato, ker se v resničnosti niso mogli in si zdaj dajejo duška. Tri strani so precej različno zastavljene; vitezi se zanašajo na svoje konzerve, vikinci na golo moč, medtem ko so piratje teroristi in okoli mečejo zaigralne sode. Bojni sistem skuša biti realen, z več smermi zamahov in blokad, ga pa morajo še popiliti. Enako velja za vsebino, kjer manjka velik del načrto-

vanih razredov. In animacija je lesena. Je pa zabaven za preizkusiti.

Iron Grip: The Oppression (isotx.com)

Tudi v svetu modifikacij je združevanje žanrov vse bolj uveljavljen prijem – pogledjte samo Natural Selection. Iron Grip je tako skupek streljanke in realnočasovne strategije, ki ubere drugačno pot: ena stran bulji skozi svoje oči, druga skozi ptičje. To pomeni, da je prva stran sestavljena iz enega ali dveh igralcev, ki skozi strateški vmesnik upravljata s tovarnami zlega imperija in množita brezimne rekrute ter težke tanke.

Druga stran so uporniki, ki se gredo revolucijo, z njimi pa mož za možem uporabljajo ostali igralci. Reč potrebuje še dosti uravnotežanja, a igra se imenitno, posebej ko skušaš v vlogi imperatorjevega pomočnika zatreti uporniško zalego. Avtorji so se po-

trudili in spravili skupaj impresivno zgodbovno ozadje, zato imam občutek, da tole ne bo zadnja verzija tega moda. Hrošče naj pa le porihajo, ker so me stali veliko živcev.

SourceForts (www.sourcefortsmod.com)

Tudi v večigralsstvu obstajajo preprosti prijemi, ki zaradi originalnosti zagotavljajo še in še ur zabave. Lep primer je SourceForts, kjer je stari sistem kraje zastav nadgrajen s fizikalnimi zmognostmi pogona Source. Pred vsako igro imamo nekaj časa, v katerem iz eno-

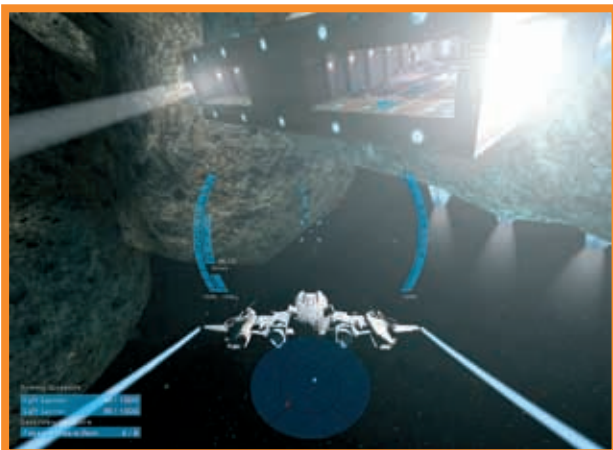
stavnih delov sestavimo utrdbo. Pri tem je poleg fizike edina ovira naša domišljija – lahko smo zadovoljni s preprostim zidom ali pa sestavimo bizarno strukturo, ki bo že s svojo neestetsko pojavo nasprotnika poslala bruhat. Hudirjevo kul.

Eternal Silence 2 (www.eternal-silence.net) je posrečena združitev streljanke in vesoljskega šviganja okoli. Je nadaljevanje izvirnika za BF1942 in ga torej dela izkušena ekipa. Letalni model je enostaven in učinkovit, dokaj podoben prastaremu iz TIE Fighterja, medtem ko je prvoosebni, v katerega preskočimo ob desantu na sovražno kapitalno barkačo, zaenkrat malo dolgcajt. Toda juriši na z grmovjem kanonov oboro-

žene zvezdne križarke odtehtajo.

Spisek še nedokončanih projektov začnimo z **Empires** (www.empiresmod.com). Združuje strelsko akcijo s strateškim pogledom, v katerem eden od igralcev na naše čefare spušča bajtice. Vsebine je ogromno, med drugim je moč nadgrajevati vozilca. Močno pričakujemo. **Insects Infestation** (www.insectsinfestation.com) spominja na Natural Selection, a če to omenite avtorjem, bodo nad vas spustili roj čebel in vas vrgli med termite. Tu namreč ne nadzorujemo deratizatorjev, marveč samo srborite žuželke, v realnočasovno-prvoosebnem sistemu. Če bo notri liliputanski termitski ples, jim damo oceno 100.

In za konec še **Goldeneye: Source** (www.goldeneyesource.com), s katerim želijo fanatični oboževalci legendarne streljanke za nintendo 64 reč malo pomladiti. Aja, še nekaj imam za vas: **Pilottable Strider Mod** (www.stridermod.com) omogoči, da sedete v čisto pravega pajkovca, ciljate nebojlene močice z velikim kanonom in jih natikate na okončine. Noro. Ob tem je moč upravljati z letečo topnjačo ali Psom, če vas je kdaj zanimalo, kako bi bilo, če bi ta imel vas za domačo žival. Au.

Do naslednjč

Prizorišče modifikacij za Half-Life 2 kljub skorajšnjemu nastopu pogona Unreal 3.0 in prihajajočemu Crysisu nikakor ne zamira. Veliko zaslug za to imajo Ventilčki sami, ki Source z vsako epizodo pridno nadgrajujejo, da ne zastari. Zato se bomo k modom za HL2 bržda še vračali, ko se pač avtorji odločijo zanemariti higieno in socialno življenje ter reči končati. Posebej to velja za kolji-teroriste mod Insurgency in repizo (tokrat konkretno, ne Half-Life: Source) prvega Polživljenja, zvano Black Mesa. Tako, zdaj grem pa v Garry's Mod Gordona metat s Citadele in gledat, kakšen vzorec naredi na tleh.

vstopi v

SISTEM

ponudnik interneta in internetnih storitev

najpopolnejši

SISTEM

MREŽNIH IGER!

KOLOSEJ v Ljubljani od 8. do 24. ure, pet - sob od 8. do 1. ure

KOLOSEJ v Mariboru od 8. do 22. ure, pet - sob od 8. do 24. ure

KOLOSEJ v Celju od 9. do 23. ure, pet - sob od 9. do 24. ure

KOLOSEJ

V vrtincu zabave

Tokratna tema bi se znala komu zazdeti sporna. Ukvarja se namreč z docela odraslo tematiko, in to celo tako, ki jo marsikdo uvršča med smrtno grehe. No, ampak povod ni prišel z moje strani. Zanetila ga je vnetja slovenska borka za živalske pravice, ki je, kot običajno z zamudo, naletela na spletno stran, ki ni bila nič kaj po njenem okusu. Res je le, da se ženska popravlja. Za Bonsai kitten je potrebovala pet let, do Živalske šole pa se je uspela prebiti že po dveh. Ker v službi zelo pazijo, da ji ne bi odgovorili s čim neprimernim, je predstavnik za stike z javnostjo sestavil suhoparen odgovor. Toda jaz imam toliko za povedati ...

Zoofilija!

Seks s živalmi! O fuj! O gravž! Vas že vidim, kako prinašate vedra za bruhanje, z gnusom trgate tole stran, jo polivate z blagoslovljeno vodo in kurite v svetem ognju (slaba kombinacija, moker papir ne gori rad). A postojte, preden vas pravičniški bes docela preplavi. Ste prepričani, da veste vse, kar je treba vedeti o zoofiliji? Ogled enega filma, potegnjenega s spleta (ali, v mojih časih, na videokaseti v zakajenem baru, ki ga komentira pijana družina), ni pravi pogled na fenomen, ki se marsikomu še vedno zdi popolnoma nedojemljiv. Pa vendar je medvrstna spolnost, kot se temu zdaj reče politično korektno (ne recite, da niste gledali Clerks 2!), dosti bolj razširjena, kot bi si človek mislil. Bržkone tudi zato, ker ne velja več za duševno bolezen, nima pa še statusa spolne orientacije. No, slednje verjetno ne bo dobila, kajti izključnih zoofilov je zanemarljivo malo, zato pa je toliko več občasnih in radovednežev. Če je verjeti znanstvenim raziskavam, naj bi se vsaj v Veliki Britaniji tovrstnemu početju vsaj enkrat predala kar desetina prebivalstva. Ostale raziskave po svetu citirajo številke, ki se spustijo do štirih odstotkov, veleznani stric Kinsey pa je na podlagi svoje raziskave ugotovil, da je občevanje z živaljo poskusila ali o njem vsaj fantazirala skoraj tretjina prebivalstva. V ruralnih predelih se ta odstotek podvoji, posebej med nedoraslimi mladci. Naša deželica? Take raziskave nam očitno niso po godu, saj je ena redkih raziskav, ki so na voljo javnosti, prastara Mladinina s konca osemdesetih, kjer so zelo splošno zapisali, da smo Slovenci tako impotentni, da ne moremo povaljati niti kake krave na idiličnih alpskih pašnikih, medtem ko imajo Slovenke kar rade, če se jim med nogami unter-

Majhni prigrizki so lahko zabavni, vendar ponavadi ne nasitijo dovolj. Zakaj bi se zadovoljili z ugrizom ali dvema, če lahko dobite ves umski obrok? Za šporhetom je glavni kuhar Quattro.

fuzla kak damski pinč. No, kakorkoli, zoofilija je torej v naši družbi trdno dejstvo, odstotek prebivalstva pa precej višji kot pri dosti bolj glasni homoseksualni skupnosti. Od kod potem ta demonizacija? Občevanje z živalmi je v precej državah kratkoma prepovedano. Zakonodajalci se ponavadi zagovarjajo, da je tovrstno početje nenaravno. Je res? Če se zopet vrnemo k starim Grkom – ki si sicer niso izmislili vsega perversnega, kar pozna civilizacija, so pa tovrstno početje med prvimi dodobra dokumentirali in jih zategadelj poznamo kot družbo pederastov ter pedofilov – najdemo obširne zapise o medvrstni spolnosti. Heh, kako pa mislite, da so na svet prišle sfinge, minotaver in ostala čudovita bitja, ki jih dandanes skušamo vzgojiti z genskim inženiringom? Ne pozabimo, da je Zevs Evropo zapeljal v podobi bika (čeprav strogo tehnično to ni bestialnost), tu je Leda, ki se je onegavila z labodom, in razposajene nimfe, ki so se radostno drgnile Panu ob kosmata stegna. Slikarski mojstri preteklosti so taiste radosti dvomljivega slovesa z užitkom prenašali na platna, med drugim taka kerleca, kot sta Michelangelo in da Vinci, ali, če se oz-

remo po novejši zgodovini, Salvador Dali. Aha, mor-da je pa nenaravno, ker živali ne počno tega? Nak, narobe. Dol jim visi, čeprav le figurativno. Balašević prepeva o petelinu, ki je skakal na goske, race in puerice, v časopisih beremo o podivjanih slonih, ki v Keniji posiljujejo nosoroginje, in marsikdo med vami je že videl zajčka, kako veselo naskakuje domačega mačka. Živali pač ne razmišljajo kaj dosti o etičnosti svojega početja: važno je, da je toplo, volhko in kosmato, pa da stoji pri miru. Juhej! Zadnji argument, ki ostane, je mučenje živali, in borci za njihove pravice zganjajo vik in krik, češ da živali v takem 'razmerju' nikoli ne sodelujejo prostovoljno in da gre v resnici za posilstvo. Se pa najdejo tudi modeli, kot je avstralski (tipično) filozof Peter Singer, ki pravi, da je zoofilija sprejemljiva, dokler živali ne škodimo, in kdor to prepoveduje, izvaja medvrstno diskriminacijo. Kaj pravi naša zakonodaja? V Zakonu o zaščiti živali se dotakne spolne zlorabe, vendar ta velja le za plemenske primerke, in še to le v primeru, da se jih poškode. Zoofilija kot taka vsaj zaenkrat prepovedana ni. Je pa po splošnem ljudskem mnenju nesprejemli-

va in posmeha vredna, pač, glejte ga / jo, z živaljo se dol daje, ker si ne more najti človeka! Tudi zato večina praktikantov molči in se zabavi predaja med štirimi stenami hleva. A kljub temu včasih na mn3njalniki prileti kak oglas, če bi se kdo želel pridružiti tovrstnim igrice-am, ali, še huje, izbruhne škandal kot lani poleti na Hrvaškem.

Menda veste, kako se je pridušal oni možakar popotniku, ki je prišel v mesto in ga potegnil z mostu, da ni skočil v vodo: "Pozidal sem tale prekrasen most. Pozidal sem vaško cerkev. Pozidal sem večino hiš v vasi. In pokavsals eno ovco. Kaj misliš, me kličejo Zidar?"

● Verjetno ena najbolj znanih legend je tista, kako je Zevs v bikovi podobi ponesel Evropo na našo celino, ki poslej nosi njeno ime. Bi imel več uspeha kot mišičast, zagorel dečko? Zoofilija nam je očitno dana od bogov!

"Luštkan konjič. Kar v mesto z njim!" - ne ravno bister trojanski poveljnik, zroč v lesenega konja, polnega grških soldatov

Če bi se moral med tremi next-gen, khm, current-gen konzolnimi sistemi, ki stojijo na moji polici, odločiti za najbolj simpatičnega, bi bil to brez skrbi Nintendo wii. Zadevščina, ki močno spomni na enega od ranih zunanjih pogonov CD-ROM za računalna, je v družbi napihnjenega playstationa 3 in zenovsko vbočenega, a ravno tako velikega xboxa 360 prava liliputanka. Vendar ji ravno to daje šarm. Nakar vzamem v roke edinstveni dvodelni igrator, ki lahko v skrajni sili rabi kot ropotuljica za dete ali daviateljsko orodje, vstavim nekaj yoshi-mariovskega in slika topeče se cortkanosti je popolna.

Hkrati je nezgredljiv Nintendo prispevek k širitvi elektronskega igranja med populacijo, ki se ga sicer ne bi dotaknila niti s palico, kaj šele z daljinskim upravljalnikom. Tisto, nad čemer sem špricljaj v članku Nintendo v Jokerju 151 (id na stranki 3014), se je začelo krepko uresničevati: igre po zaslugi wiija in njegovega dlančnega bratrančka DSA postajajo način zabave za slehernika. Mašinci sta dovolj poceni, da ob ugledu nalepke s stroškom morebitni kupec od groze ne izpljune vranice, zlasti pa je njuna kontrolna metoda intuitivna kot le kaj. Uperjanje daljinca v televizor, mahedranje z nunchakom in žokanje dotikabilnega zaslončka s perescem je naravno početje, ki ne zahteva vmesnega možganskega pretvarjanja ukazov za običajen joypad.

Ravno splošna publika je tista, ki je zasluzna za wiijev (in DSov) prodajni uspeh.

Medtem ko je vsesvetovna prodajna cifra playstationa 3 trenutno na slabih štirih milijonih, xboxa 360 pa na dobrih desetih (s tem, da je sistem na razpolago leto in pol), je Nintendo zgolj v štirih petih mesecih od novembrsko-decembrskega lansiranja prodal skoraj šest milijonov konzol, doslej pa slabih 7,5 milijona. Povpraševanje narašča, zato bi jih spravili v promet še več, a so zmogli izdelati le dober milijon kosov na mesec, zaradi česar wiija še vedno ni lahko dobiti. Prisekano čudo je tako na dobri poti, da se približa behemotskemu DSu, ki so ga od novembra 2004 oddali – zajemite sapo – več kot 40 milijonov. (PSP: 25,5 milijona.) Hočete še cifre od špilov za drkalo? 9.500.000 New Super Mario Bros., 12.000.000 niza Brain Training, 13,6 milijona Nintendukežljnov. In potem se nekateri sprašujejo, zakaj imamo rubriko drkamož. Nemara zato, da se docela ne utopimo v mlaki lastne podalpske odrezanosti in majhnosti?

Ampak ob boku vžičenosti pri tem mesijanškem uspehu me preveva temna slutnja. Skrbim me namreč, da bo ta neznanski uspeh wiija in DSA slabo vplival na splošni razvoj iger. Prvi razlog za to je strojna podhranjenost obeh platform, ki daje vedeti, da se ne moremo nadejati posebne odličnosti ne pri grafiki, ne pri zvoku, še posebej pa ne pri umetni pameti, živih svetovih in podobnih elementih, s katerimi se spogledujejo PC, xbox 360 ter PS3. Špili za wii so že res takojci dostopni in hudo žurerski, zlasti če

● Se spomnite skupine Miladojka Youneed? Zdaj veste, od kod jim ime!

pridejo iz Nintendoovega naročja. Vendar se s kakimi posebej (količkaj?) naprednimi elementi ne morejo postaviti. To skorajda izključno niso doživljali in svetovi, marveč enostavno narezani kosi simpl zabave, ki nadmočno zabavajo, a redko navdihnejo.

To niti ne bi bila težava, saj je poanta itak v raznolikosti celotnega igrarskega področja. Enim Grand Theft Auto, Halo in Supreme Commander, drugim Mario Strikers, WarioWare ter Sonic and the Secret Rings, pa smo vsi srečni. Hakeljč je v iskanju prave mere. Že sama po sebi se wii in DS spreminjata v platformi za kolekcije mini iger, predelave starih naslovov ter špile, ki merijo na splošno publiko in to uporabljajo kot izgovor za slab dizajn ter nenaprednost. Trend je posebej izrazit na Japonskem, kjer doživljajo naval popreproščenih, marsikdaj trapastih špilčičev za maso v slogu I Did It! Mama! ter Gentle Brain Exercises. Z vedno večjo prodajo obeh platform pa se zna kaj lahko zgoditi, da bodo kravatarji povsod po svetu zombijasto sledili vonju po krvi, ee, zaslužku, na način povsod prisotnega wiija ter DSA zanemarili močnejše sisteme in s tem storili veliko škodo špilavskemu napredku.

Se lahko tradicionalni igrarji torej počutimo kot prebivalci Troje, ki so jim poveljniki nadvse pametno zvlekli v mesto konja, v katerem se skriva kruti sovrag? Rekel bi, da kar ja ...

Sneti

LESTVINA d.d.

Uradna lestvica revije JOKER
ALPRESS d.o.o., Dunajska 5,
1000 Ljubljana, WWW.JOKER.SI

NAJBOLJ IGRANE ZADNJEGA ČASA

IGRA:	OCENA:
01. C&C TIBERIUM WARS	85
02. WORLD OF WARCRAFT	--
03. SUPREME COMMANDER	92
04. HALF-LIFE 2	94
05. CALL OF DUTY 2	79
06. S.T.A.L.K.E.R.	85
07. PREY	84
08. NFS CARBON	61
09. THE SIMS 2	90
10. FIFA 07	83

STRANKE NAJBOLJ ČAKAJO NA

- GTA 4
- BIOSHOCK

NAGRAJENCA ZREBANJA

- Matej Colarič in Ljubljane
(igrice ene dobra)
- Tine Uouk iz Kranja
(filmski DVD en dober)

Kaj reče Bruce Lee wiiju,
ko srečata playstation 3?
"Hit mi dej nunchak,
preden me z laserjem!"

NAJBOLJ PRODAJANE IGRE PRETEKLEGA MESECA:

01. GOD OF WAR 2 (PS2)
02. SPIDER-MAN 3 (PC in PS2)
03. GRAN TURISMO 4 (PS2)
04. TEKKEN 5 (PS2)
05. GOD OF WAR (PS2)
06. THE SIMS 2: SEASONS (PC)
07. BURNING CRUSADE (PC)
08. NFS MOST WANTED (PC)
09. FORMULA ONE CHAMP. (PS3)
10. PRO EVO SOCCER 6 (PS2)

Sponzor naj prodanih:

BIG BANG

Tomb Raider: Anniversary

<skok ... krikec ... čmok!>
 <skok ... krikčič ... but!>
 <skok ... kriiiiiik ... razlom!>

Nič ne rečem, v središču Larine izkušnje je za mnoge nekaj drugega kot zvoki njenega stalnega umiranja. Logična izbira so jozelnji, ki so v Tomb Raider: Anniversary, obnovi izvirnika izpred enajstih let (ciljali so na deseto obletnico, a jim ni ratalo), tako neznanski, kot bi ponosna lady Croftova ravnokar povrgla trojčke. Seta, Anubisa in Ozirisa, heh. Potem so tu njeno samozavestno skakanje, mačje premikanje, lahkotni drnec, jeklen oprijem robov ploščadi, prevračanje kozolcev, labodji skoki-v-vodo-z-glavo-naprej. Pa mozganje pri puzlah, razpostavljanje blokov in kletk, zbiranje redkih predmetov v svoji torbici ter njih raba na ustreznih mestih, streljanje pridaničev, čofotanje skozi dolge potopljene hodnike, kjer izrabljena sapa kljub velikosti skladiščnega prostora žge v pljučih in grozi s prerano smrtjo ...

Vsega tega je v Obletnici še in še. Crystal Dynamics, avtorji serije Legacy of Kain, ki so s Tomb Raider: Legend (J153, 81) iz angelske teme obudili legen-

ko ti srce zamenja ritem ob ugledu prenovljene okolice ter Lare. Raševinasta zunanost, ki je s 3D pospeševanjem za današnje pojme pridobila komaj kak plus, je po zaslugi Legendinega motorja nerazpoznavna. Next-gen teksture in učinki, ki so mogli krasili Legend, so resda odpadli, saj so Anniversary namesto za xbox 360 razvili le za PC in playstation 2. A glede na to, da predhodnik ob vklopu ustreznih efektov spodobno steče šele na šele na trenutnih karticah, je to kvečjemu žegen. Zunanost je v primerjavi s najsodobnejšimi naslovi kanec špartanska in pravokotna, vendar čezmerno pritoževanje zatolčejo hiter tek v ostudno visokih ločljivostih, najmočnejše glajenja robov, mehki svetlobni efekti, globinski pogled, natančna animacija in podrobnosti, kot je sušča se obleka z dolpolzečimi kapljicami,

fizikalno usmerjenih puzzle iz Legendu so v Anniversary pretežno vdeleni miselni orehi starejše sorte, katerih bistvo je ploščadno prebitje do ključnega predmeta in raba slednjega na pravem kraju. Da zahtevano doseže, Lara rine bloke, zaboje in kipe, vleče ročice in meče oprijemalno vrv s kavljem (vzeto iz novodobne predhodnice) za rušenje preprek, na katerih so razločno označeni obroči. Ne pomeni pa to,

● Ta soba skriva eno bolj zahojenih skrivnosti, ki pridejo v obliki relikvij in artefaktov. Njih nabiranje pošteno zdaljša življenjsko dobo igre, saj so kar velik miselni in ploščaden izziv. Toda včasih so postavljeno taki, da znoriš.

ko arheologinja zleze iz vode. Da valujoče kite – ah, Heavenly Sword, potruditi se boš moral! – ne omenjam. Lara je pač edina ženska s kito. Tisto pravo in ono v obliki prisposode.

Drži, da poguma za logične uganke, ki so pomemben element, Croftova ne potrebuje. Namesto

da so uganke manj uživalske kot Legendine: ne, prav tako dobre so, če ne celo boljše, predvsem pa jih je več.

Bolj zajetno količino srčnosti mora Lara zbrati v spopadih s skoraj izključno živalske sorte nasprotniki, kamor sodijo netopirji, podgane, panterji, medvedi, gorile, krokodili, raptorji in, jep, tiranozaver. Čeprav je dodano izogibanje razkačeni zverini, ki pridrvi nadte (v pravem trenutku stisneš smer in nato spet v pravem momentu strel, da kanaljo pokončaš), so boji velika rutina. Največkrat se je treba le spraviti na dvignjeno mesto, od koder nekaznovano popokaš vse animalije. Ker je za to dostikrat dovolj navadna stopnica, pod katero gnide nepremično obstanejo, povrhu pa ima Lara na zalogi obilo paketov prve pomoči in je do zob oborožena z običajnima ter naprednima pištolama, potezno puško in uzijema, ti grčanje kosmatih nepridipravov nažene strah v kosti le spočetka.

Zato pa kito do tal zahteva skakanje po ploščadih. V nasprotju z Legend, ki je ploščadarjenje jemal lahkotno na račun nažiganja in furanja z motociklom, je oprijemanje robov nad vrtočnimi globinami spet v središču pozornosti. Je napeto, dolgotrajno in še kar zajebano – škoda le, da je linearnost spet totalna, da skalne puzzle nimajo več rešitev oziroma slepih poti in podobnih zlobnosti, kar bi priredilo resničen izziv starim mačkom. Tem se bo Anniversary,

● Izid epskega boja je znan, tiranozaver pade. Odpraviš ga bodisi z zločnim pitjem energije, bodisi bolj možgansko ...

darno raziskovalko grobnic, nadaljujejo s kovanjem solidnih iger z njo v glavni vlogi. Anniversary je sicer nekako ne zares potreben korak med Legendu in naslednjim delom, ki nastaja v neдрjih sanfranciških razvijalcev, saj se močno zanaša na prvenec iz leta 1996. A vseeno ne gre za zaslužkarski poft. Nasprotno: v navezi z avtorjem Lare, Tobyjem Gardom, so Kristalneži izdelali izdelek, poln stare odličnosti in obogaten s svežimi prijemi. Resda ga kazijo frustracije in dizajn, ki postavlja pod vprašaj brezčasnost te sorte plezanja po platformah. Ampak ti trenutki pridejo kasneje, dosti po tistem,

● Plavanje je kanec nerodno, a se privadiš in po začetnem mučenju Laro usmerjaš kot Petra Mankoča po operaciji. Ter britju.

kakšne vrste igro ta naredijo. Obletnica ni hitra, akcijska pobijalska platformščina z občasnimi mozgalnimi premori. Ni niti taka, kot je bila Legenda, niti kot velika večina današnjih iger, ki stavijo na stalen dotok sovražnikov ter adrenalina. Larin osrednji nasprotnik ni zverinjad, niti rivalni pustolovci; nak, to sta lastna nespretnost in kruta, skalna okolica, ki se pne nad njo kot Guliver nad pritlikavčki. Z izjemo puhlih strelskih vložkov, ki jih je brž konec, se Anniversary odvija zlagoma in premišljeno, saj si lahko za skoke navadno vzameš ves čas, ki ga potrebuješ. Ker je hitenje urno kaznovano s smrtjo v kaki

zadovoljen, tako kot s samosvojim, premišljenim načinom igranja in vzdušjem, ki izvira iz samotnega, zapuščene okolja. Sodobni pogonski motor prinaša lušno podobo in fiziko, vsled katere blokov ni treba več premikati po navidezni mreži kvadratov. Tu so radodarno, s posluhom zakoličene nadaljevalne točke, ki naredijo laze ruvaljoče ponavljanje odsekov stvar preteklosti. Dodane so težko zberljive skrivnosti, ki daljšajo življenjsko dobo, vnovično igranje stopenj in 'režiserjev' komentar. Pa vendar je igra problematična. Šefovje je tipično redko in rahitično (časi, ko smo ohal in ahali ob t-rexu, so mimo, in srečanje z njim je skorajda antiklimaktično); štorija je ancientno borna; Lara kot oseba je v Legendi dosti bolj kompletna in verjetna, saj jo Anniversary vrne na stopnjo joškate ikone za moške cajtunge; vse prej kot las-kava so trzajoča drsenja junakinje na robovih, štrlenja teles sovražnikov skozi objekte in živčna kamera, ki je tedaj, ko Croftova kaka nakaza stisne v kot, dobesedno smrtonosna. Jasno je tudi, da so nivoji sestavljeni tako, kot bi jih njega dni zgradili nalašč za to, da bodo po njih brskali akrobatsko nadarjeni raziskovalci. Nakar se tem ostankom stare dobe pridruži še naglavni greh – zasnova tisočerih smrti. Kljub obilici nadaljevalnih točk se namreč zdi, da večino časa v Obletnici porabiš za to, da po smrti spet prideš do kritičnega mesta, kjer ti spodrsuje. Tam poskusiš nekaj drugega (ali istega, samo da se prepričaš, da res ne gre), umreš, spet plezaš, spet umreš, spet plezaš, spet umreš ... Sčasoma se ti zazdi, da jedro izkušnje res tvori le zvok teleščka, ki hrška po globočinah. Tega ni toliko, da bi se ti vse skupaj priskutilo, je pa na dolgi rok zateženo in v nelaskavi luči razkriva korenine igre. Potrpežljiva nostalgčnost gor ali dol.

Zamere naposled niso tako resne, da bi Tomb Raider: Anniversary utrpel večjo škodo. Napakam v brk gre za dobro ploščadnico edinstvene sorte, v kateri se počutiš, kot bi se pred ponorelim svetom umaknil v tih, pozabljen tempelj, poln ovijalk in delcev prahu, ki plavajo v sončni svetlobi. Je pa s tem dokončno napočil čas, ko se mora Lara odločno zavzeti v prihodnost. Tam jo morebiti čakajo razvejane poti čez platforme, izvirne sposobnosti, dinamično reševanje ugank, ki ne bodo po vrsti vnaprej konzervirane, organska okolica, ki ji ne bo umetno pisana na kožo, in zgodba epskih proporcev. Taka, kakršno – sodeč po velikosti modra – od vedno nosi v nedrih.

Larac Sneti se bo ob študiju arheologije vpisal tudi na športni faks. Edino tako bo preživel!

79 razširjena, s spoštovanjem narejena obnova klasike ✓ izpiljeno ploščadenje in dobre ugank ✓ radodarnost z nadaljevalnimi točkami ✓ odlično vzdušje, solidna predstavitev ter jerbas skrivnosti ✓ sitna zasnova tisočerih smrti ✗ rutinsko pokanje lesenih beštij ✗ včasih trzajoče babše in živčna kamera ✗ le nastavek poštene štorije ✗ za izkušene nekam lahka in kratka ✗

Crystal Dynamics / Eidos

natlačenka 167

● Igranje včasih popestrijo QTEji iz Legende, kjer je treba stisniti pravo smer v pravem trenutku. Večinoma pa kontemplirajoče zreš v takele prizore.

od Boga pozabljeni jami, je pravzaprav nadvse zaželeno, da postajaš in premišljuješ. Resda bodo mnogi zlošno metodčnost igranja zamenjali za dolgočasje, mima in tiha prizorišča pa imeli za pusta ter moreča. Vendar Anniversary ni za tiste, ki tripajo na dogajalniške tobogane vrste Devil May Cry, New Super Mario Bros. in Psychonauts. Obletnica je resda videti kot igra za danes,

ampak po srcu je to špil od včeraj. Hkrati pa je prav to zanašanje na preteklost njena Ahilova peta. Njene odlike so sicer na dlani. Z miselnimi ugankami in zaporedji platform je moč biti jako

● Štorijalno Anniversary glede na izvirnik ni ravno prenovljen, le animacije so narejene s srčkom.

● Poleg navadne je na voljo tudi zbirateljska izdaja igre. Dodatni DVD vsebuje glasbo, dokumentarec in galerijo slik.

čepav ga bodo radi preigrali, zdel za spoznanje lahek ter kratek (igralni čas znaša okrog dvanajst ur). Ampak če Lare nimaš v malem prstu še iz starih časov ali iz učenja Legende na pamet, se boš dlje zamudil ob skalno-oprijemalnih sekvencah, v katerih lady Croftova junaško premaguje eno kamenino za drugo, obešena na vrv teka vzdolž zidov, gimnastično preskakuje med drogovi in gnezdi na topih vrhovih stebrov. Ena napaka in podjetna ženica skoči (skokl), strmoglav (krik!) ter se v klobčiču opletajočih udov razmontira na tleh (aul!), da ti zagomazi po hrbtu. In bodi gotov, da se bo zgodilo ničkolikokrat, saj v treh okoljih – južnoameriškem, starogrškem in egipčanskem – srečaš obilo ploščadnih sekvenc, rešljivih le s kombinacijo previdnega oziranja, logičnega sklepanja ter bravuroznega poskušanja. Nekatere so brez dotika prenešene iz izvirnika, druge so prilagojene, tretje sveže. A pomembnejše kot sestava ploščadnih območij je,

Two Worlds

● Na fotki zrete enega lepših utrinkov v puščavski regiji. Toda če bi pogled pomaknil nekoliko vstran, bi se zgrozili, saj se beduini veselo sprehajajo skozi skalovje. Niti stene in drevesa zanje niso ovira.

● Z enim udrihom orjaške gorjače lahko kmalu zadaš na tisoče točk škode. Žal enako velja za nasprotnike, tako da je prepogosto umiranje stalnica. A zmajčki so spričo svoje okornosti med lažjimi nakazami ...

Reality Pump, poljska tvrdka, ki se je doslej bavila s strategijami (serija Earth 21xx), je za svojo prvo akcijsko frpko Two Worlds obljubljala, da bo peljala scat Oblivion, Gothic pa kakat. Ta tovrstne smeje izjave se kaj hitro zarotijo proti avtorjem, zlasti če so čisti zelenci v zvrsti in hitijo z izdajo. Logično: za programerje bivšega vzhodnega bloka je od nekdaj značilno, da iz pretirane želje po inovativnosti radi zagrizajo v prevelik kos pogache, ki se jim nato zatakne v goltancih. Namesto da bi o izdelku premislili in ga naredili takega, kot ga resnično zmorejo, potem na trg raje pošljejo nedodelano beta verzijo. Ravno taka zagonetka tiči v zakulisju razvoja Dveh svetov ...

Tokrat svet rešuješ v tretjeosebnem pogledu v koži plačanca, ki mu kult ugrabi sestro in za njeno izpustitev zahteva obuditev padlega orkovskega boga. Tvoja naloga je, da se prebiješ skozi petinpetdeset kvadratnih kilometrov gozdov, gorskih vršacev, jam in puščav ter najdeš potrebne artefakte. Poleg osrednje štorije te čaka še obilo postranskih kvestov tipa fentaj in prinesi. Bolj samosvoje so politične spletke dežele Antaloor, v katerih se ravsa sedem skupin. Vsaka od njih ima svoje ambicije in goji zamero vsaj do ene od ostalih strank. Toda politični model ni docela črno-bel, saj ti vsaka ločina predstavi svojo plat vedenja tekmecev, zato uvidiš, da nobena od strani ni nedolžna. Kraljevi

privrženci denimo izkoriščajo lokalno ruljo in grabijo bogastvo, vendar se trudijo zmanjšati razbojništvo. Nekromanti izvajajo neetične poskuse na (ne)mrtvih in so si zato v laseh z belimi magi, a se borijo proti vladarjevemu pristašem. Odenkov je še veliko in v vsaki regiji se ljudje soočajo z drugačnimi problemi. V vlogi medija med gručami se lahko dobrikamo več stranem, a sčasoma se vendarle moramo odločiti za eno od glavnih – upornike ali kraljevo vojsko. Ni kaj, v tem pogledu Two Worlds blesti.

Nekaj zanimivosti prinaša tudi boj. Največja poseb-

nost je, da lahko enaka orožja združi v močnejše cepanice in krepela v nedogled jačas z dragulji, ki pripadajo naravnim elementom. Poleg tega moreš z alkimijo ustvariti čuda napitkov, ki ti zvišujejo statistike in odpornost na različne vrste poškodb. Nadalje se z napredovanjem na višji nivo pri trenerjih učiš spretnosti, kot so bojevanje s konja, zbijanje ščita iz rok, metanje peska v oči, blefiranje, streljanje več puščic hkrati in razoroževanje s streljanci. Samosvoja je še magija, saj nove čarovnije dobivaš s tarot kartami. Te krepiš z dodajanjem do treh ojačevalnih kart, ki večajo zadano škodo in čas delovanja ter zmanjšajo porabo mane.

Do sem vse prav. Težava pa je, da sta premikanje lika in vmesnik nadvse okorna, zato je nadzor v boju kilav. Uspešnost branjenja s ščitom na primer ni odvisna od tvojih refleksov, temveč se le redko vključi sama od sebe. Takisto je samodejno lovljenje tarč, saj vmesnik ne pozna merka, zato sta čaranje in streljanje močno otežena. Ker se stalno bojuješ proti trumam golazni, ki te hitro pokončajo, je to velik kamen spotike. Še dobro, da se ob pogostem umiranju brez izgube izkušenj zbudiš pri simbolih ankha. Bojevanje z vranca je apn, saj se konji obrača po polže in se ustavi ob najmanjši oviri. Najeda pa tudi, da med fajti drkaš le en miškin gumb in specialke prožiš z oštevilčenimi tipkami namesto z drugim knofom glodalca, ki je rezerviran za čarovnije.

Avtorji so pred izidom nadvse hvalili večigralsvo, ki naj bi bilo tako kot v nalinjščin-

● Samodejni blok s ščitom je v falusu in varuje le pred zaslepitvijo s peskom, zato se bolj splača uriti v vihtenju dveh rezil hkrati.

● Poljaki se očitno počijejo na vse frpske konvencije, saj tekom kampanje pokolješ na ducate zmajev. So pa beštije vsaj paša za oči.

ah. Po spletu se lahko pomeriš v neuravnoteženem in zato ne ravno privlačnem medsebojnem klanju igralcev (PvP) z izbiro enega od dvanajstih poklicev. Drugi način je tekmovanje v ježi konj, kjer moraš v hlev spraviti več žrebet kot ostali; modus je zaradi štorastega nadzora živa beda. V tretjem in potencialno najbolj zanimivem načinu pa se v metropoli snide do osem špilavcev, nakar se družno lotijo raziskovanja ločenega dela dežele, kjer opravljajo skupne naloge. Sliši se fino, a ni, ker izkušnji ne dobivaš za končane kveste, temveč za padle pošasti.

Tako se folk raje udinga v grindanju kot sodelovanju. Užitek dokončno pokončajo obupen lag in pogosta sesutja. Škoda, da so zavozili multiplayer, saj se s takimi načini moštvenega igranja ne ponaša nobeden od aktualnih prvakov zvrsti.

Two Worlds ne očara niti po vizualni plati, saj so velikansko ozemlje, temnice in notranjosti hiš prazne ter enolične, modeli neigralčevih likov so izrisani katastrofalno in se venomer ponavljajo, učinki urokov so povečini skromni, pošasti pa po kvaliteti izrisa nihajo med mojstrovini, kot so velikanski zmaji vseh barv in oblik, ter kracami, kot so

● Zaselki so odlični plac za barantanje in dobod svežih kvestov. Vendar je v njih bore malo življenja, saj folk le tava naokoli.

kosmati pajki in majhni dinozavri. Še najbolj navdušita HDR-osvetljevanje in dizajn opreme. Pri zvoku moti majhno število motiviranih govorcev, saj tistih pol ducata sodelujočih dolgočasno čeka lahkotno staro angleščino, ki je spriču manka staroangleških zaimkov in glagolov ter kopičenja arhaičnih prislovov na trenutke naravnost smešna.

A čeprav z vsem tem še shajaš, ne moreš spregledati brezštevilnih hroščev. Sicer naj bi se igra ponašala z Ageieno fiziko, toda videti jo je bore malo. Z junakom sem veselo jahal navzdol v prepade, ne da bi se ob tem vsaj malo poškodoval, medtem ko po nizkih klancih sploh ni moč kopitljati. Nadalje ne moreš končati številnih kvestov, liki hodijo skozi zidove, nekatere spretnosti ne delujejo, dež občasno pada z jasnega neba, izkušnja pa je neuravnotežena. Za časa pisanja je zunaj že tretja zaplata, ki večine bedastosti še vedno ne odpravi, verzijo za xbox 360 pa so odložili za nedoločen čas. Reality Pump bi moral za svoj prvi projekt izdelati manjši, lažje obvladljiv svet, ne orjaškega peskovnika, v katerem peščico zanimivosti zasujeta gomila žužkov in nerodno igranje.

Forsooth Jager – *methinks thou art not in Myrtana anymore!*

59 izvrsten političen sistem ✓ nekaj domiselnih bojnih tehnik ✓ čaranje s tarot kartami ✓ združevanje krepel in alkimija ✓ okorno, plitko igranje ✗ slaba predstavitev ✗ obupna animacija likov ✗ količina lubadarjev ✗ neizkoriščeno večigralstvo ✗

Reality Pump / TopWare

SanDisk
STORE YOUR WORLD IN OURS®

**Sansa View
8GB**

- do 33h predvajanja (Li-polymer baterija)
- velik 4" barvni zaslon
- video, glasbeni in slikovni zapisi
- vgrajeni zvočniki
- * razširljiv spomin s SD in SDHC

**Sansa c200
2GB - 8GB**

- do 20h predvajanja (Li-Ion baterija)
- 4,5 cm TFT barvni zaslon
- MP3, WMA, slikovni ter video zapisi
- možnost uporabe kot diktafon
- * razširljiv spomin z micro SD

**Sansa c200
1GB - 2GB**

- MP3, WMA, WAV ter slikovni zapisi
- možnost uporabe kot diktafon
- * razširljiv spomin z micro SD

**Sansa Express
1GB - 2GB**

- do 15h delovanja (Li-pol baterija)
- 4-vrstični, OLED
- MP3, WMA, WAV, Audible files
- ne potrebuje USB kabla
- možnost uporabe kot diktafon
- * razširljiv spomin z micro SD

Zastopnik za Slovenijo:

prodaja@foto-tabor.com
www.sandisk.com
02/330-42-41

Indelke SanDisk lahko kupite v vseh trgovinah Foto Tabor (MARIBOR: PE Tabor, Goskega 41; PE City, UL Vita Kraigherja 5; PE Pasaja, Jurčičeva 6; PE Europark, Pobreška 18; PTUJ: PE Ptuj, Trstenjakova 7; CELJE: PE Celje, Glavni Trg 2; PE Planet Tisk, Mariborska 128) kot tudi v vseh boljše založenih tehničnih trgovinah v Sloveniji.

Attack on Pearl Harbor

Afterburner! Wings! Their Finest Hour! Strike Commander! Red Baron! In še daleč se vije vrsta arkadnih simulacij frčanja, s katerimi so nas zasipavali njega dni. Nič več: letala so izgubila status ultimativnega faličnega nadomestka in namesto kupa akcijskih letalčin imamo kup akcijskih 3D streljank. Toda ljubiteljev nebeškega rešetanja se še kdo usmili ...

Prvovrstna klatiščina sovragov na Tihem oceanu tole resda ni. Špil navsezadnje tržijo po 25 evrov, sklamfala pa ga je slovaška skupinica 3D People, kjer po imenu sodeč delajo ljudje s toliko domišljije, da bi z njo napolnil eno celo posodico za sake. Kompleksnost in globina sta posledično oddaljeni kot sonce na obzorju, saj si medoblačni šofer, ki letalo vodi na najbolj enostaven način. V pogledu od zadaj dodaš plin in stroj gre hitreje, odvzameš ga in upočasniš bo, premikaš miš za gravitacijski rogajoče gibanje v vse smeri neba, tiščiš knofa za proženje neskončne zaloge osrednjega in drugotnega orožja (mitraljezov na eni strani, bomb, torpedov & raket na drugi). Vse v par minutah dojame še največji neizkušenec, saj je treba paziti kvečjemu na to, da ne butneš ob tla in da se ti topovi ob daljšem pokanju ne pregrejejo. Poveljevanja soletalcem ni, razlike med propelerniki so kozmetične, najsi gre za lovce, strmoglavce ali torpedirnike, odklepanje novih frčolinov je tu zaradi lepšega, napredovanje v činu prav tako.

Nak, naprednim igralnim elementom tod ni mesta. Kampanji previharita ves Pacifik med drugo svetovno, od napada na Pearl Harbor do Okinave, in se ustavita ob številnih znanih masakrih – Guadalcanal, Iwo Jima, Leyte. Toda na fejestorijalno dogajanje pozabi. Nakazana junaka sta slična prozornemu steklu in sicer luštnih stripovskih sekvenc je daleč premalo, da bi mogel kakorkoli čustvovati. Da je špil namenjen nepoznavalcem, obelodanja nizka težavnost, ki jo bodo izkušeni dojeli kot rutino. Največji kamen spotike pa je dejstvo, da se naloge močno ponavljajo. Enoigralski modus šteje več

kot petdeset misij, ki se odvijajo na majhnih prizoriščih v le nekaj različnih okoljih, zapovedi pa stalno krožijo med sklati to / bombardiraj ali torpediraj ono / brani tretje. Ko prvič, drugič, tretjič potapljaš križarke in letalonosilke, nažigaš po lovcih, radiraš tla ter iščeš konvoj, ti vse skupaj še dogaja. Ko

● Umetne pameti sovragom ne gre pripisati, je pa res, da vsaj vijugajo, ko jih pokaš. Priročno so označeni z ikonico nad seboj.

to počneš osmič, pa čar zamre in na koncu približno desetih ur se akcije orenk prenaješ. Jasno, vse igre so po naravi repetitivne, toda v plitko akcijo je tu treba vložiti bore malo spretnosti. Tako nastane rutinska pokalica, ki je ne prekinjajo nobene iskrive domislilice, posebni sovražniki – nič, kar bi te pretreslo, ob čemer bi zazijal.

A čeprav se igra drži regelcev kot pijan samuraj gejšin riti in jo preigraš z levo roko, ni zanič. Za začetek vsebuje tako ameriško kot japonsko kampanjo, kar je ob tradicionalnem predstavljanju le ene strani osvežilno. Nadalje misije niso linearno nanizane kot očesna zrkla pobitih Američanov na vrhovi zrakoplovnega nindže. Dokler imaš na zalogi zadosti avionov, ki jih dobivaš za uspehe, ti lahko v kaki nalogi spodleti, pa boš vseeno šel naprej. Takisto ti je mnogokrat na voljo več misij, med katerimi se prosto odločaš, poveš pa tudi, v katerem letalu bi jih rad opravljal. Ne navadno moderen pristop!

● Bombe in torpedi s sveto preproščino letijo tako naravnost, da cilj zadeneš miže, obrnjen navgor in v prevlečenem letu. Ne da je ta pogost, seveda.

Grafični spektakel je soliden, saj se v nekaterih bitkah na nebu znajde na desetine letal, medtem ko spodaj z velikimi zublji ter dimnimi vlečkami gori stavbe in ladje. Vdelan je način dogfight za posamezne spopade s par spremenljivkami, kot so bojni stroji in čas, in tu je simpatičen multiplayer za do dvanajstero po lokalni mreži ali internetu. Sam ali kot del moštva se nezakomplicirano poženeš pod nebo in zverinsko klatiš, dokler rdečih oči ter karpalnotunelskega zapestja ne omahneš na zvesti tatami (japonsko rogoznico, to je).

Predvsem pa te igra ne zajejava v glavo. Po bolj kompleksnih, toda zoprnih Blazing Angels, kjer si od frustracije redno butal z nosom v podboj, ni napačno odigrati nečesa takega – nezahtevnega, a nezateženega in usmerjenega v kratke, direktne naloge, kjer ti je vedno vse jasno. Nekaj dinamike kljub vsemu je, saj sovražna letala ne eksplodirajo takoj in ravno toliko migajo, da niso glinasti golobi, če pravočasno ne očistiš neba, pa se znajdeš v težavah. Zato naj da kak premožen založnik Slovacom cekin, da naredijo nekaj poštenega, magari predelavo ene od starih klasik. Kaj bi vi izbrali? Afterburner? Wings? Their Finest Hour? Strike Commander? Red Baron ...?

Kso! Sneti-sama wa Nihon-jin desu yo! Riževo žganje wa doko desu ka?!

60 arkadno klatenje frčolinov, hai! ✓ tako ameriška kot japonska kampanja ✓ moderna zasnova in soliden spektakel ✓ nezatežena ✓ lahka in ponavljajoča se ✗ brez prave iskre in domišljije ✗ ubožen nastavek zgodbe ✗

3D People / Ascaron

● Notranjega pogleda ni, ampak ker gre za kristalno čisto arkado, to morada niti ne moti. Sta pa hecno postavljeni kameri, levo in desno od aviona.

IGABIBA-JOKER.SI

PRIKUPNA, ZAPELJIVA, HITRA, PRIJAZNA, NALEZLJIVA, PRIJETNA, POČENI, USTREŽLJIVA IN SPLOH AVA SPLETNA TRGOVINA.

TOMB RAIDER ANNIVERSARY

Odklenite duri preteklosti ... Ko Lara Croft najamejo, da razišče skrivnostni predmet, imenovan Scion, se začne njena tvegana pot po neznanih, opustelih svetovih - krajih, kamor človeka noga ni stopila že tisoče let.

Vendar Lara ni sama: grobnice čuvajo krvoločna bitja, za petami pa so ji tisti, ki bi se radi dokopali do mogočnih Scionovih skrivnosti. Praznujte desetletnico Lare Croft v njeni najnovejši akcijski pustolovščini, ki jo je navdihnil izvirni Tomb Raider, ena najboljših tovrstnih iger vseh časov!

37,00 €
8.866,68 SIT

C&C: TIBERIUM WARS

42,00 €
10.064,88 SIT

THE SIMS 2: DELUXE

42,00 €
10.064,88 SIT

THE SIMS 2: H&M STUFF

Prihaja

WoW: DARK PORTAL (KARTE)

20,00 €
4.792,80 SIT

POMOČ PRI NAKUPU

Potrebujete pomoč pri nakupu? Igra ne dela? Imate morda vprašanje? Za vse to smo vam na voljo od ponedeljka do petka med 9:00 in 17:00 na naslednjih telefonskih številkah:

051 376 200
in
(01) 530 5 632

ELEKTRONSKI KUPON

Za več kot 2.000 artiklov, ki jih lahko izbirate med računalniškimi igrami, igrami za igralne konzole, namiznimi igrami in ostalimi artikli, povezanimi z zabavnim računalništvom, namiznimi igrami ter dobrotami vam vsak mesec poklonimo elektronski kupon v vrednosti 2 evra, ki ga vtipekate pri nakupu.

E-kupon za mesec april:

AVAJOKER

Velja do 5.6.2007

OSEBNI RAČUNALNIK

PLAYSTATION 2

PLAYSTATION 3

XBOX 360

Battlefield 2: Complete	42,00 € / 10.064,88 SIT	Test Drive Unlimited	46,00 € / 11.023,44 SIT	Formula One	55,00 € / 13.180,20 SIT	Test Drive Unlimited	65,00 € / 15.576,60 SIT
UEFA 06/07	37,00 € / 8.866,68 SIT	Sopranos	48,82 € / 11.699,22 SIT	Virtua Tennis 3	70,00 € / 16.774,80 SIT	Lost Planet	63,00 € / 15.097,32 SIT
The Sims: Life Stories	32,50 € / 7.788,30 SIT	Pro Evo Soccer 6	54,00 € / 12.940,56 SIT	Untold Legends	65,00 € / 15.576,60 SIT	UEFA 06/07	65,00 € / 15.576,60 SIT
Fifa 07	38,81 € / 9.300,43 SIT	Dead to Rights 2	15,00 € / 3.594,80 SIT	Def Jam Icon	65,00 € / 15.576,60 SIT	Pro Evo Soccer 6	65,00 € / 15.576,60 SIT
S.TALKER	42,00 € / 10.064,88 SIT	MoH: Vanguard	55,00 € / 13.180,20 SIT	Resistance: Fall of Man	55,00 € / 13.180,20 SIT	NBA 07	66,77 € / 16.000,76 SIT
Supreme Commander	41,50 € / 9.945,06 SIT	God Hand	54,00 € / 12.940,56 SIT	Virtua Fighter 5	70,00 € / 16.774,80 SIT	F.E.A.R.	50,08 € / 12.001,17 SIT
NFS: Carbon	38,81 € / 9.300,43 SIT	Sims 2 Pets	55,50 € / 13.300,02 SIT	Tiger Woods 07	65,00 € / 15.576,60 SIT	NFS: Carbon	66,77 € / 16.000,76 SIT
Counter Strike: Source	26,29 € / 6.300,14 SIT	Call of Duty 3	55,00 € / 13.180,20 SIT	Sonic the Hedgehog	70,00 € / 16.774,80 SIT	NBA Street Homecourt	65,00 € / 15.576,60 SIT
Guild Wars: Nightfall	30,05 € / 7.201,16 SIT	Tomb Raider: Legend	26,29 € / 6.300,14 SIT	Genji	55,00 € / 13.180,20 SIT	Bullet Witch	65,00 € / 15.576,60 SIT
Titan Quest Deluxe	27,00 € / 6.470,28 SIT	Ice Age 2	26,29 € / 6.300,14 SIT	NBA Street Homecourt	65,00 € / 15.576,60 SIT	Def Jam Icon	65,00 € / 15.576,60 SIT
Track Mania: United	33,00 € / 8.470,28 SIT	Okami	54,00 € / 12.940,56 SIT	Ridge Racer 7	55,00 € / 13.180,20 SIT	Just Cause	64,88 € / 15.490,92 SIT

Halo 2

Čprav je serija prvoosebni streljačin Halo v svetovnem merilu ostudno znana in čislana, ji PC-centrični Slovenci nismo priredili toplega sprejema. Nasprotno: večina jo je prezrla. Deloma sta za to kriv konzolastičen imidž in slabotna izvedba, deloma pa sam Microsoft, ki ima kultni izdelek skupine Bungie najprej za xboxovo in šele nato za računalniško dobrino. Medtem ko je prvi del za to, da je s črne šatulje iks prispel na abake, potreboval slabi dve leti, so z drugim odlašali kar dve dvanajstmesečni in pol. Ob takem tempu bomo konverzijo trojke, ki za xbox 360 izide 26. 9., ugledali ob naslednjem svetovnem fuzbalskem prvenstvu. Evo povoda, da MS z vesoljskimi kovinskimi škornji ronaldihnao nabrcamo v gonade.

To si itak zasluži že zdaj. Ne le, da so s Halom 2 odlašali, kot da bi predelovali aktualni špil, priredili so ga samo Visti. Ker špil grafično ne posreduje nobenih lepot DirectX 10, je zapisanost Visti gola posledica navezanosti na servis Games for Windows Live, ki je takisto ekskluzivno vstaški. (Nelaskavi zapis o njem najdete na strani 54.) Dobro, zahvaljujoč inter-

● Mnoga covenanta krepela nimajo omejenega le streliva, marveč tudi čas neprestanega nažiganja. Če se pregrejejo, ostaneš brez delujoče pokalice.

● Multiplayer je mogoč tudi po lokalni mreži, utegne pa koga zmotiti odsotnost botov, ki bi zapolnili luknje ob odsotnosti živih nažigačev.

BALZAM ZA NAKOVALCE

Grafika v Halu 2 je starčkasta, zato pa je tolikanj večja krasota zvočna podlaga. Med bojevanjem iz značilnega oglašanja nasprotnikov (tako živalskega prhanja kot grčavega govora) sklepaš, kje so, koliko so poškodovani in kako jezni; celo to ti je jasno, če imajo zaveznike ali ne. Govor je občuten, okoljski zvočni efekti čudoviti, jadrno navduši glasba. Rockovsko-instrumentalni soundtrack s pridihom zborovskega petja je eden najčudovitejših primerkov muzike iz iger, sploh cerkveni napev, ki se subtilno ponavlja skozi ves špil. Glasba je izšla na dveh cedejih in je vredna samostojnega poslušanja.

● Rdečega elitneža sem dovolj poškodoval, da je pozabil na previdnost in navalil name kot mutec na telefon. Čez trepet očesa bo še bolj škrlaten kot ponavadi!

● **Nemalo je akcijskih delov, kjer sedeš v eno od vozil (v tem primeru leteči banshee) in odstranjuješ tako peš-žverce kot oklepljeno nesnago.**

● **Dvojno vihtenje v vsej svoji masakrni gloriiji. Kajpak nisi omejen na ena-ki orožji, saj lahko dual-wieldaš eno tako in eno drugačno pokalico.**

playerjev nasploh. In zakaj? Vsled eksperimenta, ki še ni zlezel iz plenice. Pri tem Halo 2 ne moreš igrati proti konzolašem, tako kot je to možno s Shadowrunom. In ne glede na barvo računa je, tako kot iz enice za PC, izginil sodelovalni modus, kjer si s soborcom obrnil vso kampanjo. Lopi naj jih koklja ino brčne bes.

Drugi povod za posmeh mimoidočih bo zunanost. Nekaj učinkov je lepih, voda je vlažna in ločljivost je lahko brutalno visoka. A v splošnem je to drobnjakarsko okrancjan naslov za prvi xbox. Vsled barvnih fleh namesto podrobnih tekstur, kvadratah objektov in pustih ravnih je pecejeva verzija celo v najboljših trenutkih videti obrabljena, na trenutke pa kot malo boljši mod za Half-Life. 1. V času S.T.A.L.K.E.R.ja, Preya, Gears of War in, da, Halo 3 je dvojka videzno nedostojna računal, kakršne hoče imeti Vista. Nakar prideš v enoličen hodnik v slogu enice, naletiš na hrošček in sodba se zdi samoumevna. 65 pa roka!

Ampak tako mnenje bi bilo udinjanje pregovorni zabebanosti in posiljeno raztrganje dobrega špila, kar bi obveljalo kot samo sebi namen ter pesek v oči kupcu. Bistveno je namreč zavedati se, da sta tako Halo 1 kot 2 usmerjena h golemu 3D bojevanju, kar sporoča že prvenčev podnaslov Combat Evolved. V kupu streljank, ki poleg nažiganja vsebujejo elemente pustolovščin, miselnice, grozljivk, ploščad, strategij in še marsičesa, je težko zameriti komurkoli, da ima Halo za enostransko, ne-napredno izkušnjo. Dejansko ob rodovitnih bokih tako kompletnih in kompleksnih naslovov, kot so Half-Life 2, Shadow of Chernobyl ter Far Cry, deluje preprosto, malodane kmečki. Ne ponudi ne grozljivosti, ne ugank, ne širokega območja, ne pogovarjanja. Docela drži, da je pot skozi Halo 2 zopet linearna in da na njej ne počneš popolnoma ničesar drugega, kot da padaš iz enega boja v drugega. Igra zato včasih deluje kot nago zaporedje s sovražniki naphanih soban in step, povezanih z oddihovalnimi pasažami. Ljubitelji alternativnih prijemov, ki imajo v svojem igrarskem sedviču radi mnogo okusov, bodo razočarani kot pri enici.

Ampak večni ratatatata skriva kar dosti. Jasno je, da zopet nastopiš kot Master Chief, futuristični soldat, ki odet v oklep rešeta vseмирske tujce Covenante. Ti so

uleteli na Zemljo, kar botruje posredovanju marincev, ki jim pripadaš, in mnogim bojem. In ravno ti so srž izkušnje. Na easy seveda niso prav napredni, a preklopi na višjo težavnost, zlasti hero in legendary, in situacija se obrne. Umetna pamet zobatce vodi tako, da znajo krožiti, se skrivati, pobegniti, sodelovati v pregonu in se podati v samomorilsko akcijo. Dokaz tega, da je inteligenca dobro razvita, je spremljanje bojev med sptimi frakcijami. Precejkrat se znajdeš v situaciji, ko kot iz parterja opazuješ dogajanje na odru, kjer se v raznih kombinacijah tepejo ljudje, Covenanti in zombijastični monstumi The Flood, ki vnašajo element srha, dasi manjšega kot v prvincu. Tedaj se sam odločiš, kako in kdaj boš posredoval. Nekateri se bodo odzvali nate, druge bo preveč okupirala prisotnost tekmecev, in vse to lahko izkoristiš v svoj prid ali botruješ svoji pogibli. Povrhu te nemalokrat spremljajo razumno inteligentni soborci, ki jim ne moreš poveljevati, a znajo sami poskrbeti zase. Naposled ti postane jasno, da je malokaj v igri vnaprej določenega. Dostikrat je vse odvisno od tega,

kako se programska koda sproti odloča, in ko greš spet od zadnje osvojene nadzorne točke (pozicije ni moč shraniti kadarkoli, to vlogo prevzamejo večinoma dobro razporejeni kontrolni punkti), boš verjetno naletel na vsaj malo spremenjen položaj. Včasih so trpini umrejo, včas

● **Zombijaška Poplava preti obema stranema, z njo pa se srečaš zlasti v razdrapani koži covenantskega bojovnika.**

sih ne; barabini se razporedijo tako ali drugače, glede na to, kako si se postavil ti ... To ima za posledico dinamične boje, katerih temelji niso vedno enaki. Dotične odlike niso opazne na prvi pogled, vendar se sčasoma zbistrio, in čeprav je Halo 2 tako star, ga je konkurenca presegla le redkokje.

Uspeh je zmikljiv tudi zaradi drugih faktorjev. Logično je, da je treba izkoristiti zaklone, kjer se ti ščit po kratkem odmoru obnovi, in paziti na strelivo, saj zopet nosiš samo dve orožji naenkrat. Ko zmanjka streliva, kar se zgodi hitro, moraš pobrati bodisi nov okvir, bodisi zamenjati krepelo, kar spremeni taktiko. Ognjenih palic, ki so zemeljskega ali vesoljskega izvora, je veliko vrst in bolj kot v večini streljank določajo, kako boš pristopil k situaciji. Nekatera, kot je needler, narekujejo hitre skoke iz zaklona, izpljun čimveč nabojev ter umik na varno. Druga te zavežejo k ostrostrelstvu, tretja k masakru od blizu, četrta bljuva-

VEČPINJAU

Halo 2 vsebuje dosti klasičen multiplayer, ki je za polno delovanje žal vezan na zlati GfW Live. Sladokusci, ki mojstrujejo taktične behemote tipa Armed Assault in BF2, bodo bržda nenavdušeni nad zadržanimi, arkadnimi, v stare dni obrnjenimi modusi. Toda večigralska plat nudi ogromno zabave vsled obsežnosti in uravnoteženosti. Vdelanih je kar sedem načinov: slayer (pobij vse), CTF (lov na zastavo), assault (odnašanje bombe v sovražno bazo), king of the hill (nadzor nad hribom), oddball (iskanje, em, žoge in nje držanje), juggernaut (nekdo je močnejši in ga ostali lovijo) in territories (nadzorovanje ozemelj). Povrhu ima vsak kup nastavitev, ki lahko docela predručajijo izkušnjo. Že dodatek ali odvzem enega samega orožja more čisto spremeniti taktiko, da ne govorim o moštvenih variantah in vozilih. Karte so raznovrstne in domišljene, furalice nič kaj premočne, saj jih je mogoče pehotno naskočiti ter jih eliminirati / si jih prilastiti, laga že na megabitnem ADSLu z Američani ni bilo nič ... Ena a protipuščavništvo, staromodno gor ali dol, ki pa ga je za zenkrat nategunskim Games for Windows Live spodrezal sam Microsoft. Kovačeva kobila in to. Zanimiv je prijem za uravnoteženje ploščka in miši + tipkovnice. Uporabniki xboxovega joypada na PCju so namreč v multiju deležni rahle pomoči pri merjenju, ki nadomesti naravno počasnejše ter manj natančno ciljanje, kot ju nudi podganica. Besne debate o tem potekajo, vendar se zdi, da je ideja kar pametna in dobrodošla.

DOSEŽKOMANIJA

Halo 2 in Shadowrun na xboxa 360 na računalnike prinašata sistem dosežkov – achievementov. O njih smo pisali v Jokerju 158 (id na stranki 3289), a ne škodi, če ponovimo. Dosežki so Microsoftova poglavitna značilnost in delujejo kot kašipoti, ki povedo, v kakšni meri obvladaš neko igro. Vsebujejo jih vse igre za XB360 razen demotov, le da jih imajo škatelne praviloma po tisoč, manjše z Xbox Live Arcade pa po dvesto. Vsak dosežek je vreden neko količino igralčevih točk, gamerpointov. Te se prištejejo tvojemu profilu na Livu in so na ogled vsem, kar deluje kot nekakšna dolžina virtualnega otepača. Več gamerpointov kot imaš, bolj zagret in uspešen igralec si. Oziroma se tak zdiš. Kavelj je namreč v tem, da je določanje dosežkov naloga avtorjev. Nekatere igre, recimo King Kong, so znane

kot lahke dajalke gamerpointov, saj za ne prav velik trud prinesejo jurja pik. Na drugi strani je lahko osvojitve nekaj deset točk v Mutant Stormu rezultat brez števila ur treninga, ponekod pa je komplet nabor točk domala nemogoč, saj so postavljene zahteve, kot je biti prvi na svetovni lestvici. Izmišljanje dosežkov je zato taka umetnost kot razporejanje nadaljevalnih točk, kar pomeni, da le redkim uspe zadeti žeblico na glavico.

Je pa nekaj res: achievementi so zviti način, da igro izkoristiš in v njej postaneš čim boljši. Čeprav se znajo le redki fantki upreti merjenju navideznega pimpeka in zna to voditi v pravo odvisnost od kopičenja gamerpointov, ki ipak niso merodajen kazalec predanosti in spretnosti, se igranje na drugih sistemih brez dosežkov zdi kar neko prazno. Dobro je to iznašel Microsoft.

jo v kratkih razmikih. Naposled je tu razvpiti dual-wield, hkratno vihtenje dveh enakih ali različnih pokalic. Levo prožiš z levim miškinim gumbom, desnega z desnim in tako s slabotnim pospeškom narediš pašo iz skoraj vsega, kar je dovolj časa pri miru. Je pa res, da se z dual-wieldom odpoveš lepljivim plazemskim ter poskakljivim šrapnelskim granatam, ki ti znajo marsikdaj rešiti kožo. Vsekakor te, ko igraš na višjih zahtevnostih, dobro zaposlita že upoštevanje orožij in umetne pameti. Nakar so tu številna vozila obeh strani, od džipa prek tanka do letčnega motocikla. Njih vodenje je vnovič nadvse preprosto, arkadno in uživantsko.

V primerjavi z enico ni dosti novosti ne na področju streljalnic, ne furalic in ne gnusob. So pa obstoječe dobro premišljene in vkomponirane v izkustvo. Tisti, ki so jih motili ponavljajoči se predori v drugi tretjini Hala 1, bodo veseli novice, da je razgibanost okolice večja, da so zbili količino vračanja in da so hodniki manj repetitivni. Tovrstna razvlečenost je sicer še vedno prisotna in tudi dvojka kot zakleto vsebuje del, ki je šolski primer enoličnosti. A kot dizajnerska celota je nadaljevanje superiorno enici, čeprav je malo bolj na tračnicah. Med drugim zato, ker ne nastopaš le kot Master Chief, ampak dobršen del med brati petnajst-

urne kampanje (nivo hard) obdelas kot vojščak Covenantov. Ta je z začasno nevidnostjo zanimiva taktična variacija, ki potisne način bojevanja proti tiho-laznicam. Dragocen je občutek, ko se v predatorskem plašču odšunjaš barabinom za hrbet oziroma jim samozavestno obstaneš pred frison, nakar jih samurajsko pokončaš s plazemskim rezilom ali jim med rebra potisneš lepko bombo.

Obenem ta covenanti lik omogoči enici nadmočen vpogled v štorijalno ozadje. Solidno velikopotezno znanstveno fantastiko, ki je mejila na šund, dvojka na eni strani naredi še bolj veličastno, na drugi pa več pozornosti posveti intimnim usodam posameznikov, med katerimi Master Chief nima vloge najvažnejšega. Podrobnejšega obraza so deležni sami Covenanti, o katerih izveš toliko, da močno prerastejo okvire tipičnih napadalcev-iz-vesolja. V nasprotju z večino nakaz iz streljank imajo osebnost že v boju, kjer te elitneži naduvano izzivajo in so mali grunti celi pametni, dokler imajo premoč, nakar cvilec laufajo okrog kot kure brez glave. A še daleč bolj se ti priljubijo zgodbovno. Razpravljaj o vsebini ne bom, da ne bom komu skvaril užitka; vedite le, da se dogajanje z Zemlje seli na drug svet in da je v centru vsega Obroč, ki zmore pokončati kompletno biološko življenje v galaksiji.

Dobro je sicer poznati eničino ozadje in nedorečeni konec je za pecejaše neugoden. A prav štorija je tista, ki osmisli klavstvo ter iz Hala 2 naredi IZKUŠNJO. In ravno to navduši. Igrati je gotovo moč očitati jerbas stvari, ki ji zbijejo oceno pod magičnih 80. Zunanost je grozno sprana, nekateri stari grehi prisotni, medtem ko je vezanost na Visto in GfW Live ob odsotnosti količaja DX10-grafike in merjenja moči z xboxaši nategunsko zaslužkarstvo. Pristop je zaradi izključnega zanašanja na bojevanje enostranski, kar mnogim ne bo dišalo, naprednejši pa se bodo spotaknili ob nekaj, kar verjetno izvira iz popularnosti Hala (špil je pač treba narediti blizek kar največ ljudem!). Niti na težavnostni stopnji legendary umetna pamet namreč ni tako ostra, kot bi lahko bila. Zlasti ji manjka pobude, saj lahko domala povsod, kjer prizorišče ni krožno, uporabljaš taktiko skrivanja, kratkih pokov in umika, pa bodo sovragi le redko sami prišli do tebe. Iz tega razloga gre dinamika bojev včasih po zlu in čeprav kanalje dobro merijo ter se gibljejo, je prav ta njihova zaspanost razlog, da Halo 2 ponekod zaostaja za enico in da so ga v nekaterih pogledih v smislu umetne inteligence prehiteli špili, kot je F.E.A.R.. Nakar so tu hroščki, ki kanalje in zavezniške prisilijo, da sem ter tja nemo buljijo v zidove. A na drugi strani raznoliko bojevanje in fina štorija iz Hala 2 naredita doživljaj. Zaplet se ne tiče samo tebe ali tvoje vrste, marveč življenja v galaksiji, Covenanti pa niso čekarji brez šarma, saj jih spoznaš, spoštuješ ter dojameš kot metaforo za nas, ljudi. Še dolgo potem, ko se odvrti konec in se baviš s širokim multiplayerjem, ti iz glave nočejo spolzeti ne prizori iz dinamičnih, neskrupiranih bojev, kar je še vedno redkost, ne nauki iz zgodbe. Da v naših logih ni priznan, je problem Slovencev, ne Hala.

Sneti pove, da je Halo 2 kljub zamudi in Microsoftovim neumnostim zaslužno cenjena in pomembna igra.

78 doživljajski biser ✓ užitek v zabavnem, raznolikem, taktičnem boju ✓ dobra umetna pamet ✓ odlična ZF-štorija ✓ obsežen, dovršen multiplayer ✓ vrhunska raba zvoka ✓ enostranska izkušnja ✗ ostarela podoba ✗ manjka sodelovalni način ✗ nekaj starih grehov ✗ za PCjaše neprijeten konec ✗ vezanost na Visto in Games for Windows Live ✗

Bungie / Microsoft

● Poleg nekaj dodatnih večigralskih kart Halo 2 na PCju krasi urejevalnik lastnih zemljevidov. Kar je dobro, ne slabu!

● Bojev proti honor guardom je konec zelo hitro, saj tvoj energijski ščit ne traja dolgo, prve pomoči pa ni. To subtilno določi način igranja.

UBISOFT EXCLUSIVE

9,99 €

16,65 €

16,65 €

16,65 €

15,99 €

15,99 €

15,99 €

15,99 €

15,99 €

15,99 €

15,99 €

15,99 €

15,99 €

15,99 €

15,99 €

Računalniške igre so na voljo v trgovinah Big Bang, Harvey Norman, E.Leclerc, Mantis, Hipermarketih Mercator in Müller Drogerijah.

UFO: Extraterrestrials

● Vozilca so hitra in jim ob poškodbah ni treba čepeti v ambulanti, zato so imenitna v vlogi izvidnikov in vab. Vselej se spleča imeti eno v ekspediciji.

● Karte so predpripravljene in ne generirane kot v vzorniku. A čeravno je spisek različnih postavitev zajeten, se zna zgoditi, da večkrat fašes isto.

Zavoljo serije UFO: After-nekajpač, s katero nas zadnja leta osrečuje grupa Altar, je koncept iger UFO, kot ga je začel legendarni Enemy Unknown, doživel preporod. Toda tile Čehi so malo češki in jim v nobenem od treh delov serije ni uspelo zares ujeti legendarnega vzdušja. Eden glavnih razlogov je, da v njihovih protitalenskih igrah nismo nikjer klatili neznanih letečih plovil. Bogoskrunstvo! Norost! Ko je skupinica Chaos Concept najavila, da dela praktično klon prvega Ufa, smo zato vriskajoč vrgli pikado v poster velikookega Sectoida na steni. Samo tule je en hakeljč. Tudi Chaos Concept so Čehi.

Niti oni niso uspeli dobiti licence, ki jo pestuje Take2, a jih to ni oviralo, da bi Enemy Unknowna ne sklonirali v večini elementov. Ko začnemo ... oh, še pred tem moram omeniti uvodni video, ki je tako amaterski, da je že komičen in kot tak obvezen ogled za vse

ljubitelje kultno zanič animacij. Po tej izjemni izkušnji nas pričaka domača podoba: velik okrogel zemljolik planet, ki pa ni Zemlja, temveč Esperanza, kolonija, kjer smo zaredili človeško zalego. V njeno osončje je nedavno uletelo plovilo neznanega izvora in izkaže se, da je to del velike tujske napadalne flote, ki si je ravno malo pred tem za zajtrk podredila modri planet. Esperančanom ne preostane drugega, kot da vržejo čreva na plot in naženejo vsiljivce tja, od koder so prišli, za povrh pa nemara spet zavzamejo Zemljo. Za to ves veliki planet ustanovi organizacijo z, ahem, nekaj deset soldati, znanstveniki in inženirji, imenovano Counter Alien Force, na kateri leži celotno breme obrambe. Že če odštejemo, da je X-COM neprimerno bolj seksi ime kot CAF, štorija tu ni kdovekako smiselna. Gre pa po prepričljivosti dobro skupaj z uvodno animacijo, haha.

Planet je razdeljen na devet regij, ki nas plačujejo gle-

de na to, koliko pustimo zlim nezemljanom kolovratiti po njih in terorizirati nedolžno prebivalstvo. Zli tujci lahko regije s postavljanjem baz zavzemajo, kar more hudo pripreti denarno pipico. Zato je treba biti stalno na preži in širiti svojo mrežo oporišč. Ta obsegajo klasično kvadratasto površino, kjer gradimo nebroj stavb (vendar le na začetni čisto vse vrste), od laboratorijev za raziskovanje novih tehnologij do hangarjev, koder čepijo naša besna letelca plovila. Ta pošiljamo širom planeta na lov za neznanimi frčečimi predmeti in ko jih ugledajo, se vname boj, ne

boj, lasersko klanje. Zračni dvoboji so precej hecni, ker se dogajajo kar v planetarnem pogledu – ko se plovila srečajo, si začno enostavno izmenjevati udarce, dokler eno ne podleže. Letalom lahko določimo različne načine napada, vendar ti zavoljo neuravnoveženih orožij nimajo kaj prida veljave. Topovi za čelni juriš so premočni in zato edina prava možnost. Zato je glavna uganka, kako imeti čim več frčal na pravem mestu. To ni lahko, ker so draga in jih prav veliko ne moremo imeti. Igri štejem v dobro, da denarja večino časa zmanjkuje in smo zato nenehno na trnih. Je pa pomanjkanje sredstev hkrati posledica velike neumnosti: avtomatičnega rekrutiranja vojakov. Ti sami od sebe prihajajo v časovnih intervalih, problem pa je v tem, da jih je treba plačevati, čeprav le posedajo. Ako jih hkrati torej veliko ne izgublimate, se nabere kar zajeten mesečni strošek. Kdorkoli je prišel na to idejo – naj se mu zlata ribica utopi.

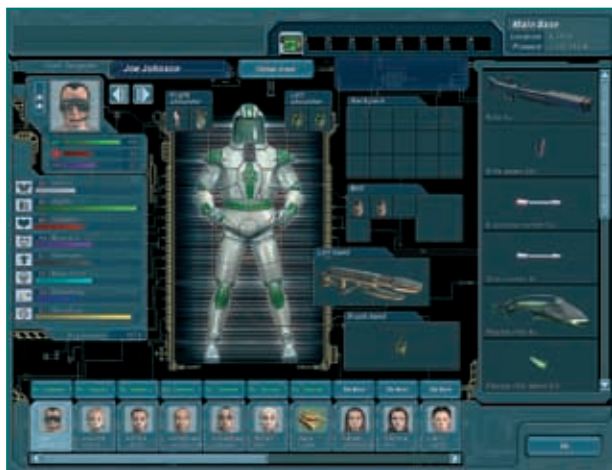

● Boj v zaprtih prostorih je pravi triler, ker so gnusobe zelo hitre. Mimogrede se ti znajdejo v frisu in gre glava preč.

● Nameriš v levo nosnico, izstrelek poleti čez pol karte in sovrag razpade v kup mesne kašice. Čista klasika.

● Opreme je ogromno, a po raznolikosti jo tista iz Altarjevih naslovov nese. Večino tu predstavljajo podobne žarkovne krepalice, pogrešam pa več eksplozivnih in nezemeljskih gizmov. Kup predmetov ima povrh vsega nemajhne negativne lastnosti.

Vrli bojevniki nastopijo, ko nepridiprave zalotimo na tleh. Tedaj igra preklopi v starinsko izometrično karto, na moč podobno znankam izpred mnogih let. Grafično ni kajemkaj, a zadošča nalogi. Enako velja za sistem igranja. Ta je čisti potezni, imajo pa v Extraterrestrials refleksi (strelji med nasprotnikovo potezo) dokaj veliko vlogo, zato je dogajanje napeto. Infarkt-trenutke stopnjuje agresivna umetna pamet, pohvaliti pa gre tudi dejstvo, da so tanki sedaj dejansko uporabni. V splošnem je ta del zgledno napravljen in prav tu se igra po vzdušju še najbolj približa vzornikom. Nima pa nobenih naprednih opcij. Rast statistik je ročna, z dodeljevanjem točk, ki pozneje postanejo zelo omejena dobrina, saj je za preskok na visoke stopnje potrebnih ogromno postreljenih sovragov.

In tu se zopet skriva jedro težav: za napredovanje vojakov in zaplenbo alienskih tehnologij je treba dati skozi ogromno taktičnih misij, ki obvezno postanejo rutinske in monotone. Na eni strani je to nekoliko omiljeno z velikim številom različnih žarkovnih krepalc ter alienov, a so le redki od teh artefaktov res navdušujoči, pa še NLPji so brez osebnosti. Ne samo to, ves spremljevalni tekst v ufopediji se zdi precej za lase privlečen. Skratka, Extraterrestrials so dokaj zahteven klasičen UFO s solidnim taktičnim delom, pa brez pravega patosa in kakršnihkoli novosti.

Aggressor spet preganja nezemljane in zaspi sredi lova. V riti pa mu sonda še naprej utripa ...

67 napadalni alieni ✓ oklepniki ✓ dolga in kar zahtevna ✓ ostareli sistem brez novosti ✗ kup neumnosti ✗ švoh prepričljivost ✗ manko ZF-materiala ✗

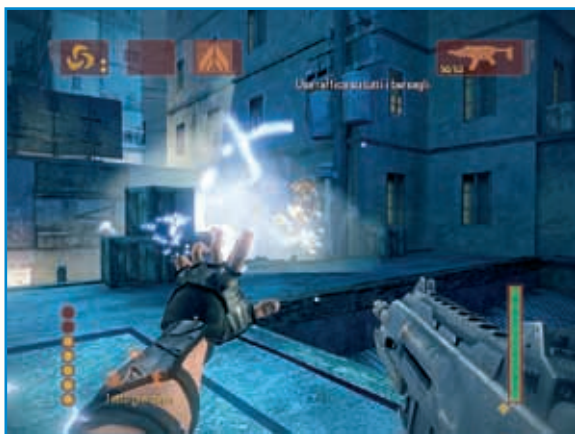
Chaos Concept / Tri Synergy

ZMEŠAJ GA
kadarkoli ti zadiši ...

barcaffè
Vanilla Cappuccino
Chocolate Cappuccino
Caramel Cappuccino

Za lepši dan

● Raba odbijajočega sunka pride v poštev zlasti na stopnjah, kjer so višinske razlike silno velike. Učinek je seveda neprijetno večji, če nasprotnik nima opreme za lebdenje.

Kako že gre znameniti biblični rek? Kdor je brez greha ... Mea culpa, mea maxima culpa torej, ker sem se v napovedih drznil posmehovati se pričujočemu izdelku. Oh, saj ne, da razlogov za skepto ne bi imeli tako jaz kot velika večina ostalih, ki se tako ali drugače ukvarjamo z meštirjem recenziranja špilov. Shadowrun pač ni obetal, k čemur ni pripomoglo, da ga je množica pristašev namizne igre v stilu Dungeons & Dragons takoj potem, ko je

nažno sekcijo in se prijetno presenečen seznanil z dejstvom, da se pri teh osnovnih gradnikih podobnosti s CS malodane zaključijo. Področje, kjer Shadowrun v marsikaterem pogledu orje ledino, so namreč v jedro igranja vsajene posebne veščine, ki neločljivo spremljajo rabo klasičnih pokalic. Tod so na spisku pištola, uzi, Puška, težka strojnica, snajpa, raketomet, katana in granate, vendar žaromet ukradejo spretnosti. Oboje je mogoče skozi lični vmesnih nabaviti med pavzo pred začetkom vsake partije, če si prej uspešno sejal smrt (pripadniki poraženega moštva prejmejo manjše zneske) in tako zbral dovolj cekina. Veščine je moč razdeliti na čarovnije in tehnološke gizme ter dalje na podvrste gibalnih, napadalnih in defenzivnih. Toda vsak 'talent' ima v praksi toli-

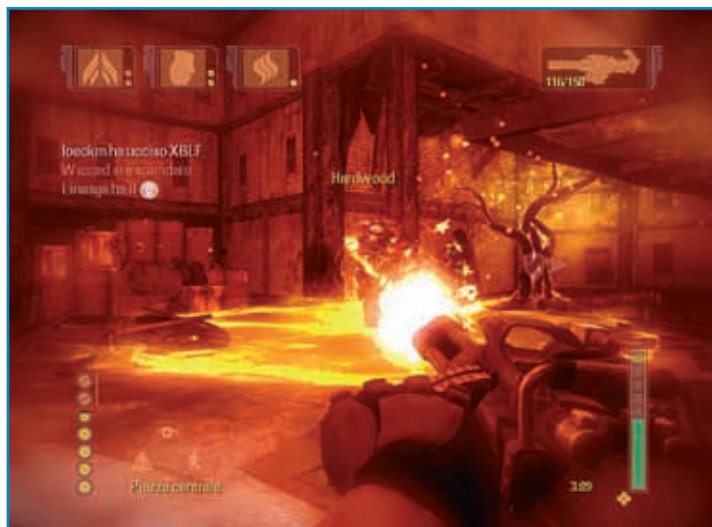
ko načinov nucanja, da je tovrstno razporejanje nesmiselno. Da igra ne zaide v zmedo, skrbi omejitev veščin na tri, ki so razporejene v prav toliko namenskih slotov oziroma obešene na miškine gumbe ali zbrane v hitrem meniju. In avtorji so po principu 'zakaj bi stvari delali enostavne, če lahko kompliciramo' uvedli esenco, nekakšno mano za veščine, ki se med akcijo počasi samodejno polni. Bržda tudi zato, da jih razjarjeni ljubitelji namiznice ne bi skupili s kockami. Globine delovanja sposobnosti na dveh straneh žal niti pod razno ni moč dostojno prikazati in lagal bi, ako bi zinil, da sem jih zaobladal v nulo, saj kaj takega zahteva dneve in dneve. Že samo za premikanje po kartah moreš poleg tekanja in skakanja uporabljati lebdenje, ki ti po odzivu občutno poveča domet v višino in dolžino, ter teleportiranje v smeri trenutnega

● Ko носиš artefakt, rokovanje z orožjem ni mogoče, odštevši sam artefakt, ki rabi kot katana.

postalo jasno, da ne bo šlo za veličastno frpiko a la Fallout, preimenovala v Shadowrun. Zdelo se je, da gre za še eno povprečno svincespustščino nepriznane razvijalca, ki v okolje pisanja s svinčniki in metanja kock, popularnega zlasti na oni strani Luže, sede kot cigan v reaktivca. No, skesan moram zdaj reči, da bi s kamenjanjem moral počakati do izida. Sencetek je v srži res skoraj izključno večigralska streljačina, ampak o tem, da gre za edinstveno in po svoje markantno variacijo žanra, ni dvoma. Očitno je sicer, da so se avtorji pri postavljanju skeleta igralnosti zgledovali po Counter-Striku in njemu podobnih zadevah. Največ šestnajst igralcev špil razdeli v enako množični, nasprotujoči si moštvi, nakar skozi serijo rund sledi jebačina do zadnjega gibajočega uda. Tisti, ki ga med rundo sreča Matilda, mora kot gledalec počakati do naslednje. Nič pretresljivega? Gotovo, a ta vtis traja le, dokler ne stopiš v obsežno tre-

Shadowrun

● Brezglavo čelno jurišanje na spodobno oboroženega in veščinsko bogatega troja se ponavadi konča z veliko rdečine ter objemom gravitacije. Za tebe, seveda.

VENI, VISTA, PERDIDI

Najbolj opevana lastnost Shadowruna je bila možnost igranja pecejašev proti lastnikom xboxa 360. In beseda je, za razliko od Hala 2, v Shadowrunu meso postala, zahvaljujoč Games for Windows Live. Razlik med verzijama za računalno in 360ico praktično ni: dosežki so vključeni v obe, tako kot podpora brezžični slušalki in mikrofonu, prednost nadzora s tipkovnico in glodalcem pa špil uravnovesi s slabšo natančnostjo merjenja (povečana muha) pri hitrem obračanju pogleda z mišjo ter odsotnostjo tega, če na abaku igraš s 360kinim džojpedom. Mimogrede, Halo 2 uporablja drugačen pristop, kjer so ploščkarji deležni pomoči pri merjenju. No, sistem očitno deluje, saj je med nabijanjem nemogoče ugotoviti, na kateri platformi špila udeleženec. Navzkrižno igranje z drkaličarji je spričo fakta, da so tam vsi opremljeni s komunikatorjem, obenem najbolj zabavno, četudi vmesnik za iskanje soigralcev ni

med najhitrejšimi. Seveda je mogoče tudi igranje na namenskih pecejaških serverjih, a dogajancija tam zaenkrat bolj bolega.

Problem je le, da je treba za kompleten multiplayerški luksuz po izteku zastonskega meseca (kodo tako kot pri Halu 2 za Visto dobiš v škatli) odšteti solde za zlato naročnino. Lastniki zastonskega srebrnega profila v Games for Windows Live, ki ga Shadowrun uporablja za nepuščavniško povezovanje, se lahko pridružujejo narejenim partijam, se borijo proti pecejašem, govorijo s kolegom, opravijo trening, koljejo bote in prejmejo enoigralske achievemente. Tako kot v Halu pa ne morejo ustvarjati tekem, vabiti kolegov, moštveno čakati, se meriti proti podobno rangiranim nasprotnikom po sistemu TruSkill ter beležiti večigralskih dosežkov. Prav tako le račun Gold omogoči boje proti xboxašem. Skratka, denarja v trenutni obliki nista vredna ne Games for Windows Live, ne Shadowrun, pokanje xboxašev gor ali dol.

● **Strojica + trol = mesarsko klanje.** Ker pa je tako opremljen beštka komanda premičen, ga je bolje uporabljati v pretežno obrambne namene.

● **Rutinskega odstranjevanja teleškov padlih sovragov se gre priučiti čim prej,** saj ni hujšega, kot da se ti ti vstali baštardje sladko maščujejo!

gibanja v razdalji kakih osmih metrov. Tudi navpično v zrak in skozi zidove! Bržkone si predstavljate osvo-
bojajoč vpliv, ki ga imata pogruntavščini na strategijo napadanja in dinamiko pojanja po okoljih, ki so za-
to bogata z labirintastimi zazidki ter visokimi konstrukcijami. Dalje je pokazatelj kompleksnosti naslova so-
žitje med čarovnijo oživitve in drevesom življenja. S tovrstno magijo padlega komrada, če sovragi njegovega trupla niso poslali docela rakom žvižgat, vrneš v življenje, le da za to trajno, dokler hodi po tem svetu, žrtvuješ določeno količino svoje esence. Če te ubijejo, začne lazarski soborec 'krvaveti' in se po določenem času spet pridruži ščurkom. Vendar! Rešilna bilka mu je pričarano drevesce, ki obnovlja zdravje. Poden se mora, če noče crkniti, zateči in počakati, da se najde dobra duša iz moštva, ki bo nadenj spet zacoprala resurekcijo, sicer je dosmrtno vezan na zadrževanje pod okriljem svetleče rastline. Uf. Dodatno je večini nadnaravnih in tehnoloških prituklin lastno parjenje pozitivnih in negativnih učinkov. Priklid demonskega pomagača, darthvaderski sunek Sile in copranje kristalov, ki blokirajo mimoi-
dočega nepridiprava, te stanejo le esence. A že dvakratna zaporedna raba vsadka za okrepitev refleksov, ki te obdari s

spodobnostjo, da s katano odbijaš nasproti leteče projektili, poleg mane terja še kos zdravja. Da bi bila mera polna, pa so tu, kot se za špil s frpsko zapušči-
no spodob, različne rase. To so ljudeki (začnejo z denarnim bonusom, so uravnoreženi, raba tehnoloških gizmov ima manjši vpliv na esenco), vilini (telesno švoh, najhitrejši, zdravijo se avtomatično), trol (največja zaloga življenske energije, kamena koža deluje kot oklep, nehumano počasni) in škrti (preživijo en direkten strel v glavo, polžje obnavljanje esence, samodejno srkanje le-te, ko so v bližini antagonistov).

ta malusov, med katerimi grdi ksiht najbolj dviga ve-
lika okrnjenost. Odpustil bi zgolj solidno grafiko (to je igra za DirectX 9, ne DX10!) in zvok ter morebiti celo vezanost na Visto in njen pomanjkljivi Games for Windows Live (glej okvir), če bi le špil vsega skupaj ne vseboval, reci in piši, devet kart plus tri manjše izvedenke njih. Polovico zemljevidov krasi odlični dizajn, nekaj je povprečnih, par pa je takih, ki delujejo skrajno nenavdihnjene. Razmerje bi bilo v primeru skupne številke med dvajset in trideset sprejemljivo, tako pač ni. Upanje, da bo lenobo avtorjev nadoknadila skupnost igralcev, je votlo, saj orodje za domačo kreacijo kart, uganili ste, ni vključeno. Še bolj nerazumljivo pa je, da Shadowrun pozna ubožne tri načine igranja! Halo?! Raid in extraction sta iniači zajemanja zaslave, kjer pri prvem eno moštvo brani artefakt, drugo pa juriša, medtem ko je zeleni predmet pri drugem postavljen v sredino stopnje. Attrition pa je čisto običajen timski deathmatch. To je to. Nobenih ne-
navadnih modusov, ki bi se unikatni naravi igre posojali kot bukve v knjižnici. Mogoče je kratkoročnejše z boti, kjer pa manjka opcija naprednejšega nastavljanja umetne pameti. Da ne govorim o možnosti izdelave kakih specifičnih skript za obnašanje računalniško vodenih lesenjakov. Skratka, žalost od žalosti.

Kaj potem, porečete – zajeten del taistih minusov je mogoče, če primerjavo z začetka opisa pripeljem do konca, očitati tudi Counter-Striku. Že, ampak ta je, kako naj rečem, zastoj. Za Shadowrun pa zahtevajo polno ceno, ki jo v jedru zelo dober naslov zaradi lenobe in šlamparije ne uspe opravičiti. Komur je žal, naj prvi zaluča skalo.

● **Prednosti in slabosti ima tudi poseganje po lebdenju.** Med prve spada presenetljivo napadanje iz zraka, med slednje pak dejstvo, da si takrat počasna in lahka tarča.

● **Snajpanje ima v Shadowrunu manjši pomen kot v ostalih streljačinah, saj vsesmerno pojanje igralcev, združeno s teleportiranjem, dodobra otežkoča daljinsko ugonabljanje.**

Sem rekel nekaj o večdnem nabiranju izkušenj? Se popravljam, mislim sem na tedne. Nemara mesece.

Najlepše je pak, da se te mehanike odlično poklapljajo in tvorijo uravnoreženo zmes akcije, ki je po hitrosti in adrenalinskosti podobna trzajočim legendam tipa Quake 3, po taktičnosti in timskem sodelovanju Counter-Striku, po rabi frpskih elementov pa recimo Guild Wars. In je kljub temu dovolj sveža, da se imenuje Shadowrun.

Žal pa potencialnega zmagovalca med večigralskimi streljačinami spodreže vrs-

Futuristična zmes magije in kiberpankovskih gizmotov Casu prija, dokler nekdo ne žokne stikala za izklop Matrice.

77 protipuščavniška svežina ✓ zmes taktičnosti in refleksov ✓ poudarjeno moštveno sodelovanje ✓ uravnorežena kljub kompleksnosti ✓ grafično in zvočno največ solidna ✗ za ekskluzivno večigralski naslov vsebinsko podn ✗ hoče Visto in Games for Windows Live ✗ draga za polovičarsko igro ✗

FASA Studio / Microsoft

Pirates of the Caribbean 3

Če bi večina morebitnih kupcev Pirates of the Caribbean: At World's End informacije o špilu zbiral le na podlagi oglasov v revijah, bi si o njem mislila le najboljše. Arrr, matey! Čaka te najhudejša pustolovščina tostran Karibov! Postani gejevski kapitan Jack Sparrow, mični Will Turner ali shirana Elizabeth in se vkrcaj na magično križarjenje od Tortuge do Singapurja! Počutil se boš, kot bi bil v filmu! Arrr! *naključni krik papige*

Žal bo filma spet prevladal nad dejstvom, da gre za licenčni zmazek najbolj zanikrne sorte. Levji delež 'zaslug' za to ima tretjeosebno bojevanje z mečem, ki pokriva neke štiri petine dogajancije in je preprosto zanič. Seciranje sovragov, ki bazira na švoh in močnejšemu zamahu ter neposrednem napadu, sicer pozna par kombinacij, ki jih pridobivaš z uspešnim sabljehodom skozi enajst zmerno dolgih nivojev. Ampak

● Bitke z nekaterimi šefi niti niso napačne, žal pa je stopnjevanje napetosti špilu neznanka.

● Pomembnejše sabljaške izmenjave so take samo zato, ker jih špil tako predstavi. Po težavnosti vsekakor niso.

častna piratska, da se škrobotnih gusarčkov odkrižuješ s tako lahkoto, da so komboti odveč. Mlatiš po knofih, občasno stisneš blok, sem in tja vržeš bombo ali nož in sprožiš samokres (pri čemer zaradi neprilagodljive, fiksne kamere itak zgrešiš tarčo), in že si pri naslednji animirani sekvenci. Za katere spričo nagunsno zastarele srčike (pecejaška verzija je seveda bliže tisti, ki 'krasi' edicije za PS2, wii in PSP, namesto boljši za PS3 in 360!) težko najdeš kaj filmske sorodnosti, če odštejem govorne posnemovalce Johnnyja Deppa in ostalih zvezd, ki so svoje delo edini opravili solidno. Še sreča, da se med do obisti premočrno vlačenje po filmsko obarvanih, sicer pa povsem nenavdihnenih stopnjah vsako toliko prikra-de kak 'jackanism', predpripravljena smešna sekvenca, kjer moraš do časa pritisniti pravi gumb.

Poleg štorijalnega modusa pozna špil tudi način 'challenge', v katerem z opravljanjem določenih nalog (v oceanske globine pošlji petindvajset pomorščakov, ustvari verigo petdesetih zaporednih udarcev, naberi

toliko in več zlata) na določenih lokacijah odklepaš dodatne like, s katerimi nato počenjaš še več istega, namesto da bi bil nagrajen recimo z odlomki iz filma ali, bogne daj, kakimi ekskluzivnimi bonusi. Človek bi pričakoval, da je za licenčni košček kode to dandanes nekaj samoumevnega. Očitno ni. No, kul sta mini igri pokerja in kockanja, dasiravno se ob dotičnih mikrobnih užitkih vprašaš, ali ne bi bilo bolje štirikrat manj soldov zapraviti za obrtniški naslov tipa Sam & Max in s tem podpreti avtorje, ki si to res zaslužijo. Ne preostane nam torej drugega kot moliti k orjaškemu lignju, da se je z At World's End poleg filmske zaključila tudi igarska molžnja franšize!

● Številčnost likov, ki so na razpolago, je pohvalna. A kaj, ko so razlike zgolj šminkerske.

35 Še en licenčni ščiš, ki mu **Case** rabi kot stopnica do vislic ...
Disney Interactive

Samo za dijake in študente,
ki jim poteče status!

ZDRAVSTVENO ZAVAROVANJE ZA MLADE

z atraktivno nagradno igro

V nagradnem žrebanju sodelujejo vsi,
ki bodo med 1. majem in 1. decembrom
2007 prvič sklenili dopolnilno zdravstveno
zavarovanje pri Adriaticu Slovenici.
Žrebanje bo 18. decembra 2007.

www.adriatic-slovenica.si

**1.
nagrada:**

Potovanje s potovalno
agencijo Collegium
v vrednosti 400 EUR

2. Styling SPORTINA
v vrednosti
200 EUR

3. Štiri kaponi za
igro bowlinga v
Zabaviščnem
centru Arena
Vodstvene liver

4. USB ključ 2 Gb

5. Joker kartica
Kolosej v vrednosti
20 EUR

6. Knjiga Kako
uspešno iskati
zaposlitev
(Mojedelo.com)

7. Profesionalna
priprava
zvočnega
in posvet z
zaposlitvenim
strokovnjakom

8.-10. Kino vstopnica
za Kolosej

11.-20. Praktična
nagrada

AdriaticSlovenica 25
Zavarovalna družba d.d. • Članica Skupine KD Group

Ugly Prince Duckling

Pravljicar Andersen je poleg legic tisti, ki je ime rodne Danske ponesel najdlje v svet. Za zahvalo so ga vtaknili v pustolovščino, ki meša njegovo biografijo in pravljice. Največji kos si odreže Vžigalnik, srečaš pa tudi malo morsko deklico, svinjskega pastirja in druge junake. Hans je v igri star pubertetnih štirinajst in kolovrati po ulicah Kopenhagna z začetka devetnajstega stoletja.

● Da Andersen ves čas ne izusti niti besede, je v taki družbeno obarvani igri huda dizajnerska bedastoča.

Izdelek naj bi se od sorodnega gramozja ločil po marsičem, a to, kar smo dobili, je daleč od česarkoli naprednega. Največja nesreča je nadzor. V vnevi po modernosti so možnosti kar tri: tipke v slogu Grim Fandanga, klikanje z mišo in vlečenje posebnih črt, po katerih možic stopiclja. Toda na veliko žalost se koptiljaček zatakne ob vsako iver, ponorelo trza ter se mora mučiti z obupnimi prehodi med prizorišči. Prav tako so pozabili zalivati domisljico o napredovanju po družbeni lestvici. Drži, da začneš v blatnem dolu kot razcapanec, nakar se s čvekanjem in delanjem preprostih uslug prigrbeš do položaja krojaškega vajenca in še česa, kar vse odpira vrata v premožnejše dele mesta. Vendar resnejše socialne drame ni, saj je vse plezanje po lojtri do konca premočrtno, tako da veselje z eksperimentiranjem v slogu The Sims odpišite. Čeprav špil cika na mlajše, bi se lahko vsaj pri ugankah bolj izprsil. Tako ob njih spiš, saj domala vse izveš z brezmožganskim nažiranjem z dolgočasemu folklu, medtem ko vsako poglavje ponovi skoraj docela sličen niz nalog. Na meniju so vedno lov za boljšo službo in priporočili, strežba muham ter iskanje soldov za lepše

gvante. Raznolikost in pol! Vsaj inventar je prijeten, saj je zložen v zgornji desni kot, maloštevilne reči pa premetavaš z udobnim vrtenjem miškega kolesca. Če ne bi bilo izgubljanja časa zaradi traparij z nadzorom, bi bil igralni čas verjetno pol krajši, tako pa stiskaš zobe pet do šest ur. Za to pri danskem Guppyworku želijo dvajset evrov in ne skrivajo ambicij po nadaljnjem epizodenju. Toda če se ne bodo domislili česa neprimerno udarnejšega, bo niz sledil ekonomskemu modelu deklice z vžigalicami.

38

Navi prične z velikimi očmi in zaključí z dolgim, povešenim nosom.

The Adventure Company

● Vegasta barvitost izgleda priljudno, a nad prepletenimi uličicami kmalu viješ roke do neba.

Shrek the Third

● Med samim igranjem je humor sicer oslavljen odmev filmskega, a je vseeno prijeten. Res posrečene zgodbovne sekvence pa so razred zase in pošteno navdušijo, česar od špilov nismo vajeni.

Igrarski šiht od Shreka pričakuje veliko štetja reber in nekaj skakanja, kar sta pri risaničnih odvrtnih običajni zadolžitvi. Poleg njega igramo še s petimi liki, ki se med sabo razlikujejo ravno toliko, da je zanimivo. Obuti muc je edini z dvojnimi skokom, Fiona podira duři, Artur se zna skriti pod ščit in Trnuljčica omrežiti moški svet, o oslu pa raje ne bi. Kljub različni kozmetiki imajo vsi enak nabor osnovnih udarcev, žongliranje med katerimi ni zares potrebno. A čeprav zadostuje ponorelo mlatenje po tipkovnici ali ploščku, je samosvoje sloge mikastenja

vsaj zabavno gledati. Akcija je trirazsežna s fiksno kamero in barvitimi, čeprav dokaj naprvožognimi nivoji.

Ti so nanizani skladno z zgodbo iz risanke, vendar je najti kup manjših sprememb in dodatnih zakulisnosti. Pri vkrcavanju so družini na poti gusarji, Arti se s šole ne premakne, dokler mu ne pomagamo na zaključnih izpitih, čarodej je še kanec nesposobnejši, kot se zdi sprva ... Za vmesne sekvence skrbijo zelo stajliš in smešni koptiljački, ki lepo dopolnijo prijetne vtise iz kina. Kasneje se lahko vračaš po zbirateljsko kramarijo, ki si jo prezrl, plus po kovance za kupovanje raznih hecnih oprav in ostalih dobrot. Igra

● Moder vilinski prah polni merilnik za specialko, ki je pri vsakem liku drugačna.

denarno nagradi tako tipanje obisti kot radostno destrukcijo in če bi bili sovragi za odtenek manj gumijasti, bi bilo še bolje. Večigralstvo razpolovi zaslon in vaju s prijateljem naščuva v katapultiranje stolpov, kar je sicer podšpil v glavni kampanji.

Shrek the Igra navsezadnje res ni nič več od pitke licenčne skakavščine, ki jo obrneš v štirih in pozabiš po petih urah. Le da tu v spominu ostane malce dlje, ker se avtorjem ni bilo odveč pomuditi z zgodbo in lutkastimi filmčki. Nekaj žara torej je in če ga podpihnejo še igralčeva maloštevilna leta, je zadeva znošno prebavljiva.

63

Navi ni velikokrat zelena in gibčna, le po potrebi nasilna ogrinja.

Activision

● Obleganje obzidij ni ravno višek natančnosti in zabave. Še dobro, da ga je le za vzorec.

ALIEN SHOOTER: VENGEANCE

Ruski Sigma Team je pred leti poskusil srečo z Alien Shooterjem, izometrično, nepretenciozno klavščino zverin iz vesolja. Zadeva je nepričakovano uspela, dobila par dodatkov in zdaj še čisto krvno, predvsem pa čisto krvavo nadaljevanje. Obuješ si torej doritne gumijaste škornje, kajti dvajset let v prihodnosti te pošljejo počistit gnusobe, ki so se vnovič odločile preplaviti Zemljo. Kar nažaja je množična in zadovoljujoča, saj nadte hkrati pikirajo desetine grdavžev in jih v posamezni stopnji ukišneš več tisoč. A to ni običajna brezmožganskost, kot bi lahko kdo pomislil, marveč nezanemarljiv del tvori grajenje lika. Gre za zapretiravano zgledovanje po Diablu, kjer namesto rezil in strelč seješ smrt s pištolami, brzostrelkami, plamenometi, bazukami. Ob tem pridobivaš izkušnje in po želji bildaš stricljevo (ali tetino) moč, hitrost, spretnost z različnimi tipi orožij ter podobne kvalitete. Na začetku se odločiš še za eno od osmih posebnih sposobnosti, recimo obnavljanje zdravja, vid v temi ali nos za skrite predele.

● Dosti nasekanih mesnin je v tej igri. Pozabite zeleno kri, izgubijo namreč tričetrť okusa.

Ta izbira 'poklica' da kampanji konkretno vrednost ponovnega preigravanja. V zakup je treba vzeti, da bo petnajstercica misij poštenjakom dodobra požrla živce, ker zahtevnost po začetnem uvajanju skokovito naraste. Shranjevanje je samodejno in še to le ob koncu stopnje, vmes si prepuščen sam sebi ter skromnemu prgišču življenj. Ob preminutju, ki jih je zaradi zahrbtnih, neobvladljivih in ostudnih cunamijev ogromno, moraš v nivo zagristi od začetka. To zna špil priskutiti celo na najlažji težavnosti, kjer bi se igralca res lahko usmilil z vmesnimi nadzornimi točkami. A priznati je treba, da kljub umetni zafrknjenosti ve, kako zasvojiti. Lik opazno napreduje in s patetičnih pokaličk presleda na kanone, ki golazen dobesedno odpihnjejo. V ta namen je tu štacuna, kjer so naprodaj tudi razni onegaji in vsadki za instantno zvišanje statistik. Prav tako nepolovičarski je dodelan videz, ki je kljub dvorazsežnosti občudovanja vreden. Ob streljanju po tleh žvenketajo prazni tulci in pošastlji do neke mere realistično crkujejo glede na orožje, ki jih je pokosilo. Nagnjen pogled pa ima svoje slabosti, denimo skrivanje beštij za stene. In čeprav so eksplozije čudovite, zlasti na koncu delajo že tako psihotične pokole še manj pregledne. Za norce sta tu še preživetvena modusa, ki ju je boja da moč nabijati tudi po spletu, vendar strežniki niso kazali znakov življenja. Ampak tudi brez tega za vložene evre dobiš presneto veliko zabave, če si le njene brezkompromisnosti ne ženeš preveč k srcu. **Navi**
CDV 20 EUR

FAIRY GODMOTHER TYCOON

Predsodek, da so tajkunščine zapletena čudesa za neizživete ekonomiste, lahko ob Fairy Godmother Tycoonu zdrzne v pozabo. Tu je namreč vodenje štacune s čarobnimi napoji definicija zabavne enostavnosti. Potreba po zvarkih je velika, saj vaščane pestijo vse sorte hecnih tegob v slogu Theme Hospitala, od zlomljenih src do napihnjenih glav. Pred vsakim dnem pregledaš napoved, kakšne težave se ljudem obetajo. Oziraje na to kupiš potrebno količino surovin, poskrbiš za oglaševanje ter us-

● Levo spodaj spremljaš dogajanje v butik. Na dober glas je težko priti brez spretnega miksača, normalnih cen in kratkočasnega čakajočih.

trezne cene in hajdi v biznis. Medtem ko ura teče, ne sedi križem rok, marveč s posebnimi uroki nadomeščaš skopnele zaloge, tišaš neugodne govorice in oviraš nasprotnika. Da bi privabil čim več strank, z rastjo kšefta povečuješ trgovino in skladišče, najameš sposobnejše napojemešalce ter investiraš v udarniški marketing. Dneve pestri ulet občasnih nalogic s sprejemanjem odločitev in najem dvomljivih pomagačev, ki recimo ponujajo sabotažo konkurenčne trgovine ali fine epidemije nepravil. Za zmago je treba tekmece zriniti s trga oziroma si prigrabiti določeno količino premoženja. Nihanja cen in povpraševanja ni težko ujeti, če ti kljub vsemu zanohta, pa dan reši posojilo pri lokalnem oderuhu.

● Tu je bila na delu najeta fatalka. Če se srca ne strejo sama, jim je pač treba pomagati.

Vse skupaj je pristrčno, enostavno, a ne preplitvo in kljub kasnejšemu poenoličenju nadvse igralno. Prostor za izboljšave seveda je, saj ne bi škodilo večigralsvo in pestrejši nabor težav ter lekov zanje. A tudi v tako minimalistični obliki je Botra vila prava stvar za uvodne korake v svet poslovnih simulacij. **Navi**
Electronic Arts 20 \$

BONNIE'S BOOKSTORE

Miselnih iger nam ne manjka, a le peščica jih dreza našo spretnost z besedjem. Od Bookworma Deluxe (J122) se recept ni veliko spremenil. Sledil mu je sicer Adventures, kjer so besedotvorje vpeli v serijo poteznih spopadkov, vendar je bil ta namenjen predvsem mlajšim.

● Ko pozeleniš vse kvadratke, je stopnja premagana. Nekatere se temu zelo vztrajno upirajo.

Zdaj so zasnovno predelali in dobili Bonnijino bukvarno. Srž ostaja znana: stikajoče se ploščice s črkami povezovati v angleške besede, da izginejo in od zgoraj cmoknejo nove črke. Točke prinašata tako dolžina kot sestava tvorjenke, a ker ni internetnega bahanja z rezultati, je pehanje za pikami malce izgubilo na teži. Zato so ga popestrili z vdelavo v štorijalni način, kjer je treba v omejenem številu potez uporabiti vse dane kosce. Ko ti uspe, napreduješ na nov nivo od skupaj petdesetih. Izziv je že sama razporeditev, ki je v vsaki stopnji drugačna in posebej uživa ob tlačenju soglasnikov v težko dostopne kote. Če greš po liniji najmanjšega odpora in štepaš same kratke zanikrosti, boš zadušen z blokadnimi ploščicami, ki so nadomestile ognjenke iz Bookworma. Ob tem so nekateri deli mozaika zaklenjeni, dokler v neposredni bližini ne izluščiš besede. Polja z dvema črkama, džoliji za nadomestitev kateregakoli znaka in slično je pa itak nepogrešljivo. Kdor želi več pritiska, lahko vključi še časovno omejitev.

Igra je fina in priporočljiva tudi tistim, ki so Bookworma obrnili podolgem in počez. Vendar pa ne sodi med tiste, ki jih človek konča na mah in potem za dovoljno rigne. Ožemanje možganov, priklic angleškega besednjaka in dojemanje vzorcev so naporni procesi, ki glavo hitro pregrejejo. Bonnie se tako najbolj prileže v obliki kratkih seansic, ki so pravi pribojški za jezikanja željne sinapse. **Navi**

PopCap Games

20 \$

● Naplesti pol ducata črk ni kar tako, zato poleg neumrljive slave prejmeš tudi dodatno potezo.

PS2
PlayStation 2

16 hrvaških hitov

PS2 komplet
Sing Star Rocks
Hrvaška + dva mikrofona

54,99 €

13.178 SIT

PSP

Prenosna igralna konzola
Sony PSP Value Pack

333 MHz procesor, 11 cm TFT LCD zaslon, vgrajeni stereo zvočniki.
Predvaja: MP3/ATRAC3 plus/WAV/MPEG4 formate. Wi-Fi 802.11b, USB 2.0, Ir-DA, UMD predvajalnik.
32 MB Memory Stick Pro Duo pomnilniška kartica.

199,90 €

47.904 SIT

32 MB

PLAYSTATION 3

PS3 igra
F1 Championship Edition

59,99 €

14.376 SIT

PLAYSTATION 3

PS3 igra
Resistance: Fall of man

59,99 €

14.376 SIT

PLAYSTATION 3

PS3 igra
Motorstorm

59,99 €

14.376 SIT

PLAYSTATION 3

Cell™ Engine

Blu-ray disc

60 GB hdd

Igralna konzola
Sony Playstation 3

Kapaciteta trdega diska: 60 GB. Predvaja Blu-Ray, DVD in CD medije, reza za pomnilniške kartice (MS/SD/CF). Vgrajena mrežna kartica in brezžična mrežna povezava WiFi. Bluetooth 2.0, 4x USB 2.0 vhod. HDMI, AV in optični izhod.

599,00 €

143.544 SIT

BIG BANG

VEDNO NEKAJ NOVEGA
WWW.BIGBANG.SI

Bofex d.o.o. - skupina Merkur, Ljubljana. Ponudba velja od 15. 06. 2007 do prodaje zaloga. Vse cene so v € in vsebujejo DDV. Tiskarske napake niso izključene. Cene v SIT so preračunane po tečaju zamenjave 1€ = 239,64 SIT.

Polovicni živi

Ko je Microsoft na lanskem smenju E3 naznanil, da bo svoj konzolastični servis Live dostavil na računalnike in tako povezal xbox 360 ter PC, je med poznavalci završalo. 'Živi' je orenk zadeva, sučišče, ki na 360ici omogoča marsikaj: večigralsko udeleževanje, opremljanje z zaplatami, beleženje dosežkov (glej opis Hala 2), čvek, oskrbo z demo verzijami, kupovanje nadgradenj. Nadalje je tu tržnica s poceni starejšimi in manjšimi igrami, moč je dolpobirati prikolice za filme visoke ločljivosti in glasbene video spote, Američani pa imajo dostop do celovečercer v HD-kakovosti, kar naj bi Evropejci fasali v kratkem. Da je treba za elemente Xbox Liva, zlasti multiplayer-sko povezovanje, plačevati mesečno mezdo, se ob takem naboru ne zdi nefer.

Resda so le največji svetlogledci pričakovali, da bo tako široka funkcionalnost našla pot v Games for Windows Live, kakor se servis imenuje na pecejih. Le redkokdo pa si je predstavljal, da bomo dobili tako zaničnost!

Zlato ali medenina?

Najprvo je treba vedeti, da Games for Windows Live deluje samo pod Visto. To in ne DX10-grafika je razlog, da je Halo 2 pisan za novi operacijski sistem. Boste točili solze? Za Halom nemara, za GfW Live gotovo ne.

V nasprotju z xboxom Games for Windows Live ni ločena aplikacija, marveč teče znotraj iger, ki ga podpirajo (to sta zdaj Halo 2 in Shadowrun). Microsoft šele 'premišlja' o tem, da bi ga naredil samostojnega. To pa pomeni, da odpadejo sladkorčki s konzole. Nič prikolic, muzike, demov in arkadic, kameričnega zgovarjanja, omogočena sta le tekstovno in glasovno sporazumevanje. Toda v oknaški Live ni integriran MSN Messenger, kakor je to na xboxu 360. Hkrati je servis

● Podoba je načeloma podobna xboxovi in tudi profila na računalu in konzoli sta povezana. Ni pa na PCju ne tako ličen, ne tako uporaben.

O servisu Games for Windows Live se je govorilo kot o poenotenju pecejaške večigralske scene, po čigar mesijanskem prihodu bo konkurenca odpadla kot knofi na gatah. Toda ko se **Sneti** ozre južno, zre v jako trdno zapet razporek.

● Halo 2 in Shadowrun (seveda oba le za Visto) sta za zdaj edini igri, ki podpirata GfW Live. Napovedan pa je samo še Uno. Bolje, da se stanje popravi!

manj barvit in estetski kot na šatulji iks ter te posiljuje z gumbi z njenega joypada (B – back, A – potrdi). Da se pridružiš mreži, moraš torej poklikati špil. V Live se vpišeš s profilom Windows Live ID, taistim, ki ga uporabljaš v MSN Messengerju. Če ga nimaš, si ga pač narediš. Ko je profil ustvarjen in po netu aktiviran – kar vključuje laž o državi in telefonski številki, saj Slovenije ni na seznamu! – je privzeto srebrn. Za ta nivo dostopa ti ni treba plačati ničesar in ti da pravico do vzdevka, seznama stotih kolegov, beleženja enoigralskih achievementov ter gamerscora, zasebnega čveka, kazanja nalinjske prisotnosti in sodelovanja v razpaljotkah z lastniki računal. Da, za razliko od xboxa, kjer si moraš lastiti zlati račun, da lahko furaš spletno nepuščavništvo, na PCju zadostuje srebrn. Višji nivo je naročnina na zlati račun. Gold stane 7 evrov na mesec, 20 evrov za tri mesece ali 60 evrov za vse leto in poleg naštetega nudi večigralske achievemente, borbe proti lastnikom taiste igre na xboxu 360 (tak je samo Shadowrun), večigralsko povezovanje z nasprotniki podobnega ranga, moštveni govor in multiplayer-ska vabila kolegom. Toda ker si v sorodnih servisih, od Steama prek Xfira do ŠpilŠpijona, enake ali še boljše usluge – minus tamanjenje konzolašev – deležen zastoj, je to nemalo moteče. Edina milost je, da zraven Halo 2 in Shadowruna dobiš šifro za mesečno naročnino na zlati Live, da ga preizkusiš. Nakar hop po plačilni kartici!

Takisto odbijajo zapleti pri naročnini na račun Gold. Ker Games for Windows Live uporablja xboxove strežnike, kjer je Slovenija odsotna, je treba za zlatka lagati glede prebivališča, če želiš plačati s kreditno. In pazi: ko hočeš preklicati naročnino na xboxov Live, je treba telefonično poklicati v tujino. Nobenega razloga ni, da bo pri PCjem drugače.

I, železov kršec!

Zahteva po plačevanju za Games for Windows Live je ob tako bornem seznamu dobrot nategunska. Podpirata ga bori dve igri, Halo 2 in Shadowrun, od katerih le slednji omogoča tekmovalstvo z ljudmi na xboxu 360; opcij je dosti manj kot na konzoli; in reč je vezana na posamezen špil. Pravzaprav je vse, kar dobiš ob plačilu, kompletno beleženje achievementov in neokrnjeno, tekoče vsemrežno razpaljotvo tako proti pecejašem kot xboxašem, če igra slednje podpira. Ter to, da ti špil med igranjem javlja, kdo od zabeleženih kolegov je online in kateri dosežek si odklenil. Našteto pa je le stežka vredno bljuvanja evrov kot za kak spletni frp. Obzorje ni razsvetljeno, saj je edina igra, za katero je napovedana raba GfWL, mala kvartopirščina Uno, ki je spet Microsoftova. Ostali založniki se držijo ob strani in videli bomo, kam bo pes taco pomolil. Pa tudi špartanska stran www.gamesforwindows.com ne vzbuja zaupanja. Nima niti foruma, dočim se po kliku na Game Advisor odpre okno Svetovalca za Windows XP.

V Ameriki in razviti Evropi, kjer je XB360 razširjen in uradno prisoten, je okenski Live uporabnejši. Na konzoli in računalniku domuje isti profil in kar storiš na 'boks', se odraža na PCju ter obratno. Če plačaš zlato naročnino na Games for Windows Live, jo izkoristiš na konzoli in enako v nasprotni smeri. A na žalost bo ta svetla plat veliki večini podalpskega življa ostala skrita, saj je 360ica tod redka beštija.

Bržda se bo Games for Windows Live zlagoma porenil. Vista bo postala splošno sprejet operacijski sistem, zadevo nemara požegna še kak založnik, Redmondci pa kanijo sproti dodajati funkcije. A če hoče Microsoft za abake v igrarskem smislu res poskrbeti tako, kot se usti, naj se kar loti dela. Glede na to, kakšno medlost je dostavil s to prvo inkarnacijo Živih iger za Okna, bo še orenk švical.

Vsestranska zabava
in storilnost.

INSPIRON

Inspiron™ 6400 (0143)

€1.049

251.382 SIT

Cena vsebuje DDV.

Intel® Centrino® Duo Mobilna Tehnologija

Intel® Core™2 Duo Procesor

(1.83GHz, 2 MB L2 Cache, 667 MHz FSB)

Genuine Windows Vista™ Home Premium

2GB 667MHz DDR2 SDRAM

160GB SATA trdi disk (5,400rpm)

15.4" WXGA (1280 x 800)

8 x DVD±RW

Grafična kartica

Intel® Media Accelerator 950

Microsoft® Office® 2007 Trial

Uživajte v vaših aplikacijah za večpredstavnost ali delo s prenosnikom s 15,4-palčnim širokim zaslonom, ki predstavlja popolno ravnoesje med ceno in možnostmi. Te vam omogočajo delo praktično od koderkoli, ne da bi za to morali žrtvovati zmogljivost in zmožnosti za zabavo.

Za več informacij pokličite na

01/520 59 00,

ali pogledajte na

www.d-1.si/partnerji

© 2007 Dell Corporation Limited. Dell, Dellov logotip, Inspiron so registrirane blagovne znamke ali blagovne znamke podjetja Dell Inc. Microsoft, MS in Windows so registrirane blagovne znamke podjetja Microsoft Corporation. Druge blagovne znamke ali imena, uporabljena v tem dokumentu, se lahko nanašajo na podjetja, ki so lastniki blagovnih znamk in imen svojih izdelkov. Dell zanika lastništvo blagovnih znamk in imen izdelkov drugih podjetij.

Celeron, Celeron Inside, Centrino, logotip Centrino, Core Inside, Intel, Intelov logotip, Intel Core, Intel Inside, logotip Intel Inside, Intel Vix, Intel vPro, Itanium, Itanium Inside, Pentium, Pentium Inside, Xeon in Xeon Inside so blagovne znamke ali registrirane blagovne znamke podjetja Intel Corporation ali njegovih podružnic v ZDA in drugih državah.

VALKYRIE PROFILE: LENNETH

Nenavadnost ni pojem, ki bi ga pogosto navajali v povezavi z igrami, zlasti ne frpjskimi. Hecno je torej, da kapljo svežine v enega bolj postanih in obnemoglih žanrov spušča osem let stara igra. Jep, Valkyrie Profile je prvič izšla nič prej kot leta 1999 za prvi plejstacion in Lenneth je kljub podaljšanemu imenu le njena skoraj popolna priredba. Nekaj je razlik na slabše, zlasti kar se tiče nalagalnih časov (sukanje plošče pri vsakem vstopu v meni ni višek udobja) in zamegljene grafike. A vobče je novinka soliden port, ki bo pri vseh razen pri velikih zbirateljskih piflotih zatrl potrebo po brskanju po Ebayu za PS1-originalom. Tega zaradi redkosti (v ZDA so v trgovine poslali komaj 70.000 izvodov, v Evropo pa špila sploh ni bilo) tržijo po dobrih sto dolarjev.

In čemu bi kdorkoli plačal toliko za staro šaro? Deloma zaradi slave in deloma zato, ker gre za simpatičen, predvsem pa izviren frp. Za začetek ne spremljamo mladeniča, ki po prelomnem dogodku dojamemo, da je Edini, temveč se znajdemo v bitki za dom nordijskih bogov, Asgard. Dotični so tik pred Ragnarokom, bitko ob koncu sveta, in glavni Odin tebe, valkiro Lenneth, pošlje na Zemljo nabirat herojske duše za krepitve svoje vojske. To botruje edinstveni pripovedi, sestavljeni iz žalostnih usod likov, ki jih Lenneth po smrti jemlje pod okrilje, in zaokroženi s pripetljaji v Asgardu. Čeprav je zgodba raztrgana, smrtno resna in v zamotani angleščini predstavljena skozi dolge, večinoma tekstovne dialoge, večina pa se je odvijala globoko v drugi polovici igre, je osvežujoče izvirna, ganljiva ter literarno dovršena. O lahkotnosti in takojšnji dostopnosti, značilni za drkališke frpke, ni ne duha, ne sluha; če nisi pozoren, od fabule ne odneseš dosti.

Isto velja za igranje. Četudi je postavitev v bojevanju klasična (družčina na eni strani, svinje na drugi) in je tepež potezen v smislu tega, da si lahko za odločitev o dejanju vzamemo neskončno časa, vsebuje obilo nenavadnosti. Ko se eden od junakov odloči za udarec, mu lahko s pritiski na ustrezne

● Tako družčina kot baštardje so razporejeni v dve vrsti, zadnjo in prednjo. Ta rabi kot zaslon prvi.

knofe sledijo ostali. Če žvajz prebije kanaljin blok, kar je odvisno od vojščaka ter sorte uporabljenega orožja, je odprta za kombinacijo, ki lahko pripelje do priložnosti za specialen napad. Vdelan je pošten nabor šefov, ki ždiyo na koncu ječ in zahtevajo tako silo kot taktično pamet. Temnice so kratke, a nenavadne tako po dizajnu kot načinu, kako se prebijamo skozi. To počnemo realnočasovno v pogledu od strani, kot bi igrali dvorazsežen združek seklačine in platformščine v slogu Castlevania. Pečkamo po sobanah, skačemo, plezamo po lojtrah, odpiramo skrinje, rešujemo možganske orehe, ki segajo od vlačanja predmetov do lovljenja ognja, iščemo pot naprej z izstreljevanjem kristalov v zidove, na katere lahko nato stopimo ter hopsnemo na nedostopen kraj ... Sovražniki so vidni in šele če se jih dotaknemo, se sproži boj na ločenem zaslonu. Takisto je samonikla splošna karta. Po nadsvetu ne hodimo, temveč nad njim frčimo in s tem urno dosegamo posamezne temnice. Letih ni nujno opravljati v vnaprej določenem vrstnem redu; nelinearnost ob konkurenci, ki je na ta element skoraj pozabila, močno sede. Medtem ko bluzimo okoli, pojema čas, in ko ura odbije določeno število potez, ki jih porabljamo z obiskovanjem lokacij ter počivanjem, nas Asgard pozove k polaganju računov. Če mu nismo poslali dovolj vojščakov (kar je hkrati povod, da ne furamo vedno enake družčine), si zapremo pot do najboljšega od treh koncev in dobimo manj nagradnih točk, s katerimi ustvarjamo predmete.

Toda vendarle lepe barve, ki jih prispevata tudi čudovita glasba in navdušujoča podoba, nažira rja starosti. Igranje pade v zelo grindasto rutino večinoma netežavnega rezljanja gnusob, kopičenja epske količine reči, ki so v veliki meri same sebi namen, in pošiljanja čim bolj ekspresno nabilanih likov v Asgard. Čeprav govorimo o

bistvu frpjev, več razgibanosti ne bi škodilo. Skakanje zna biti boleče nenatančno, razvoj oseb je plitek, z malo res uporabnih lastnosti, medtem ko boj utruja z repetitivnimi specialkami in na dolgi rok ne nudi toliko taktične globine, kot se zdi spočetka. Shranjevalnih točk je malo, dasi PSPjeva spalna funkcija in večinoma

kratke temnice problem omilijo, napredni elementi pa so slabo razloženi ali sploh ne. Zato je dosti odvisnega od sreče in brskanja po spletnih odgovarjalnikih.

Valkyrie Profile: Lenneth tako ni blazno popolna igra – je pa vseeno privlačen, izdatno samosvoj in starosti navzlic iskriko moderen frp. Naštete dobrote bodo v navezi s tremi konci in več težavnostnimi stopnjami z različno premešanimi dogodki navdušile ciljno publiko (to so hardcore igralci domišljijških vlog, ki iščejo nekaj drugačnega od norme) ter sprale slab okus iz ust ob nekaj resda nezamemljivih napakah. Osem let patine gor ali dol, tole je še vedno biserček! **84 Sneti**

Square Enix

● Za prenovljeno trojkico bi si marsikdo želel moderniziran igralni sistem, a so se pri Squeenixu odločili za tradicijo.

poleg česar začno tradicionalni potezni boji zaradi dolgih nalagalnih časov hitro najedati. Ko je FF3 uživala v osembitnih oblinah, so bile te reči običajne, danes pa znajo marsikomu priskutiti obed. Final Fantasy 3 ni za začetnike ali občasne frpjaše, saj si moraš zanjo vzeti čas in si lastiti dosti vzdržljivosti ter potrpljenja. Oddaja sicer svojstven finalfantasyjevski čar, ki očitno nikdar ne premine, in fanfantje stare šole bodo v njej našli dosti lepega. Kljub temu pa bodo morali celo oni priznati, da gre za grbasto staro v obleki mične mladenke. **73 Jurec**

Square Enix

DS

● Čvekalne sekvence so dolge in gradijo raztrgano, a naposled ganljivo ter globoko pripoved.

FINAL FANTASY 3

Ljubitelji Zadnjih domišljij smo čakali kar dvajset let, da se je na Zahodu pojavila mistična trojka, ki so jo leta 1990 za NES izdali samo na Japonskem. Je bila vredna čakanja? Štorijo spremljamo iz pogleda glavnih štirih likov, ki morajo obvarovati svet pred uničenjem. Novost v primerjavi z izvirnikom je, da so glavni junaki dobili imena in s tem nekoliko več globine ter ozadja. Vseeno pa od zgodbe ni pričakovati čudežev, saj ostaja enostavna, kot pritiče sedemnajst let staremu špilu. Kar se igranja tiče, je FF3 tedaj v frpjaški svet vnesel svež način pridobivanja sposobnosti, ki dandanes ni nič no-

● Kdor hoče preživeti, bo moral staviti na uravnovešeno skupinico. Dobra kombinacija za začetnike je zdravilec, vitez, tat in črni mag.

● Gnusad od tega sveta te običajno ravno ne namera na kruh, kar je skregano z obetano taktičnostjo.

menoma postavljata v vrsto po tri ali več. Ob tem izginejo, na njihovo mesto pa se z vrha usujejo drugi. Če natrojčkaš lobanje, sovragu prizadeš neposredno škodo in ko mu izcuzaš vse življenjske točke, je partije konec. Mrežo pestrilo cekini, izkušenske zvezdice in pomnoževalni bonboni, glavina ploščic pa daje raznobarno mano, ki jo ku-riš za uroke. Začetni nabor slednjih je odvisen od poklica, kjer so na voljo vi-tez, bojevnik, mag in druid. Vsak ima

● Junaku lahko opaseš štiri sorte predmetov. Pretiranega zapletanja pa tu ni in dejanske potrebe po mučkanju z opremo je manj, kot se zdi.

svoj stil bivanja, tako da bo čarovnik laže napredoval v vrtilinah, povezanih z mano, mečevalec pa v surovi moči. Ne glede na izbor je treba biti nenehno na preži za udarnimi kombinacijami. Da ni vse v padanju iz pretepa v pretep, je na voljo kup občudovanja vrednih postranskosti. Pošasti je moč ujeti, se od njih naučiti coprnij in jih celo upora-biti za jezdne živali. Tekom kampanje se nakaplja tovarišija, ki dviga statistike in lajša boje. Zavzemaš lahko mesta in jih molzeš za dodaten dinar, s priborjenimi runami cimpraš lastna krepela in se izgubljaš v plejadi stranskih kvestov. A ob vsem tem bogastvu dodatne vse-bine se zdi rahlo poceni, da lahko vse do konca pririneš z dražanjem začetne-ga nabora urokov in malenkostnim pri-lagajanjem opreme. Sovražnikov ni prav dosti vrst in čeprav umetna pamet delu-je, izpade malo preveč robotsko. Verzija za PSP je glede tega naprednejša in ima prijetnejšo grafiko, tako da oceni tam prištevate nekaj odstotkov. Obe inačici nudita brezlično merjenje moči s prija-teljem, ki je prav tako podlegel čaru prekladanja draguljčkov. In takih ni ma-lo, zakaj špil obiluje s svojevrstnim šar-mom, tako da ga robotost pri nezdra-vem obsedanju prav nič ne ovira. Na desetine ur vam bo izpil z izmoggajočo, redko videno slastjo, ki je na trenutke prav strašljiva. **84 Navi**
D3 Publisher DS / PSP

EVERY EXTEND EXTRA

Tetsuja Mizuguchi na-daljuje z zadetkas-tim plesom glasbe in luči, ki ga je začel z Rezom. Po Lumines in Meteos je tu Every Ex-tend Extra, alternativna streljačina, ki ni Mizuguchi-jeva zamisel, temveč ima za podlago zastonsko ja-ponsko PCjevo igro Every Extend 2.0 (v lase ti bo skočila z natlačenke). Tem-elj je enostaven: krmiliš plovilce, ki ne strelja, temveč ob pritisku na gumb ek-splodira, pri čemer raznese vse naokoli švigajoče geometrijske oblike. Vsaka, ki umre, potegne za sabo bližnjo, dokler se veriga ne konča zaradi prevelike od-daljenosti naslednjega člana. Za bume žrtvuješ življenja, ki jih dobivaš nazaj z nabiranjem točk. Iz kanalj padajo dia-manti, ki dajejo pike, podaljšujejo čas ter hitrijo uletavanje alienčkov, slejko-prej pa prilomasti šef. Špartanski raču-nalniški izvirnik je na PSPju dobro nad-grajen s tripi tehno muziko in ločnimi kožicami za vsak nivo, ki – tako kot v Lumines – docela zamenjajo videz stop-nje. In treba je reči, da arkadno-miselno igranje zlodjevo vleče. Na preizkusu so tako refleksi, saj je treba urno premikati ladjico, kot sive celice, saj je nujno pre-dvidevati valove in se taktično postavljati za dober izkoristek eksplozije. Hitreje kot priletavajo sovragi, več točk dobiš, a nevarnejši so, poleg vsega pa ti za vrat diha še ura. Škoda torej, da Q? Entertainment igre ni popilil. Osem osnovnih kožic in dve odklenljivi je malo, čeprav je res, da je poanta v mojstrovanju sistema, za ka-terega je vseeno, v kakšni obliki ga iz-kusiš. Za podaljšanje užitka so tu loče-ni spopadi s šefi, posamično opravljanje stopenj ter multiplayer za dva PSPjevca po bližnji povezavi ad hoc. No, temeljna problema sta neusmiljenost in naključ-nost valov sovražnikov. V arkadnem modusu moraš po crkotu vedno z za-četka nivoja, ko ti zmanjka par kredi-tov, pa s štarta celotnega niza. Pri tem za napis game over, ki je najbolj pogost pri šefih, nikakor nisi vedno kriv sam.

● Raznolike kožice v slogu Lumines pestrilo podo-bo in v navezi z glasbo tvorijo psihedelično celoto.

● Osrednja težava igranja so naključni valovi, ki ti včasih omogočijo, včasih pa onemogočijo uspeh.

Ker so valovi naključni, šefa enkrat uni-čiš brez večjih težav, drugič pa butalsko čakaš na ustrezno kombinacijo navad-nih nasprotnikov in se živčno oziraš na pojemajoči čas. Ki seveda poide ... Every Extend Extra bo našel občinstvo zlasti med okorelimi ljubitelji vesoljskih streljank, saj jim bo ponudil še bolj izra-ženo miselno plat, kot so je vajeni iz Ikarug ter kompanije. Toda naključnost bo večini pustila v ustih slab okus, sa-mosvoja izvedba gor ali dol. **75 Sneti**
Buena Vista Games PSP

BATTLESTAR GALACTICA

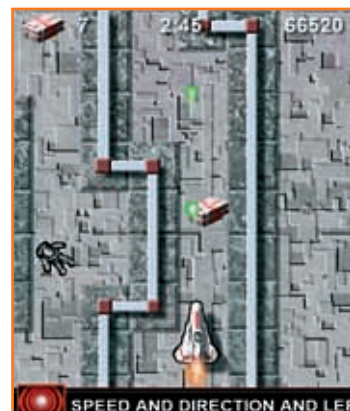
V zadnjem času ni bilo ZF-serije, ki bi dvignila toliko prahu kot pre-novljena Galactica. Mobidični špil je, kajpak, vesoljska streljačina, ampak za razliko od nadaljevanke ni ravno vr-hunske kvalitete.

● Pri oblikovanju sovražnih ladij se razvijalci niso kaj prida potrudili.

Ni dvoma o tem, da se spopadamo z neusmil-jenimi Cyloni, ki želijo počistiti s človeško raso. V večini od dvajsetih stop-nj je treba v običajni navpični perspektivi op-raviti z vedno enako tu-jsko zalego, frčimo pa po monotonih, dolgočas-nih stopnjah, kar začne hitro najedati. Vrhunski shoot'em-upi tipa Radi-

ant Silvergun, Gradius in Ikaruga živijo od raznolikosti in velikega števila sovra-gov ter njih natančno izdelanih valov, tu pa vedno znova naletimo na enake lad-je, enako premikanje in enako vedenje pridaničev. Za vsaj malo raznolikosti poskrbi par nivojev, kjer se ne premika-mo navpično navzgor, marveč Galacti-co prosto vodimo po igralnem polju. Boji so v teh stopnjah nekoliko težji, saj moramo paziti na pozicijo križarke, ker sovražne ladje uletavajo iz vseh smeri, hkrati pa se je treba braniti. Na vseh stopnjah moraš za uspešen zaključek izpolniti cilje, ki se navadno nanašajo na kak predmet, ki ga je treba med pot-jo pobrati, oziroma na določeno število Cylonov, ki jih je treba popokati.

● Ob gledanju serije spuščas zvoke, kot so noro, vau in WTF, pri mobi-dičnem špilu pa le na veliko zehaš.

Mobidična Battlestar Galactica nadalje-vanki ne naredi usluge. To uro in pol ig-ralnega časa je bolje porabiti za kaj dru-gega. **62 Jurec**
In-Fusio java

RATCHET & CLANK: SIZE MATTERS

Za razliko od podnaslova, ki zahteva nekaj znanja angleščine in smisla za prispodobne, je vsebina tega od-vrtka kulne playstationove franšize ne-mudoma dojemljiva. Humorni duet, sestavljen iz mačkoidnega lisjaka Ratc-heta in roboteja Klanka, se znajde v no-vi hecni pustolovščini, ki ne filozofira. Treba je skakati, treba je streljati, treba se je smehljati ob odbitih likih in uživati v luštni štoriji. Ta resda nima ne neke globlje vrednosti, ne blaznega pomena za R&Cjev univerzum in ji manjka tako karizmatičnega osrednjega negativca, kakršen je bil Nefarious. A vseeno kipi od simpatičnih likov in je predstavljena skozi fine animirane sekvence, ki jim vladajo sposobni govorci. Skupaj z bo-gato, pisano grafiko in včitavanjem sa-mo med svetovi je občutek nad vse dne-vnosoben – škoda le, da je muzikalična podlaga tako borna.

Bistvena odlika Size Matters je dejstvo, da vsebina iz delov za PS2 malodane ni sesekljana. Zgodba sicer ni več režalna, odprava je kanec bolj linearna in nekaj krajša kot običajno (osem, devet ur za glavni kvest) in reciklaža mnogih elementov je ravno toliko očitna, kolikor je

● Za razliko od iger, ki na drkalih nosijo ime s sobnih sistemov, tole ni predelava, temveč izviren špil, ki si hvalevredno marsikaj deli z Ratchet & Clank 3.

logična. Pa vendar je še vedno tu nepremočno pojanje med planeti, če ne zaradi glavnega kvesta, pa vsled mnogih skrivnosti ... Mahanje z zvestim mehanikovim ključem in vsrkavanje kupov matic kot valute za nakupe ... Frpjsko nadgrajevanje številnih orožij skozi njih rabo, od šotganke prek bazuke do kislinke granate (znana so od prej, a so vedno uživalska za rabo) ... Zbiralni element, od kopičenja kosov oklepa do kupovanja krepel ter onegajev ... In za serijo klasični prijemi, kot so ukazovanje robotkom v pomanjšani Clankovi obliki, deskanje po ozkih tračnicah in ticanje v magnetnih škornjih. Morda se te reči slišijo komplicirane, ampak redki se ne bodo znašli v objemu intuitivnih kontrol in jasno načrtanih ciljev. Toda Size Matters

ni rutinski klon. Ustvarjalci – grupa High Impact Games, v kateri službujejo bivši uslužbenci Insomniaca – so se resda uklonili znani strukturi, vendar so bistvo od strelskega Gladiatorja pomaknili nazaj proti ploščadnosti, tako da igra spomni na odlično trojko. To pomeni, da dosti nažigaš, da pa tudi veliko skačeš. Pri

● Vmesni vesoljski deli, kjer kot ogromen Clank pokamo trume kovinkotov, so dobrodošla popestritev!

obojem te kdaj pa kdaj ovira zoprna kamera, ki je ne moreš pomikati gor in dol, toda z nekaj privajanja in potrpljenja ni zares velike težave. Posebej ker Size Matters toliko stavi tako na tradicijo kot na izvirnost, zlasti pa na razgibanost. V zameno za občasne sive lase ob begajočem pogledu dobiš hitro menjavanje pristopov, kjer šmajaš različne sovraže in šefete, pred električnim kombajnom bežiš proti sebi, kot transformirani Clank letiš in pokaš po veselju, hitrostno surfaš, se zaletavaš v futuristični areni, daš skozi sanjsko sekvenco kot poklon Psychonautom, v varianti fuzbala sipaš kovinkote v gol, napreduješ z zalivanjem hodečih rastlin. Nakar je

tu multiplayer tako z bližnjimi PSPji kot po internetu, oboje za četverico in v več načinih, od solo ter timskega deathmatcha do CTFja in smešnega modusa iron lombax, kjer je treba izpolnjevati zadane cilje. Nepuščavništvo je izpeljanka starega, a je dovolj samosvoje in postavljeno na zvito dodelane karte. Res je, da Size Matters manjka dometa in huronske smešnosti predhodnic, da se odlikuje predvsem z domišljajskim kombiniranjem strelske in ploščadne akcije,

● Prizor, še kako znan fanom serije: streljanje sovragov, lomastenje po zabojih in vrtenje šrafov v tleh.

ne toliko z izredno izpiljenostjo vsake od njiju (Daxter je recimo boljša čista platformščina), in da eleganca ni na višku. Špil kmalu postane kar težek, in to ne zmerom na prijeten način, saj naletiš na sitno postavljene nadaljevalne točke ter smrti, ki so posledica kamere ter nadzora. Brez potrebe crkuješ tako med običajnim igranjem kot v mini igrah, kjer izstopajo prosti surferski izzivi, v katerih je nadzor preohlapen za tisto, kar igra zahteva. A kljub temu gre za zelo dobro skakalno-strelsko akcijo, ki počasti ime Ratchet & Clank in dokaže, da ni treba, da iz malega raste veliko. Včasih je veliko že v malem. **83 Sneti Sony PSP**

Ne kot vsaka.

Tina (18 let, maturantka)

Ufff...končno konec učenja! Še zadnji izpit iz pisne

mature je bil odpisan, zdaj pa priprave na ustni izpit!

Sledijo zaslužene počitnice in morje!! Že jutri zjutraj

se bomo s sošolci odpravili na slovensko

obalo.....sonce, morje, kopalke,

ponočevanje..skratka žur non-stop!! Komaj čakam!!

Potovalka, napolnjena do vrha, že čaka jutrišnji

odhod, jaz pa (z nasmeškom na obrazu) začnem

pospravljati knjige in zvezke, razmetane po celi sobi

(učenje je bilo res temeljito!), in jih zavlečem pod

posteljo v upanju, da jih ne vidim nikoli več...

Medal of Honor: Vanguard

Tragično pri seriji Medal of Honor je, da je leta 1999 z uspehom na PS1 sprožila plaz streljank s tematiko druge svetovne, nakar jo je konkurenca sčasoma tako prestrelila, da ni več niti smešno. Toda Vanguard ne pokrpa nobene njene rane. Postavi nas v kožo bledega vojaka Franka Keegana, svežega člana 82. padalske divizije, in nas prisili, da se štorijalno zanikrno prebijemo skozi štiri zavezniške operacije med '43 in '45: Sicilijo, Francijo, Nizozemsko in Nemčijo. Ena redkih inovativnih potez je, da se v vsako spustimo s padalom, ki ga usmerjamo sami. To je zlasti vzdušno na wiiju, saj z daljin-

cem in nunčakom zategujemo vrvi, kot bi viseli na njih. A ko se znajdemo na tleh, je novosti konec. Vanguard se namreč igra kot analna zbirka tipičnih opravil, ki smo jih v špilih tega podžanra dali skozi ničlikokrat. Premočno gremo naprej, očistimo ulico, hišo in trg, miniramo kanone, se skrivamo pred ostrostrelci, mečemo bombe v bunkerje ... Okoli tekajo napol uporabni sotrpini, ki jim ne moremo poveljevati in nam, čeprav streljajo kot nori, redno prepuščajo levji delež sovragov. To ni problem, saj so zelježeri neum-

ni kot noč in močno podvrženi ne najbolj spretnim skriptam. Še največ težav imamo, ko jih je treba razločiti v okolici iz spranih tekstur, kockastih objektov in enoličnih barv. In ko se navajamo na wiijevo nadzorno shemo, koder z nunčakom usmerjamo lik, počepamo, skačemo in se obračamo, z daljincem pa ciljamo, pokamo ter menjavamo krepela. Sistem z nekaj vaje deluje solidno, a kaj, ko je le osnova za vse ostalo, kar bi še moralo priti. Vozil ni, je pa multiplayer za dva do štiri na enem zaslonu (mrežne ali internetne povezave ni ne na PS2, ne na wiiju). Ta vsebuje pet načinov: običajni in moštveni deathmatch, CTF, king of the hill in scavenger hunt. Nekaj zabave je, dasi česa posebnega ne gre pričakovati.

● Grafično sta verziji za PS2 in wii domala identični, se pravi grdi kot tri tedne mrtev Švabonar.

● Medtem ko wiijev nadzor vsaj malo pridoda k vzdušju, je PS2jev Vanguard celo brez tega.

In prav to zadovoljstvo s (pod)povprečnostjo je greh Vanguarda. Brez navdih, z nevzdržljivo zasnov, okorno pametjo, grobo grafiko in tisočkrat vidnim ti ne posreduje skoraj nikakršnega adrenalina, niti občutka, da si zapleten v vojno, medtem ko originalnost pusti v malhi pod pogradom. Še en neizrazit naslov v seriji, ki bo kmalu ob sleherni kanec ugleda.

46

Sneti prispeva obilo krautskega gnoja za to simulacijo poganjanja trave.

wii / PS2

Electronic Arts

Ridge Racer 7

Ridge Racer 7 je paradoks. Kako je lahko nekaj tako utrujeno, a vendar tako leti? In kako lahko nekaj tako leti, čeprav je tako utrujeno? Zgaranost je očitna, saj špil ni nič drugega kot pošrauf šestice z xboxa 360 (J152, 80). Isti grafični pogon z nekaj dodatnimi učinki in prikazom v 1080p, pa skorajda enako, docela arkadno igranje. Rečeno drugače: gas do ploha in tristo na uro po ravnini, ko prideš do ovinka, pa ne bremzaš, temveč avto postaviš pošrek in nemoteno nadaljuješ. Za večjo hitrost

je tu spet večstopenjski nitro, medtem ko se vsaj pol igre furaš po enakih nivojih kot v RR6. Drži, lastniki PS3, ki nimajo xboxa ali niso igrali šestice, tega ne bodo opazili. Toda k napredku serije in iger vobče tako zrcaljenje ne prispeva. Za razliko od načina World Xplorer je tu predružačena kariera, se-sekljana na tri okvire dirk. V enih nabi-

raš točke za pokal, v drugih se trudiš za nove avte in dele zanje, v tretjih pa se pehaš za rekordi. Škoda le, da traja ure, da umetna pamet postane nadležna in da prideš do res dobrih bolidov. Prav tako je mogoč multiplayer, bodisi za dva na enem zaslonu, bodisi za štirinajsterico na spletu. A počena guma cela postane (in spet počena ... in zopet cela .... in okoli), ko jameš avto predelevati, ga krancijati ter dodajati kose, ki ga po-hitrijo in iz nitra naredijo strateški element. Različne variante pospeška pomenijo različne pristope na stezi in čeprav RR že doslej ni bil ravno plitek, v sedmici doseže zavidljiv nivo strategije. Hec je zopet v nizanju driftov, ki ti dajejo nitro: če to počneš ob pravih trenutkih, lahko progo prevoziš malodane nenehno postavljen postrani

● Grafika ne izkorišča baš obljubljenih sposobnosti PS3, ni pa slaba. Svetlobni učinki so lepi, število sličic na sekundo stabilno.

● Besedilo ob oceni si zapojte na melodijo od 'Kjer murke cveto'. V igri je ne bo, saj ni moč sluhati lastnih komadov.

75

Tam, kjer Reiko cveti, tam, kjer sklopka smrdi – tam je Sneti!

playstation 3

Namco

Mario Strikers Charged Football

Nintendo magija je znan, a zmuzljiv pojem. Serije tega založnika bi morale že zdavnaj crkniti, saj se desetletja šlepajo na vedno enake like v jako podobnih situacijah, kritiki pa bi bili obvezani podjetje raztrgati bolj krvoločno kot Electronic Arts. A dogaja se nasprotno. Mario z družino bolj in bolj cveti, celo največji godrnjavci med profiji pa padejo v solzav trans, ko zeleno dinozavrsko čudo maslenega nosu pomiga z repkom. Čemu? Ker je srž omenjene čarobnosti kristalna, izpiljena igralnost. V Nintendovih špilih ne izživljaš fantazij in frustracij, v njih se ne preleviš v tistega v igri (še dobro, navsezadnje ni dosti ljudi, ki bi si res želeli biti brkat vodoinštalater). Nasprotno, povsod razen v Zeldi ostaneš oseba, ki čiča pred televizorjem in vodi lik na zaslonu. Vse je v igranju, ki deluje kot puzzle z gladko prilaga-

ne moči, od želvaških oklepov, ki letajo po igrišču, do levitve v ogromno verzijo osebe, ter hazardi, prirojeni nivojem, kot so vulkani, strele in kamniti bloki.

Ti preprosti gradniki so čisto po Nintendovo zloženi v elegantno, uravnoteženo celoto, ki jo hitro dojameš, vendar traja, preden jo zamojstruješ. Super strel je že res močan, a še zdaleč ni sučna točka, saj traja celo večnost, da ga izvedeš, in katerakoli verzija razen najmočnejše bo dokaj lahko ubranjena. Ali pač? Hec je v tem, da je treba misliti nekaj potez vnaprej in se

odločati v delčkih sekunde. Naj užgem ali le nakazem, da nasprotnika prinesem okoli? Naj fintiram ali fintiram, da fintiram? Naj se zdaj ognem s pritiskom digitalnega križca dol ali čez hipec? <globoko dihanje> In ko misliš, da imaš vse pod kontrolo, nastopi kaj nepredvidenega. Čeravno se zdi, da globine ni dosti, v spopadih z živimi igralci bodisi do četverice na enem wiiju, bodisi na liniji (sam ali v družbi s še nekom) ugotoviš, da špil omogoča veliko pristopov.

● Šale na račun wiija, češ da gre za gamecuba, zmotana s selotejpom, se po teh slikah zdijo resnične. A nad nizko količino poligonov prevlada Nintendova simpatičnost, barvitost in navdihnjenost.

● Lik vodi gobica, tresenje wiiljinca je udarec, dol na križcu pa izmik. Bolj kot je žoga bela, močnejši je strel.

jočimi se robovi, kot naoljen stroj, ki te ujame v mehanizem in te ne izpusti.

Prav ta čisti ludizem (iz latinskega 'ludus' – igra, šport) naredi iz Mario Strikers Charged tako zabavo. Gre za hitro arkado s po petimi risankastimi osebami na vsaki strani, ki si več elementov kot s pravim nogometom deli s hokejem. Žoga ni navadno okroglo usnje, marveč švigajoče kibernetično čudo, neodločenega rezultata ni, polčasov in outov tudi ne, sodnik pa je šel kropit Sonica, zato manjkajo prekrški. Butanja kratkega dometa, ki zadetega ruknejo po tleh, so absolutno dovoljena in pravzaprav ključ do uspeha. Navadni strelji, naj bodo še tako zviti in izvedeni iz akcij tipa prodor po krilu + center šut, namreč redko pridejo mimo vratarja. Zato se je treba zateči k naprednejšim tehnikam: bodisi k močnejšim strelom, ki sledijo tiščanju gumba, bodisi k super strelu. Ko kapetan izvede tega, s prvim pritiskom na knof določiš število žog, ki bodo odletele proti голу, z drugim pa, kako hitro bodo frčale. Napadeni pa dobi možnost, da s premikanjem rokavic po zaslonu brani uletavajočo jato. A pazi – dlje kot zbiraš moč za strel, več časa si pri miru in izpostavljen hokejskemu bodičku. Na hec vplivajo še poseb-

● Kapetani imajo moči, ki posebej zavdajo nasprotniku in urihajo teren za super nažig. A s spretnim ogibanjem in nato treskom je moč nakane preprečiti.

Med drugim zato, ker se liki razlikujejo po sposobnostih in ker izbereš tako kapetana moštva kot tri pomočnike, katerih rekrutiranje subtilno spremeni taktiko.

Šur, špil ima pomanjkljivosti. Občasno so sitnosti s preklapljanjem med igralci in njih razločevanjem. Enoigralstvo je medlo, s kario, kjer izbereš moštvo in skozi nekaj pokalov standardno igraš proti umetnim nasprotnikom; ducatom izzivov raznih težavnosti; in posameznimi tekmami. Avtorjem se ni zdelo vredno spackati še tako naivne in pre-

proste zgodbe o fuzbalskih nepravilnostih v pravljici deželi, za kar so imeli idealno priložnost. Umetna pamet je sposobna in na dveh zahtevnostih orenk izziv, a igra robotsko in neusmiljeno. Ker v pokalih dolgemu kvalifikacijskemu delu sledi izločitveno polfinale, bo nemalo las osivelo ob drgnjenju enih in istih tekem le zato, da te potem wii, ne da bi se oznožil, nabije in pošlje na začetek. Multiplayer na eni konzoli bi mogel poznati kaj več kot le običajne tekme, recimo turnirje, kar velja tudi za nalinjskost. Ta je omejena na tekme s prijatelji, katerih kodo si vpisal, in naključna rangirana srečanja po sistemu dveh zmag.

Ampak dasiravno Mario Strikers Charged ni najbolj kul, če si samotar, priredi blazen večigralski žur. Najsi gre za domači kavč ali zastonski internetni servis, enostavni gradniki so zloženi na tako prefinjen in zabaven način, da se ne moreš upreti še eni tekmi ... pa še eni ... ter še eni. V družbi soba valovi od smeha, ko se družina žoka ob zgrešenih streljih in obnemeva ob uspešnih, ko rulja odide, pa ob treh zjutraj z očmi angora zajca študiraš nianse, testiraš prijeme, privijaš reflekse. Zakaj? Saj veš. Nintendova magija!

83

Yoshi il campioneeee,
Sneti il miglioreeeee!

wii

Nintendo

● V vlogah kapetanov nastopajo osrednji Njevi liki, kot so Mario, DK, Peach in Yoshi, pomočniki pa so stranske osebe.

Shadow Hearts 3

Kam je tokrat zaneslo serijo Shadow Hearts, se vidi že iz podnaslova From the New World. Za razliko od prejšnjih dveh epizod se trojka godi v Ameriki z začetka prejšnjega stoletja, glavno vlogo pa ima mlečnež Johnny, ki ga potegne v odločilno bitko med Dobrim in Zlom. Zveni znano? Verjetno, toda SH je že znal presenetiti z izvirnimi liki in svetovno znanimi lokacijami (Roswell, Machu Picchu, Alcatraz), ki niso del običajnih frpk. Tudi tokrat nas v naboru čudakov pričaka vsestranska množica

● **Sodbeni krog bo marsikomu popestril potezne boje, spet druge pa bo spravil ob živce.**

likov, od ameriškega nindže do govoreče mačke, ki v Hollywoodu snema filme in je desna roka Al Capona. Humor ima v tretjem delu še večjo vlogo kot v dvojki, škoda le, da so nekatere fore tako debilne, da se jim ne bi smejali niti prvošolčki.

Kar se igranja tiče, večinoma ostaja po starem. O uspehu v bojih zopet odloča 'sodbeni krog' (judgment ring), kjer je bistveno pravočasno pritiskanje gumbov. Ravno tako so tu kombinirani napadi in specialke za vsak lik posebej. Vseeno pa se najde par novosti. Dodali so možnost, da lahko vsi liki uporabljajo magijo, in sicer z zvezdnimi zemljevidi. Sleherni lik lahko opremiš z drugim zemljevidom, kamor naneseš magične kamne različnih oblik. Karte moreš tudi sam prirediti – v zameno za denar, se razume – in si tako ustvariti like po svojih željah. Res je, da pristop spomni na Final Fantasy XII, vendar pretirano zgražanje nad kopiranjem zbledi ob samosvojem sodbenem krogu in obešenjaškem humorju. Druga novost so usmerjeni napadi, kjer je treba določiti, kateri predel sovraga boš žvznil. (letečo zalego zadeneš le z visokim udarcem, hodečo z nizkim). Sistem zaleže predvsem pri kombotih, kjer uspešni usmerjeni napadi odnesejo več življenjskih pik in tipično monotonemu poteznemu bojevanju dodajo nekaj taktičnega pridiha. Ni pa to zares potrebno, saj je težavnost do-

● **Za razliko od odbitih igralnih likov so beštije iz poteznih bojev pravo razočaranje. Večina je le skuppek poligonov, pa še ti se ponavljajo iz ene temnice v drugo.**

kaj nizka. Navadni sovragi so hitro preteklost, prav tako so bolj nežne sorte šefi, kar bo pri starih mačkih sprožilo zehce. Njim bo kakih trideset ur vsebine minilo brez večjih težav. Ob tem se zdi, da se razvijalci niso kaj prida ukvarjali z dizajnom beštij. Večina pošasti ni podobna ničemer: velike prozorne palme in predimenzionirani ščurki ti ravno ne našenejo strahu v kosti.

Shadow Hearts: From the New World je solidna, zadosti samosvoja frpka, ki se sicer ne more kosati s težkokategorno konkurenco iz Squeenixa, je pa v redu za krajšanje poletnih dni.

72

Jurec, nori nindža in kung-fu maček znova rešijo svet.

playstation 2

Ghostlight

S SXov monopol spuščanja po bregu je na wiiu že takoj prekinil solidni odvrtek Sokolovih skejterščin. Postrani držanje daljince s klasičnim pritiskanjem gumbov in smernih tipk za trike je pripomoglo k postopnemu prehodu na wiijev gibalni nadzor, a ni izrabilo niti polovice novosti sistema.

drezljaji daljince ter jim dodajaš držanje deske z nunčakovim knofom Z. A ker so variacije prijemov le štiri in je to hkrati celoten nabor osnovnih trikov, je kombinacije komaj vredno omenjati. Potrebno ni niti natančno vrtenje, saj te stisk A-ja takoj poravnava za uspešen pristanek, kar nabijanje točk spre-

vrže v brezmožgansko trzanje z rokami brez kakršnekoli sofisticiranosti. Situacije ne reši niti nabor uber trikov. Gre za čisto nepovezane specialke, ki jih ob dovolj polnem merilniku sprožiš z risanjem srčkov in črk abecede po zraku. Razumem, da so EA navdušeni nad wiijevim zaznavanjem premikov, a lahko bi se domislili kake bolj logične povezave z izhodiščnim športom ter sistem povezali z ostalimi triki. Zdaj samo upaš, da si lik zarisal, kot so si zamislili razvijalci, nakar skozi upočasnjeno posnetek nabijaš točke in nemo čakaš, da se vrneš na sneg. Še največ mojstrovanja

● **Še dobro, da obstaja vadbeni način za risanje nadsimbolov, saj moraš poleg pravilnosti oblike zadeti še hitrost potega krivulje.**

Posebej tisti z dvema nunčakoma, ki sta se doslej večigralsko ogrela le ob boksu, smo zato nestrpno pričakovali deskarski SSX Blur, ki za vijuganje in izvajanje trikov zahteva navezo obeh kontrolerjev. Začetni vodič te postopno privadi na nagibanje z nunčakom, ki je vzdušno in odpove le pri slalomu, kjer se zaradi nezmožnosti hitrega upočasnevanja marsikdaj počutiš kot motorični idiot. Rotacije in salte mečeš z

zahteva balansiranje pri drsanju po robovih in natančna usmeritev skoka, da sploh pristaneš na njih. Ni čisto vse slabo. Proge so zanimivo zvite in med ka-

64

Retro ugotovi, da niti SSX ne more ustaviti poletja.

wii

Electronic Arts

SSX Blur

● **Podoba kljub wiijevi švohotnosti nikakor ni slaba, zlasti ker zvočna plat ustvari pol vzdušja.**

riernim raziskovanjem strmine navdušuje komentator skupaj z dinamično, od tvojega nadvladanja odvisno glasbeno podlago. Od načinov igranja se dobro obnese dirkanje in nabijanje točk, zalomi pa se pri prej okepanem slalomu in halfpipu, ki v gonji za visokimi rezultati zahteva mehanično risanje specialov. Še najbolje jo odneseš z večigralsvom, pa še tam se Blur sčasoma izgubi v megli slabo izdelanega nadzora.

AEGIS WING

R-typastih vesoljščin, v katerih bi leteli proti desni in arkadno tamnili vsemirske nebodijihtraba, na Xbox Live Arcade resno primanjkuje. Zato je dobrodošel tudi Aegis Wing, študijski projekt, ki se je izkazal za dovolj simpatičnega, da so ga obelodanili splošni publikli. Pritoževati se ni moč, kajti špil je povsem zastoj. V Evropi ga sicer ni, zato pa vas nič ne ovira, da si ne bi naredili ameriškega srebrnega računa in igre pobrali s čezluznega servisa. Ne skrbite, nihče vas ne bo banal, le do plačljivih in omejenih vsebin ne boste imeli dostopa, kamor pa Aegis Wing ne spada.

Za enega igralca je zadeva, kjer na čisto tipičen način frčiš v desno in zažigaš, resda nekam upokojenjska. Sovražnikov je malo vrst in niso ravno domišljjski, šefi so tipični, dolžina nezavidljiva, akcija tudi na nivoju insane malce enolična. Kvaliteta Mutant Storma, Geometry Wars in Treasurjevih projektov je hu-

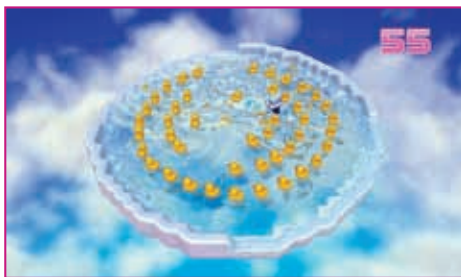

● Piu piu piu! Piuuu! Piu! Spada to na konzole te naslednje generacije? Seveda, zakaj ne? Posebej če je zastoj.

do oddaljena. Zato pa se stanje popravi, ko se ti bodisi na eni mašini, bodisi na Livu priključi soigralec. Skupno masakriranje gnusob je že samo po sebi bolj uživantško, poleg tega pa se lahko vajini ladjici spojita, nakar eden kombinacijo vodi, drugi pa strelja. Tu namečkoma pridejo bolj do izraza posebna orožja, ki jih pobiraš, in energija, ki pomeni, da ob trku s švohotnejšimi sovragi ne crkneš vedno takoj. Itak pa se podarjenemu konju ne gleda v zobe! **Sneti**
Microsoft xbox 360 zastoj

SUPER RUB'A'DUB

Wiiiiii ... em, juuuu, račke!!!! Prav neresnično je, kako je ta igrice lučkana. Na 3D plošči je voda, ki se pretaka sem in tja, po vodi pa delajo čofa-čofa mati raca in male račice, ki jih je treba rešiti. To delaš tako, da jih pobereš kot mama in jih z nagibanjem sixaxisa v gosji vrsti spraviš skozi labirintke ter mimo morskih psičkov do izhoda. Blup! Risankasta grafika in muzika, primerna za miritev razkurjenega dojenčka, izdajata preprosto nprav igranja, ki temelji na spoju akcije in razmišljanja. Skozi nadzor, ki ga takoj pošteka vsakdo brez dveh levih rok, race šibajo po dokaj majhnih ploščah in če jih kdo ugonobi ali padejo čez rob, ni panike, saj so nivoji kratki. Itak je finta v tem, da jih zamojstruješ v smislu čim boljšega časa in količine rešenih račic, kar pomeni radostno ponavljanje. Tega spodbuja internetna lestvica, ki beleži najboljše, te umešča med svetovno elito in kaže posnetke najbolj vrhunskih izvedb. Spletnega multiplayerja ni, je pa podajanje jopyada na eni konzoli, kar zna popestriti kako sivo

● Včasih postaneš tudi morski cucek, ki malica račite. Brez krvi, seveda. To bi bilo brutalno.

popoldne v družbi najdražje, ki ji Resistance ne daga, račke bi pa reševala in se pri tem na vsakem koraku topila ob njih cortkanosti.

Iluzija se razblini le proti koncu nabora šestdeset nivojev, ko postane sixaxis premalo natančen za Super Rub'a'dubove zahteve. A preden se dogajanje sprevrže v garanje, kjer lahko smrti botruje vsak premikec, sta mimo vsaj dve tretjini čisto solidne miselno-arkadne akcije. Za to pa cena dobrega jurja v stari valuti, ki jo odšteješ v Sonyjevi ameriški spletni štacuni, ni pretirana. **Sneti**

Sony playstation 3 5 EUR

PINBALL FX

Pinball FX je manj simulacija pravega fliperja s totalno realistično fiziko in zgledovanjem po starih resničnoživiljskih mojstrovinah ter bolj digitalna marjanca. To pomeni, da ima njegova trojica miz, ki sodijo v domeno solid state fliperjev, elemente, ki bi bili v realnosti težko izvedljivi; krogla pa je nekam lahka in velika ter včasih zavije tako, da se prav vidi, da igraš simulacijo.

A vendar je špil priporočljiv ljubiteljem zaradi premišljenega dizajna. Vsaka od naprav poseduje dosti intrigantno povezanih ramp, bumperjev in ostalih tipičnih fliperaskih elementov, ki zahtevajo prav toliko refleksov kot premišljanja, načrtovanja ter vaje. Na prvi, avtomobilsko obarvani je poudarek na natančnem ciljanju ramp in izkoriščanju podiger, ki prinašajo meso točk. Druga, črnsko-repersko-košarkaška ima zanimiv dizajn omejenega spodnjega dela in dvignjenega, odprtega zgornjega. To pušča malo maneverskega prostora v tradicionalno odprtem prostoru okrog odbijačev in je spočetka zopma vsled stalnega uhajanja krogle ob strani. Vendar z nekaj truda ugotoviš, da je miza zelo tehnična in namenjena sladokusem, ki prezirajo kakršnokoli brezglavo nažigan-

● Ponekod se rulj pritožuje nad zahtevnostjo mize Agents. N00bi očitno še niso igrali nobenega res zabavnega fliperja!

je. Tretja mašina je bondovska in je presek akcijske prve ter tehnične druge mize, z vedno širšim naborem možnosti in odpustljivejšim dizajnom. Urejene so spletne lestvice, rangirano in nerangirano izmenično večigralstvo po Livu in čvek prek kamere. Madžarski avtorji pa kmalu napovedujejo nove mize.

Za to ceno bi lahko Pinball FX sicer vseboval še kako mizo in boljšo glasbo ter tudi kak hrošč se najde v njem. Kljub temu pa gre za simpatičen fliper s pazljivo načrtovanimi stezami, ki ga kar ne moreš nehati igrati. Nabavite ga na Xbox Live Arcade. **Sneti**
Microsoft xbox 360 10 EUR

CALLING ALL CARS

Davida Jaffeja imamo radi. Sploh ko srkne viski in se spusti v filozofiranje o igrar, ženskah in življenju, mastno zakolne in brez obzira do politične korektnosti popljuje novinarsko roko, ki mu daje kruha. Ni kaj, možiček ima jajca. Včasih celo prevelika.

Primer njegove trdobočnosti je Calling All Cars, igrice za PS3, ki si jo prilastiš skozi Sonyjevo spletno štacuno. (Ameriško, dokler nam ne zrihtajo evropskega dostopa. Za navodila poglej na naš forum, izba konzolec.) Da je pomanjševalnica upravičena, pogruntaš trideset sekund po začetku: na tebi je, da z izbranim avtomobilčkom na karti poiščeš pobeglega nepridiprava in ga spraviš v keho, marico ali helikopter. Enako nalogo imajo ostali avteki, zmaga pa tisti,

● Ena od nevšečnosti špila je ta, da se lahko z bolidom postaviš pred enega od vhodov v zapor in divjanje za lopovom po karti pustiti ostalim. Počakaš, trčiš in brez muje ujameš roparja.

ki do izteka časa nabere največ točk. No, opravilo je težje, kot se zdi, kajti za to, da zajeti kriminallec odrči iz prevoznega sredstva, nakar ga pobere najbližji tekmeč, je dovolj skoraj vsako trčenje. Tak učinek imajo tudi orožja – sledilna raketa, magnet in leseno kladivo – le da delujejo na razdaljo. Ječa ima običajno tri vhode, pot do nje pa otežujejo objekti, kot so stavbe, drvečki vlaki in prepadi. In to je to.

Prerivanje z neštetimi karamboli in besnim stiskanjem gumbov za skok in turbo pospešek, ki te izstrelji proti želeni lokaciji, je zabavno. A kaj, ko ima špilček vsega štiri stopnje, ki jih v puščavniškem načinu obrneš v pičlih dvajsetih minutah! Protipušča je prisotna, z ene konzole se lahko na razdeljenem zaslonu v njej udeležujeta dva osebka hkrati. Toda par minutnih tabletk nore, a občutno prelahkotne igralnosti se kljub temu prehitro naješ. Manj testosterona in več vsebine, Jaffe! **Case**
Sony playstation 3 10 \$

Taka odprtost konzole ni čudna, navsezadnje je bilo moč Linux inštalirati že na PS2 (glej Joker 157, id 3255 na stranki). Za tretjo igralno postajo se je Sony povezal s podjetjem Terra Soft Solutions in splovil distribucijo Yellow Dog Linuxa. Izbira partnerja je bila logična, saj je YDL najboljša namenska verzija Linuxa za arhitekturo powerPC, ki nastaja že od leta 1999. Sprva je bil YDL za PS3 na voljo le naročnikom, ki smo za privilegij takojšnjega dolpotega, e-poštnega naslova, strežnika za popravke in pol leta podpore odšteli 70 dolarjev. Zastojnska javna izdaja je sledila tri tedne kasneje, kar je hkrati vzorec za pojavljanje novih inačic.

Takoj se seveda zastavi vprašanje, čemu bi na PS3 sploh nameščal Linux. Playstation 3 z Yellow Dogom postane kar solidno in odzivno računalno, ki ga od prave zamenjave PCja oddaljujeja majhna količina sistemskega pomnilnika ter omejitve grafičnega čipa RSX. A ne preveč zahteven uporabnik bi na tako spremenjenem PS3 ustvaril marsikaj: pisal dokumente, brskal po internetu, bral e-pošto ... Pogojnik sem uporabil zato, ker zaradi tega resnici na ljubo nihče ne bo nalagal novega sistema. Linux na črni zvezdi je konec koncev namenjen razvijalcem in hobiistom. Če te miha eksperiment, zadevo le preizkusi. Softver je zastoj, pridobil pa boš kakšno fino izkušnjo.

Gorspravljanje

Najprej je dobro narediti varnostno kopijo trdega diska v PS3, najbolje z orodjem za backup v sistemskih nastavitvah. Seveda za to potrebuješ velik USB-disk ali ključ. Če takega nimaš, lahko na manjši medij ročno skopiraš želene datoteke, ostalo pa boš kasneje znova povlekel iz nalinjske trgovine. Sledita razdelitev in formatiranje diska. Ta se lahko deli v razmerju 50 proti 10 GB, kjer 10 giga podrediš bodisi Linuxu, bodisi privzetemu operacijskemu sistemu. Priporočam prvo. In treba je priključiti USB-tipkalo, miš ter ožičen sixaxis, saj bluetooth naprave v Linuxu na PS3

Da je moč na playstation 3 vreči odprtokodni operacijski sistem Linux, je znano. Raveer pove, zakaj bi človek to storil.

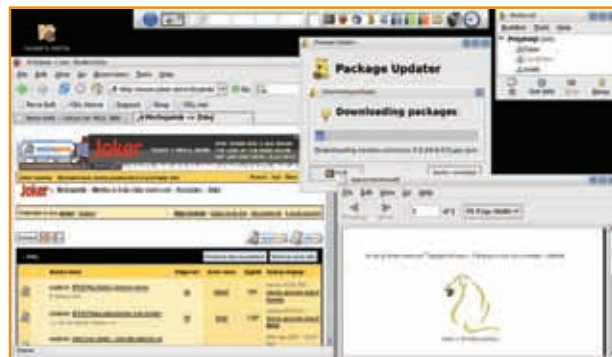
še ne delujejo najbolje. V izogib glavobolu si je modro lastiti HDMI- ali komponentni kabel oziroma kabel HDMI > DVI za HDCP-monitor, sicer bo možna le tekstovna namestitvev. Grafična namreč teče v 720p, kar je prevelik zalogaj za bedno kompozitno povezavo, ki je priložena konzoli.

Medtem ko je imela prva različica distribucije YDL težave z nalagalnikom, so te v javno dosegljivi verziji 5.0.1 porihitali. Nalagalnik alternativnih operacijskih sistemov (bootloader) je že na ploščku, tako da dotičnega zadegaš v PS3 in greš na Settings -> System Settings -> Install Other OS, kjer PS3 sam poišče Linux. Po potrditvi privzeti zagon prestaviš na Other OS in resetiraš. Znajdeš se v nalagalniku, kjer v ukazno vrstico vpišeš ukaz 'install'. (Če si premisliš, se lahko z vpisom povelja 'boot-game-os' še vedno vrneš v prvotni sistem.)

Zdaj se pojavi grafični namestitveni program Anaconda. Najbolje ga je enostavno ubogati s klikom na 'next'. Ob prvi inštalaciji je priporočljivo označiti samodejno partitioniranje, sicer ti lahko zmanjka prostora. No, če si pravi moški, posežeš po ročni izdelavi partitij in rezerviraš 512 MB za izmenjevalno datoteko (swap), 1 GB za /home (uporabniki) ter 8 GB za / (koren), kamor bo šla programska šara. Po nastavitvi gesla za korenskega uporabnika izbereš želene pakete in po kaki uri je postopek opravljen.

meru 720p, ki se skriva pod številko 3, bi sliko čez ves ekran v polni ločljivosti 1280 x 720 predstavljala vrednost 131. Na vrsti je še ureditev povezave s spletom, da kišto posodobiš in ker ti brez mn3njala živeti ni. Temu je namenjen programček Network Configuration, ki nastavi ožičeno in neožičeno povezavo. Za slednjo velja imeti zadnji popravek za PS3 oziroma najmanj 1.70, sicer ne miga.

Ko je Linux na playstationu, moreš tipkati v Open Of-

● Namizje E17 velikosti 1280 x 720. Uporabno, a ne najbolj pregledno, saj zmanjka višine. Na desni soliden klon gledala PDFjev.

ficu, risati v GIMPu, tratiti čas z igrigami ... Mn3njalo dela, na slovenskih straneh so šumniki, Gaim rabi kot sporočilnik. Le Flasha in java ni, takisto ne Acrobat, čeprav se da PDFje brati z zastojnskimi kloni. Zaradi licenčnih manjkata odkodirnika za filete mp3 in divx, pri čemer je potrebnega nekaj več truda. Ročno je treba vnesti repozitorije sestrške distribucije Fedora Core 5, nakar z ukazom 'yum install xmmms vlc mplayer gstreamer-plugins-ugly' dodaš manjkajoče zadeve.

Kje dobiti

Dolpotega Yellow Dog Linuxa za PS3 z www.terra-softsolutions.com/resources/downloads.shtml je za 3,5 GB, če je to prevelik zalogaj, lahko izvod tudi zapecem. Neuradno podporo nudim na mn3njalniku v izbi Konzolec, tako da me tam le pocukaj za rokav. Če do rumenjaka nimaš dostopa, pa piši na joker@joker.si in poskrbljeno bo, da dobim sporočilo. Se vidi va med pingvini!

● Škatelna različica s podporo velja 100 \$, a skupuhi ti šenkajo samo nalepko psa. Brez podpore stane pol manj.

Ubadanje

Po resetu v pozivnik nalagalnika Kboot vpišeš 'ydl' in kmalu te pozdravita velika pingvina, nato pa pes v prijavnem oknu grafičnega okolja E17, kjer se hitro počutiš domače. V meniju YDL najdeš množstvo opcij, po gornjem robu pa so razporejeni bistveni programi, kot so Terminal za vnos ukazov, pisarna Open Office, Firefox in poštar Thunderbird. Privzeto se okolje zažene v 720p, a ne čez ves zaslon. Ločljivosti menjaš s ukazom 'ps3videomode', ki poleg VGA-resolucij pozna vse od 480i do 1080p. Če želiš polnozaslonsko sliko, je treba vrednosti prišteti 128. V pri-

Dual-core and more

Zamenjajte vaš stari računalnik z visoko zmogljivim Prestigio Home osebnim računalnikom z Intel® Core™2 Duo procesorjem.

Prestigio priporoča Microsoft Windows XP Professional.

Prestigio Home PC

Intel® Core™2 Duo procesor E4300 (65nm, 2MB L2 predpomnilnik, 1.80GHz, 800MHz FSB) ali zmogljivejši, delovni spomin 1GB DDR2 ali več, trdi disk 250GB SATA2 7200rpm ali več, grafična kartica nVIDIA GeForce™ 6800GS 512MB ali zmogljivejša, optični pogon DVD+/-RW, ohišje s 400W napajalnikom, priložena Prestigio miška in tipkovnica, 2 leti garancije.

Prestigio LCD monitor P391

Zaslon oblikovan za živo vizualizacijo: visok kontrast omogoča zelo realistično kakovost slike, odzivni čas 8ms pa zagotavlja predvajanje dinamičnih slik, brez sledi. Širok vidni kot omogoča tudi skupinsko delo.

19" 1280 x 1024 SXGA • Kontrast: 1000:1 • Svetlost: 250 cd/m2 • Odzivni čas: 8 ms • Vidni kot: 170° (L-R); 170° (U-D) • Vgrajeni zvočniki: 2 x 2W • Možnost stenske montaže • 3 leta garancije

Priporočeni prodajni ceni kompletu (računalnik Home, LCD monitor, tipkovnica in miška) z DDV:

že od 855,5 € naprej

Prenosni disk Data Safe II

je prenosna shranjevalna naprava z vgrajenim 2.5" mobilnim trdim diskom (s kapacitetami 40 / 60 / 80 / 100 / 120Gb). Ohišje diska je iz redno tanko ter v usnjem ovitku, kar daje disku luksuzen pridih. Na voljo je v črnem ali rjavem usnju. Data Safe II je izredno enostaven za uporabo, ima funkcijo One-Touch Backup za preprosto obliko vanje varnostnih kopij ...

Elegantno usnjeno ohišje (črna ali rjava barva) • One-Touch Backup funkcija • Zaščita z geslom • Priložen usnjen etui • Plug&Play • Ni po trebno dodatno napajanje • 2 leti garancije

Priporočena prodajna cena proizvajalca z DDV:

že od 79 € naprej

Prestigio
www.prestigio.si
www.prestigio.com

Prodajna mesta:

Harvey Norman LJ, 01 / 58 55 000;

Harvey Norman KP, 05 / 6 100 100;

Rolan d.o.o., www.rolan.si, 080 1820

Celeron, Celeron Inside, Centrino, Core Inside, Intel, Intel Core, Intel Inside, Intel SpeedStep, Intel Vii, Intel Xeon, Itanium, Itanium Inside, Pentium, Pentium Inside, Centrino logo, Intel logo in Intel Inside logo so zaščitena blagovna znamka Intel Corporation ali njegovih podružnic v Združenih državah Amerike ali drugih državah.
© 2007 Prestigio. Vse pravice pridržane. Prestigio si pridržuje pravico do spremembe te ponudbe ali tehničnih specifikacij izdelkov in te ponudbe brez predhodnega obvestila. Slike so simbolične. Oblika izdelkov in barvne variante se lahko spremenijo brez predhodnega obvestila.
Delovanje sistema, delovanje baterije, kakovost in funkcionalnost ter brezžično delovanje se lahko razlikujejo glede na specifične lastnosti operacijskega sistema, strojne opreme in programske opreme. Delovanje, merjeno s testi SYSMark® 2005, PCMark® 2005 in 3Dmark® 2005 se nanašajo na predhodno generacijo Intel® Centrino® mobilne tehnologije. Izredna kakovost in nekatere funkcije lahko zahtevajo nakup dodatne programske opreme, storitev ali žarnice strojne opreme. Dostopnost javnih brezžičnih dostopnih točk je omejena. Brezžična funkcionalnost se lahko razlikuje glede na državo uporabe in nekatere dostopne točke mogoče ne podpirajo Intel Centrino mobilnih sistemov, ki bazirajo na Linux-u. Več informacij na www.prestigio.com.

KONTROLNA METODA: WII

Brez svojega edinstvenega igratorja se wii ne bi četrta-ko razpasel, kot se je. Zato **Sneti** preizkusi kolonijo raznoraznih iger in pove, kako se naveza daljinca ter nunčaka obnese.

● Če bi živeli le še štirje ljudje z zgledno manikiranimi nohti, bi gotovo držali vsak svoj wiiljinec, toliko konzol so že prodali.

● Plastična čudesa, ki objamejo wiiljev daljinca in ga spremenijo v kvazi volan ali lopar, so vse pogostejša. Kitajci so pa veseli, ker imajo biznis.

Originali in predelave

Prav. Če so starši in neukeži veseli, smo veseli tudi mi, izkušeni igralci. Kljub temu pa nas, ko gre zadahana rodbina spat in sami obsedimo pred ekranom, naphanem z miiji, začne razžirati dvom. Dvom, da je naveza wiiljica in nunčaka res tako udobna, natančna in primerna za čisto vse potrebe, kot moremo sklepati z žarečih obrazov članov familije in gromkih Nintendovih izjav. Zato izvedemo praktičen preizkus!

Prvi so na vrsti naslovi, delani posebej za wii, katerih

Uspeh v konzolastičnem poslu je zmuzljiv kot rokoborska nasprotnica v volhko blatnem ringu. Komaj jo dobro primeš za tangince in se ji zalepiš na avreolo, že se situacija obrne in znajdeš se na dnu bazena, hlastajoč za zrakom. Njega dni je bil car lazar Atari, potem Nintendo, vmes malo Sega, nato Sony ... In zdaj morda spet Nintendo. Njegovo zmagowito wiisočanstvo se namreč prodaja kot sveže žemljice, da o še uspešnejšem ročnem DSu ne govorim. Svetovno štacunsko razmerje te dni je štiri- do petkrat toliko prodanih wiijev kot playstationov 3, dva- do trikrat toliko wiijev kot xboxov 360 in tri- do štirikrat toliko DSov kot PSPjev. Brutalno.

Čemu tako biti, ni težko ugotoviti. Beli prisekanček je dokaj poceni, simpatičen in ne zahteva HD-televizorja. Zlasti pa njegovo kontrolno metodo™ vsakdanji človek, neseznanten s špili, dojame rekordno hitro.

Namesto da bi foter tiščal dlani skupaj v kos rogovilaste plastike, z eno in drugo maha po lufu. Namesto da bi mati v možganih, razžrtih od calgona, precejali ukaze in jih dodeljevali gumbom na ploščku, počnejo tisto, kar bi sicer delali v taki situaciji. Sestrica merek premika tako, da daljinca uperja v zaslon, dejanja izvaja z rukanjem, vmes pritisne gumb, podreza gobico in Švabi so poraženi. Hu-a! In ko dedi v golfu žvajzne žogico tako kot bi jo v dejanskosti – škljoc umetnega kolka gor ali dol – je mnenje na dlani. Wii je najboljša zadeva tostran viagre! Wiiagra!

● Vam je srček preskočil udarec, misleč, da gre za novodobno verzijo kulne Nintendo rokavice za NES? Jok, je zafrkancija. Ampak dobra.

nadzor je že v štartu zamišljen za svojevrstni igrator. Žal je teh zaenkrat malo, saj večino izvirnih težkokategornikov (Mario Galaxy, Metroid Prime, Smash Bros, Trauma Center, Smash Bros ...) še pričakujemo. Takisto se je prva generacija wiijevih originalnic nadzorno lovila. Red Steel je obljubljal globoko samurajsko mečevanje, dostavil pa omejeno mahedranje s katano po meri igre, ne nas. Cooking Mama je zamoril z nenatančnim zaznavanjem gibov, pa tudi Wii Sports jih ne beležijo zares ekzaktno, tako kot ne Downhill Jam. Toda lepa količina nadzorsko solidnih do odličnih špilov dokazuje, da je hec le v tem, kako dobro ustvarjalci izkoristijo igrator. Sekundno odzivanje v WarioWare: Smooth Moves, nagibanje daljince za usmerjanje modrega ježa v Sonic and the Secret Rings, merjenje na ledičnike v Eledees, pčenje v Excite Truck in zoganje v Mario Strikers Charged povedo, da je lahko wiijev dvakrat-joypad tako natančen in odziven, kot bi bil klasičen plošček.

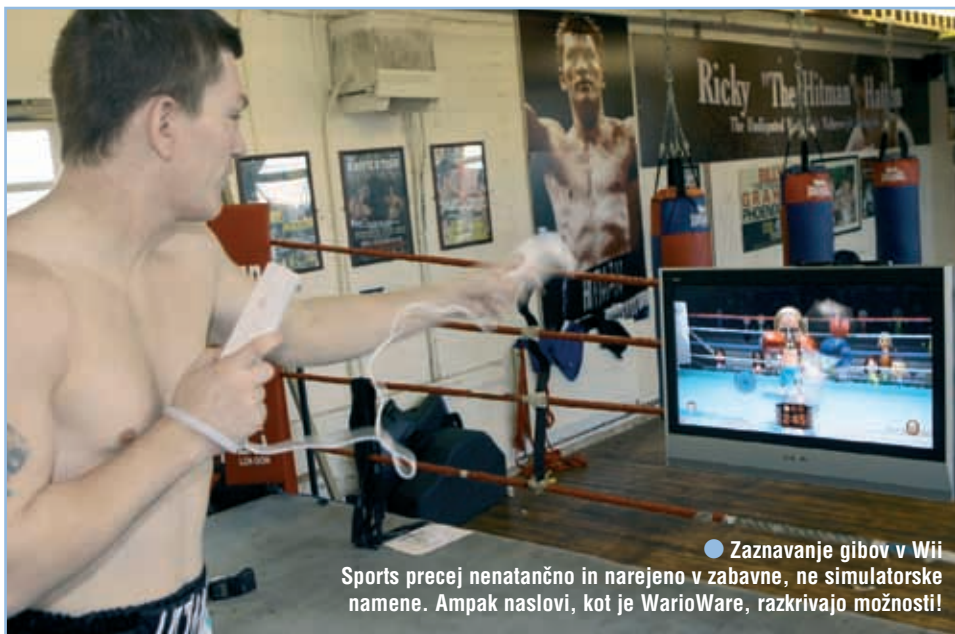

● Nad Red Steel smo se slinili zaradi mečevalskega sistema, a se je hrepenenje izjalovilo. Zdaj čakamo na tovrsten špil z licenco Star Wars.

Podobno je mešana pašta vrsta konverzij z drugih sistemov – Prince of Persia: Rival Swords, MK Armageddon, TMNT, Blazing Angels, Tiger Woods, Metal Slug Anthology, Medal of Honor: Vanguard ... V nekaterih so poteze, ki jih je moč izvajati po zaslugi daljince in nunchaka, saj oba zaznavata nagibe in tresenja, prisotni zaradi lepšega. Tako je oponašanje joysticka s pokončnim wiiljincem v Metal Slugu smešnica, v SSX Blur in Armageddon (še dobro, da podpira classic in gamecubov kontroler!) pa je mahalno bluzenje za dosego specialk oziroma usmrtilcev posiljeno ter

● Smooth Moves z nožičkasto ostrim in preciznim nadzorom daje upanje na slično vrhunskost v prihajajočih igrah, kot je Trauma Center.

● Zaznavanje gibov v Wii Sports precej nenatančno in narejeno v zabavne, ne simulatorske namene. Ampak naslovi, kot je WarioWare, razkrivajo možnosti!

nenatančno, zahtevajoč dosti zaporednih gibov, kjer se mimogrede zmedemo. Tudi trzanje nunchaka navzdol za uboje od zadaj v Rival Swords (= Two Thrones) in suvanje sem ter tja v TMNT ni najbolj naravno, čeprav se ga vsled enostavnosti hitro navadimo in igramo precej uživantsko. Pokazeta pa ti 3D akcijadi, da wii kljub odsotnosti druge analogne gobice pri vodenju kamere ni invaliden, saj jo zmore križec v spregi z nagibanjem zadostno nadomestiti. Težava zna biti le v hkratnem sukanju pogleda in akcijadenju, če je glavni gumb za dotično A in je kamera obešena na križec. Ampak to se bo dalo rešiti z nekaj inovativnosti, recimo tiščanjem spodnjega knofa B in obračanjem daljince.

Na drugi strani je občutek nadmočen v Tiger Woods PGA Touru 2007, za zdaj še malce zmikljivo določanje vrtenja žogice gor ali dol. Od wijevega igratorja dosti profitira logičnica Mercury Meltdown Revolution, prej spisana za PS2, kjer za vodenje kepe živega srebra uklanjamo vso igralno površino. Prvoosebno usmerjanje vojaclja v Vanguardu je solidno, bolje kot v lansinem Call of Duty 3. Najbolj pa blestijo Blazing Angels, sicer bolj švoh igra, kjer nunchak odlično rabi

kot nadomestilo za analogno igralno palico. Usmerjanje letala je intuitivno in vzdušno ter v navidezem pilotu zaredi pobožno željo, da bi za wii udejanjili 3D vesoljščino tipa Wing Commander.

Logično se zdi, da je področje, kjer wiijev igrator najbolj šepa, golo udobje. Držanje daljince v luftu med merjenjem in valovanje z nunchakom sta lahko hitro preveč za putraste mišice zagretyh igralcev, vajene dejavnosti s prsti. Vendar to nadomesti vzdušnost, slična menjavi joypada za volan. Pritiskalno-obračajočeno-nagibalno-mahalna dejavnost je kratkomalo bolj mesena, konkretna, zaresna in 'prava', kot smo je vajeni od standard-

nih ploščkov. Glavni kamen spotike zna biti zato majhna količina dejansko uporabnih gumbov. Knofi 1, 2, plus in minus so odročni ter vdelani za redko dostopane funkcije, medtem ko je križec snesovsko majhen. Tako ostanejo štirje gumbi (A in B na daljincu, C ter Z na nunchaku), kar ni dovolj za konkretne akcije pasme Ninja Gaiden in Devil May Cry ter napredne pretepačine. Grozi nam, da bomo dosortnih špilov na wiiju videli bore malo in jih bodo nadomestile množične kolekcije mini iger. O tem v sestavku ob lestvini.

● Prince of Persia: Rival Swords je predelava Two Towers, ki od nove kontrolne sheme ne profitira kaj dosti. Igranje z daljincem in nunchakom ni napačno, ni pa tudi nobena prelomnica ali nadmočen užitek.

Zlati držali

Wiijev dvodelnež torej večidel ni ovira na prisekančkov poti do svetovne dominacije. Nasprotno: čeprav je udobje samo po sebi manjše kot pri klasičnem ploščku, saj je treba bolj zapreči mišice, wiiljinec in nunchak to nadomestita z vzdušnostjo. Le pretiravati s kompleksnostjo naslovov ne smejo avtorji, nadzor pa morajo udejanjiti domišljeno, natančno ter čim bolj praktično, brez odvečnih gibov in afnanj. To jim kajpak ne gre vedno od rok in če je wii strojno enostavna mašinka, ustvarjalce na tem področju čaka toliko dela kot z razvojem grafike na playstationu 3. A verjeti gre, da bodo wiijevo kontrolno metodo™ vse bolj obvladali. Navsezadnje imajo za to dovolj dobro motivacijo v bajnih prodajnih številkah.

Fotodelavnica X

V izložbi orodja delajo hrup, mavrica pne se čez sinje nebo, barve in svinčniki rajajo vkup, platno prihaja, packalo se bo.

Odčepnik, volan, sablja in puška se prašijo v kotu že štirinajst dni, s penzlji za pasom, v žepu pa hruška, LordFebo v novo štacuno bolšči.

Softverski gigant Adobe Systems je na Forbesovi lestvici največjih programskih hiš šele na petnajstem mestu, toda po prepoznavnosti in razširjenosti med navadnimi uporabniki je bržda drugi, koj za Microsoftom. Sicer je njihova zbirka gospodinjstskih programov skopa, a blagovna znamka Photoshop pač naredi svoje. Program enostavno nima konkurence, zato je temu primerno priljubljen – povečini v komunistični varianti – in izraz fotošopanje je tako ponarodel kot guglanje. Firma pa s svojimi šest tisoč zaposlenimi ne snuje le novih izdaj številnih ustvarjalnih programov, marveč ima pod streho nemalo industrijskih in običnih standardov. Eden takih je splošno znani format PDF, katerega zastojniški bralnik, svoje čase znan kot Acrobat, danes zgolj kot Adobe Reader, je naložen na slehernem PCju. In ravno s predhodnikom tega zapisa se Adobova zgodba prične.

Leta 1982 sta doktorja računalništva in bivša xeroxovca John Warnock ter Charles Geschke ustanovila Adobe Systems z namenom, da razvijeta opisni jezik, ki definira stran in objekte na njej. PostScript, kot sta mu dala ime, je 1985. ob podpori Appleovega šefa Steva Jobsa sprožil revolucijo v pripravi za tisk, saj je botroval do takrat nevideni noviteti: namiznemu založništvu (desktop publishing, DTP). Stavljenje knjig in časopisov je čez noč postalo lažje, dostopnejše in standardizirano. Nato se je

Adobe vrgel v tipografske vode. Fonti so bili takrat omejeni v vseh pogledih, tako glede raznolikosti kot operacij z njimi, saj niso bili vektorski, marveč bitne zaplate. Zato je nastal prvi nabor vektorskega črkovanja, znanega pod imenom Type 1. Čeprav so bile te pisave v drugi polovici osemdesetih edina izbira za kakovosten tisk, Adobe v tipografski vojni, ki se je odvila v naslednjem desetletju, ni slavil. Predvideval je, da bosta tehnologijo uporabila tako Apple kot Micro-

ljamo fonte OpenType, nadgradnjo TrueType, ki sta ga razvila Adobe in Microsoft.

Nazaj v osemdeseta. Adobe je imel PostScript in fonte, potreboval je le še program, ki bi najbolje demonstriral obe tehnologiji. Sledil je prvi konkreten izdelek, vektorski risalnik Illustrator (1987). Paradni konj Photoshop je prišel šele poldrugo leto kasneje. A zgodba slednjega ni tako navadna, da bi jo veljalo stlačiti v en sam stavek.

● **Adobov HQ je v San Joseju v Arnoldovi regiji. Po neki raziskavi so na vrhu zadovoljnosti zaposlenih v softverski branži.**

soft, vendar se je obema razvijalcema sistema zdelo za malo plačevati velike denarje za tako elementaren sestavni del, kot so črke. Poleg tega je bil Type 1 zaprt format, poznan edinole Adobu. Jabolčniki in Malimehki so dali glave vkup in razvili konkurenčno čr-

kovno matematiko, TrueType imenovano. Resda so se v profesionalnem dizajnu še dolgo časa uporabljale Adobove, vrhunsko izdelane črke, ampak zanje si tako na macu kot na PCju potreboval program ATM (Adobe Type Manager), zato za široke množice niso prišle v poštev. Razširjenost slej ko prej pomeni zmago in sčasoma je Type 1 izgubil na priljubljenosti. Danes uporab-

Fotošopovi anali

Neki Thomas Knoll iz Michigana se je leta 1987 pripravil na doktorat iz računalniške grafike. Ker so bili v familiji fotografski zanesenjaki, je za diplomsko nalogo izbral videz digitaliziranih fotok na računalniku. Ko je pogruntal, da se njegov macintosh plus pri prikazu sivin na monokromatskem zaslonu odreže skrajno bedno, se je vrgel v programiranje algoritmov za lepše simuliranje sivih tonov. Njegovo delo je pritegnilo pozornost brata Johna, ki je delal v Lucasovem oddelku za posebne učinke Industrial Light and Magic. Žlahtnik, izkušen v delu z velikimi grafičnimi postajami, je v kodi uvidel potencial in brata spodbudil z nakupom barvnega, 16-megahečnega macintosha II. Oba sta skupek rutin za izris prehodov v nekaj mesecih razširila v samostojno orodje za bitne slike, sprva imenovano Display, nato ImagePro. Poudarek je bil na barvnih spremembah, kot so ton, kontrast, svetlost in nasičenost.

Čeprav se jima je misel zdela naivna, sta zaslutila komercialno vrednost izdelka. Beseda je dala besedo in

● **Ustanovitelja in še zmeraj upravnika Adoba John Warnock in Charles Geschke se rada spominjata starih macintoshov.**

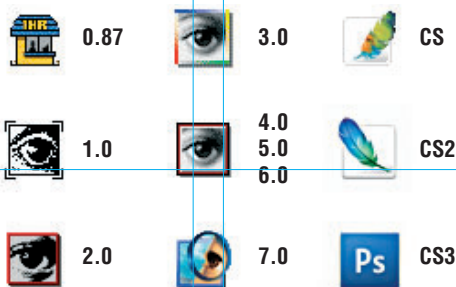
● **Še dva bradača v Adobovi zgodbi, brata Tomaž in Janez Holm. Prvi je biološki ata Photoshopa, drugi je pripomogel k rojstvu.**

● Očitna novost CS-trojke sta možnosti enostolpčne škatle z orodji na levi in vpenjanje okenc na desni. Drugače pa so najbolj pozdrava vredni tako imenovani pametni filtri, ki jih nanašamo 'reverzibilno'.

v začetku 1988. leta se je John z disketo pod roko podal v Silicijev dolino iskat kupce oziroma investitorje. Na tej poti se je rodilo novo ime. ImagePro je bil namreč že zaseden, zato je nekdo – niti brata Knoll ne vesta, kdo natanko – predlagal besedno zvezo Photoshop. Prvi tržni uspeh za program, označen z verzijo 0.87, je bilo okoli dvesto izvodov, priloženih skenerjem proizvajalca Barney-Scan. John je nato potrkal na Applova vrata, kjer so bili nad aplikacijo navdušeni. Anekdota pravi, da se je tam začelo prvo Photoshopovo piratstvo, saj so Jabolčniki program radostno razpečevali vse naokoli. No, naposled je disketa

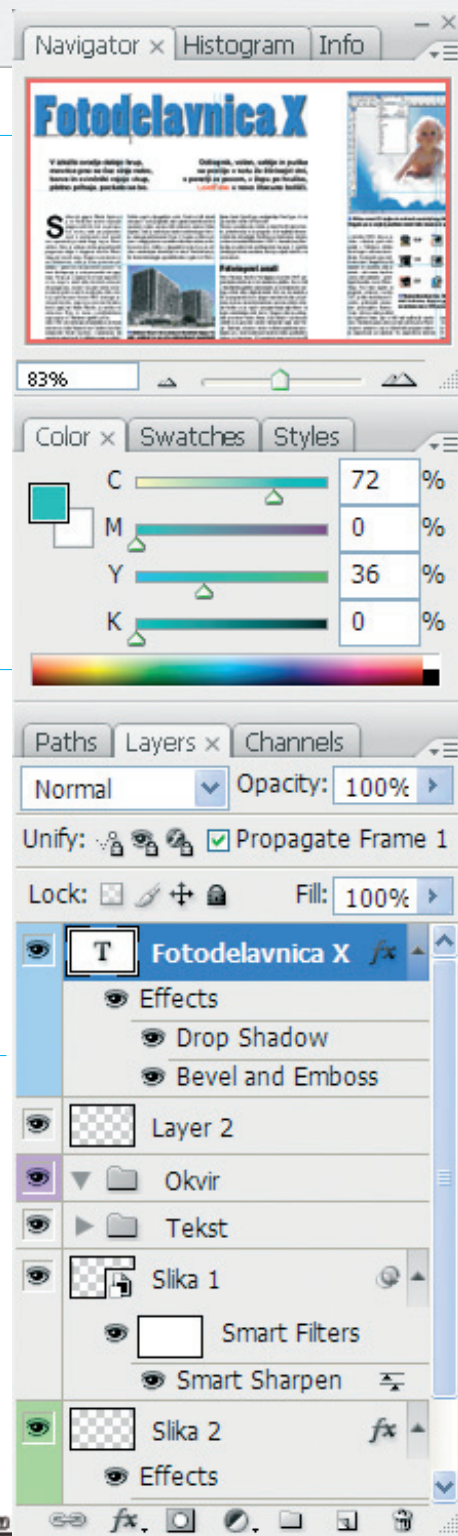

● Razvoj ikon skozi čas. Osebnost mi je bil uč nadvse všeč in ne vem, čemu so ga odpustili. Sedanja ikona oziroma vse v CS3 pa so itak nezanimive.

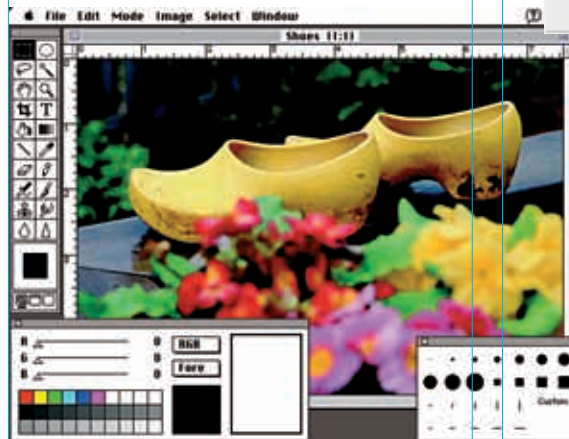
pristala še na mizi odgovornih pri Adobe in dasiravno so se ti ravno dogovarjali s tvrdko Letraset za licenco programa ColorStudio, so privlačnejši Photoshop zgrabili z vsemi pari rok. Septembra je bil dogovor sklenjen, pri čemer sta bila Knollova premetena (ali pa sta imela le srečo), saj kode nista prodala, marveč jo dala v na-

jem, pri tem pa kasirala tantieme. Šele po izdaji inačice 4.0 sta se partnerski stranki pogodili in založba je odkupila vse pravice.

Po letu dni skupnega razvoja je februarja 1990. Photoshop 1.0 (brez vmesne velike začetnice) za maca naposled izšel. Okna so Fotodelavnico 2.5 dobila šele

● Skrivnosti v obliki drugačnega predstavitvenega okna, ponavadi na temo kodnega imena izdaje, so Photoshopova tradicija. Do njih praviloma pridemo z držanjem tipke ctrl in klikom na About Photoshop. Storitve to ob priliki v CS3, nakar okno z rdečo tabletko (delovni naslov je bil Red Pill) prilijmate v nov dokument in mu skozi Levels spremenite srednje tone ...

● Ikone orodij na levi je spočel Photoshop enojka pred sedemnajstimi leti.

novembra '92. Čeprav je bila enka napram sodobnim izvedenkam nadvse rečna, so bile orodne ikone podobne, prav tako njihova funkcionalnost. Za nameček je bilo že tedaj na voljo veliko danes znanih filtrov, recimo ostrejenje, meglenje, odstranjevanje šuma ...

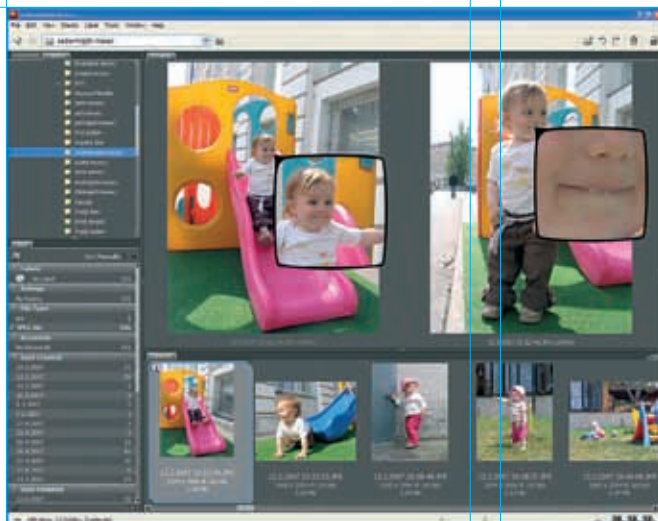
Thomas Knoll, ki nikoli ni doktoriral, še zmeraj dela v Adobe in je napisan na častnem prvem mestu med avtorji Photoshopa. Konkretno razvija obdelavo surovega fotografskega formata (raw). Njegov brat John pa vztraja v Lucasovem tozdu ILM in je kot glavni za učinke podpisan pod novodobnimi Vojnami zvezd, Pirati s Karibov in še pod vrsto drugih filmov.

Creative Suite 3

Adobe se je skozi razvoj preizkušal na različnih področjih in marsikateri program je bil eksperimentalna slepa ulica. Toda na nesrečo tekmecev napake niso bile usodne, saj je imela firma zaradi licenčnih (PS, PDF, fonti ...) neusahljiv vir prihodkov. To jim je omogočalo, da so se debelili iz leta v leto, tudi na račun podjarmljenj konkurence. Prva večja pridružitve je bila leta 1994, ko so prevzeli firmo Aldus. Razlog je bil program za postavljanje publikacij PageMaker, saj Adobe svoji ključni vlogi pri razmahu DTPja navzlic tovrstnega orodja dotlej ni imel. PageMakerja ni več, kajti nadomestil ga je docela nov program InDesign, še vedno pa je v rabi AfterEffects, ustvarjalnik posebnih video učinkov, ki je bil prav tako v Aldusovem paketu. Nato so popapali še GoLive z istoimenskim HTML-urejevalnikom, pa Syntrillium Software, katerega zvočni CoolEdit Pro so preimenovali v Audition ... Zadnji in hkrati največji prevzem se je zgodil decembra '05, ko je Adobe za 3,4 milijarde dolarjev nabavil Macromedio. S tem so se zavihteli še na poslednje vršace kreativnega programja. Poprej namreč njihovi spletni orodja LiveMotion in GoLive nista bili kos Flashu ter DreamWeaverju, poleg tega Flashev SWF ni le zapis, temveč mogočen internetni standard.

S popolnim naborom dizajnerskega softvera v malhi se je Adobe odločil za smelo potezo: hkratno splovitev vseh programov s poenoteno pripomoč CS3. Creative Suite, skupno ime za Adobeve tematske dizajnerske pakete, je zato v tretji izdaji najpestrejši doslej in pravzaprav vsemogočen. Ponujajo ga v različnih kompletih: za splošen dizajn, za web in za video, pri čemer se prva skupka delita še na osnovni in razširjeni nabor. Vseobsegajoča kompilacija je Master Collection, ki vsebuje InDesign (prelom), Photoshop Extended, Illustrator (vektorsko risanje), Flash (animiranje in programiranje za splet), Fireworks (spletni dizajn), Dreamweaver (izdelava spletnih strani), Contribute (ažuriranje spletišč z različnimi vsebinami), AfterEffects (Photoshop za video), Premiere Pro (video montaža), Soundbooth (osnovno upravljanje z zvokom) in

● Bridge je od bednih začetkov lepo napredoval in se ga da dobro izkoristiti, tako za opredo pri delu z orenk programi kot za samostojni organizator fotk. Vseeno je za samo pregledovanje nerodnejši od ACDSeeja.

Encore (DVD-avtoring). Vsi izdelki so seveda prenovljeni, ozaljšani s podobnim vmesnikom in še bolj prilagojeni medsebojni izmenjavi elementov. Adobe pač teži k prodaji zbirk, ne samo posamičnih programov, zato skuša uporabnikom več orodij kar se da olajšati tok dela. To pomeni, da lahko v InDesign brez težav uvozite PSD, Fireworks prepoznajo Photoshopove plasti in učinke, Premiere, AfterEffects ter Encore so prav tako povezljivi in še bi lahko našteval. (Samo tehnični urednik Jokerja je tak neekonomičen čudak, da za črtno grafiko uporablja CorelDraw, za bitne slike Photoshop in za prelom revije QuarkXpress.)

Nova Fotodelavnica

Prva alineja novega Photoshopa se tiče samega jedra. To sicer ni 64-bitno, kot bi si najbrž kdo želel, in je posledično omejeno na rabo dveh do štirih gigabajtov pomnilnika, odvisno od sistema. Je pa vseeno prilagojeno novim platformam, na PCju Visti, na Applu pa Intelovim procesorjem (za prihajajoči sistem 10.5 bodo popravki prišli naknadno). Ne samo, da CS3 na novih Oknih miga opazno hitreje, tudi v XPjih je urejši, ako posedujete več jedrni sistem. Ne bi verjel, če ne bi videl na lastne oči, ampak radikal blur se je na štirih jedrcih izvedel v desetih sekundah v primerjavi s CS2jevimi osemnajstimi. Pohitritev je aplavza vredna.

Najprvo v oko pade rahlo elegantnejši videz orodnih okenc, ki so sedaj vpeta ob strani in jih je mogoče urediti tako, da so ločena od

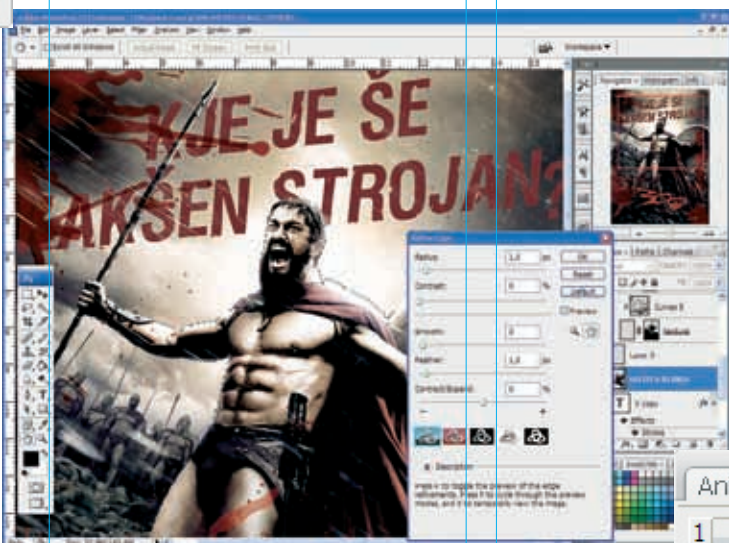
delovne površine. Napak to ni, toda zahteva privajanje in bržda bo marsikdo še naprej vztrajal pri prosto razmetanih oknih. Uporabniške novosti me na prvi pogled niso posebej vzradostile. Bil sem še vedno pod vtisom pomanjkljive bete in malo me jezi, da določeni elementi še vedno manjkajo oziroma so pomanjkljivi. Toda če odmislim ignoranco mojih vsakoletnih predlogov Adobevega razvojnemu oddelku, moram pošteno priznati, da so nekatere novosti v končni izdaji konkretne in uporabne. Najbolj izstopajoči so takozvani pametni filtri, ki so nov korak v zbirki spremenljivih in odstranljivih operacij. Preprosto rečeno: prej si na plast nanesel filter, najsi je šlo za ostrenje ali učinek vođenk, in kasneje poti

nazaj več ni bilo, zato smo za rezervo vedno naredili še duplikat izvirnega layerja. Po novem pa lahko vse filtre določamo oblatu po zgledu slojnih stilov, kar pomeni, da jih lahko nanizamo celo vrsto, jih po mili volji izklapljam in jim spreminjamo atribute. Zaveda deluje krasno in jo je mogoče pogojiti še z dodatno masko, velja pa upoštevati, da filtri nikakor ne delujejo instantno, zato vsaka sprememba, celo samo izklop in vklop, pomenita ponovno računanje.

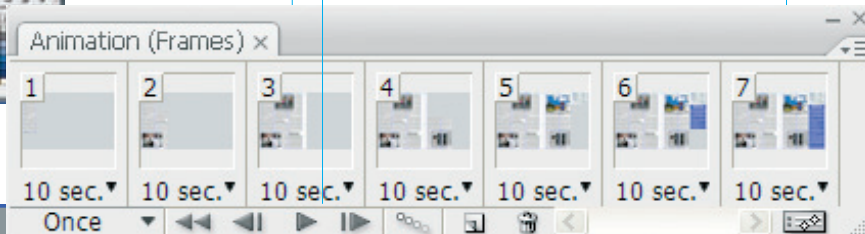
Naslednji dobrodošel nucnik je urejevalnik označbe (refine edge), omogočajoč hitrejši in predvsem bolj nadzorovano delo s selekcijo (expand, contract, feather, smooth). Novo, srednje uporabno orodje je hitroizbirna čarobna paličica, ki je izpeljanka znanega magičnega wanda, le da širjenje označbe nadzorujemo samo z miško, brez držanja tipke ctrl. Posodobitev sta doživeli klonirka in zdravilni čopič, ki si znata po novem zapomniti pet kopiranih mest, pri čemer po želji vklopimo prosojni predogled kopiranega elementa na novo površino. Fotografiji smo veseli hitrejšega in kakovostnejšega uvoza surovih posnetkov ter dveh ali treh novih postavk pri barvnih korekcijah, med katerimi se je naposled znašlo pretvarjanje v črno-bel oziroma dvo-barven način, podprt z veliko spremenljivkami. Omeniti velja še pametno samodejno poravnavanje podobnih plasti (iz treh gasilskih posnetkov, vsakega s kakim glupim friso, na primer izdelamo popolno fotografijo) ter izboljšano samodejno neopazno šukanje panoram.

Razširjena izdaja in okoliško programje

Adobe je Photoshop prvič ponudil v dveh okusih. Tisti z oznako Extended vsemu naštetemu dodaja nekaj pripomočkov za zdravnike in inženirje (povezava z analitičnim programom MATLAB, združljivost z medicinskim podatkovno-slikovnim standardom DICOM,

● Tole je v besedilu omenjen urejevalnik označbe. Uporabna stvar.

● **3D-layerji** so namenjeni kombiniranju trodimenzionalnih objektov s klasičnim dizajnom, bodisi za tisk, bodisi v fotki, bodisi za na web. A delo z njimi je neprijetno in omejeno. Nesmiselno je, da se jih ne da skombinirati z video layerji in z njimi ustvariti animacije.

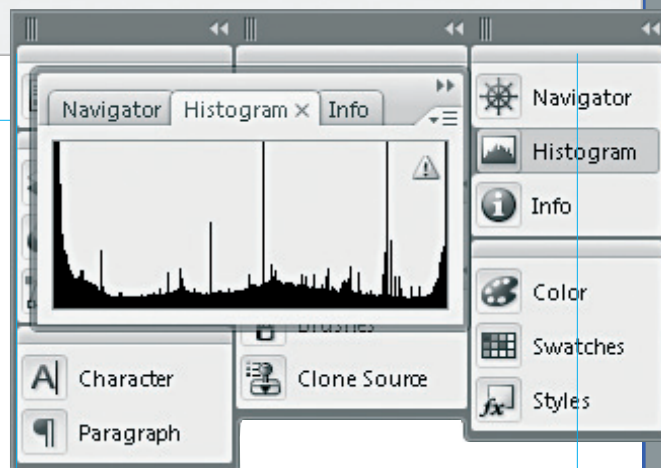
meritve ...), izboljšano skladanje 32-bitnih podob HDR (več identičnih fotk z različnimi osvetlitvami zružimo v eno samo z maksimalnim razponom barv) in najbolj otipljivi pogruntavščini: video plasti ter 3D plasti. Video layers so nekakšna primitivna oblika AfterEffectov. Na tak način lahko bodisi ustvarimo frišno animacijo, bodisi editiramo filmček (nič WMV). Gre za ubadanje s posameznimi frejmi, kar zahteva nemalo truda, tudi zavoljo manka avtomatizmov. Kajpakda animiranje ni namenjeno filmski produkciji, marveč prvenstveno spletnim in mobilnim vsebinam. Izvozne možnosti so temu primerne: Flash, 3G, ipod ... Vprašanje je, kakšen bo odziv uporabnikov na to pridobitev. Še bolj pa sem skeptičen od rokovanja s 3D elementi. Photoshop CS3 Extended zna uvoziti marsikaj, recimo Maxov 3DS in Wavefrontov OBJ, nakar objekt ohrani trirazsežnost in ga lahko sučemo po mili volji. Že res, da potencialna uporabnost obstaja, a v praksi je delo s 3D sloji okorno, omejeno in počasno, čeprav program izrablja pospeševanje grafične kartice. Ne navadno je, da 3D in videa ni mogoče združiti, prav tako tudi ne animirati učinka liquify. No, čas bo pokazal, če je Adobe povlekel pravo potezo ali pa je šlo za ponesrečen poskus. Razširjena varianta drugače stane 450 EUR več (1300 proti 850), toda kot rečeno, je Photoshop največkrat prodan v zbirki. Creative Suit Design recimo velja 1535 EUR (Photoshop, Illustrator, InDesign, Acrobat), Design Premium (še Flash in Dreamweaver ter PS Extended) pa 2400 EUR. Za studije in oblikovalce, ki izkoristijo ves softver, je to poceni. Pri cenah bi se obregnil edinole ob strošek nadgradenj. 240 EUR na posamičen program je veliko, posebej ker je na primer pri Photoshopu vseeno, ali gre za nadgradnjo sedmice ali CS2.

Ker je Photoshop pri naših bralcih daleč najbolj v čisljih in rabi, se bom zaenkrat vzdržal predstavitve ostalega programja. Itak smo ga nekaj v enomesečni preizkusni različici, vključno s Photoshopom, nasneli na natlačenko. Le še par besed bi posvetil podpornim aplikacijam, ki pridejo skupaj s Photoshopom. Največji je Bridge, ki je sicer splošni brskalnik po multimedijskih oziroma Adobovih dokumentih, vendar se

najbolj izkaže pri delu s fotografijami. Dobro obvlada masovno preimenovanje, delo z meta podatki in označbami, zna primerjati posnetke, jih grupirati, filtrirati in še bi lahko našteval. Delovno okolje je mogoče prirediti raznoraznih opravilom, zlata pa je za stavljenje revije v InDesignu vreden kompakten način, v katerem je malo okno vseskozi na vrhu in iz njega v aplikacijo brzinsko degamo slike. Drugi oprodni program, nov v CS3, je Device Central, pripomoček za izdelavo grafik in videa za mobilnike. Zadeva je koristna predvsem zato, ker ima v bazi tisoče aparatov z vsemi grafičnimi lastnostmi in omejitvami.

Za konec še velika zamera. ImageReadyja, malega Fotošopiča za pripravo grafik za internetne strani, ni več. To samo po sebi ne bi bilo nič hudega, če bi znal Photoshop vse. No, resnici na ljubo Photoshop že zna ustvariti animiran gif; že v CS2 je bilo vključeno slikosučno orodje. Težava nastane, ko hočemo izdelan anigif odpreti. Namesto da bi dobili celotno zaporedje sličic, tako kot je to znal ImageReady, te program celo hinavsko opozori, da bo odprl samo prvi frejm. Z drugimi besedami: s paketom Design Premium, vrednim poldrugi tisočak evrov, ne moreš optimizirati ali kakorkoli drugače popraviti enega klinčevega gifa. Fireworks iz skupka za web to zna, ampak je to jalova tolažba, poleg tega je rokovanje z njim nerodnejše od Photoshopa oziroma ImageReadyja.

Dovolj besedičenja. Fotošopanje, tako kot vsakršno ustvarjalnost, spodbujam. Širom svetovne mreže je na stotine tutorialov, zelo dobre najdete na www.adobe.com/designcenter/video_workshop/, za dodatne pitalice in razstavo izdelkov pa je tu roko-delska izba na mn3njalu.

SPREMENLJIVE IN ODSTRANLJIVE OPERACIJE

Želja vsakega oblikovalca je, da svoje izdelke kar se da lahkotno popravlja oziroma da operacije niso zakoličene, temveč je moč učinke naknadno odstraniti ali jim spremeniti attribute. Bavljenje z vektorsko grafiko je glede tega zaradi samostojnosti objektov že privzeto netežavno, medtem ko je delo s piksli tosmerno manj prijazno. Photoshop praktično z vsako izdajo prinaša nova pomagala, ki omogočajo hitrejša naknadna popravila. (Jasno, projekte je treba shraniti kot PSD.)

- Sloji oziroma **layers** so samoumeven Photoshopov element, brez katerega si ne moremo predstavljati niti najmanjšega posega. Njihovo vsevrstno uporabo je odveč razlagati. Vendar niso prisotni že od začetka, kajti vpeljala jih je šele tretja inačica leta 1994.

- Naslednja stopnja so bili tako imenovani **adjustment layers**. Gre za raznorazne spremenljive ali izklopljive barvne korekture celi sliki ali samo delu nje. Kot bi čez fotografijo dali barvno steklo, ki ga lahko kadarkoli odstranimo. Ta fičr nam je prinesla verzija 4.0 konec leta 1997.

- Spomladi 1998 je izšla peta Fotodelavnica in končno postregla z večstopenskim korakom nazaj. **History**, kot so spisek sprememb poimenovali, resda požre dobršen kos pomnilnika, vendar rabi namenu.

- Prav tako je s petico prišla možnost **spreminjanja besedila**, zakajti dotlej so se vsi tekstovni vnosi instantno rasterizirali in jih ni bilo mogoče nikakor popravljati.

- Photoshop 6, rojen jeseni dvatisočdr drugega, je predstavil **orodje za vektorske oblike**, ki je prav tako prispevalo k lažjemu, hitrejšemu in lepšemu popravljanju likovnih elementov.

- S šestico so takisto prišli **layer styles**. Prej je bilo dosti dela z obrobami, sencami, sijem in dvignjenostjo, odtlej pa ti učinku zahtevajo le nastavitve parametrov, nakar jih lahko vedno spremenimo ali ugasnemo.

- Sedma in osma (CS) izdaja na tem področju nista predstavili ničesar novega, zato pa smo bili v CS2 jako veseli **smart objects**. Gre za element, ki kljub večkratnemu preoblikovanju, večanju ali manjšanju vseskozi črpa iz izvorne vsebine in s tem vzdržuje najboljšo kakovost. Če ponazorim praktično: v dokument 'kopi-pejstam' nek objekt, recimo aktualno Alenovo glavo, in jo pomanjšam. Nakar si zmislim, da bi vse skupaj rad dosti večje, zato jo znova povečam. Prej je program drugo operacijo pač izvršil na zadnji izpeljanki elementa, kar v takem primeru seveda pomeni nekakovostno povečavo. Mojstri smo zato originalni sloj vedno duplicirali in ga hranili za morebitno poznejšo potrebo. No, smart object pa, kot rečeno, hrani izvirnik.

- **Pametnih filtrov**, dobrodošle novosti Photoshopa CS3, se moramo še navaditi. Vsekakor se je z njimi domala izničil še zadnji razlog, zakaj smo za rezervo podvojevali neokrnjene plasti. Ava.

VESOLJNA SVOBODA 3D NAVIGACIJE

Oh, ne! Kaj dela Retro v testisih? Nič bati. Kot priden študent računalništva na smeri programska oprema se ukvarjanja s hardverom oteparam, vendar so zaradi domačnosti z rokodeljenjem moja šibka točka vhodne naprave. Grafični tablici na moji mizi tako dela družbo še samozvan 3D mišak iz Logitechovega oddelka 3Dconnexion, ki se je izkazal za izvrsten gizmo, uporaben še za kaj več kot obračanje zijal na poligone v modelirnih programih.

Šest razsežnosti za tri dimenzije

Če vržete uč na okoliške slike, boste pri vseh modelih, od najbolj osnovnega spacenavigatorja, do z množico gumbov in zaslonom naphanega spacepilota, našli črno okrogolino, ki je pravi mali sixaxis. Moč jo je namreč vrteti okoli vseh treh osi in jo premikati v prav toliko smereh. Reč seveda ni nek hiperaktiven žiroskop, temveč gre pri obračanju in premikanju za minimalne odklone ter odnike iz osnovne lege. Optična tipala nagib natančno odčitajo in računalniku pošljejo vrednosti šestih osi.

In zakaj bi potrebovali 6D miško, če so okna ploščato dva de? Ili, za premikanje

Je to miš? Je to vesoljski čolnič? Ne, to je Retro, ki pilotira, raziskuje in navigira.

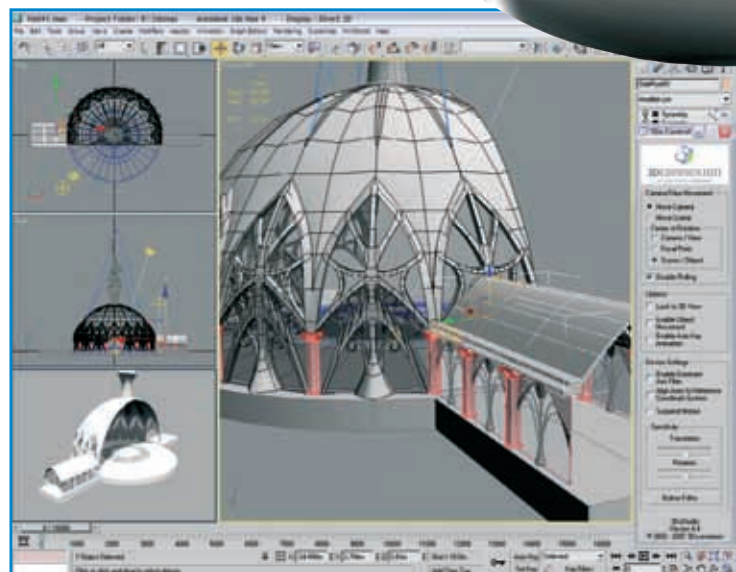

zaj večkrat na minuto. Četudi uporabljamo bližnjice s tipkovnice, moramo še vedno ločeno izbirati med premikanjem, rotiranjem in približevanjem. In tu nastopi 3D gizmo, ki pod levo dlanjo skrbi za tekoče spreminjanje pogleda, medtem ko desnica z miško ne prekinjeno oblikuje model.

Vendar prihranek pri preskakovanju med orodji ni glavna prednost tovrstne naprave. Bolj je pomembno dejstvo, da je gibanje po 3D svetu veliko bolj elegantno. Ko si nastavimo primerno občutljivo zaznavanje in zaobvladamo rahle premike v vseh šestih razsežnostih, je približanje pogleda na željeni detalj objekta, s katerim se ukvarjamo, nepriemno lažje in bolj naravno. Nov način nadzora se je obnesel celo tako dobro, da je namembnost gizma prešla okvire oblikovanja in s cenovno dostopnim modelom spacenavigator našla pot do domačih računal. Pri dražjih inačicah je zaradi cene jasno, da so namenjene profesionalcem, ki ustvarjajo poligone osem ur na dan. Dodatni gumbi se izkažejo uporabni za tiste, ki veliko uporabljajo bližnjice in se tako rešijo skokov na tipkovnico. Vseeno pa je LCD-zaslonček pri pilotu najmanj potreben dodatek, zlasti če pogledaš ceno, ki znaša astronomskih 457 evrov. Za cenejši explorer brez ekrančka hočejo imeti še vedno obilnih 364 EUR, vendar je z ergonomskim dizajnom zanimiv za tiste, ki ga

● Tole je najmanjši spacenavigator, ki je na tej sliki celo večji kot v resničnem merilu. In ja, izpod senzorja žari modra svetloba, kar je nadkul fensi.

pogleda v 3D okolju, seveda! V modelirnih, kot so Max, Maya in SketchUp, ter kopici industrijskih CAD-orodij zremo v dvorazsežne projekcije, kar pomeni, da moramo stalno obračati pogled za pravilno predstavo poligonov v treh dimenzijah. Navadno to počnemo s preklapljanjem iz editorja v način za obračanje scene, kar zahteva miškovno sprehanje v orodjarno in na

● Najbolj navduši oblikovanje kakega arhitekturnega prizora. Običajno moraš za razgledovanje v stilu FPSjev skakati v ločen način nadzora, z uporabo 3Dconnexionovega vmesnika pa enostavno poletiš mimo predmetov.

● Nadzorna plošča z luštnimi gumbki, a manko napredne zmogljivosti. Za silo vseeno je.

● In še veliko bolj dodelan gonilnik RBC9, ki se Oknom predstavi kot nabor miške, tipkovnice in joysticka. Z njim premiki gizma v nepodprtih programih simulirajo ustrezne prijeme.

kanijo uporabljati vsak dan več ur. Glede na odlični občutek, ki ga daje ob rokovanju, ni dvoma, da si bodo hitro povrnili denar. Za široko domačo rabo pa je primeren najmanjši model z le eno okrogolino in dvema gumboma, a dostopno ceno 60 braselčanov. Izkaže se, da manko gumbov niti približno ni minus, zato dobimo skoraj enako vrednost za občutno manjši znesek.

● The Sims so odlični primer igre, v kateri bi namenska podpora občutno pripomogla. Za zdaj si lahko pomagamo le z neuradnim RBC9.

Profesionalno orodje v garaži

Ciljna skupina spacenavigatorja so domači 3D oblikovalci in tisti, ki radi zanesenjaško pregledujejo vsak kvadratni kilometer matere Zemlje. Ko poženeš Google Earth ali, še bolje, Microsoftov Virtual Earth 3D (maps.live.com) s teksturiranimi modeli zgradb in se začneš s supermansko svobodo dvigati iz celinskega pogleda do letenja med nebotičniki, te raziskovanje modre frnikole še nekaj ur ne spusti iz krempljev. Prav tako je razveseljujoča izkušnja obračanje modelov v Maxu ali SketchUpu. Tu onega sčasoma, ko opustiš refleksno skakanje v orodjarno in reč uporabiš pri konkretnem delu, postaja vedno bolj nepogrešljiv. Ko ti odlično sestavljeni hardver zleze pod kožo,

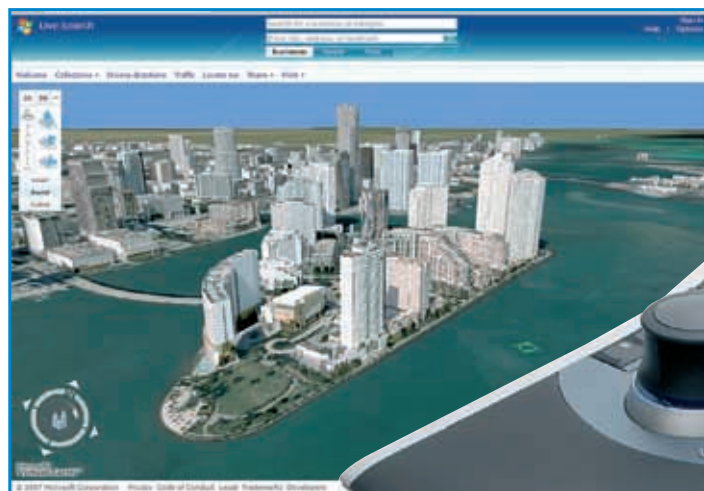
kajpak začneš razmišljati, kako bi vesoljca uporabljal pri čemerkoli, od pregledovanja slik do deskanja po spletu. A tedaj te rukne dejstvo, da spacenavigator uradno deluje samo v podprtih programih, dočim softverski del ne ponuja nikakršne napredne nastavitljivosti. Odločitev, da morajo programerji ročno vključiti podporo, je sicer na mestu, saj lahko le tako zagotovijo optimalno izkušnjo. V kontrolni plošči lahko prilagodimo občutljivost in povežemo gumb z bližnjicami na tipkovnici. Vendar ni moč šestih osi uporabiti za nič drugega razen za tisto, kar so določili programerji,

tipčka vzeli v službo, saj ve, kako narediti prilagodljive voznike. Ustvariti je na primer moč profile, kjer za vsako od šestih osi sestaviš pritiske gumbov in premike miške ter igralne palice, da sprožijo željeno dejanje. V načinu za Test Drive Unlimited sem povezal vrtenje okoli navpične osi na levi klik plus premikanje miške, da sem lahko s spacenavigatorjem spreminjal pogled iz avtomobila. V nastavitvi za The Sims 2 sem podobno storil za sredinski gumb in dodal vrtenje koleščka za približevanje pogleda. Zdaj lahko vrtim kamero skoraj tako dobro, kot če bi igra vsebovala namensko podporo.

Je pa treba poudariti, da sta imitiranje vhodnih naprav in uporaba v priljubljenih špilih le navdušujoča dodana vrednost, ne pa razlog za nakup. Spacenavigator velja priporočiti predvsem, če se ukvarjaš z ustvarjanjem navideznih tihožitij ali vsaj neprestano žokaš virtualne globuse. Odziv na napravo je obetaven in zna se zgoditi, da bo trirazsežni mišak pri tistih, ki

se ukvarjamo z obvladovanjem treh razsežnosti, našel podobno mesto, kot jo imajo grafične tablice pri resnejših digitalnih umetnikih.

Vesoljce najdeš v ljubljanskem podjetju Izid, www.izishop.net.

● Ogledovanje planeta postane še zanimivejše, zlasti pri urbanih površinah s prostorskimi modeli, med katerimi potem oponašaš Spider-Mana.

● Najdražji 3D mišak v seriji je spacepilot, ki še najmanj odtehta zajeten kup evrov.

● Prva izbira za profesionalce je spaceexplorer, ki bi si ga moral omisliti vsak oblikovalec, tako kot to velja za wacom.

in tudi ne v poljubnem programu. Res pa je, da seznam navaja pošten seznam modelnikov in edina luknja v naboru, ki sem jo zapazil, sta Blender in Poser. Pozna se, da je 3Dconnexion komaj začel in malce se odkupi, ker sproti dodaja aplikacije. V času testiranja se je Google Earthu in WorldWindu pridružila uradna združljivost z Virtual Earth 3D, kakor se lahko zdaj premikamo po 2D in 3D slojih v Photoshopu. Za povrh v paketu dobimo lasten pregledovalnik slik, ki imitira okenskega, a omogoča zvezno približevanje in premikanje.

Podjetje ima tudi srečo, da je nekdo izdal gonilnik, ki oponaša tipkovnico, miško in joystick. Najdeš ga na njihovem forumu (www.3dconnexion.com/forum/viewtopic.php?t=336) in z njim mi je naprava dokončno prirasa k srcu. Upam, da so

matrox
Graphics for Professionals

Profesionalna grafika za delo na več zaslonih

Rešitev za delovne postaje   Rešitev za prenosnike

Zastopnik in uvoznik za Slovenijo:

IZID computers

<http://www.izishop.net>

Surovi biti

Tudi tu se namreč najdejo neobdelani, tako rekoč deviški biti, ki se jih kuharjeva roka ni dotaknila. Po domače se načinu reče RAW in gre za surovo informacijo, ki jo digitalni fotoaparati zajame neposredno s svetlobnega tipala. Če hoče fotkič iz tega narediti nam domači JPEG, ga čaka še nekaj dela. Najprej mora združiti pike osnovnih barv RGB, da sploh dobi pravo barvo v določeni točki. Nato sledita izravnavanje beline in obdelava po uporabnikovih nastavitvah, recimo ostrina in nasičenost barv. Zadnja koraka sta kompresija in zapis na pomnilniško kartico. Kako zmogljivi so ti onegajčki, se vidi po tem, da proces traja desetinke sekunde. Zmogljivejši modeli umejo narediti do deset posnetkov na sekundo, pa še tu je ponavadi omejitev hitrost oziroma počasnost pomnilniške kartice.

Zakaj bi se potemtakem sploh bavili s surovim mesom, če nam ga fotkič brez težave brzinsko zapeče, posoli, okraši in lično zapakira? Odgovor je preprost: ker včasih želimo več oziroma bolj zaupamo lastnemu uchu, profesionalnemu softveru ter milijardi tranzistorjem v računalniku.

● **Bodite pozorni na srajco: levo je JPEG, desno RAW. Tudi v svetlih delih RAW veliko pridobi, a pretiravati s preosvetlitvijo ni zaželeno. Raje malenkost temno kot presvetlo.**

PredLeča se odpravi v japonsko restavracijo na veliko porcijo sušija. Ob tem mu misli hitro uidejo na drugo področje. Fotografsko, seveda.

Je več bolje?

Večina tipal zmora zajeti vrednost ene točke v vsaj 10, novejši celo v 14 bitih po barvnem kanalu. Drugače povedano, vsak piksel določa od 1024 do 16.384 odtenkov rdeče, zelene in modre, kar teoretično pomeni do štiri bilijone končnih barv. To je pravo razkošje v primerjavi z JPEGom, ki ima osembitne kanale in posledično 'le' 16 milijonov barvic. Hkrati je to poglobljena prednost formata RAW. Seveda pa je zaradi tega požrenejši. Tako recimo posnetek canon 400D zasede okoli 10 MB, sonyja R1 kar 20 MB, v samem vrhu pa je fuji S3 pro s 36 MB! Navaden JPEG dobrega aparatura se, kot ima vsakdo izkušnjo, giblje med 2 do 5 MB. Ker fotoaparati slike ne obdelajo, je ta postopek v domeni fotografa. Se večja kilaža in dodatno delo splačata?

Če veš, zakaj ti nucaš in kako deluje fotografija oziroma si vsaj orenk amaterski, če ne že kar poklicni fotograf, vsekakor. Pri večini fotografij, narejenih z namenom beleženja družinskih dogodkov in kazanja slik sorodnikom v stilu 'glej, Janezkov rojstni dan, prvič v vrtcu in imamo nov avto', ni nobene potrebe po najboljšem, kar fotoaparati lahko da od sebe. Fotkanje

● **Razlika med RAW-pretvornikoma: levo Lightroom, desno DxO Optics Pro. Slednji je ob občutno manjšem šumu uspel ohraniti vse podrobnosti brez izgube ostrine.**

poroke pa zna že biti bolj primerno za RAW. Nevesta, oblečena v belo, in črni ženin dasta kombinacijo, pri kateri se fotoaparati zmede in praviloma narobe izmeri svetlobo. V praksi to pomeni, da bo bodisi fračina obleka čisto bela, bodisi ženin le črna zaplata. Surova fotografija z dodatnimi tonskimi vrednostmi ume vsebovati detajle, ki bi se drugače izgubili. Tu je pomembno izravnavanje beline. Aparati često zadenejo pravo vrednost, toda včasih ga močno biksnejo. Tipalo je umerjeno na dnevno svetlobo, za vse ostale izvore algoritmi dodajajo ali odzjemajo barve glede na nastavitve. Vsako popravljanje slabša sliko, saj izloča odtenke.

Kdaj torej uporabiti RAW? Recepta ni, le smernice. Če fotkaš za denar in imaš čas, je RAW dobra varovalka pred podosvetljenimi oziroma preosvetljenimi posnetki. Po surovih bitih je modro poseči tudi, ko nisi prepričan vase oziroma v fotoaparati. Potovanja, predvsem daljša, so lahko problematična zaradi prostora na pomnilniških medijih; v tem primeru je dobro uporabiti JPEG in se natančneje posvetiti nastavitvam. V močnem soncu zna RAW doprinesti k lažjemu odpravljanju senc v temnih delih, čeprav Photoshopova funkcija highlight / shadow to opravi solidno. Največ je torej odvisno od poteka dela in seveda od tega, če se z novim načinom po domače zaštekaš.

Format RAW seveda ni privzeti zapis, ampak ga moramo izbrati, ako je sploh na

● **Bibble Lite 4 za svojo ceno ponuja dosti več, kot bi marsikdo pričakoval. Pregleden osrednji del in veliko dodatnih funkcij.**

voljo. V profesionalnih modelih, torej v vseh zrcalno-refleksnih, je kakopak na voljo, dočim ga v kompaktnih najdemo redko. Canon, na primer, ga je povsem opustil. Še ena manjša težava pri RAWu je ta, da ima vsak proizvajalec svoj zapis. V praksi to pomeni, da morajo založniške hiše izdati nove različice programov oziroma popravke vsakokrat, ko pride na trg nov model fotoaparata. Zato je Adobe udeležil univerzalen zapis RAW, tako imenovani DNG (digitalni negativ). Nekaj proizvajalcev ga že uporablja, veliki ga zaenkrat puščajo ob strani.

Iz RAW v JPEG

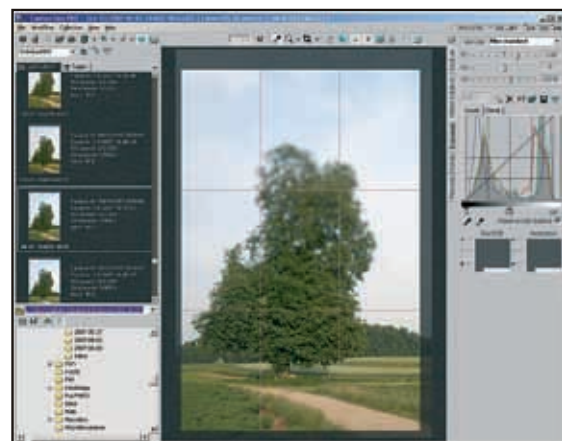
Važen pogoj za ubadanje s surovino na PCju je velika količina pomnilnika. Minimum je gigabajt, raje več, zlasti v Visti. Pomembno je hitro srce, po možnosti v paru ali kvartetu. Že tako je na prvi pogled nenavadno, da nek čipek DSP (digitalni signalni procesor) v fotkiču obdela nekaj posnetkov v sekundi, dočim štirijedrniki z najboljšim softverom melje bistveno dlje. Razlog tiči v konkretni namenskosti prej omenjenega procesorja. Za obdelavo surovih posnetkov je torej potrebne nekaj dodatne opreme in truda, ki bi ga sicer opravil fotoaparat. Večini zrcalno-refleksnih fotoaparatov je sicer priložen cenen RAW-pretvornik, a je njegova uporabnost včasih na meji živčnega zloma in je treba poseči po boljših rešitvah. Te se gibljejo od 70 evrov (Bibble Lite) do 500 njih (Capture One). Vsi imajo nekaj skupnih točk. Osnovni element je histogram, ki pokaže razpon svetlosti. Na račun večjega števila odtenkov je popravljanje svetlosti lažje. Pretiravanje ni priporočljivo, saj se bo hitro pokazal šum. Popravljamo lahko tudi presvetle slike, vendar največ do polovice zaslonke (-0,5), kajti v svetlih delih ni veliko informacije. Izravnava beline lahko v večini programov naredimo z izbiro področja (točke), kjer naj bi bila nevtralna barva (odtenek sive), vendar je zaradi napačne izravnave beline obarvana rumeno (umetna svetloba) ali modro (dnevna svetloba). Program nato samodejno popravi ostale vrednosti. Večina programov zmore shranjevanje v JPEG ali TIFF. Slednjega se velja poslužiti, ako za nadaljnje delo v Photoshopu uporabl-

● Adobe Lightroom z milijonom funkcij. Nudi tudi upravljanje z arhivom, kar ima le še Apolov Aperture, s katerim se na macu podaja v direkten spopad.

jamo 16-bitne kanale. Morda se sliši neverjetno, a dodatne barve pridejo prav pri modrini neba ali morja, kjer lahko hitro nastanejo koračni prehodi med odtenki, ali pri pretvorbi v sivinsko sliko. Od programja velja izpostaviti danski Capture One, ki ima sicer najmanj možnosti, vendar je zanimiv zaradi načina dela: medtem ko finomehaničariš sliko, softver prejšnjo dokončno obdeluje v ozadju. Večnostnost je narejena odlično in sploh ne moti obdelovanja slik. Je eden redkih programov, ki brez težav deluje na slabših računalnikih, vsi ostali so strojno veliko zahtevnejši. Za DXO Optics so francoski avtorji analizirali boljše fotoaparate in ustvarili module, ki odpravljajo optične napake: vinjetiranje (temnenje robov), moder sijaj na ostrih prehodih (purple fringing) ter nepravilnosti v geometriji slike, tako imenovane sodčke (barrels) in blazinice (pincushion). Program se ponaša še z eno odlično možnostjo, osvetlitvijo temnih delov brez dviga ravni šuma. Adobe se na to področje spušča z dvema izdelkoma, Photoshopom in Lightroomom. Pravzaprav je pravi slednji, Photoshop ima to kot dodatek. Za plitve žepce bo dobrodošla novica, da je enak dodatek v Photoshop Elements. ACR, kakor se stvar imenuje, je pravzaprav

ma 130 dolarjev), imata vse pomembne opcije, med ostalim odstranjevanje morebitnega prahu na tipalu. Poleg tega znata obdelovati slike v ozadju, odpravljati težave objektivov, sliko na različne načine pretvoriti v črnbelo ... Prav tako Bibble bo z nekaj sopihanja deloval tudi na slabših računalnikih. Nasneli smo ga na natlačenko, zato ga velja preizkusiti.

● Capture One je starosta med programi, a to se mu pozna le pri videzu in številu možnosti. Glede poteka dela in hitrosti mu ni para, konkurenca mu je samo Bibble Lite.

fotofantasy

Vaš spletni fotograf

DIGITALNA FOTOGRAFIJA
DO VELIKOSTI 10X15

SAMO 0.1 EUR

23,944 sli

AKCIJA VELJA SAMO ZA NAROČILA PREKO PROGRAMA PHOTOORDER,
KATEREGA DOBITE BREZPLAČNO NA SPLETNEM PORTALU WWW.FOTOFANTASY.SI

BARVE
USTVARJAMO

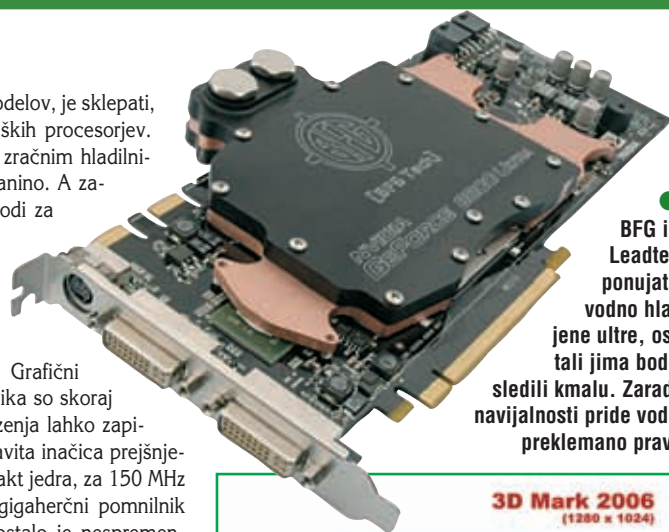

GEFORCE 8800 ULTRA

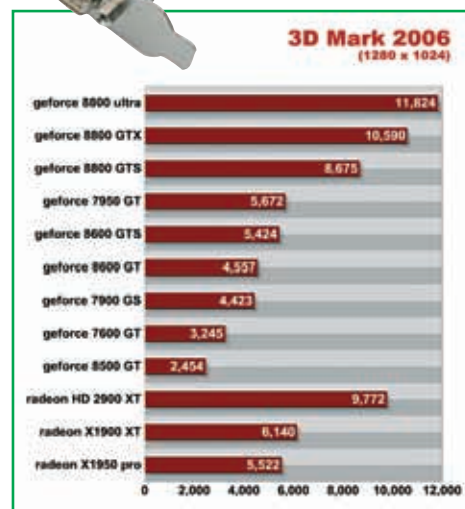
Življenje Nvidijinega nadimka ultra je presenetljivo zanimivo. Prvič se je pojavil davno tega, ob izidu njihove druge generacije kartic, in je označeval najhudejši primerek v družini. Serija se je finančno odrezala zelo dobro, dočim je GeForce 2 Ultra kraljeval na vrhovih hitrostnih lestvic. Malce presenetljivo je zato, da je podoba nato izginila z radarjev. Tretja in četrta generacija gesil je uporabljala oznako titanium in moč podajala z abstraktnimi številkami. Ultra se je znova pojavila šele z GeForce FX, a še zadaj ne v nekdanjem velikopoteznem stilu. Podimek so zlorabili za označbo kopice modelov, vključno z mimosunki vrste GeForce FX 5200 Ultra. Pravo veljavo si je besedica povrnila, ko so jo napopali na model 6800 Ultra, najnabritejšo izpeljanko verjetno najbolj uspešne Nvidijine familije. A kot zakleto je zatem ponovno nastopil čas za počitek – GeForce 7 in 8 so svoje šampione ozaljšali s tričrkovjem GTX. No, starošolski marketingarji so pri Nvidiji očitno ponovno prišli do besede, kajti Ultra je vstala iz pozabe. In to nič kaj polovičarsko, saj označuje model s posebnim poslanstvom. GeForce 8800 Ultra ni namenjen množicam, podjetje ga je vpricho nedavno predstavljenege Radeon X2900 XT izdelovalo izključno kot preventivni ukrep, da obrani hitrostno lovoriko. Kartica je zato izjemno butično ekskluzivne narave, kar ni težko zapaziti. Za začetek pri nas košta debelih 740 do 840 evrov, kar je absolutni cenovni rekord. To je pekočih 150 do 200 evrov več od doslej najdražje grafe, 8800 GTX. Ker črno-zeleni zadnja leta vztrajno dvigujejo

zgorjo cenovno mejo elitnih modelov, je sklepati, da jim diši tisočevski trg puvaških procesorjev. Ultra je gromozansko zmene, z zračnim hladilnikom, ki se razteza čez vso tiskanino. A začetnost je zadnje čase itak v modi za vse urne modele. Novost pa so vodno hlajene inace, denimo v BFGjevi izvedbi, kakršna je na sliki.

Pod gigantskim črnim hladilnikom pa se skriva razočaranje. Grafični čip ter količina in vrsta pomnilnika so skoraj enaki 8800 GTX. Brez dolgozevenja lahko zapišem, da je Ultra le malenkost navita inaceja prejšnjega kralja. 36 megahercev višji takt jedra, za 150 MHz poskočnejši senčilniki in 2,16-gigaherčni pomnilnik GDDR3 so edine razlike. Vse ostalo je nespremenjeno, vključno s količino tranzistorjev (in s tem računskih enot), prepustnostjo pomnilniške pipe ... Nespremenjeno je celo vezje za odkodiranje videa, kar pomeni, da Ultra na tem področju posekajo GeForce 8500 in 8600! Glede na specifikacije ni presenetljivo, da novoprišlek v testih ne upravičuje svoje cenovne premije. Že res, da je trenutno najhitrejša grafikulja, toda za 200 evrov dodatka sem pričakoval kaj več kot povprečno pet- do desetodstotne pospeške. Morda bo kartica zanimiva le kot navijalka. Zavaljo malenkostnih izboljšav v zasnovi čipa in proizvodnem procesu Ultra že s privzetim hladilnikom dosega frekvenco okoli 690 MHz, o čemer lahko geteiki le sanjajo. Z naprednejšimi hladilnimi metodami so rezultati kakopak ustrezno boljši. Škoda, da Nvidia takih takov ni določila že privzeto. **Luni**

● BFG in Leadtek ponujata vodno hlajene ultre, ostali jima bodo sledili kmalu. Zaradi navijalnosti pride voda preklemano prav.

vodafone live!

IZBRANE IGRÉ V JUNIJU 50% CENEJE!

Bejeweled®	Tetris® Mania	The Sims™ 2	Asphalt Urban GT 2
Bubble Bash	Rayman Raving Rabbids	Sexy Vegas	MONOPOLY Here and Now
Sonic the Hedgehog Part 2	Tom and Jerry - Food Fight	World Series of Poker® Texas Hold'em	Aquaria

SE VEČ PROMO IGER NA VODAFONE LIVE!

Ujemi svet

simobil

vodafone

Simobil d.o.o., Šmartinska cesta 134a, SI-1000 Ljubljana | www.simobil.si

ODLIČNO ZA ODLIČNJAKE

BIL SEM ODLIČEN IN ZATO MI PRIPADA

5% POPUSTA*

SI BIL PRAV DOBER? KUPUJ 4% CENEJE!

Preverjanje znanja

Janez ima spletno povezavo hitrosti 2 Mb/s. Koliko dni bo potreboval, da napolni svoj novi 500 GB MyBook s podatki, če predvidevamo, da bo vse podatke nanj prenesel s spleta pri polni hitrosti, ki jo podpira njegova povezava?

WD MyBook Essential 500 GB, USB 2.0

REDNA CENA 154.⁸⁰ €

Informacijska cena v DTV: 17.000,37

JAE www.jae.si

Trgovina Ljubljana Brncova 13, 1000 Ljubljana ☎ (01) 5896 226 ☞ prodaja@jae.si	Trgovina Kolosej Maribor Loška ulica 13, 2000 Maribor ☎ (02) 2521 264 ☞ prodaja-hbl@jae.si
Trgovina Celje Mariborska cesta 67, 3000 Celje ☎ (03) 4911 777 ☞ prodaja-celje@jae.si	Trgovina Novo mesto Navi trg 5, 8200 Novo mesto ☎ (07) 3314 330 ☞ prodaja-nm@jae.si

* POPUSTI VELJAJO SAMO ZA PLAČILO Z GOTOVINO IN SE MED SEBOJ NE SEŠTEVAJO!

Ti Tuba

Komunikacijska revolucija lahko včasih traja tisočletja, družbena, ki ji sledi, pa manj kot dve leti. To nas uči primer YouTubea. Yohan zato naostri skalpel, se oboroži z macolo in se zapodi v čreva še enega novejših spletnih fenomenov.

Mediji. Prenašalniki informacij. Od poslikane stene do natisnjene časopisa je minilo tisoče let, še nadaljnjih nekaj sto do gibljivih podob. Hkrati se je širil način podajanja informacij. Tisoč besed da zgodbo, a ena slika pove tisoč besed, pravi star pregovor. Ker je v sekundo običajno stlačeno štirindvajset slik, je po tej logiki v triminutnem spotu vsaj štiri milijone besed. Za primerjavo, ta članek jih ima do te točke dobrih deset krat deset. Moč informacije torej eksponentno narašča. Hkrati pa njena sila postaja vedno bolj neobvladljiva. Cenzura, še do pred nekaj desetletij splošna in enostavno izvedljiva praksa po vsem svetu, je tako vedno bolj neučinkovita in s pojavom interneta se je bojijo le še v najbolj zahojenih čoških sveta. Kdo ji bo zadal zadnji udarec?

Nekoč in danes

YouTube bi znal biti dober odgovor na vprašanje iz prejšnjega odstavka, tako kot drugi podobni servisi za objavo praktično kakršnega koli snemanega gradiva. Posebej če so kombinirani z nekaterimi drugimi spletnimi orodji. Naj utemeljim. Internet se je kot surov medij rodil s (skoraj) statičnim načinom podajanja informacij. Pač kot klinopisana tablica ali revija, ki jo držite v rokah. Če jo v nekaj sekundah na hitro prelistate, boste morda dobili občutek gibljivosti. Ker pa Joker ni prirejen takemu načinu podajanja informacij možganom, od tega ne boste odnesli dosti znanja. Toda razlika seveda ni samo v načinu podajanja informacij in v nosilcu – zaslonu oziroma papirju. Gre za

povratne informacije. Če ti njega dni članek v časopisu ni bil všeč, si lepo sedel za mizo in na list papirja nakracal, kaj te žuli. Potem si dal vse skupaj v kuverto, prilepil znamko in zadegal v rumeno kišto. Nakar je na drugi strani verjetno avtomatično romalo v koš. V času zgodnjega interneta si poslal elektronsko pismo. Učinek je bil podoben, za par kvantov hitrejši, a bržkone še vedno na ravni enodimenzionalne komunikacije skorajda brez neposrednega vpliva na zunanji svet. Dandanes, v času 'sodobnega' medmrežja druge inačice (Web 2.0), pa lahko katerokoli informacijo vsak neposredno komentira, na primer v blogih in po forumih.

YouTube je tu naredil logičen korak naprej: združil je gibljivo sliko in obstoječe spletne komunikacijske

servise. Seveda je bilo na nekaterih specializiranih spletnih straneh že prej moč objavljati svoje posnetke, a če zanemarimo tehnologijo, sta jim manjkali YouTubeova enostavnost in eleganca. Dejansko je Tuba iz eksperimenta uspelo narediti obrt. Tako je postal gonilna sila novega interneta, kjer so avtorji vsebine večinoma sami uporabniki. Seveda je to lahko storil šele, ko je odpravil tehnološke omejitve. Žice so bile pred par leti preozke za vse nule in enice, ki bi internetu omogočale večjo gibljivost, brezžične alternative pa so šele zdaj komaj shodile. Trdo diskovje je bilo premajhno in nerentabilno, naprave za digitalni zajem slike (beri: kamere) niso bile ne poceni, ne uporabne. Prav tako je bila v povojih in / ali nazarensko draga programska oprema za obdelavo, montažo, pretvarjanje in avtoriziranje posnetega gradiva. Ljudje pa itak potrebujejo čas za učenje vseh možnih teoretičnih in praktičnih prijemov snemanja. A kot kaže, je pred kratkim padlo dovolj ovir in balonček je počil. Tehnološko gledano servis YouTube deluje, a preden bo dozorel in bomo nehali gledati amaterske kvadratke ter sneg še vedno razmeroma redkih zanesenjakov, bo moralo preteči še kar nekaj Gradaščice.

● Ta dva piflarski frisa pripadata glavnima ustanoviteljema Tube: Chadu Hurleyu in Stevu Chenu, ki sta obogatela čez noč. Ava. Ava.

Zajebati človeka

Lahko pa že sedaj vidimo, kakšno štalo TiTuba dela družbi. Po uvodni logiki lahko vsaka sekunda objavljenega gradiva naredi štirindvajsettisočkrat več koristi (ali škode) kot povprečna statična spletna stran. Predstavljajte si, da svoji dragi ali dragemu pošljete košarico po e-pošti. Ma ne bodimo malenkostni. Objavimo spletno stran z njenimi (njegovimi) fetiši. U hu-

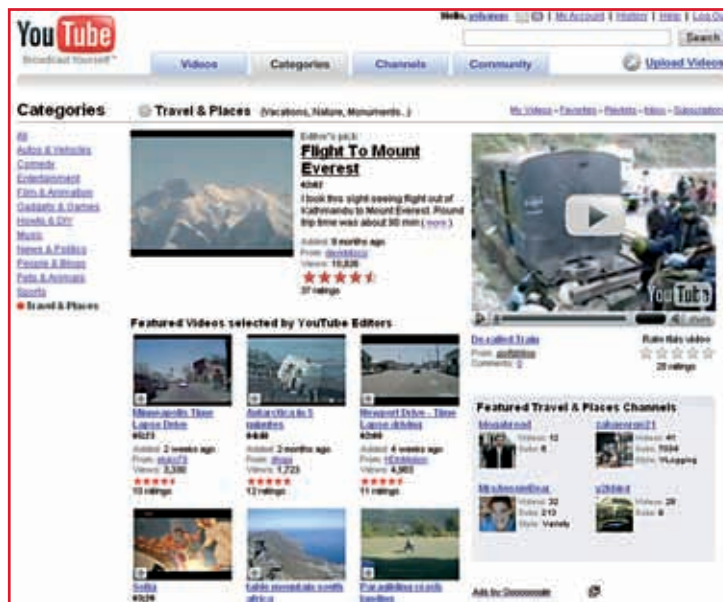
dirjal! Kaj pa, če bi gor dal lani na dopustu posneto delo, kako faše v rito vibrator? In odprimo zraven knjigo gostov, da bodo lahko to početje komentirali njeni (ali njegovi) sodelavci in sorodniki. Pa zraven vtaknimo še RSS-servis, da se jim pošlje obvestilo v poštni predal, ko bomo naložili sveže video zrezke s fetiši. Dalje – zakaj ne bi gostje, pardon, uporabniki našega spletnega mesta objavljenega komentirali v obliki lastnih video posnetkov? Dajmo, omogočimo gorvleko filmčkov! Pa dajmo še zaslužiti kaj, ko smo ravno v formi. Odprimo spletno trgovino, kjer je moč kupiti posnetke na DVDju v polni ločljivosti.

Vidite, kam pes maco lomi? Vidite v kateremu zajcu grmi tič? Ultimativna kazen v tem primeru bi bil YouTube. Košarica bo gotovo bolj osramočena in užaljena, pod njenimi nogami ne bo dovolj globoke luknje. Za to ne bi poskrbel le milijardnemu občestvu razgaljen video odrezek, marveč tudi (če ne predvsem) povratne informacije, ki jih lahko vsakdo prebere ali si jih ogleda. Prezrcalite ta potek sedaj na druge primere. Dajete odpoved službe s stilom? Posnamite šefov predalnik. Vam sosed krade sonce? Kamero usmerite v njegovo smreko. Ima politični nasprotnik preveč točk? Ni vrag, da ga ni kdo kje ovekovčil na plaži z visečim trebuhom in sumljivo spremljevalko. In če ga niso, za to poskrbijo posebni učinki. Vas lahko za take reči tožijo? Vsekakor. Toliko hitreje, če ste doma v Čezlužu, kot bomo kasneje videli na praktičnih primerih. Ampak blaženo zadovoljstvo, za doščanje, smejanje nazvnoter ... Sam dosežek ... Poleg tega je tožba manj verjetna, kot če dragi zadavite pudljo, brcnete šefa v rit, posekate sosedu smreko ali političnemu nasprotniku na soočenju rečete, da je prasec zavaljen kurbav. Z YouTube ni šale. Kot bi rekel bivši predsednik naše države, sedeč na zidu, binglja joč z nogama: "Nič več ni tako, kot je bilo."

Čudo Tubino

Naziv YouTube je skovanka iz zaimka 'you' in glagola 'to tube' (oskrbeti, pošiljati). Slednja beseda je v samostalniški obliki hkrati neformalen naziv za televizijo. Ime naj bi tako uporabnikom sporočalo, da lahko vsak predvaja svoj TV-program. Povsem enak prevod zato ni mogoč, približen pa bi se lahko glasil nekaj v smislu Predvajaj.si. ali Sam svoj TV.

In kdo stoji za silikonskodolinskim spletnoportalnim fenomenom, ki se je zgodil ob pravem času na pravem mestu ter je naredil vse prav? To so Chad Hurley, Steve Chen in Jawed Karim, bivši uslužbenci PayPal, ob ustanovitvi vsi mlajši od golobradih tridesetih let. Chad je priznan strokovnjak za uporabniške spletne izkušnje. Baje je odraščal med Amiši in skrbi za videz, povezave, klasifikacije, iskalnike, optimizacijo nalaganja in podobne tehnikalije. Steve, ultimativni tajvanski piflar, skrbi za strojno opremo in podatkovne zbirke v ozadju. Seveda tega več ne početa osebno, saj imata vojsko peonov. Tretji član, v Nemčiji rojeni Bangladežan Jawed, je bil kriv, da je na koncu presko-

● Eden od razlogov, zakaj je YouTube pometel s konkurenco, je njegov konzervativno prečiščeni, minimalistični videz. Z enakim pristopom je Google uspel že pred skoraj desetletjem.

čila iskra. Njegova poslovno-filozofska žilica je prepričala prva dva, da gresta v samostojen posel, sam pa je ostal zunanji svetovalec z manjšim, a ne zanemarljivim deležem v podjetju. Urbana legenda govori, da so bili v stari firmi menda veliki spamerji in so folklu na veliko pošiljali zabavne filmčke. A ker je bilo veliko pošte zavrnjene zaradi prevelikih priponek in drugih blokad, so sodelavci, ki so bili kot rit in srajca, na papir vrgli idejo o namenskem servisu za take reči. Potem je šlo hitro. Zamisel so dodelali v začetku leta 2005, firmo so ustanovili čez nekaj tednov, beta testiranje se je pričelo maja istega leta, končalo pa čez šest mesecev.

Še isto minuto so YouTube opazili veliki in ga zasuli z denarjem. Dobesedno tlačili so jim ga v grlo. Mulci so začeli s par milijoni sposojenega, a so imeli v tistem trenutku že vse povrnjeno, delnice pa so bile vredne nekaj desetkrat več. Njihov delež lastništva je sicer padel pod polovico, a skupni izkaz je bil fenomenalen. Leta 2006 je YouTube postal spletni fenomen, saj je odjem slikosučnega materiala z njihovih strani naraščal kot pri norcih, pa tudi zbirka se polnila eksponentno. Na koncu leta se je pojavil Google in za Tubo ponudil odštekan znesek: 1,65 milijarde dolarjev v svojih delnicah. Vsak, ki je v to firmo pred letom in pol vložil dolar, je bil bogatejši za sto in več njih. Glavna ustanoviteljica so izplačali s 345 oziroma 326 milijoni zelencev, tretji pa jih je odnesel mizer-nih štirinšestdeset.

Konkurenca

No, trije PayPalovi prementenci niso bili edini, ki so okrog Novega leta 2005 začutili, da je prišel čas za internetni video fenomen. V tistem času, malo prej ali malo pozneje, so se pojavili Blip, You-AreTV, GoFish, Metacafe, Vmix, Out-

loudTV ... Vsi so delovali po skoraj enakem sistemu, a prevladal je YouTube. Prava konkurenca se je v obliki Google Videe pojavila šele globoko v lanskem letu. In ta je naredil štalo. Vsi vemo, kdo je Google, nesojeni veliki brat interneta. S premoženjem, vrednim polovico ne baš revne celine, je Google večino goraj omenjenih pohopsal še pred nakupom YouTubea. Nekatere je pustil bolj, druge manj samostojne. Videti je, da jo je YouTube zaenkrat še kar dobro odnesel. A tako je le na površju, saj iskalnik že nekaj časa išče po obeh bazah, tako da je popolna konsolidacija na tej ravni le vprašanje časa. Zato se zdi Googleov monopolni položaj v tej branži še toliko bolj zabetoniran. In če vemo, da je njegova misija na svoje strežnike spraviti poslednji klasični podatek, za naš svet ni več upanja. Skynet bo imel lahko delo. Vsi podatki bodo na kupu.

● Google Video je eden prvih, ki resno eksperimentira z višjimi ločljivostimi. V resnici gledamo samo malo manjše kvadratke.

Kako jim znese?

Večpredstavnostni strukotki pravimo tej vrsti medija video-on-demand, posnetek na zahtevo. Seveda je ta izraz širok, a v osnovi pomeni črpanje videoposnetkov za enkratno ali ponovno gledanje iz oddaljene knjižnice pod določenimi pogoji. Hec je ravno v teh.

Vsi najuspešnejši tovrstni servisi v ozadju delujejo podobno. Diskovna polja redijo na strežniških farmah, ki zavoljo rentabilnosti premorejo veliko standardizirane živine in malo farmerjev. Vendar razvoj, marketing in druga režija vseeno stanejo. Kakšna je računica? Kot rečeno, živijo pretežno od oglaševalcev (in napihnenih delnic). Tu se skrivajo veliki novci. YouTube kot največji ne povoha nikogar, ki za oglaševalsko kampanjo na njihovih straneh ne bo zagonil vsaj 25.000 dolarjev. Na dan beležijo sto milijonov dolgovlekov in so za Yahoojem, MSNjem in Googlom četrta najbolj obiskan spletni naslov. To pa napiči ušesa celo najbolj konzervativnih oglaševalcev. Tekoče stroške operative ocenjujejo na dober milijon dolarjev mesečno, zgolj prihodki od oglaševanja pa naj bi bili vsaj petkrat višji, kar je seveda rdeča ruta za bikovsko razpoložene vlagatelje. Objava zasebnega gradiva je načeloma povsod brezplačna, komercialna pač ne nujno, kar skrbi za dodaten kursor. Tudi pionirji nove vrste gverilkega oglaševanja, ki po svojem servisu promovirajo določene

● Lastniki licence South Parka so bili eni prvih in najtežavnejših, ki so dvignili glas nad YouTube. Goddammit.

[vse na enem mestu]

mimovrste
www.mimovrste.com

Glasbeni CD
Joe Cocker: Hymn For My Soul

15,99 €
3.832 SIT

Slušalke
Sennheiser HD-201

25,99 €
6.228 SIT

Digitalni fotoaparati Canon
PowerShot A460/srebrn

129,00 €
30.914 SIT

Grafična kartica Asus GeForce
EN8600GT/2DHT/256M 256MB, PCI-e

178,89 €
42.869 SIT

PC igra
ArMA - Armed Assault

34,99 €
8.385 SIT

PRVE ZVEZDE YOUTUBEWOODA

Eden od razlogov za uspeh YouTube je večno kopnenje malega človeka po minuti slave. Novopečeni zvezdniki so običajni luserji, ki uživajo, če pritegnejo pozornost, magari če sem jim vsi režijo v ksiht. Morda ne veste, kdo je Gary Broolsma, veste pa, kdo je Numa Numa Guy. Da ne omenjamo Chada Vaderja in njegovih prigradov v supermarketu, ali pa Juana Manna, ki na ulici brezplačno ponuja objeme. Ma najdeš gor vseh vrst bizarnosti. Od tipa, ki povečerja povoženo mačko, do pritegnjenca, ki že šest let sleherni dan slika lasten fris in je iz tega naredil stop-motion animacijo. Metre knjig bi se dalo napisati samo o tem vidiku fenomena.

A nekaterim je preboj iz anonimnosti v slavo in naprej v denar uspel. Opazili so jih poslovneži in postali so želena roba. Brooke 'Brookers' Broderack velja za prvi in najboljši tak primer. Njene na YouTube objavljene amaterske skeče so opazili pri MTV in NBC. Sedaj dela kot profesionalna režiserka spotov in je redna gostja pogovornih oddaj. Tubaši so pristavili piskrček in najboljšim umetnikom začeli podeljevati pocinkane piske pod jako originalnim imenom YouTube Video Awards. Prvič so jih raztalali letos za 2006. Za

originalnost jo je prejel spot Here It Goes Again skupine OKGo, za komičnost Smoosh Short 2: Stranded istoimenskega zabavljaka, najboljši komentar Hotness Prevails je skotil uporabnik thewinkone, najboljša nanizanka pa je Ask a Ninja digitalfilmmakerja. Za najboljši glasbeni spot so izbrali Say It's Possible pevke TerraNaomi, nagrado za ganljivost je dobil goraj omenjeni razdeljevalec brezplačnih objavov z delom Free Hugs Campaign, ne smemo pa pozabiti niti nagrade za prischnost, ki jo je domov odnesel Kiwi, avtorja Mad-Yeti47.

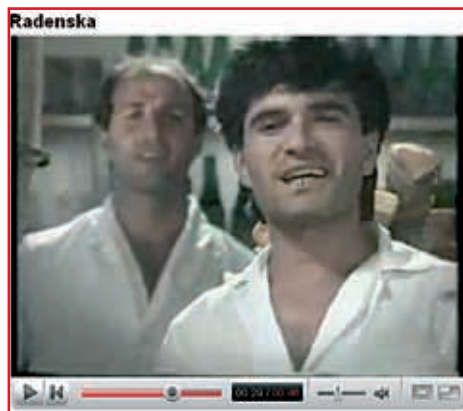
Toda pri YouTubeu se ne bodo ustavili samo pri simboličnih nagradah. Potrdili so govorice, da bodo avtorjem najbolj prometnih del začeli izplačevati mrzlo gotovino. Prvi odzivi so si zelo nasprotujoči. Očitno je, da za to odločitvijo stoji močan lobi predanih kvazi profesionalcev, ki bi radi prišli do zaslužka, še preden jih opazijo in povabijo k sodelovanju produkcijske hiše. To se seveda običajnim, socializma vajenim malim uporabnikom ne zdi fer. Če dajo nekaterim, bi morali vsem, pravijo.

oglasne video šniceljčke. Briljantno. Na televiziji reklame preskočimo, tu jih buljimo po lastni svobodni volji. Kar spomnite se, kdaj vam je kdo na e-poštni naslov nazadnje poslal povezavo na YouTube do neke nore reklame. Naključje? Ma beži volom jajca flajhat.

Vsi smo različni

Ponudniki se razlikujejo zlasti po podpori različnim formatom slikosučnega materiala, dodanih storitvah (komentiranje, ocenjevanje, avtomatizirano nalaganje, servisi za povratno informiranje ...), omejitvah prostora in predvsem vsebini. YouTube si na primer lasti omejitev sto mega na datoteko oziroma deset minut na posnetek, vendar ima VIP-razdelek brez omejitev. Enostavna registracija z veljavnim e-poštnim naslovom omogoča enostavno pošiljanje, in to je to. Tudi zato lahko na Tubi vidimo stvaritve poslednjih retardov. Naloženi posnetki v podprtih zapisih (največkrat so to avi, mov, mpeg in mp4) se običajno vsakič, ko zaženete predvajanje, sproti prekonvertirajo v datoteko vrste flash video streaming velikosti 320 x 240 pik ter z mono zvokom. Mimogrede, nekateri ponudniki eksperimentirajo z višjo kakovostjo prikazovanja. Google Video na primer omogoča sukanje v VGA-kvaliteti s stereo zvokom. Skratka, tak sistem omogoča gledanje video odrezka, ne da bi ga s spleta vnaprej pretočili do konca. Posnetek po ogledu ostane na trdem disku v obliki maskirane začasne datoteke flash video (končnica flv), ki se jo da z določenimi orodji najti in si jo znova pogledati ali jo drugače uporabiti.

● Bežen pogled v statistike legendarne 'jugoslovanske' reklame za radensko pove, da je bila ogledana sedemtisočkrat.

Kar se vsebine tiče, so razlike večje. Nekateri ponudniki so specializirani in dovolijo le vsebino v okviru splošnih smernic svoje filozofije. Tako imamo strani, kjer najdemo samo akademske poskuse; strani, specializirane za paparacastvo; take z živalskimi smešnicami; in tako naprej. Večina ponudnikov, tolikanj bolj veliki nespecializirani, kot je YouTube, pa se s takšno ali drugačno cenzuro trudijo zadržati nivo zbirke objavljenih posnetkov na neki razumni ravni. Da zaradi kaosa ne izgubijo prometa, predvsem pa zato, da se izognejo tožbam. Toda cenzura ni vedno instantna, poleg tega je težko ugotoviti, kaj bi bilo lahko na določenem video odlomku za nekoga sporno. Pri tem sicer pomagajo kar uporabniki, saj imajo ob vsakem video klipu gumb za takojšnjo prijavo morebiti spornega posnetka. Hkrati lahko posnetke namenijo ozkemu krogu uporabnikov z vnaprej prijavljenega spiska. Vseeno pa je zaradi strašne količine in nepretrganega gobjanja robe nemogoče registrirati vse kršitve vseh možnih uzanc, načel, dogovorov, dobrega okusa in zakonov. S tem, da objavitelja ni vedno enostavno izslediti. Odondod časopisne stolpe širom sveta polni-

jo take in drugačne posnete ter neposnete bruke, ki so se ravno dobro začele vlačiti po sodiščih.

Če se vrnemo h konkretni vsebini YouTubea, v splošnih pravilih in pogojih uporabe piše, kaj trpijo in česa ne. V težave vas lahko spravijo prikazovanje eksplicitne pornografije (lastne ali tuje proizvodnje), tako da redno čistijo tako Severinin podvig kot Pameline packarije. Ne smete objavljati nasilja, gnusnosti, odlomkov nevarnih in nezakonitih dejanj (sestavljanje bombe, uporaba drog) ter avtorsko varovanega gradiva. Na tapeti so spodbujanje k sovražnosti, nestrp-

● Blip.Tv je eden redkih video portalov, ki ga še ni pohopsal Google. Specializiran je za profesionalnejšo epizodno vsebino. Neredko srečamo pilote uspelih nadaljevanj.

nosti, rasizmu, šovinizmu in grobi posegi v zasebnost. Kaj pa sploh še ostane, povprašavši? Oh, čuda. Prevladujejo smešnice in na trak zabeleženi podvigi vseh sort (športni dosežki, pimpani avtomobili, harakiri fore, rokohitrstva, iluzije ...), vsaj kar se tiče kumulativnega doljemanja. Vsakovrstni amaterski umetniki so takisto zelo hvaležni polnilci terabajtnega diskovja. Zadnji čas so nadvse priljubljeni video blogi. Špilogeekki si ne morejo kaj, da ne bi na Tubi objavljali svojih dosežkov v igrah, zato je gor bilijon filmčkov, kako rulja postavlja rekorde, premaguje težke situacije in izvaja take umetnine, da resno podvomim o tem, da alieni še niso zavzeli Zemlje. Zelo popularni so video skozihodi, walkthroughji, in speed runi, ovekovečeni hitroteki skozi igre. Oglasi so itak hvaležno posneto gradivo. Prav solze mi stopijo v oči, ko gledam sejugoslovansko reklamo za radensko tri srca in nepozabno narodno budnico o Sloveniji, moji deželi. Tržno nišo so našla podjetja, ki objavljajo animirana navodila za uporabo svojih izdelkov, recepte za pripravo jedi, polreklamne dokumentarce, razne splošne nasvete ... Razširjen hobi je video komentiranje tekočih političnih, tabloidnih in drugih dogodkov. Videospoti, risanke ter posnetki gledaliških predstav, koncertov, nastopov komikov in podobnih frikov so že na meji spornosti, a večina avtorjev objavo dovoli oziroma se vsaj molče strinja. Če seveda pregledujejo take strani ali to kdo počne zanje. Večino najpopularnejših glasbenih spotov boste našli brez težav, le manj znani umejo povzročati iskalne težave. Še bolj omejena je izbira tistih risank, odlomkov TV-nadaljevanj, skečev in filmov, ki so avtorsko prezaščiteni. Praviloma se avtorji strinjajo le z objavo mikro odlomkov ali drugače pohabljenega gradiva, sicer gre dalje v luft. A jebiga. RIAA in holivudarski lobiji so ta trenutek enostavno premočni, da bi jim YouTube lahko konkuriral v njihovem brlogu. Izven njega je zgodba drugačna.

Tekoče skrbi

Eno je ujeti na trak, kako si nekoga pwnal v WoWu. Nekaj povsem drugega pa objavljati na pomnilniške enote ujeta kriminalna dejanja. Kljub prepovedim napeljevanja k hudodelstvu, nestrpnost, prikrito in odkrito nasilje ter žalitve na tovrstnih servisih niso nič novega. Tako so se pred časom našli bureki, ki so posneli izživiljanja nad sošolci in jih vrgli na Tubo. Seveda je kljub hitrim ukrepom nastal cel halo. Obešanje nekega iraškega diktatorja tudi ni baš koristilo YouTubeu, saj uradno dovolijo le objavo posnetkov do tik preden človeka spremenijo v pinjato. Še večje težave imajo zaradi nedovoljene objave avtorskih odlomkov slikosučnih mojstrstev, zaradi katerih v zadnjem času milijardne tožbe kar dežujejo. Primere rešujejo ena na ena, YouTube se praviloma takoj odzove na vsak nesporen namig na sporen video odlomek. Vendarle imajo na plačilni listi tudi nekaj (no, po Googlovem nakupu verjetno več kot le nekaj) hudičevih advokatov, zato pri malo manj nespornih primerih ne stisnejo vedno repa med noge. Konec koncev je proračun za tožbe že ob predaji lastništva znašal osmino celotne vrednosti firme. Ko je protestiral japonski SAZAS – ali kar pač že imajo tam – so umaknili vse posnetke av-

torjev pod njihovo zaščito. Nadalje so se uklonili zahtevi po odstranitvi snemanih tekem lige NBA in BBC-jeve avtomobilistične oddaje Top Gear. Ravno tako je bil prehud pritisk Comedy Centrala, sicer dela Viacom, zato na Tubi ne boste več našli odlomkov South Parka in drugih smešnic z njihovim logotipom. Tako ali tako hoče Viacom doseči prepoved 'kraje' vse svoje robe, ne le s Comedy Centrala, in zahteva nerealne odškodnine. Med hecne primere spada tisti, ko je oni dan Ameriška agencija za preprečevanje drog sprožila kampanjo na YouTubeu in skoznjo ozaveščala prebivalstvo o nevarnostih fiksiranja. Folk seveda komentira mimo vsakega okusa. Tako pisno kot s protiposnetki in parodijami. Šlo je tako daleč, da je YouTube ukinil komentiranje filmov te agencije na njeno zahtevo. Vendar YouTube ni v takih pravnih težavah, v kakršnih bi lahko bil, če bi se medijske hiše odzvale pravočasno in ostro. Zakaj se niso? V prvi vrsti se zavedajo, da tovrstni servisi zaradi tehničnih omejitev (še) ne morejo konkurirati visoki kakovosti preplačanih originalov. Če po Tubi vrtijo deset minut njihovega filma v ločljivosti tamagotčijevskega zaslona, je to zgolj rajc za nakupe. Drugi razlog za odlašanje je strm vzpon vrednosti YouTubea šele v zadnjem času in njegova odprodaja Googleu. Hop, Cefizelj, sedaj si pa dovolj premožen, da lahko kaj izžamemo iz tebe, pa še bogatega strica imaš ... Tako je Google z BBCjem ravnokar dosegel dogovor, da bo v zameno za del oglaševalskega denarja le-ta dovolil objavo svojih oddaj na YouTube. Nakar je tu še en praviški problemčič, čeprav iz druge smeri. Razlog je majhno proizvodno podjetje z ducatoma in pol zaposlenimi, imenovano Universal Tube and Rollerform Equipment Corp, ki je lastnik domene utube.com. Dotični tožijo Tubovce, ker so njihovi nepisni uporabniki do konca zabasali promet na njihovih predstavitevniških spletnih straneh. Eh, konji nehvaležni. Kaj pa reklama? Zadnja fronta je odprta na ravni splošne cenzure. YouTube je blokiran v marsikaterem podjetju, šoli, domu – in državi. Posnetek seksa na plaži Ronaldove bivše z neko zgubo je bil razlog, da so servis januarja blokirali v Braziliji. Pornička enostavno niso mogli odstranjevati s tako hitrostjo, kot so ga perverznejaki objavljali. YouTube? Skomignite z rameni. Odjem tega filmčka se

je zaradi tovrstne publicitete za milijavžentkrat povečal pri drugih sorodnih in P2P ponudnikih. Podobno jo je Tuba skupila v Turčiji prejšnji mesec. Tri dni so servis blokirali, ker so se na njem pojavili materiali z 'žaljivo' protiturško vsebino. Atatürk je peder in take. Da na Kitajskem, v eni glavnih cenzorskih velesil na svetu, nimajo tovrstnih težav, je poskrbel sam Google, ki filtrira vso vsebino za kitajski trg po navodilih njihovih vladnih služb. Zanimiv kompromis, kako priti do donosnega novega trga. Vse za dobiček, vse za napredek.

● Tudi Slovenci premoremo svoj YouTube. Portal Mojvideo.com ne more skriti, po kom se je zgledoval.

OPTIMIZACIJA POSNETKOV ZA YOUTUBE

YouTube je tehnično še vedno zelo omejen s splošno pasovno širino internetnih pip, zato je dobro vedeti nekaj osnov za optimiziranje gordajane gradiva. Standardna pretvorba v datoteko flash video, ki jo Tuba prebavi, vsak posnetek omeji na ločljivost QVGA 320 x 240 pik. Odvisno od barvne in ploskovne enotnosti videa ter prikazovalne hitrosti (običajno med 15 in 30 sličicami na sekundo) je lahko haitrost streaminga največ tam okrog 260 Kb na sekundo, plus kako četrtno za zvok, ki je zapisan ločeno v formatu MPEG-2. Seveda to velja, če imate nemoteno povezavo na splet. Kar pomeni, da je optimalna prikazovalna kakovost rahlo nad seštevkom teh števil, nekje med 384 in 512 Kb na sekundo. Kar je manj, se lahko pozna na kvaliteti, kar je več, je metanje pasovne širine proč, tisti z manjšo pipo pa gledajo diapozitive. Zategadelj so vse višje ločljivosti še v eksperimentalni fazi, saj celo ne baš jako napredna VGA-kvaliteta zahteva kar nekaj megabitov široko, torrentov osvobodeno pipo.

Iztisnjena tuba?

Težko je reči, kaj se bo zgodilo z YouTube, ko ga bo Google do konca prebavil. Bo iz riti padlo zlato jajce ali majhen, rjav kupček govna? In kaj se bo zgodilo po vseh tožbah in cenzurah? No, konec koncev to niti ni pomembno. Važno je, da je Pandorina skrinjica odprta in da se je s Tubo zgodil kvantni preskok pri zlivanju in uporabi medijev. Posledice za družbo so še neizmerljive, šele zgodovina bo pokazala, kako velik je bil ta korak. Naj se holivudari in vsi drugi nasprotniki mečejo na trepalnice, na dolgi rok je Informacija že zbežala. Ne bo se več vrnila v srednji vek životarit v klavstrofobično čumnato, razen če človeštvo ne naredi kakšne zares velike neumnosti. Tovrstnega pesimizma pa zaenkrat ne kaže stresati naokrog.

Prave sestavine za vašo domačo pekarno!

DVD±R (16x) / CD-R (52x)

HYUNDAI

Zastopa in distribuira: **Trion d.o.o.** Brnčičeva 1, Ljubljana, www.trion.si, info@trion.si, 01 563 40 46

Kaj boš počel letos poleti? Na plaži bezal po telefonu in pisal kilometrske mesidže, kako furaš safr v tej vročini pa mt je zafrustrirana pa fotr zapit in nagnit? Končal katalog iger za nazaj, med njimi Antičefurja ter Bloodwings? Izmenično hujšal in se redil, dokler se ti vamp ne bo spremenil v polpeto, s katero boš klofotal počasnele v vrsti za savno? Najbrž vse to. Toda ker vemo, da si fejš, boš medtem prebral še kako bukvo. Predloge nizamo

Sneti, Navi, Flegma, StricBedanc in Quattro.

Saj niso knjige same krive za to, da polzi jo navzdol po lestvici priljubljenih razbibrig, vsaj če na grbi nimaš lepega števila križev. Neznosno lahkotna konkurenca je prevelika, od televizorja prek raznoraznih sobnih in ročnih drkalic do neta. Vse miga, bliska in poka – tam v kotu pa ponižno čemi kupek papirja, v srži nespremenjen že stoletja.

A vendar se je v dotične starine vredno ozreti. Celo najbolj dodelani filmski svetovi, da igrarskih ne omenjamo, lahko kvečjemu z rokavico na dolgi palici držijo vlečko književnim, ki nazarensko prednjačijo tako

po dodelanosti kot širini in modrosti. Saj je res, da človek potrebuje tudi kako drugačno sprostitev in da je v literaturi, tako kot na vseh drugih področjih, ogromno pofla. Ampak ko hočeš zares spoznati naš svet s tem, da ga zapustiš, ne pogledaš ne v zaslon televizorja, ne v monitor, niti v morje ali nebo ne. Takrat pogledaš v knjigo.

Elizabeth Moon: The Speed of Dark

Jezik: angleščina

Umeščenost: razmišljujoča ZF

Elizabeth Moon je s številnimi serijami že uveljavljena

ZF-avtorica, največ pohval pa je prejela za svojo bržda najbolj nenavadno knjigo. The Speed of Dark se sicer dogaja v prihodnosti, vendar ni toliko ZF- kot razmišljujoča, intimno tankočutna pripoved o tem, kako je, če na svet gledaš skozi prizmo avtizma.

Namesto najstnika, s katerim je Mark Haddon očaral bralstvo v Skrivnostnem primeru ali kdo je umoril psa, se Moonova, ki je tudi sama mati avtističnega otroka, odloči za prav tako prvoosebno upodobitev odrasle osebe. Lou je v svojih poznih tridesetih in s skupino avtističnih sodelavcev dela za farmacevtsko podjetje, kjer blestijo po sposobnosti prepoznave vzor-

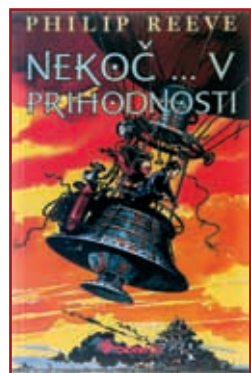
cev. Zagotovljena sta jim mir ter delovno okolje s trampolini, glasbo in vseh sort okraski. Ob prihodu krvoslednega šefa se pak reči obrnejo, saj jih začne ta pehati v preizkusno zdravljenje, ki naj bi iz njih naredilo 'normalne' člane družbe. V knjigi je govora o nanotehnologiji, cipih za uravnavanje vedenja in drugih dosežkih dobe za obzorjem. A vse to je mimobežno, kot obrisi za mlečnim steklom. Poudarek je na Louju kot človeku, ki pritegne z navdušujočo drugačnostjo, naklonjenost pa z razskrivnostjenjem stran za stranjo postaja globlja in bolj doživljiva.

Zgodba teče zlagoma in s preiščeno preprostostjo, vendar ne lenobno. Loujev ritualizirani, varno predvidljivi kozmos odločno postavlja pred izzive, grožnje in priložnosti. Posebej važen je njegov odnos do soljudi, kjer tovrstna motnja v duševnem razvoju povzroča največ težav. Navzlic drugačni prestavi, v kateri brni njegovo socialno življenje, Louja pestijo povsem običajne čustvene zagate. Tiha zagledanost v blago Marjorie, iskanje starševskih figur v prijetnem prijetnem paru Tomu in Lindi, zmedenost ob napihnjem težaku Donu, dušenje v prirežu nadrejenih ...

Drži, da se včasih zdijo prav ti normalni liki enodimenzionalni in lutkasti. Takisto bi mogli pod vprašaj postaviti Loujev eksploziven razvoj. A če se pred koncem knjiga res že malo razkuha, je zaključek mojstrski, kot piš zimskega zrak v preveč zakurjeno sobo. Enako osvežilno mesto gre temu hudo dobremu branju priznati med ostalimi bukvami, ki so postavljene v domišljjsko bodočnost. *Od iste avtorice odobreno: znana je njena serija The Deed of Paksenarrion, pa trilogija The Planet Pirates, univerzum Familias Regnant ... Plodovita oseba!*

Philip Reeve: Nekoč ... v prihodnosti

Jezik: slovenščina in angleščina (Mortal Engines)
Umeščenost: mladinski postapokaliptični steampunk
Tom Natsworthy je petnajstletni tretjerazredni vajenec v gildi zgodovinopiscev, ki sanjari, da bo nekoč orenk pustolovec. Tak, kakršen je vodja navigatorskega ceha, enega od štirih, ki obvladujejo London.

Urg? Navigatorskega? Ja, London je v tej bukvi orjaška premična ploščad, ki lovi manjše ter beži pred večjimi po izsušeni kotlini. Dotična naj bi bila nekoč, pred jedrsko katastrofo, Severno morje. Zdaj med mesti vlada načelo preživetja močnejših in sredi tiktakanja velekoles se znajde naš ubogi Tom. Nekoč ...

v prihodnosti odlikuje napeta zgodba, ki urno prestavi v peto in ne odneha do konca, dušo pa ji daje spremljajoč žaloben ton. Osvežujoč je tudi svet, saj si je Reeve posrečeno zamislil viktorijansko obarvano retro prihodnost, v kateri koncept vlečnih mest odlično zaživi.

V tujini je ta bukva popularna ter okinčana z nagradami in ima tri nadaljevanja pod skupnim imenom The

Hungry City Chronicles. Pri nas je po krivici spregledana, morda tudi zaradi neposrečenega prevoda naslova. A kljub temu vedite, da gre za kakovostno delo, ki dodobra popestri vroče dni.

Od istega avtorja odobreno: nadaljevanja stalno zori, medtem ko je zadnji del, A Darkling Plain, lani dobil prestižno nagrado Guardian. Ja, tisto, ki je proslavila Pullmanov Severni sij.

Nejc Gazvoda: Sanjajo tisti, ki preveč spijo

Jezik: slovenščina

Umeščenost: roman antiherojev s ščepcem ruralnega Ja, ja, vemo. Kanec nehigienično je, da na tak način in v tem prostoru izpostavljamo Nejca, ki se pri nas in na mn3njalu udinga pod svetim nadimkom Kontejnerus. A lahko nam verjamete, da bi bili prvi, ki bi rekli "Nejc, kar drugam nesi svojo suho robo", če bi bil roman apn. Pa ni. O njem pišemo zato, ker je dober.

"Bil je deževen večer. Vem, tako se ne začnena, to je najslabši začetek vseh časov – ampak bom tvegaj." Tako začne svoj drugi dolgotražec zlato pero in zlata ptica najmlajše domače pisateljske generacije. Mladcu, čigar romaneskni prvenec se bje za zlahtni naslov kresnik, se je tveganje očitno izplačalo, saj je spisal zrelo delo, ki tu nasmeje in tam da razmišljati. Na fabulativni ravni gre za zgodbo o zavodu v odmaknjeni vasi, kjer prebivajo dečki z nadnaravnimi sposobnostmi, segajočimi od branja misli do telekinze. Vendar knjiga ni klon Možakarjev ino dečev X, temveč je osnovni zaplet namenjen opisovanju tegob, s katerimi se srečuje njegova, v osemdesetih letih rojena generacija. Torej tako kot v Nejčevih prejšnjih delih, le da je poudarek na sli po ustvarjanju in odnosu do umetnosti. Prisotno je sicer pajkomoževsko razglabljanje, če z velikimi močmi pride tudi odgovornost. Toda mladci niso Petri Parkerji, saj močem navkljub nočejo zavladati svetu, niti mu pretirano pomagati, temveč le živeti čim bolj normalno življenje. Prvoosebni pripovedovalec, v katerem je prihuljena marsikatera skrivnost, in družčina, ki zna brati misli, sta piscu ponudila odlično izhodišče za pisateljske karafeke, kar Nejc izkoristi, tako da večkrat spremeljamo bizarne dialoge med pripovedovalčevim tokom zavesti in drugimi liki. Romanu se takisto pozna (a mu ne škodi!), da avtor študira filmsko režijo, saj je zgodba razsekana na kratke kadre. Ti se ob zatopljenem branju spremenijo v sliko in včasih prav ugledaš pot ter kot kamere, ki te uvede v prizor.

Od istega avtorja priporočeno: zbirka kratkih zgodb Vevericam nič ne uide, romanski prvenec Camera obscura in štorije v Jokerju.

Richard Matheson: I Am Legend

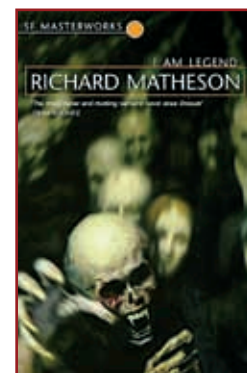
Jezik: angleščina

Umeščenost: horor / ZF

Robertu Nevillu ni dolgčas. Vsak večer se zapre v utrjeno hišo in skuša preživeti napade vampirjev, vsako jutro pa ob sončni svetlobi zleze ven in popravlja škodo. Podnevi lahko opravi še kaj drugega, recimo nastavi česen okoli hiše ali skoči v mesto po gorivo za generator. Predvsem pa je tedaj čas, da poišče čim več spečih vampirjev in jim zabije kol v srca. A po drugi strani Robertu Nevillu vseeno je dolgčas. Je

namreč edini človek na planetu. Skozi viski, glasno glasbo in nočno-dnevno rutino skuša pozabiti na preteklost, na normalno življenje v predmestju z ženo in otrokom. Na čas, ko je bil svet normalen.

So vam te vrstice znane? Nič čudnega, saj je knjiga navdih za vrsto horor filmov in ima velik vpliv na pisce grozljivih zgodb. A kljub temu, da gre za enega klasičnih vampirskih romanov, se Matheson tematike loteva z drugega zornega kota: vampirizem predstavi ti znanstveno. Prav zabavno je brati, kako pisatelju uspeva z znanstvenega vidika razložiti značilnosti krvososov in metod njih

preganjanja, ki jih je postavil Stoker v Dracula in smo jih vsi sprejeli de facto. Ostrozobce secira tako z medicinskega kot sociološkega vidika in rešitve so nenavadno prepričljive. Poleg tega je I Am Legend psihološka študija človeka, ki ostane sam, ter zgodba o boju z osamljenostjo in prirojeno potrebo po

človeški bližini. O upanju, ki Roberta ohranja pri življenju. In o preganjavi, ki se potuhnjeno spravi nate in s tabo ostane še dolgo potem, ko knjigo odložiš. V navezi z legendarnim koncem roman ne velja zaman za eno največjih ZF-del, čeprav šteje le dobrih 150 strani. (Mimogrede, koncem leta pride film z zamorcem z Bel-Aira v glavni vlogi.)

Od istega avtorja odobreno: od vrste ostalih uspešnic je najbolj znan roman The Shrinking Man.

Mary Hoffman: serija Stravaganza

Jezik: slovenščina, angleščina

Umeščenost: napeta mladinska fantazija

Predstavljaj si, da si mlad, a nad teboj visi smrtna obsodba. Zdravniki so jo za nekaj časa odložili, toda bolezen se je brzkone le potuhnila. Taka je življenjska zgodba najstnika Luciena – ki pa v dar prejme čudovit zvezek, v katerega naj bi pisal, ker je ostal brez glasu. Z njim v rokah zaspi ...

Predstavljaj si, da si mlada, vendar nad teboj visi grožnja. Sin, ki ga je s sabo v zakon prinesel tvoj oče, je zloben in preiščuje samo o tem, kako bi te čim bolj prizadel, fizično in psihično. Taka je zgodba najstnice Georgie – ki pa v izložbi starinarice zagleda prekrasen kipec krilatega konjička. Odreče se vsemu, da bi ga dobila, in ko je drobna figurica v njenih rokah, je srečna. Zvečer zleze v posteljo in si ga radostno privije na prsi ...

Predstavljaj si, da si mlad, toda obremenjuje te silna odgovornost. Tvoja mama trpi za sindromom kronične utrujenosti, oče je rock zvezda, ki verjetno sploh

ne ve zate, in skrb za dom je na tvojih ramenih. To je življenjska zgodba najstnika Skya – ki pa na pragu najde modro stekleničko, podobno tistim, ki jih je mama uporabljala, ko je bila aromaterapevka. Zvečer zaspi kar s stekleničko v žepu ...

In vsi trije se zbudijo v drugem svetu. Svetu, ki je skoraj tak kot

naš, v deželi, ki spominja na renesančno Italijo, a je zasukana malo drugače. Lucienovo mesto je Bellezza (Benetke), Georgia pristane v glavnem mestu Remori (Sieni) in Sky se znajde v Gigliji (Firencah). Predmeti, ki jih imajo v posesti, so namreč ključ v novi svet in jih napravijo za popotnike – stragante. Kmalu se zavejo, da niso prišli zaman in da bodo v tem svetu, kjer je dan, ko je v našem noč, odigrali usodno vlogo. Vsakega od junakov obravnava lastna knjiga v seriji (Lucienovo Mesto Mask, Giorgio Mesto zvezd in Skya Mesto cvetja), njihove usode pa so dosti bolj prepletene, kot se zdi na prvi pogled. Tako v Taliji kot v Islingtonu, kjer hodijo v srednjo šolo.

Hoffmanova spretno plete zgodbo med našim modernim svetom ter njegovo vzporednico izpred štiristo let, ki se obilno napaja iz bogate in krvave italijanske zgodovine. Tako spretno, da človeka kar prime, da bi odpotoval tja in poiskal vse tisto, kar tako plastično predstavi mlademu bralcu. Knjige so dovolj lahkotne, da po njih brez greha posežejo že osnovnošolci, toda v njih bo marsikaj zase našel tudi odraslejši čitavec. Tačas pa Mary že piše novo nadaljevanje ...

Od iste avtorice odobreno: v slovenskem jeziku nič, v angleščini pa nekaj deset naslovov, med njimi Dracula's Daughter, Falconer's Knot in Virtual Friends.

Gordon R. Dickson: The Dragon and the George

Jezik: angleščina

Umeščenost: lahkotna fantazija

Leta 1976 izdanega romana, ki sicer temelji na avtorjevi kratki zgodbi s konca petdesetih, se je upravičeno prijel status klasič. Žanrsko spada v vrsto lahkotne, pustolovske (a ne plehke) fantazije, kjer glavnega junaka iz sodobnega sveta posrka v alternativnega, magičnega. To se zgodi Jimu Eckartu, univerzitetnemu asistentu brez cvenka. Njegova punca Angie je testni zajček pri poskusu astralne projekcije in ob miselnem osredotočenju na besedo zmaj jo odteleportira v svet, kjer prebivajo ta bitja. Tega se bo še posebej zavedel Jim, ki ji sledi in se znajde v telesu zmaja. Na srečo je bil ta krilatec bolj nepametne sorte, tako da luskaisti kolegi ne opazijo njegovega hecnega vedenja. Vrnitev v sodobni svet se zaplete, ko se Angie ugrablja na najde v temnem stolpu, čemur sledi iskanje pomoči. Jim jo najde v pisani družini častnega in plemenitega viteza,

govorečega in rahlo filozofskega volka, mične damice ter izvedenke Robina Hooda s klapo. Tekom pohajkovanja Jim spoznava drugačne vrednote, kot jih je vajen iz sodobnega sveta. Sprva na vse gleda z današnjega vidika, toda vedno bolj postaja del novega sveta ...

Branje je zabavno, komičnih situacij je nemalo, občutek pa precej vleče na junaške epe, kar ne prese- neča, saj je dogajanje postavljeno v alternativno Anglijo iz 14. stoletja. 'George' v naslovu ne pomeni ime- na, saj zmaji tako kličejo ljudi. Dobeseden prevod bi se tako glasil 'Zmaj in človek'. Mimogrede, leta 1990 se je avtor vrnil k Jimu in tekom desetletja napisal kar osem nadaljevanj, ki spadajo v serijo Dragon Knight, končanje desete pa mu je preprečila smrt leta 2001. Ta dela je danes težko dobiti, toda Zmaj in človek brez problema deluje kot samostojno delo. Preverite,

zakaj mnogi menijo, da gre za zelo posebno knjigo! *Od istega avtorja odobreno: Dickson je bil plodovit pisatelj, a bolj na področju znanstvene fantastike, kjer je vplivna njegova vesoljska opera Childe Cycle.*

Joe Abercrombie: Before They are Hanged

Jezik: angleščina

Umeščenost: nizka fantazija

Po eni strani je Before They are Hanged, drugi del se-rije The First Law, tipičen srednjeveški fantazijski ta-ruuu & raz-sek. Skupek antijunakov iz prvenca (Jo-ker 159 ali id 3343 na stranki), torej stari copnik, iz- nakaženi vojščak, gracejonesovska amazonka in na- pihneni sabljač, odskaklja na konec sveta, da bi si prilastila demonski artefakt ... medtem pokvečeni in- kvizitor brani južnjaško mesto pred grrr-cesarjem ... s severa pa v domišljijso verzijo Anglije uletijo trdo- kožni, Vikingom podobni bojovníki. Abercrombie v nadaljevanju doseže nove globine cinizma, s čimer na svojstven način obarva martinovski realizem in ga ob- da s prepotrebno izvirnostjo. Beseda teče hitro, ma- lodane filmsko, poglavja so kratka in jednata, do- godki se nizajo, da komajda jemlješ sa- po, svet je obvladljiv in ga ne spremlja si- cer obvezna karta. Če bi konec ne bil ta- ko nedorečen (no, vseeno pride še tret- ji, zaključni del) in nekam plehek, bi bil užitek še večji.

A vendar temeljni čar povesti ne izvira iz brutalnih bojov, gra- fičnih opisov muče- nj, pasazič mimobe- žnega seksa, kjer ni prostora za čustva, in pravomoš- kih likov, ki šele začnejo živeti, ko jim buzdovan pre- dela fris. Temelj je trezno, seveda cinično, a boleče resnično razmišljanje o zajejanosti življenja. Herojski, ponosni, lepi, bogati – vsi, ki sodijo v navlako iz ro- mantičnih fantazij, padejo v mesoreznico, ki jih izplju- ne mrtve, povečene ali vsaj oropane iluzij. Tako skozi črni humor in neposrednost pisec ustvarja jako berljivo nizko fantazijo, ki Igro prestolov pelje v za- dosti lastno smer, v ozadju pa te stalno opominja, da je vse to še kako res, ne glede na čas, prostor in na- čičkanost oblek. Zato jo preberi. Včeraj.

Od istega avtorja odobreno: pred Before They are Hanged je dobro obdelati štartni del, The Blade Itself. Skupaj tvorita lušten počitniški črkogolt med ležan- jem pod borovci, zvrčanjem kozarcev črnine in žvečenjem plavih ribakov.

Terry Pratchett: Luč fantastike

Jezik: slovenščina, angleščina (The Light Fantastic)

Umeščenost: parodična fantazija

V tej bukvi, drugi po vrsti v nizu Discworld, ni sa- tiričnih elementov, ki krasijo Pratchettova kasnejša dela. Gre za čisto parodijo, ki se poleg skozi fantazi- jsko literaturo, predvsem po Conanu in ostalih bar- barščinah, sprehodi še po kupu pravljic, mitoloških zgodb in celo Osmem potniku. A kljub lahkotnosti in rahlo nekonsistentnemu svetu gre za zelo zabavno pisanje, ki spremlja nesposobnega čarovnika Rince- winda in Cvetka Cvetka, prvega turista na Plošči. Ne- srečni par se mora spopadati z barbari, troli in za na- meček še s Stvarnikovim urokom, ki se je potuhnil v Rincewindovi betici. Da govorečih dreves in g33kas- tih druidov ne omenjamo. Na kratko: mnogo brusen- ja pet in krohoh vzbujajočih domislic.

Žal pa je treba za pra- vi smeh poseči po angleškem izvirniku, saj se ob branju sa- mo mestoma lepo te- kočega in jezikovno primerne prevoda poraja občutek, da se prevajalki marsikdaj ni ljubilo pogledati dl- je od prve slovarske razlage, saj se pre- večkrat spotakne ob nelogične stavke in sosledja v besedilu.

Terryjev roman se je tako na naši grudi žalislepegaio- ta izrodil v bukvo sorte zunaj-se-to-prodaja-dajmo- probat-še-mi-s-čim-manj-truda-kaj-pokasirat, ki te pusti čohajočega se po glavi, ko gruntaš, čemu je Pratchett tako priznan pisec, če je spisal tole ...

Od istega avtorja priporočeno: karkoli discworldov- skega, komična apokalipščina Good Omens skupaj s sandmanovskim Gaimanom in takisto v slovenščino prestavljena trilogija o nimih.

Neil Gaiman & Charles Vess: Stardust

Jezik: angleški

Umeščenost: ilustrirana pravljica za odrasle

Vsake toliko pride okrog knjiga, ki jo resnično preve- va čarobnost. Natanko to je Stardust, delo trenutno zelo-na-sceni britanskega pisca Neila Gaimana. Morda gre za format: je velikosti, ki je običajen za ame- riške stripe. (Kar ni nič čudnega, saj je zgodba prvot- no izšla pri DC Comics v štirih delih. Mimogrede, kn- jigo boste bržda našli v oddelkih s stripi.) Mogoče ča- robnost prinesejo številne izvrstne pravljicne ilustra- cije, ki jih je kar 175 in nekatere pokrivajo dve strani. Odgovoren zna biti slog: pripoved je spisana v tra- diciji angleške fantazije daleč pred Tolkienovimi časi, zato se je drži starinski, že sam po sebi malce čaroben pridih. Nemara je hec v sami fabuli v stilu starih (an- gleških) romantičnih fantazij, kjer glavni junak izpol- njuje muhe svoje izvoljenke, da bi pridobil njeno srce.

Ali pa je kavelj dejst- vo, da je Zvezdni pra- ah, čeprav je po vs- eh značilnostih pra- vljica, namenjen odraslim. Morda se ga prav zaradi tega drži taka prefinjena pik- rost, meječ na cini- zem, da imajo to ne- kateri za magični re- alizem.

No, najverjetneje gre za zmes vsega tega, kar pripelje do čaro- bne izkušnje, v kateri se junakova nedolž- nost in naivnost mešata s trdo realnostjo. Stardust je namreč zgodba o odrasčanju, o tem, kako fant pos- tane možki, razbijanju idealov in tem, da moramo le malo širše pogledati, da najdemo tisto, kar iščemo, saj imamo to ves čas pod nosom. In seveda o tem, da 'in živela sta srečno do konca dni' obstaja le v pra- vljicah. Torej, če se vam zahoče (zrele) pravljčnosti, s tem naslovom zgrešili ne boste. Le izogibajte se verz- iji brez ilustracij. Poleti pride visokoproračunska film- ska predelava, a po priklicu sodeč bo imela zelo ma- lo skupnega s knjigo.

Od istega avtorja odobreno: American Gods (glej Jo- ker 165), serija grafičnih novel Sandman.

OCEANOVH 13

21.6.

LJ, MB, CE in KP

5.7.

KR

KOLOSEJ

V vrtincu zabave

28.6.

LJ in MB

19.7.

KP

26.7.

CE

SIMON PEGG NICK FROST
VROČA KIFELJCA

5.7.

LJ, MB in KP

19.7.

CE

FANTASTIČNI
PRIHOD SREBRNEGA LETALCA

več o programu na:
www.kolosej.si

Od osebnih do komercialnih vozil - prilagodljivost in dodatne ugodnosti

Skupina NLB Leasing vam nudi tako finančni kakor tudi operativni lizing osebnih, komercialnih in gospodarskih vozil.

Operativni lizing vozil za podjetja

Operativni leasing gospodarskih vozil je zlasti zanimiv za tiste, ki želijo vozilo uporabljati, nakup po preteku pogodbe pa jih ne zanima. Z bilančno-davčnega vidika lahko izrabite vse prednosti zunajbilančnega financiranja. Celotna najemnina je namreč bilančni odhodek in posledično znižuje davčno osnovo pri obračunu davka na dohodek pravnih oseb.

Terenec

Tu je smiselno omeniti tudi polni operativni leasing osebnih vozil, ki poleg najema vključuje tudi dodatne storitve, zanj pa boste plačali vnaprej znano fiksno mesečno najemnino. Namen paketa je podjetju privarčevati čas, potreben za nakup in oskrbo vozil, ter zapolniti zagotoviti varnost na cesti.

NLB Leasing bo skupaj z zanesljivim strokovnjakom namesto vas poskrbel za vse formalnosti, od naročanja različnih avtomobilskih znamk vozil po ugodnih cenah in njihove registracije do preverjanja servisnih storitev (tudi menjava in hramba

Mestni avto

pnevmatik), brezgotovinskega plačevanja računov za gorivo, cestnine, pranja vozila in zavarovanja. Paket vključuje tudi 24-urno asistenco in možnost uporabe nadomestnega vozila v primeru okvare ali nezgode. Po predhodnem dogovoru vam vozilo pripeljemo tudi na dom.

Lahko imate
več kot
tri želje!

Hitro do novega vozila

Pot do odobritve lizinga je krajša kot pri drugih oblikah financiranja. Naše izkušnje, znanje in strokovnost zagotavljajo fleksibilnost naših storitev in individualni pristop. Finančna moč skupine NLB Leasing in njenega večinskega lastnika NLB zagotavlja varnost vaše naložbe.

Za vas smo tu v vsakem trenutku že več kakor 15 let. Obiščite nas in skupaj bomo poiskali najugodnejšo rešitev.

Enoprostorec

NLB Leasing d.o.o. Ljubljana
Šmartinska 130, 1520 Ljubljana
tel.: 01/ 586 29 30

Poslovalnica Novo mesto
Seidlova cesta 3, 8000 Novo mesto
tel.: 07/ 337 93 15

Poslovalnica Kranj
Koroška cesta 2, 4000 Kranj
tel.: 04/ 236 04 39

Poslovalnica Celje
Kocenova 1, 3000 Celje
tel.: 03/ 490 01 72

NLB Leasing Murska Sobota d.o.o.
Ulica Štefana Kovača 10,
9000 Murska Sobota
tel.: 02/ 521 47 00

NLB Leasing Maribor d.o.o.
Titova cesta 2A, 2000 Maribor
tel.: 02/ 229 70 20

NLB Leasing Koper d.o.o.
Ferrarska 10, 6000 Koper
tel.: 05/ 610 04 00

Poslovalnica Nova Gorica
Cesta 25. junija 1/1, 5000 Nova Gorica
tel.: 05/ 335 55 77

NLB Leasing Velenje d.o.o.
Rudarska 3, 3320 Velenje
tel.: 03/ 899 52 00

info@nlbleasing.si

www.nlbleasing.si

info: 080 1591

SHREK THE THIRD

Bilo je dvatisočprvega, ko je v kinodvorane prvič krat prilomastilo njegovo zeleno grobijanstvo Shrek. Svet je bil sit osladnih povestic, zato je malce drugačno pravljico o ogru, princesi in oslu sprejel z izrednim navdušenjem. Po treh letih je sledila dvojka, za katere je itak pregovorno, kako težko sploh osvrknjevo edinstvenost prvenca. Res je šlo za vredno, zgodbovno močno in prisrčno nadaljevanje s kupom novih, noro posrečenih likov. A kakorkoli si obrnil, je bil tisti čarobni piš iz enice že izkoriščen. In letos je tu Shrek Tretji, kjer so občutki podobno mešani. Ne glede na vse pa smo spet dobili prvovrstno težkokategornico, ki ima tako kul štorijo kot veliko srce.

Potem ko sta se golobčka v enki spoznala in se v dvojki predstavila staršem, je zdaj čas za logične premike naprej. Kralju se življenje izteka, Shrek pa je daleč od tega, da bi bil voljan prevzeti tron. Poleg tega voz sili v družinsko-prokreativno smer, kjer so na programu standardne predstarševske stiske. Zelenko zato zbežja čez devet voda, da bi ubežal odgovornosti in našel nadomestnega prestolonaslednika Arthurja. Ampak vitez iz legend ni še niti maturiral, tako da ga glede primernosti za vladanje čaka precej dela. Medtem ko ogra ni doma, zmikavti plešejo in sla po kroni neti najnižkotnejše strasti. V teh burnih časih so princeze s Fiono na čelu prepuščene same sebi. Toda ker ne gre za brezbrambne frkljice, imajo nepridipravi z njimi precej dela.

● Čeprav je podmladek važna prelomnica, se dogajanje ne vrti le okrog njega.

Animiranka je na ogled v izvirni in sinhronizirani različici, kar je nadvse dobrodošla poteza. Otročad bo tako odnesla več, na da bi ob tem prikrajšala zahtevnejše odraslo gledalstvo. Vsekakor se za kvaliteto slovenske verzije ni bati, saj so se igralci potrudili. Zelenca sta Dario Varga in Tanja Potočnik, dolgoušček Jose iz znanega hiphoperskega dueta, muc pa Sebastijan Cavazza.

Shrek je iz bombastičnega začetka s previdnimi, gotovimi koraki zrasel v eno najbolj kvalitetnih animiranih serij. Ne trilogijo, saj menda niste mislili, da se bodo pri Dreamworksu znali zauzdati? V delu je že štirica ... Vse dele je užitek gledati znova in znova, saj prekipujejo od nagajivega večplastnega humora in globokih sporočil. Res pa je trojka že malo zadihana in se preveč zanaša na uspešne stare štose (lepo prosim, nikarte več srce parajočih mačjih pogledov!). Niz se tako s svetlečimi zelenimi črkami zapiše v anale izrisank. Samo upamo pa lahko, da tinte ne bo zmanjkalo, saj bi ga kravatariji izcuzali čez vsako me-ro. **Navi**

7. junij je dan, ko je mehkosrčni grdinski par s kopico pribočnikov pričel strašiti v tretje.

Vaje v slogu

Pričujoče besedilo se ukvarja z enostavnim dogodkom, katerega variacijo je doživel vsak od nas. Nič posebnega ni na njem, v sebi ne nosi globokega sporočila. A večče pero lahko celo iz najbolj banalne vsakodnevnice napravi nekaj samosvojega, takega, da se vtisne v bralčev spomin in ga vsaj na nek način napravi nesmrtnega.

Protagonist zgodbe je avtor, ki je na Ebayu za prijateljsko kupil par čevljev. Sama namreč nima kreditne kartice. Čevlji prispejo, avtor jih dostavi deklini in ona mu odšteje denarce. Ob tem se v avtomobilu zagovorita za dobrih dvajset minut, nakar se ona vrne na delo, on pa se odpelje domov. Nič več, nič manj. Le zorni koti so drugačni ...

Quattro

Sedel je v avto in malomarno zabrisal škatlo na zadnji sedež. Ob misli na cijazenje v popoldanski prometni konici je jezno zagodel, nato pa obrnil ključ. Do centra je potreboval pol ure in kot po čudežu našel parkirni prostor. Ko je iz žepa potegnil telefon, da bi jo poklical, je že prišla izza vogala. Predlagal je, da stopita na pijačo, a je odvrnila, da se ji mudi. Izročil ji je čevlje, ona pa je po denarnici brskala za drobižem. Po nekaj spregovorjenih besedah je vseeno prisledla in mu povedala pikantno zgodnico o svojem bivšem, ki jo nadleguje po telefonu za pet starih jurjev. Bojda si kupuje stanovanje in potrebuje denar. Po dvajsetih minutah se je poslovila in on se je odpeljal. V koloni pred semaforjem je pomislil, da bi rad bil zraven, ko bo sodelavkam hotela pokazati čevlje, v škatli pa bodo zagledale vibrator.

Kontejnerus

Jebemti, pa ravno sredi prometne konice, sem pomislil, ko sem se tlačil v avtomobil. Škatlo sem kar čez ramo vrgel na zadnje sedeže in se odpeljal v center. Pol ure. Jebene pol ure me je reka plehovja nosila s sabo do nje-ne službe. Ugasnil sem motor in jo hotel poklicati, a je že prišla izza vogala.

"Tvoji čevlji," sem rekel. "Greva kaj spit?"

"Nimam časa." Brskala je po torbici za drobižem in mi ga komaj naštel. Ker sem jo ogulil za tri evre preveč, sem ji enega dobrohotno prepustil. Prisledla je.

"Veš, kaj se mi je zgodilo včeraj? Bivši me je klical." No, krasno, zdaj bom pa še njen spovednik. Ne vem, kako ženskam uspeva, da vedno najdejo mene za izlivanje svojih tegob. Ni mi preostalo drugega, kot da prisluhnem. "Najprej se mi je opravičil za SMS, ampak mu nisem hotela povedati, da sem zamenjala številko. Potem pa je kar planil, da sem mu še dolžna pet jurjev. Baje potrebuje denar, ker spravlja skupaj za stanovanje."

Tirada se je nadaljevala še dvajset minut. Končno je odprla vrata in šla. Pognal sem motor in upal, da bo škatlo, v katero sem pred odhodom dal vibrator, odprla že v službi, pred sodelavkami. Prasica.

Sneti

Še preden on prišedši do avtomobila, je rezervoar napolnil z godrnjanjem o prometni konici, ki bo zabelila poto-

vanje v središče mesta. Med vožnjo je te ocvirke dodobra požvečil in pol ure kasneje parkiriral, kot bi spraval v luknjo žogico pri marjanci. Tejle sicer ni bilo tako ime, a na njeno pobliskavanje ni dolgo čakal. Jemajoč dalekosluh iz žepa jo je zapazil pribzeti okrog vogala. Povabilo na kozarček rujnega je odklonila, rekoč, da se ji mudi. Podal ji je zavoj, medtem ko je po torbični zmedi mucasto ribarila za drobižem. Izjavi navkljub je prisledla in jela razpredati o tegobah. Težava je bil njen bivši rudar, ki je trdil, da mu mora vrniti epsko vsoto petih jurčkov. Ah, kako zares relevantno v oziru na svetovno lakoto! Dvajset minut je trajala njena jeremijada, po slovesu mu je bilo pak v bridko zadoščenje, da bo namesto šolnov v paketu našla gavdemiha. Kako majhna je razlika med užtkom na nogah in užtkom med nogami.

Pižama

Srček dela tika taka, rinem ključ v svojga škodilaka, sredi centra mene bejba čaka, čevlje sem ji kupu, ker je afna taka, po lbeju med šihtom se preganja, ne preverja na računu stanja, in pol s kreditno ji kupujem, sred prometne gužve totalno zdaj crkujem, pol ure, saj to je cela štala, a njo je že prneslo naokoli vogala. Porinem ji tisto škato v roke, medtem ko išče dnar, morda bi na obroke? Prisede in kar začne nakladat, kok ji je bed v lajfu se z bivšimi ubadat, in dvajset minut tako mi piska, medtem ko mene mala potreba že pritiska, se končno odprav nazaj v službo, da se bo pohvalila pred v pisarni zbrano družbo, ne ve, da jaz sem, preperator, namesto čevljev v škatlo zapakiral kar vibrator!

ANGEL_B

Jooooo, kok sem nategnil prasico debilno hahaha. A vi tut kdaj kaj takega naredite babam? Me je prosila, če ji kupim ene čevlje na netu, ker kao nima kreditne, pa sva se zmenila, da ji jih pripeljem v center. Joohohoho, pridem do centra, ona že okol vogala, cela mastna, kako bo mela nove šuhe, pa ji dam škatlo, ona men dnar, ahahaha, pa še 20 minut sem jo moral prenašat in upal, da ne bo škatile že kr tam odprla. Hehe. Je šla pol s škatlo gor, da bo s sodelavkam skup odprla. Js sm ji dal pa vibrator not ahahaha. Saj sem najprej mislil, da bi se posral v škatlo, sam bi mogoče zavohala.

Kralj Leonidas

"Čevlji? TO ... JE ... VIBRATOR!!!!!!!"

Dan Brown

Ko je petindvajsetletna vrhunska tajnica Nataša Ostanek odložila slušalko, se ji je srce napolnilo z radostjo, saj tedaj še ni mogla vedeti, kakšno podlost bo doživela v naslednji uri. Znanec, dokaj priljubljeni pisatelj kratkih zgodb in kritik industrije video iger s skrivnostnim imenom Quattro, ji je namreč sporočil, da so čevlji, ki jih je našla na sloviti spletni strani Ebay.com, končno prispeli. Dostavil jih bo osebno. Ni mogla zdržati v pisarni, zato je stekla iz zastekljene stolpnice in izza vogala oprezala, kdaj se bo pojavil bel ford focus 2.0 CDTI. Ko ga je uzrla, jo je poneslo proti njemu. Odklonila je povabilo na pijačo, saj se ji je preveč mudilo pokazati novo pridobitev zavistnim sodelavkam. Nato pa si je premislila in prisledla, saj ni hotela zamuditi priložnosti, da mu pove o dogodku, ki je vsaj malo popestril njeno dolgočasno življenje. Eden od njenih bivših je prejšnji dan zahteval, naj mu vrne manjšo vsoto denarja, ker si kupuje stanovanje. Po dvajsetih minutah se je vrnila v pisarno, kjer je pred očmi radovednih sodelavk odprla škatlo. Z grozo se je zazrla in vibrator in vedela, da njeno življenje ne bo več enako.

Ivan Cankar

Velikokrat v življenju sem storil krivico človeku, za katerega mi je bilo mar. Tiste dni sem bil zlovoljen, naščepčen na ves svet in kar imelo me je, da bi vsakomur zavdal. Vendar slaba dela pridejo za tabo in neizprosno ključajo rano, ki se nikoli ne zaceli, le še bolj krvavi. Tako sem nekoč obljubil dobri prijateljici, da ji bom prinesel neke čevlje, katere si je zelo želela. Prosila me je, ako jih pripeljem v mesto, kjer je službovala. Ravno takrat se je vame naselilo nekaj odurnega. Ne da bi kaj dosti mislil, sem se odpravil v mesto, s škatlo, malomarno vrženo na zadnje sedeže svojega voza. Težko me je bila pričakovala, saj jo je kar poneslo okoli vogala, komaj sem dospel. »Bi kave?« jo povprašam. »Nečem zdej.« Izročil sem ji predmet njenega poželenja in jo pri tem še obral za nekaj desetic. Prisledla je in žuborela o drobnih nepomembnostih, ki so mi letele pri drugem ušesu ven. Da bi mi vsaj katera se v glavi zataknila, morda me ne bi tako črvičila moja grešna duša. Ko se je vsa vesela poslovila, sem ves hudoben pognal nazaj na cesto. Toliko je še moja vest parala črni oklep, da nisem zdržal v bližini, ko bo v škatli odkrila vibrator. Na poti sem se tolažil, da jo bom poklical in se ji opravičil, vendar tega nisem storil ne takrat, ne poslej. In še danes, ko vidim kako dekle s škatlo čevljev, mi rjasta rezila prebadajo srce, da bi se na mestu mrtev zgrudil.

Beavis & Butt-head

Huh ... huh ... huh ... he said vibrator ... huh huhuhuh ... Will she put it in, like, her ass or something, uhuhuhuh ... Shut up, Beavis.

Quattro

risba KIH	SOLIST NA CITRAH	REZISER KAZAN	MLEČNI IZDELEK	PRE- BIVALK TAJSKE	KRAJ PRI CERKLJAH NA GO- RENJSKEM	RADIJ
VZORZEV- LEC CEST						
HOMERJEV EP						
IMITATOR (MARJAN)						
						BOLJŠI KOZAREC

avtor JANEZ KORENT	IZDELEK ZA ZASČITO TELESA	MAJHEN RAČU- NALNIK	MESTO V ROMUNIJI	GLAVNI ŠTEVNIK	EMIL NOLDE	CIGARETA IZ HASISA	VRSTA MEŠANE SOLATE	NEKD. JAP. PRE- STOLNICA												
HOMERJEV EP								VEK PORTUG. DRŽAVNIK (ANTONIO)					SKAND. DROBIZ	NEKOTENO BOLEČE STISKANJE MIŠIC						
JEZERO NA MADŽAR- SKEM														SL. LIT. ZGOD. (JANKO)	ADA ŠKERL NEKD. SP. ENKLAVA V MAROKU					
KAVBOJ. VRV Z ZANKO						SL. GLED. IGRALEC (BRANE)						LADIJSKI VIJAK AFRIŠKA DRŽAVA								
VRSTA TROPŠKE KUKAVICE					NAŠE SADNO DREVO	ZOLAJEV ROMAN HERCE- GOVEC					TENISAČICA (STEFFI) AM. JAZZIST (STANLEY)						UŽITNA GOBA	SL. PLAYALEC (MARTIN)		
ENAKA SUMNIKA			UŽIT. GOBA KARTE, KI JIH VZAMEMO										VPIS PODATKOV STAROGR. PESNIK							
ZLITINA ŽELEZA IN NIKLJA						KOS SUKANCA	PISEC SCENARIJA JANEŽ (LATIN.)													
GLAVNO MESTO PORTU- GALSKE								JEZERO NA FINSKEM UČENJAK (SLABS.)							TURCIJA MIK, ČAR					
MOČNO PODALJSAN SLONOV SEKALEC						ESKIM GOJENEC POLICIJ. SOLE					TEN. IGR. AGASSI SADNA PIJACA									
JOKER	IT. SKLA- DATELJ IN DIRIGENT (ANTONIO)	SPRETNOST RAVNANJE POLJSKI VLAČILEC												ODŽAGAN KOS DEBLA TEN. IGR. SAMPRAS						
ZID						KRAJ NA TRSKI GORI OPRAVIČILO						JADRAN. OTOK PAPEŽEV POSILANIK						KRANJ		
OBOKAN HODNIK							NORINA RADOVAN SUMERSKA BOGINJA				KRAJ PRI ILIRSKI BISTRICI									
LANTAN				PRITISK MASE NA PODLAGO	BIBLIJSKI PREROK						ROKOMET. ZORMAN	UGO TOGNAZZI SPOJ ROKE S TRUPOM			ROBERT REDFORD ODPRTA POŠKODBA					
METRIČNI POUDAREK					AM. POP PEVKA SOLSKA OCENA												SL. GLED. IGRALEC (GASPER)	LUKA NA SEVERU IZRAELA		
NARKOT. SREDSTVO						HRV. LETOVIŠČE NATRIJ									OČE ZOFKA KVEDER					
TRDO TELESNO TKIVO									ČLAN OMIZJA											
SULTANOV PISMENI UKAZ						ANJA RUPEL			SRBSKA SUKNENA KAPICA											

Geslo zadnje kraške je bilo SKOOL DAZE. Razen nekega bitja, ki je napisalo 'kontrabant', ste se izkazali. Pošljite nam iz slike izhajajoče besede, napisane v vilinski pisavi na kartonsko glasovnico.

Nadsrečni nadizžrebanci so sledeči nadjudje: **Blaž Novak iz Ljubljane** (dve starejši uspešnici dobi on), **Matevž Pajek iz Loč** (dve starejši uspešnici dobi tudi on), **Miha Trstenjak** (faše nadmočno žogo za košarko).

Nagrade: različen stuff, katerega konkretnosti naj ostanejo skrite.

Prejšnjemesečni prvak lestvic na ameriškem in britanskem trgu, Spider-Man 3, sicer ni tako kakovostna igra, da bi nam od tega izriti brizgnile lepljive niti. Je pa z oceno 70 v prejšnji številki nelinearna tepežkarsko-ploščadarska avantura Petra Parkerja dovolj solidna, da si jo upamo brez slabe vesti talati v nagradni igri, ki jo sponzorira Activision v navezi z uvoznikom VideoTop. (Ob Božiču bodo dali dvajset Guitar Hero 3 in v vsak Joker rdečo rutico z napisom 'Igra rokenrol cijela Bačka Palanka'. Samo še vprašati jih moramo.) Dva komada Spider-Mana 3 za računala čakata na izžrebanega modrijana, ki bo znal strupeno pravilno odgovoriti na spodnje pitalice, poleg tega pa smo v mrežo nagradnega sklada nalovili še tri

Naveza Bofex - Sony podarja nagrade za prejšnji kviznik temle podkupovalcem:
Blažu Kavčiču iz Murske (God of War 2), Boštjanu Ambrožiču iz Ribnice (God of War 2), Juriju Salobirju iz Ljubljane (nekaž za PS3) in Juriju Krajncu s Planine (nekaž za PS3).

Rešitev je bila TEZEJ.

Pajkodece za xbox 360 in asortiman Activisionovih projektov za playstation 3 v slogu Marvel Ultimate Alliance ter Call of Duty 3 in na koncu še eno igrico za PSP. Črke ruknite na reviji priloženo dopisnico, izpovejte, katere perone (platforme) posedujete, in pildek dopremite do naše pisarne. Lahko ga izročite Pošti, lahko pa tudi plezate. Samo prej povejte, da bomo slikali. In pipsali.

1. Arahnofobija je:
r) strah pred pajki
e) oboževanje pajkov
p) zatipkanost od 'arhaofobija', kar pomeni strah pred starim

2. Zadnji stavek opisa Spider-Mana 3 v Jokerju 166 je bil:
c) "Škoda le, da je vsebina manj dramatična in impresivna kot na velikem platnu."

h) "Peter Parker je metro."
a) "Nič manj, a tudi nič več."

3. Črni nakazi z brezhibnimi

čekani, ki slovi kot velik Pajkomulčev sovrag, je ime:

o) Raid
g) Venom
b) Mantis

4. Mary Jane:
n) bi zapredel v kokon in jo zlagoma sesal v temnem kotu
n) bi dvakrat okrog ušes, ko bi začela vreščati
n) enostavno bi

5. So pajki žuželke?
o) ne, pajki so arahnidi, ker imajo telo sestavljeno iz dveh delov, žuželčnjad pa iz treh. Poleg tega imajo arahnidi osem nog, žuželke (insekti) pa šest.
p) da, pajki so žuželke, saj imajo sedem nog in plezajo po stenah

z) ne vem, ker kadarkoli sem jih pogledal od blizu, so mi brizgnili strup v oči in mi požrli kos leve ušesne mečice. Zdaj so mi fuja.

V oznanilih 126. Jokerja so bralci - najbrž proti svoji volji - izvedeli, da ima Quattro najmanjšega in Sneti najdaljšega. Pa ne priimka, marveč penilno tkivo in okoliško kožo. No, če kdo ni vedel, zdaj ve. To je drugače pisalo v najavi mesene lučke (www.fleshlight.com), bojda najbolj prodajane spolne igračke severno od ekvatorja (južno še vedno vodi ananas). Prav tako smo tedaj oznanili nove dele legendarne nadaljevanke Battlestar Galactica in saven preroško napovedali, da je na slovenskih programih ne bomo nikoli videli. In res je nismo. Drugače smo v tistih časih

»Duke Nukem Forever v začetku 2005!«

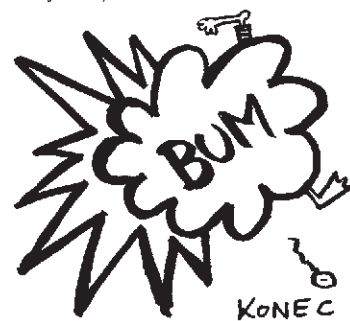
To je oni mesec, torej januarja 2004, izustil šef Take2ja, Jeffrey Lapin. Čeprav je imel v dobrem eno leto, mu nismo verjeli, marveč smo iz tega sestavili hudomušno novičko, v kateri smo med drugim objavili tudi tale citat debelega Broussarda iz začetka 2001: "Če DNF ne bo zunaj 2001, je nekaj hudo

narobe." Saj se nam smilijo. Nedvomno so 3DRealmi pod največjim pritiskom, saj se po desetletju vlečenja od njih pričakuje najmanj polbožji špil. Jebeno. Samo da se zadeva vsled menjanja grafičnih pogonov in idej ne bo naposled izcimila v kakšen tajkun.

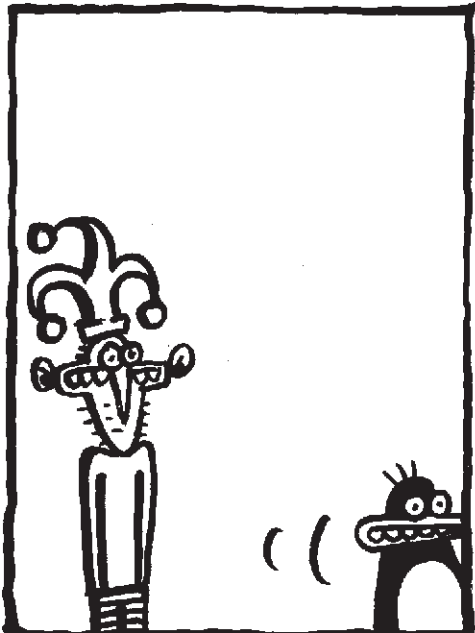
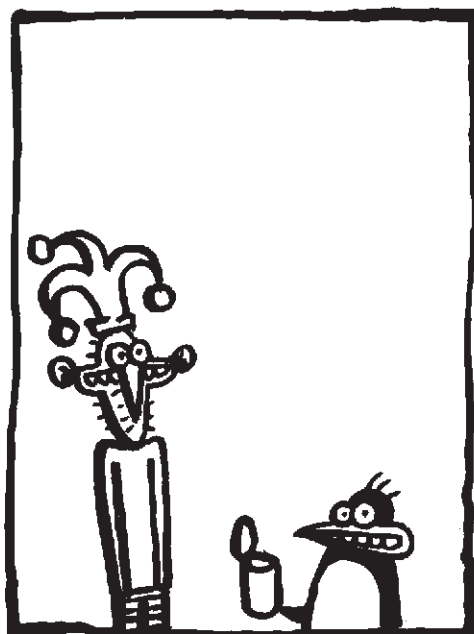
še pričakovali igre, kot so Far Cry, Colin 4, Splinter Cell: Pandora Tomorrow, Race Driver 2, The Sims 2, UT2004, Half-Life 2, Doom 3, Gran Turismo 4 ... Kot se za januar spodobi, smo popisali preteklo leto. Naj igre 2003 so bile GTA: Vice City, Lock On, Gothic 2, Pro Evo Soccer 3 in Splinter Cell, pa še Zelda, SSX 3, NBA Street 2 in Soul Calibur 2. Opise so zastopali polom od Deus Ex 2 (66), vrhunski Prince of Persia: Sands of Time (88) in še vrsta povprečnih naslovov, ki se niso zapisali v nikakršne anale speciale. No, razen Terminatorja 3, ki je dobil 9. Konzolec je bil takrat bolj uspešen. Jak 2 (90), ESPN NBA Basketball (88), Rogue Squadron 3 (83) in Viewtiful Joe (89) so še danes čisto zabavni

naslovi. Mimogrede: tedaj smo spočeli drkamoža. Mobilni pa je ob istem času pričel s preizkusnim sistemom UMTS, o katerem smo kajpakda na dolgo in široko poročali. Stesisirali oziroma predstavili smo laserske tiskalnike za gospodinjstvo in tri (še danes) hude digitalne fotoaparate. Štiri strani so bile, kot naključno tudi ta mesec, namenjene Photoshopu. Na dveh smo opisali različico CS, na dveh pa priobčili rokodelski članek, v katerem smo skozi Valentinovo čestitko nanizali par prijemov v Fotodelavnici. Je na voljo na stranki, tako da le vrzite uš nanj. Zanohtarskega Jokerja sta zaključila članka o korejskih risankah in slikosuk, v katerem smo sklenili Gospodarjevo

trilogijo ter upravičeno zapisali, da bo naslednji Božič pust brez novega dela. No, saj kmalu dobimo Hobita, ki ga bo jeseni začel snemati proslavljeni režiser nemške sedme umetnosti, Uwe Boll. (Ne, saj ne. Celotna zadnja poved je izmišljotina!)

P.B. 2007

ZAČELO SE JE
Z MAŠČEVANJEM.

HANNIBAL

ROJSTVO ZLA

DINO DE LAURENTIIS PREDSTAVLJA V SODELovanJU Z QUINTA COMMUNICATIONS IN INGENIOUS FILM PARTNERS FILM PETRA WEBBERJA HANNIBAL - ROJSTVO ZLA
GASPARD ULLIEL GONG LI RHYS IFANS DOMINIC WEST IZBOR VLOG LED DAVIS GLASBA ILAN ESHKERI IN SHIGERU UMEBAYASHI KOSTUMI ANNA SHEPPARD SCENOGRAFIJA ALLAN STARSKI
FOTOGRAFIJA BEN DAVIS MONTAŽA PIETRO SCALIA, A.C.E. VALERIO BONELLI KO-PRODUCENTA CHRIS CURLING PHILIP ROBERTSON IZVRŠNA PRODUCENTA JAMES CLAYTON DUNCAN REID
PRODUCENTI DINO DE LAURENTIIS MARTHA DE LAURENTIIS TARAK BEN AMMAR PO KNJIGI THOMASA HARRISA SCENARIJ THOMAS HARRIS REŽIJA PETER WEBBER

SAMO V KINU OD 14.06.2007

www.cenex.si/fivia/hannibalrojstvozla

FIVIA

VSI SMO MALO ORTO!

TISTI ORTO SMART PA ŠE

BREZPLAČNO

KLIČEMO

MED VIKENDI

paket
orto
smart

IN 1/2 LETA NE

PLAČUJEMO NAROČNINE!

VSAKIH 6 MESECEV LAHKO KUPIMO NOV TELEFON.

SONY ERICSSON V630i
60 €*

- vgrajena digitalni fotoaparati (ločljivost 2 milijona točk) in videokamera
- Bluetooth™
- 256 MB spominska kartica
- priložene stereo slušalke in kabel USB

SAMSUNG SGH-X520
20 €*

- WAP, GPRS, MMS
- vgrajen digitalni fotoaparati
- polifonična zvonjenja
- zvočnik za prostoročno telefoniranje

Vsem novim naročnikom paketa Orto Smart, ki bodo do vključno 15.07.2007 sklenili naročniško razmerje za najmanj 24 mesecev, pol leta ne bomo obračunavali mesečne naročnine. Ponudba ne velja za naročnike na storitvi Opcija Mobilni in Vodafone Eurocall. Aktivacija storitve Partner bonus v tem obdobju ni mogoča. Ponudba "brezplačni vikend pogovori", ki vključuje brezplačne pogovore znotraj omrežja Si.mobil - Vodafone, od petka od 19.30 do ponedeljka do 07.30 v Sloveniji velja za obstoječe naročnike, ki izpolnjujejo pogoje za ponovno vezavo in nove naročnike ob vezavi za 24 mesecev. Klici na telefonski odzivnik se zaračunavajo po veljavni ceni. Ponudba "brezplačni vikend pogovori" velja do preklica. Ponudba ni združljiva s popusti ostalih prodajnih akcij Si.mobil - Vodafone, razen s ponudbo ob aktivaciji trajnika in/ali elektronskega računa. Ponudba "Predčasni nakup telefona" velja za naročnike, ob doplačilu, ki so vezani najmanj 6 mesecev na podlagi Pogodbe o prodaji telefonskega aparata ali zagotovitvi posebne ugodnosti. Informativni izračun doplačila in podrobne informacije o ponudbi dobite na brezplačni številki 080 40 40 40 in na vseh prodajnih mestih Si.mobil - Vodafone.
* Ponudba telefonov velja do 15.7. oziroma do razprodaje zalog. Si.mobil si pridržuje pravico do spremembe cene. Vse cene vključujejo DDV. Cene v drugi valuti so preračunane po tečaju zamenjave (1 € = 239,640 SIT). Dodatne informacije na www.simobil.si, 080 40 40 40 in na prodajnih mestih Si.mobil - Vodafone. Si.mobil d.d., Smartinska 134b, SI - 1000 Ljubljana.

Ujemi svet

BREZ
JOKERJA
NI VSTOPA!

COMMAND & CONQUER

T I B E R I U M W A R S

KANE EDITION

Joker

